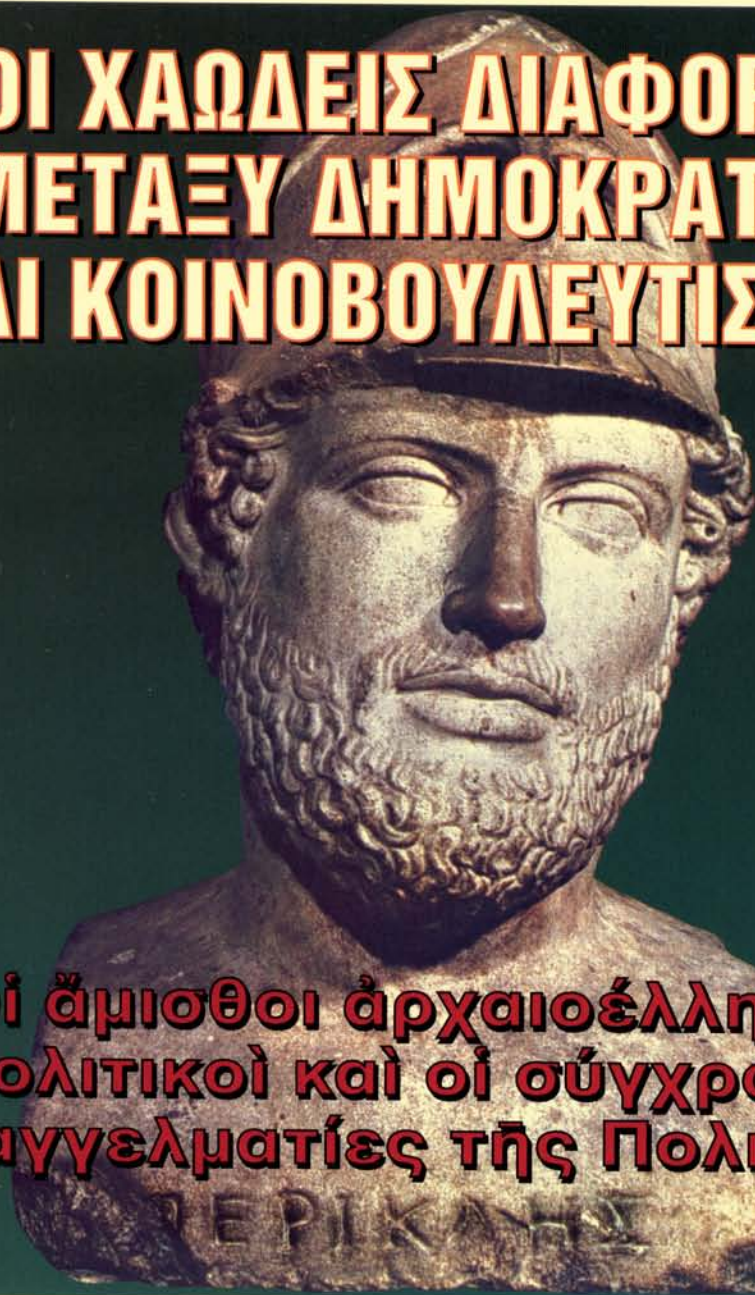

ΕΤΟΣ 23° ♦ ΜΑΡΤΙΟΣ 2004 ♦ ΑΡ. 267

ΔΑΥΛΟΣ € 5

8 ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΙ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ 12 ΕΚ. ΕΤΩΝ
ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΟΙ ΧΑΩΔΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟΥ

Οί ἄμισθοι ἀρχαιοέλληνες
πολιτικοὶ καὶ οἱ σύγχρονοι
ἐπαγγελματίες τῆς Πολιτικῆς

ISSN 1105-9486

03>

9 771105 948009

Ο ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΟΝΤΩΣΗ
ΤΩΝ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΩΝ ΤΟ 1805

Ίδρυτής - ιδιοκτήτης,
Εκδότης - διευθυντής
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ

Κυδαθηναίων 29, Πλάκα,
105 58 Αθήνα.
Τηλέφωνα: 2103223957,
2103314986, 2109841655.
Τηλεομοίτυπος: 2103314997.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ («Internet»):
<http://www.davlos.gr>
Ηλεκτρονική αλληλογραφία:
davlos@davlos.gr

Τα Γραφεία του «Δ» λειτουργούν
πρωινές ώρες 9.30 - 14.30
καθημερινά (και Σάββατο).

Παραγωγή: PRESS LINE
Μάγερ 11, Αθήνα,
τηλ.: 210 5225.479.

- Τιμή αντίτιπου: € 5.
- 12μηνη συνδρομή: € 47.
- Όργανισμών κ.λπ.: € 70,50.
- Φοιτητών: € 38.
- Έξωτερικού: 100 δολλ. ΗΠΑ.
- Η συνδρομή καταβάλλεται
κατά την έγγραφη.
- Η συνδρομή ανανεώνεται
αυτόματως μετά τη λήξη του 12μήνου.
Διακοπή της συνδρομής γίνεται μόνον
κατόπιν τηλεφωνήματος του
ένδιαφερομένου.

**ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ
ΔΕΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ.**

Τα χειρόγραφα δεν επιστρέφονται.

Όλες οι συνεργασίες και τα
ταχυδρομικά έμβασματα στη διεύθυνση:
ΔΗΜ. Ι. ΛΑΜΠΡΟΥ,
Πόστ Ρεστάντ 175 01, Π. Φάληρο.

Παραγγελίες μέσω Διαδικτύου
βιβλίων, τόμων, παιδιών τευχών
«Δαυλου» και έγγραφες
συνδρομητών:
στην ιστοσελίδα μας www.davlos.gr

Παρακαλούνται οι συνδρομητές που
αλλάζουν διεύθυνση, να το
γνωστοποιούν στο περιοδικό.

Απαγορεύεται η έν όλω ή έν μέρει
ανάδημοσίευση ή αναμετάδοση καθ'
οιονδήποτε τρόπον δημοσιευμάτων
του «Δαυλου» χωρίς τη γραπτή άδεια
του εκδότη.

ΔΑΥΛΟΣ

Μηνιαίο Περιοδικό Πρωτοποριακής Έρευνας
"Έτος 23^ο, Μάρτιος 2004, αρ. 267

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Οι έπουράνιοι - έπίγειοι Πατέρες - Υίοι17470

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Πελασγία και Ρωμιουσίνη17472

ΕΡΕΥΝΕΣ

Οί άμισθοι άρχαιοέλληνες πολιτικοί17477

Τό παραμύθι του Παρλαμένου:

Τί είναι Δημοκρατία;17477

Όκτώ άπολιθωμένοι άνθρωποι17489

Βιοσυντονισμός: Μιά άρχαία-
νέα έπιστήμη17497

Σύντονον: Τό άρχαϊκό σαντούρι17507

Τό ξεπούλημα χειρογράφων στα μοναστήρια17511

Ό άφορισμός - έξόντωση των Κολοκοτρωναίων17511

Οί ιδέες του Ναυπάκτου κ. Ίεροθέου17523

Μιά άγνωστη διοργάνωση μαραθωνίου17528

Η Όλυμπιακή Έκεχειρία στην Άρχαιοέτητα17530

«Κωδική» χρονολόγηση στο Πάριο Μάρμαρο;17537

ΓΕΝΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ17476

Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ17496

Πολεμική ψυχιατρική17504

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΠΙΤΑ17505

Ποιοί μπορούν να καλούνται Έλληνες17533

Στρεβλωμένες κοινωνίες17546

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ17546

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ψηφίσθηκε όμόφωνα «Ημέρα των Έβραίων»17494

Ό παπά-Μεταλληνός και ή Π. Διαθήκη17502

Σπάνιος άπολιθωμένος ψευτοσκορπιός στη Χίο17544

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Άρης Πουλιανός17489

Ό «Δ» έχει την ευθύνη των κειμένων που δημοσιεύει στις
σελίδες του. Για τις δραστηριότητες, δημοσιεύσεις, διατυ-
πώσεις θέσεων κ.λπ. εκτός «Δαυλου» από πρόσωπα που
γράφουν ή έγραψαν στο Περιοδικό ό «Δ» δεν ευθύνεται.

ΟΙ ΕΠΟΥΡΑΝΙΟΙ ΚΑΙ ΕΠΙΓΕΙΟΙ ΠΑΤΕΡΕΣ - ΥΙΟΙ

Στὴν Ἀμερικὴ ἀναζητοῦν σπασμωδικά, τυφλά τὴ διέξοδο ἀπὸ τὸν νάρθηκα τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀγνώστου, μέσα στὸ ὁποῖο ἡ Πλανηταρχία ἔχει ἐγκλεισθῇ καὶ ἀγκυλωθῇ – Ἱστορικό Ἀγνωστο πὺν δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ πρωτοφανὲς στὴν ἱστορία γεγονός, ὅτι τὸ κέντρο τῆς Ἰσχύος σήμερα εἶναι **ἓνα** καὶ ὄχι πολλὰ (κράτη ἢ συνασπισμοί) ἢ ἔστω δύο (Ἀνατολικὸ καὶ Δυτικὸ «μπλόκ»), πὺν πολλὰς ἢ λίγας φορὰς διὰ μέσον τῶν αἰώνων ὑπῆρξαν ὡς ἱστορικὰ προηγούμενα πρὸ τῆς σημερινῆς «Παγκοσμιοποίησης». Ἡ ἀγωνιώδης αὐτὴ ἀναζήτησις προκαλεῖ κωμικοτραγικὰς πολιτικὰς παρενέργειες, ὅπως ἡ μετατροπὴ τῆς ἰσχύουσας ἕως τώρα στὴν Ἀμερικὴ παραδοσιακῆς προεκλογικῆς περιόδου γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῶν δύο ὑποψηφίων στίς ἐκλογὰς τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου σὲ μία «ἡμι-τασιόν» τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς «Ἀγορᾶς», ὅπως λένε, ἢ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δήμου, ὅπου διάφοροι ἐκλογεῖς, ἐκλέκτορες καὶ ὑποψήφιοι μαγεύονται, παίζουν ὄργανα, ἀπαγγέλλουν στίχους κ.λπ., κ.λπ. – κάνοντας ὅτιδήποτε ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀνάληψη οἰασδὴποτε εὐθύνης (πρόγραμμα, δεσμεύσεις, πολιτικὸς λόγος) γιὰ τὴ διαχείριση τῶν κοινῶν (τῶν ΗΠΑ καὶ τοῦ Πλανῆτη) κατὰ τὴν προσεχῇ τετραετία. Κι ὅλα αὐτά, ὅταν ἡ «Ἀγορά» αὐτὴ λειτουργῇ μέσα στὸ δεδομένο πολιτικὸ πλαίσιο τῆς Pax (δηθεν) Americana, θλιβεροῦ «καρμπόν» τοῦ πάλαι ποτὲ Imperium Romanum, στὴν ὁποία οἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται μὲ μεταφυσικὰ κριτήρια τύπου «Ὁ Γιαχβὲ εἶναι ἰσχυρότερος τοῦ Ἀλλάχ», «Ὁ πρόεδρος Μπους εἶναι γνωστὸ ὅτι δὲν ἐξέλεγχῃ ἀπὸ τοὺς Ἀμερικανούς, ἀλλὰ τὸν ἔβαλε στὴν προεδρία ὁ Θεός, γιὰ νὰ πατάξῃ τὸν Σατανᾶ» κ.λπ., κ.λπ., ὅπως δηλώνουν ἐπισημότατα χεῖλη τῆς Πλανηταρχίας (βλ. «Δ», τ. 262, 263, 264 καὶ 265) – κάτι πὺν, ἂν θελήσουμε νὰ τὸ πάρουμε ἀπὸ τοὺς Οὐρανούς καὶ νὰ τὸ κατεβάσουμε στὴν ἄττη Γῆ μας, θὰ μπορούσε ἴσως νὰ σημαίνῃ ὅτι ὁ ἐπίγειος ἀντὶ τοῦ ἐπουράνιου Πατέρος Τζώρτζ Μπους ὁ Πρεσβύτερος ἔχρησε τὸν ἐπίγειο Υἱὸ τοῦ Τζώρτζ Μπους τὸν Νεώτερο σωτήρα τοῦ Κόσμου.

Στὴν Ἑλλάδα, πάλι στὴν τοπικὴ προεκλογικὴ περίοδο, δηλώνεται πανταχόθεν ὅτι τώρα «ἐκδημοκρατίζουμε τὴν ἰσχύουσα Δημοκρατία μας», περιφέρονται οἱ ὑποψήφιοι μὲ δίσκους κουραμπιέδων στὰ χέρια ἢ στίς λαϊκὰς ἀγορὰς κρατώντας τὸ «καλάθι τῆς νοικοκυρᾶς», ἀσπάζονται καὶ στὰ δύο μάγουλα ἀνυποψίαστους διαβάτες στὸν δρόμο κ.λπ., κ.λπ. – κι ὅλα αὐτά, ὅταν οἱ «πολιτικοὶ λειτουργοί» (ὑπουργοὶ ἢ βουλευτὲς) ὑπογράφουν τροπολογίες χωρὶς νὰ τίς διαβάσουν, γιὰ τὸς διατάσσει τὸ κόμμα («**σὰν πρόβτα**», ὅπως κατὰ κόρον γράφτηκε καὶ ἀκούσθηκε ἀπὸ τὰ ΜΜΕ γιὰ τοὺς «ψηφίσαντες» τὴν ἐκχέρωση τοῦ δάσους τῆς Σιθωνίας Χαλκιδικῆς), οἱ ἀρχηγοὶ ἀναδεικνύονται προτοῦ ἐκλεγοῦν, ἕως ὅτου «ἐκλεγοῦν», χωρὶς ἔστω κι ἓνα ἀντίπαλο, ἢ χροῖνται ἀπὸ ἐπουράνιους Πατέρες, Πάππους ἢ Θεῖους, ὅπως π.χ. οἱ ἐπίγειοι σωτῆρες μας Υἱοί, Ἐγγονοὶ ἢ Ἀνιψιοὶ Γεώργιος Παπανδρέου ὁ Νεώτερος καὶ Κωνσταντῖνος Καραμανλῆς ὁ Νεώτερος (ἐκτὸς ἂν οἱ «χριστοὶ» αὐτοὶ ἔλαβαν τὸ χρῶμα τους ὄχι ἀπὸ ὑπερουράνιους ἀλλὰ ἀπὸ ὑπερατλαντικὸς «Κυρίους τῶν Δυνάμεων» ὅπως ὁ κ. Πάουελ δημοσίᾳ καὶ ἄλλοι «ἐν κρυπτῷ καὶ παραδύστω»), γιὰ νὰ κάνουν τὴν προσεχῇ τετραετία εὐτυχισμένη τὴ χώρα αὐτὴ πὺν λέγεται Ἑλλάς.

ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Μολονότι θα μπορούσε κανείς να μάς καταλογίση σαρκαστική διάθεση, τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἀπλῶς μιὰ εἰκόνα τῆς τραγωδίας πὺν ξῆ ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος ὡς ἄτομο καὶ ὡς ομάδα (κράτος ἢ ἀνθρωπότητα). Εἰδικώτερα τὰ ἀνωτέρω συνιστοῦν μιὰ «τραγικὴ εἰρωνία» τοῦ γεγονότος ὅτι στὴν παρούσα φάση ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι μόνον ἕρμαιο τοῦ πολιτικοῦ φόβου, ὅπως ὑπῆρξε γιὰ πολλοὺς αἰῶνες, ἀλλὰ ἄρχισε νὰ ξαναβρίσκη τὴν «ὄρασίν» του, νὰ ξαναδλέπῃ δηλαδὴ τὸν Κόσμο κάπως πῶ ἀφοβα, λιγώτερο ἀλλοιωμένον ἀπὸ τὴν παρανοικὴ «εἰκόνα» πὺν τοῦ προσέδιδε, ὅταν διακατεῖχτο ἀπὸ τὴ μεταφυσικὴ φοβία πὺν τοῦ εἶχε ἐμφυτεύσει ὁ πατροπαράδοτος Ἑξουσιασμός. Αὐτοὶ πὺν χρίονται σήμερα, ἀλλὰ καὶ οἱ ὀπαδοὶ τῶν κεχρισμένων («χριστῶν»), γοητεύονται ἀπὸ ἐθισμό ἀκόμη μὲ τὴν ἰδέα ὅτι γεννήθηκαν ἀπὸ τὸν κρῖνο, ἀλλὰ οἱ σημερινοὶ Υἱοὶ καὶ Πατέρες δὲν ἔμαθαν ἀκόμη πῶς γεννιοῦνται στὴν πραγματικότητα οἱ θεοί· καὶ ἐννοῶ δέβαια μὲ τὴ λέξη αὐτοὶ τοὺς θεοὺς «**πλουτο-δότες**», ὅπως θὰ τοὺς χαρακτήριζαν οἱ προκλασικοὶ Ἑλληνες, δηλαδὴ τοὺς ἡγέτες πὺν δὲν κρατοῦν τὸν «πλοῦτο» (= εὐτυχία τῆς ομάδος τῆς ὁποίας ἡγοῦνται), ἀλλὰ τὸν δίδουν («**διδόναι τὰ ἐμὰ τοῖς πολλοῖς**»). Γι' αὐτὸ καὶ οἱ ἡγέτες τότε δὲν ἀμείβονταν κἀν, προσέφεραν ἀμισθὶ στὸ κοινόν, ἀπὸ τὸν κορυφαῖο λειτουργὸ (π.χ. τὸν Μιλτιάδη, τὸν Θεμιστοκλῆ, τὸν Ἀριστείδη, τὸν Κίμωνα, τὸν Περικλῆ) μέχρι τὸν τελευταῖο ἀξιωματικὸ, δικαστὴ, ἱερέα, πρύτανι, βουλευτὴ κ.λπ. Κι ὁ «πλοῦτος» πὺν «ἔδιδον» δὲν ἦταν δέβαια κουραμπιέδες ἢ ἄδειες καταστροφῆς τοῦ περιβάλλοντος, ἀλλὰ λαμπρὲς νίκες στὰ πεδία τῶν μαχῶν, εὐτυχία στὴν «πόλιν» καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ἐλευθερία καὶ δικαιοσύνη στοὺς πολίτες.

Ἡ κατάργηση τῶν θεῶν αὐτῶν καὶ ἡ ἀντικατάστασή τους ἀπὸ ἐπουράνιους, μὲ ἐπίγειους ἐπαγγελματίες «λειτουργοὺς» τους, ἔγινε πρὶν ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες, ὅταν μὲ θίαιους καὶ αἱματηροὺς τρόπους ἐγκαθιδρύθηκε παγκοσμίως τὸ καθεστῶς τοῦ «Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος» (πὺν ἦταν, ὡς γνωστόν, ναὸς (τοῦ Γιαχβὲ) ἀλλὰ καὶ «Κορβανᾶς»-«Θησανροφυλάκειον») καὶ ἴσχυσε τὸ περίφημο «ἐν τῷ ναῷ δουλεύσετε, ἐν τῷ ναῷ τραφήσεσθε» – αὐτὸ ἀκριδῶς πὺν ἔκανε ὅλα τὰ λειτουργήματα ἐπαγγέλματα κι ὅλους τοὺς θεοὺς ἀπὸ πλουτοδότες πλουτολήπτες. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ σημερινὴ δημόσια ζωὴ ὁπουδῆποτε παρουσιάζει ἓνα κωμικοτραγικὸ θέαμα, ὅπου οἱ ἐπαγγελματίες αὐτοὶ τῆς πολιτικῆς μεταμορφώνονται ἐν μιᾷ νυκτὶ κομματικῶς καὶ ἰδεολογικῶς ἔτσι, πὺν νὰ διερωτᾶται κανεῖς, πὺν ὀφείλονται οἱ μεταμορφώσεις αὐτές; σὲ πολιτικὸ κνισμὸ ἀπλῶς ἢ στὸ ἄγγιγμα ἐνὸς μαγικοῦ ραβδιοῦ μιᾶς ἀόρατης (ὑπερατλαντικῆς) Κίρκης.

Υ.Γ.: Στὸ τεῦχος αὐτὸ ἀναδημοσιεύω ἀπὸ νεανικὸ μὺν ἔργο δύο κεφάλαια, τὰ: «Τὸ παρὰ μῦθι τοῦ Παρλαμέντου» καὶ «Λειτουργίαι καὶ ἐπαγγελματισμός» (σ.σ. 17477-17488), στὰ ὁποῖα ἀναλύεται ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἐλληνικῆς ἀντίληψης περὶ Πολιτικῆς ἀπὸ τὴ σημερινὴ καὶ ἀναδεικνύονται τὰ στοιχεῖα τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτικοῦ Πολιτισμοῦ ὅχι ὡς παρελθόν ἀλλὰ ὡς ζητούμενο τοῦ Παρόντος καὶ τοῦ Μέλλοντος, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ὑψηλίου, μιᾶς καὶ ἡ ἀξία τους εἶναι καὶ θὰ παραμείνῃ ὑπερχρονικὴ καὶ ὑπερτοπικὴ καὶ ἡ κατανόησή τους μπορεῖ γιὰ τοὺς δαήμονες νὰ δείξῃ τὴ διέξοδο ἀπὸ τὸ τραγικὸ ἀδιέξοδο τῆς σημερινῆς «Πολιτικῆς», πὺν προαναφέραμε.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

‘Ο κ. Βαλερὺ Ζισκάρ ντ’ Ἐσταὶν καὶ ὁ κ. Τζώρτζ Μπούς

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Στὸ τεῦχος 260-261 τοῦ «Δαυλοῦ», στὴν σελίδα 16981, διάβασα –καὶ γέμισε ἡ ψυχὴ μου περηφάνεια καὶ θαυμασμό– κάτι πού δυστυχῶς μὴ μεγάλῃ μερίδα τοῦ τύπου ἠθελήμενα ἢ ἀθέλητα αποσιώπησε: ‘Ο τέως πρόεδρος τῆς Γαλλίας κ. Βαλερὺ Ζισκάρ ντ’ Ἐσταὶν, προφανῶς ἐμφοροῦμενος ἀπὸ δημοκρατικά αἰσθήματα καὶ φιλελληνισμόν, ἐπανάλαβε τὸν Θουκυδίδη. «Χρώμεθα γάρ Πολιτεία ἢ ὄνομα διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους, ἀλλ’ ἐς πλείονας οἰκεῖν Δημοκρατία κέκληται». Ὑπενθυμίζω ὅτι τὴν ἐποχὴ τοῦ Κ. Καραμανλῆ αὐτὸς ὁ Γάλλος εὐπατριδὴς συνέτεινε στὴν προώθησι τῆς ἐντάξεως τῆς Ἑλλάδος στὴν Εὐρωπαϊκὴ Κοινότητα, ὡς ἕξοχος φιλέλληνας, ἀποτίων ἔτσι φόρον τιμῆς πρὸς τὸν πολιτισμὸ μας.

Εἶναι ἓνα ἀκόμη μῆνυμα ἐλπίδας πρὸς ὅσους Ἕλληνες νοιάζονται καὶ ἀγωνιοῦν γιὰ τὴν ἑλληνικότητα. Ὅντως ὁ Ἕλληνικὸς Πολιτισμὸς λύνει ὅλα

τὰ προβλήματα, γιὰτὶ εἶναι δοκιμασμένοι ἀπὸ πολλές χιλιετίες. Αὐτὸν ἐπικαλοῦνταν καὶ πολλοὶ Γάλλοι διανοούμενοι. Μεγάλες ἐπιχειρήσεις Η.Υ. στέλλουν ἀνώτερα στελέχη των νὰ μάθουν τὴν ἑλληνικὴν, γιὰτὶ ἡ γλῶσσα μας δὲν εἶναι αὐθαίρετη, ὅπως οἱ ἄλλες γλῶσσες, πού καίτοι προέρχονται ἀπὸ ἑλληνικὲς ρίζες λέξεων, δὲν εἶναι νοηματικές.

Ἄν ὁ κ. Μπούς ἐμμεῖτο τοὺς Γάλλους, δὲν παρεπληροφορεῖτο ἀπὸ σιωνιστὲς καὶ ἀκολουθοῦσε τίς ἐπιταγὲς τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ πού ἀνέδειξε τὴν Ἀμερικὴ σὲ μεγάλῃ δύναμη, ἴσως δὲν συνέβαινε τὸ γεγονός τῆς 11ης Σεπτεμβρίου καὶ ἴσως οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν θὰ εἶχαν τὸν φόδο μᾶς ἀνάλογης ἐνέργειας σήμερα.

Μετὰ τιμῆς
Νικ. Ζωγραφάκης
Γύθειο Λακωνίας

«Ὁ δὲ νεανίσκος ἔφυγεν ἀπ’ αὐτῶν γυμνός» (Μᾶρκος, ιδ’ 50-52)

Ἀγαπητὲ κ. Λάμπρου,

Διαβάζω τακτικὰ τὸν «Δαυλὸ» καὶ ἐκτιμῶ τὴν προσπάθειά σας νὰ ρίξετε λίγο φῶς στὰ ἀπέραντα σκοτάδια τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐνδιαφέρον καὶ ἀπο-

καλυπτικὸ τὸ τελευταῖο ἀφιέρωμά σας «Ἱερατεία καὶ Σέξ» (τ. 265), σωστά καὶ χαρακτηριστικὰ τυπωμένο στὶς ρόζ σελίδες. Σὰν ἄνθρωπος πού πιστεύει πῶς σκέπτεται ὀρθολογιστικά, δὲν μπορῶ

ΠΕΛΑΣΓΙΑ ΚΑΙ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ

Κύριε διευθυντά,

Δύο πολυτιμότες λέξεις-κλειδιά εἶναι οἱ λέξεις «Πελασγία» καὶ «Πελασγός». Οἱ Ρῶμοι δέχονται ἀναντίρρητα τὰ ἐπιστημονικῆς φαντασίας κατασκευάσματα τῶν ξένων ἐρευνητῶν, ἀντιπάλων τῆς ἑλληνικότητος. Κατ’ αὐτοὺς λοιπὸν ἡ λέξη «Πελασγός» δὲν εἶναι ἑλληνικὴ ἀλλὰ δάνειο «Ἰνδοευρωπαϊκὸ» κι ἀνάγεται στὸν τύπο *Bhel-osgho-s* (πού θὰ σήμαινε «ἀνθισμένο κλαδί»!).

Ὁ «Δαυλὸς» μᾶς ὑπέδειξε πῶς νὰ «διαβάζουμε» τὶς ἑλληνικὲς λέξεις¹ καὶ ν’ ἀντιλαμβανόμεστε τὰ μηνύματα πού μᾶς στέλλουν. Ἔτσι ἂν διαβάσουμε τὴν πολυσύνθετη ἔννοια «Πελασγία» (πολυσύνθετη γιὰτὶ ἔπρεπε νὰ ἐκφράσῃ τὴ γενικὴ εἰκόνα μᾶς περιοχῆς, γνωστῆς κι ἀναγνωρίσιμης καὶ τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς) βλέπουμε ὅτι στὴ λέξη δρῶσονται ἐνσωματωμένες τέσσε-

ρεις(!) ἄλλες ἔννοιες, ἥτοι:

πέλας·
γ(α)ῖα·

πού σημαίνει –δ/ή πλησίον, γνωστός/ή, δικός/κ/ή μας,
πού σημαίνει –γ/ή, τόπος,

παρά να εκφράσω σε λίγες γραμμές ώρισμένες παρατηρήσεις σ' ὅ,τι ἀφορᾷ εἰδικώτερα στο κεφάλαιο «Ἱερο-παιδοφιλία».

Ἡ ὅλη ἠθικὴ ὑπόστασις σὲ αὐτὸ τὸ σύστημα δὲν εἶναι κατὰ τὸ τυχαῖο ἢ μιὰ μοντέρνα ἐκδήλωση ἢ σημεῖα τῶν καιρῶν· ἔχει βαθεῖς ρίζες, καὶ ἐκεῖ θὰ πρέπει νὰ ψάξουμε, γιὰ νὰ βροῦμε ἀπὸ ποῦ ἀρχίζει. Φυσικὰ καλύτερη πηγὴ ἀπὸ τὴν «Ἀγία Γραφή» δὲν μποροῦμε νὰ βροῦμε.

Γνωρίζουμε ὅλοι τὴν τόσο συγκινητικὴ στιγμὴ τῆς συλλήψεως τοῦ ἱδρυτῆ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὅλοι οἱ εὐαγγελιστὲς μᾶς περιγράφουν μὲ κάθε λεπτομέρεια τὴν προδοσίαν τοῦ Ἰούδα καὶ τὰ ἐπακόλουθά της· γονατισμένους στὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν ὁ Ἰησοῦς ἔκανε τὴν προσευχή του, ἐνῶ ἡ συνοδεία του κοιμόταν ὑπνο μακάριο **παράμερα**. Τί εἶδους προσευχὴ ἔκανε, δὲν μᾶς διαφωτίζουν, ἴσως ἀπὸ

διακριτικότητα, ἴσως ἀπὸ παραλείψη ἢ σάστιμα ἢ λόγῳ δεσμεύσεως· στὸ βασικώτερο σημεῖο τῶν γεγονότων ὑπάρχει μιὰ καταφανὴς ἔλλειψη μνήμης ἢ σκόπιμη ἀποσιώπηση. Ὁ μόνος ὁ ὁποῖος κατὰ κάποιον τρόπο ἀπέφυγε τὸ σάστιμα καὶ διατήρησε τὴν μνήμη του φαίνεται νὰ εἶναι ὁ Μάρκος, ὁ ὁποῖος δὲν παραλείπει νὰ μᾶς φωτίσει, ἀναφέροντας τὴν ἐπιτυχία ἐνὸς ξεβράκωτου νεανία νὰ τὸ σκάσει ἀπὸ τὸν φοβερὸ κλοιὸ (Μάρκος 14/50-52): «Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτὸν (τὸν Ἰησοῦ) περιτετυλιγμένος σινδὼνα εἰς τὸ γυμνὸν σῶμα αὐτοῦ· καὶ πιάνονσιν αὐτὸν (οἱ διώκτες τοῦ Ἰησοῦ)· ὁ δὲ ἀφήσας τὴν σινδὼνα ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν γυμνός».

Μὲ τιμὴ

Βασίλης Ν. Μακρῆς

Πλοίαρχος Ε.Ν., Παρίσι

Τὰ παιδευσιακὰ σκάνδαλα τῶν ἱερωμένων

Ἀγαπητὲ Δαυλέ,

Συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἔρευνά σου σχετικὰ μὲ τὴν σεξουαλικότητα τῶν ἱερωμένων. Εἶναι ἄκομψο νὰ ἀσχολῆται κανεὶς μὲ τέτοια θέματα, ἀλλὰ ἐδῶ πρόκειται γιὰ ἀπόλυτὴ ὑποκρισία τῆς Ἑλληνορθόδοξης Ἐκκλησίας. Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἔρευνά σου, ψάχνοντας στὸ google μὲ τὸ ὄνομα Vryonis, τοῦ παιδευσιατῆ ἐπισκόπου, ἀνακάλυψα ὁλόκληρη ἱστοσελίδα, τὴν www.prokon.org, σκέτο περιδῶλι, μὲ τεκμηριωμένα ρεπορτάζ ἀπὸ παιδευσιακὰ σκάνδαλα

μᾶς πολυπρόσωπης λίστας (μέτρησα 15) ὁρθόδοξων ἱερωμένων (Abusers) στὶς ΗΠΑ –Ρώσων, Σέρβων, Ἑλλήνων, Ἀράβων κ.ἄ., καθὼς καὶ πολλὰ συναφῆ ἁμαρτήματα. Ἐπίσης ὠδηγήθηκα σὲ μιὰ ἑλληνοαμερικανικὴ ἱστοσελίδα τοῦ Hellenic Communication Service, ὅπου ἀναφέρεται πὼς θύματα Ἑλληνοαμερικανῶν ἱερέων θὰ κάνουν ἀγωγὲς στὴ Σύνοδο, ζητώντας ἀποζημιώσεις ἐκατομμυρίων δολλαρίων.

Ἴσως θελήσετε νὰ χρησιμοποιήσετε τὶς πληρο-

λ(α)ᾶς· πὸν σημαίνει –λίθος, πέτρα,

πελα(σ)γία· πὸν σημαίνει –πελαγίσιος (πελάγιος-ία), τοῦ πελάγους.

Πέλας-γαῖα-λᾶς-πελαγία – συνθέτοντας τὶς ἔννοιες αὐτῶν τῶν λέξεων διαβάζουμε: «Ἡ δική μας γῆ τῶν λίθων καὶ τοῦ πελάγους (ἀπὸ δουνὸ καὶ θάλασσα) καὶ κατ' ἐπέκταση· ἢ γενέτειρα Γῆ μας. Ἡ λέξη Πελαγὸς πρέπει κατὰ συνέπεια νὰ διαβάζεται: ὁ (κάτοικος) τῆς δικῆς μας γῆς, ὁ γηγενής. Ὑπάρχει καθαρὴ ἐτυμολογικὴ καὶ σημασιολογικὴ σχέση καὶ στὶς δύο περιπτώσεις.

Αὐτὰ εἶναι τὰ μηνύματα πὸν μᾶς στέλνουν οἱ πρόγονοί μας. Δὲν μπορεῖ νὰ σημαίνουν αὐτὲς οἱ λέξεις τίποτα τὸ διαφορετικόν. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο ἄλλωστε οἱ μεταγενέστεροι συνεχίζουν τοὺς χαρακτηρισμοὺς «**αὐτόχθονες**» (Ἡσίοδος/Διον. Ἀλικαρν.), «**γηγενέες**» (Σκύμνος/Περίπλους) κ.λπ. Καὶ ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιοῖ τὸ ἐπίθετο **δῖος** = θεῖος, ἐξαιρετός, ὠραιότατος, κάλλιστος, μεγαλώτατος, τερατώδης, ὑπὲρ ἄνθρωπον, ἠθικὰ ἐξαιρετόν· καὶ **δῖοι** ὡς ἔθνος: «**δῖοι Πελασγοί**» (Il., E 696).

Ἀπὸ τὰ παραπάνω θγάζουμε τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

- Ὅτι οἱ Πελασγοὶ ἦταν αὐτόχθονες καὶ δὲν ἦρθαν ὡς πρόσφυγες ἀπὸ ἄλλοῦ.
- Ὅτι ὁ ἕνας θεωροῦσε τὸν ἄλλο «δικό του», γιὰτὶ προφανῶς εἶχαν κοινὰ χαρακτηριστικὰ καὶ

φορίες αυτές σε ένα συμπληρωματικό ρεπορτάζ, αφού ερευνήσετε μόνοι σας, διότι αδικήσατε την ορθόδοξη Έκκλησία, εμφανίζοντάς την να ύστερη στο θέμα αυτό της Καθολικής.

Φιλικά
Κ. Δαρ.
Σπάρτη

Έλληνικοί χοροὶ στὴν καρδιά τοῦ Τόκνο

Κύριε διευθυντά,

Νὰ μὴν σᾶς φανῇ καθόλου παράξενο ἐὰν δητὲ νὰ χορεύουν ἑλληνικοὺς χοροὺς στὴν καρδιά τοῦ Τόκνο καὶ μάλιστα τὸν κάθε χορὸ νὰ συνοδεύη καὶ ἡ τοπικὴ ἐνδυμασία προέλευσής του. Τὸ πανεπιστήμιο Ἀουάμα Νταϊκάκου ἔχει καθηγήτρια ἡ ὁποία διδάσκει ἑλληνικοὺς χοροὺς μὲ πολὺ κέφι καὶ χάρι. Ἐὰν δητὲ τὶς Ἰαπωνέζουλες νὰ χορεύουν μὲ τόση χάρι καὶ λεβεντιά, δὲν θὰ τὸ πιστεύετε (**βλ. φωτογραφία**).

Ἡ κυρία Ριέκο Κασιδάγκι εἶναι ἡ καθηγήτρια καὶ ὁργανώτρια τοῦ φεστιβάλ. Μιλάει ἑλληνικά, ἔρχεται τακτικά στὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς ἀρέσουν τὸ κρασί, ἡ ἑλληνικὴ κουζίνα καὶ ἡ ἑλληνικὴ νοστορπία. Τὸ ὄνομα τῆς σχολῆς χοροῦ πὺν διατηρεῖ εἶναι «ΚΕΦΙ» καὶ πραγματικά χορεύουν μὲ κέφι. Μοῦ ἔκανε ἐπίσης ἐντύπωση, πὺν ὁρῆκε ὅλες αὐτὲς τὶς κασέτες μὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς χοροὺς ἀπὸ τὴν Κρήτη μέχρι τὴν Μακεδονία, ἀκόμη καὶ ποντιακούς. Σὲ ἐρώτησή μου γιατί τῆς κίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον αὐτοὶ οἱ χοροί, μοῦ ἀπήντησε ὅτι πρὶν μερικὰ χρόνια παρακολούθησε στὸ Φεστιβάλ Ἀθηνῶν λαϊκοὺς χοροὺς καὶ ἔκτοτε ἐνθουσιάστηκε. Καὶ νὰ φαντασθῆτε ὅτι τὶς ἐνδυμασίες τὶς πληρώνουν οἱ κοπέλλες, πουλώντας στὸ φεστιβάλ τοῦ πανεπιστημίου

που προσωπικά ἀντικείμενα πὺν δὲν χρειάζονται.

Μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὰ παραπάνω μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τί διδάσκονται τὰ δικά μας παιδιὰ στὰ δικά μας σχολεῖα. Καὶ κάτι ἀκόμα. Σὲ ἕνα πανεπιστήμιο στὸ Τόκνο ὑπάρχουν τρεῖς καθηγητὲς Τοῦρκοι ὑπῆκοοι, οἱ ὅποιοι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν γλώσσα τοὺς διδάσκουν καὶ γιὰ τὸν πολιτισμὸ τους. Ἐμεῖς ὅμως τίποτε. Δὲν ὑπάρχει οὔτε ἕνα πόστερ τῆς Ὀλυμπιάδας 2004 στὴν Ἰαπωνία καὶ ἐὰν τοὺς ρωτήσετε, γνωρίζουν περισσότερα γιὰ τοὺς μεθεπόμενους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες πὺν θὰ γίνουν στὴν Κίνα, παρὰ γιὰ φέτος πὺν θὰ γίνουν στὴν Ἑλλάδα. Θὰ ἤθελα οἱ ἀρμόδιοι νὰ κάνουν καλύτερα τὴν δου-

μιλοῦσαν μιὰ κοινὴ γλώσσα, κατανοητὴ ἀπ' ὅλους.

• Ὅτι ἡ σύνθεση τεσσάρων καὶ ἡ ἀπόδοση πολλῶν ἐννοιῶν σὲ μιὰ λέξη προϋποθέτει ὑψηλὸ πολιτισμὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (δεκάδες χιλιάδες χρόνια π.Χ., ἀπροσδιόριστες ἀκόμα) πὺν συνετέθησαν οἱ λέξεις.

• Ὅτι οἱ ὀνομασίες «Πελασγία» καὶ «Πελασγοί» πρέπει νὰ ἦταν ἀντίστοιχες τῶν σημερινῶν «Ἑλλὰς» καὶ «Ἕλληνες» καὶ καθόριζαν τὴ χώρα καὶ τὸ λαὸ τῆς (ἔθνος).

Ἐρωτῶ ἐπομένως ποιούς ὠφελοῦν οἱ τεράστιες προσπάθειες ἀποδείξεως τοῦ ἀντιθέτου ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς κύκλους τοῦ ἑξωτερικοῦ καὶ τῶν συνοδοιπόρων τοὺς Ρωμῶν; Πῶς μποροῦν ἀνενόητοι ν' ἀνατρέφουν μὲ τέτοια προϊόντα γενεὲς ἐπὶ γενεῶν καὶ νὰ ἐμποδίζουν μὲ κάθε τρόπο τὴν ἔρευνα στὴν Ἑλλάδα.

Μετὰ τιμῆς
Νικηφόρος Πολίτης
Heswall, Ἀγγλία

1. Η. Τσατσόμοιρος, «Ἱστορία Γενέσεως τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας», ἐκδ. Δανλός, 1991, 6' ἐκδ. 2004.
2. Α. Γαζής, «Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσας», ἐκδόσεις Βιέννης 1835.

λειά τους. Τελειώνοντας θέλω να πω ότι, άφου
 υπάρχουν ξένοι που αγαπούν την Ελλάδα περισ-
 σότερο από εμάς τους Έλληνες, ή Ελλάδα δεν θα
 σήσει.

Μετά τιμής
Νικήτας Μπινιάρης
 Τόκιο, Ίαπωνία

Ἀρχιχρονιά με ἑβραϊκή «περιτομή»...

Κύριε διευθυντά,
 Δοκιμάστε να κάνετε μία δημοσκόπηση («βαρ-
 βαριστί» gallor). Τί ἐορτάζουν οἱ χριστιανοὶ τὴν
 πρώτην ἐκάστου ἔτους (1ην Ἰανουαρίου); Τὴν πρω-
 τοχρονιά, λένε σχεδὸν ὅλοι ἀμέσως. Τὸν Μέγα Βα-
 σίλειο, ἀναφέρουν οἱ περισσότεροὶ μετὰ. Τὴν... πε-
 ριτομή τοῦ Κυρίου, δηλώνουν μερικοί, πὺν πιέζο-
 νται νὰ θυμηθοῦν τὰ «θρησκευτικά» τους, με λίγο

δισταγμό. Δηλαδή τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς περιετμήθη
 (ὅπως πράττουν ὅλοι οἱ Ἑβραῖοι – «περιτετμημέ-
 νοι» ἢ «περιτμημένοι»). Θεωρεῖται σπουδαῖο γε-
 γονὸς καὶ ὡς ἐκ τούτου τιμᾶται δεόντως: Τὴν πρω-
 τὴ ἡμέρα τοῦ ἔτους. Πρώτῃ ἐορτῇ. Γιὰ νὰ πάη καλὰ
 ἡ χρονιά!

Μετά τιμής
Ζοῖλος

Ἐξ ἀπὸ τὸ δημαρχεῖο τοῦ Ἑδιμβούργου

Κύριε διευθυντά,
 Ἡ συνημμένη φωτογραφία ἐλήφθη στὸ Ἑδιμβούργο τὸ καλο-
 καίρι τοῦ 2002. Τὸ μεγαλοπρεπὲς ἄγαλμα εἶναι τοῦ Μεγάλου Ἀλε-
 ξάνδρου ἐφίππου καὶ εἶναι τοποθετημένο ἔμπροσθεν τοῦ δημαρ-
 χείου τῆς πόλεως.

Μετά τιμής
Στέφανος Βαβούρας
 Ἀθήνα

Ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογίας παπᾶ-Θεόδωρος Ζήσης

Ὁ παπᾶ-Θεόδωρος Ζήσης, καθηγητὴς τῆς Θε-
 ολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπι-
 στημίου Θεσσαλονίκης, μᾶς γνωστοποίησε ἀρμο-
 δῶς ὅτι μειώνεται καὶ προσδίδεται ἀπὸ τὴ φρά-
 ση πὺν περιείχετο στὴν ἐπιστολὴ τοῦ ἀναγνώστη
 μας κ. Γιάννη Γρηγορέα, πὺν δημοσιεῦτηκε στὴ
 στήλη αὐτὴ («Δαυλός», τ. 264, στήλη «Ἐπιλογὴ
 Ἐπιστολῶν Ἀναγνωστῶν»), «τὰ ἀπολιθώματα
 τῆς βυζαντινῆς Θεοκρατίας, ὅπως ὁ παπᾶ-Γιῶρ-
 γης Μεταλληγὸς καὶ ὁ παπᾶ-Θεόδωρος Ζήσης,
 πὺν δὲν ἰδρώνουν με τὶς τόσες (ἀντιπαρτιθέμε-
 νες) ἀλήθειες». Ἐφ' ὅσον ὁ παπᾶ-Θεόδωρος Ζή-
 σης θεωρεῖ ὅτι μειώνεται καὶ προσδίδεται με τὴ
 φράση αὐτὴ τοῦ ἐπιστολογράφου, ὁ «Δ» ἐκ δη-
 μοσιογραφικοῦ καθήκοντος δὲν θὰ μπορούσε

παρὰ νὰ ἐνημερώσῃ τοὺς ἀναγνώστες του γι'
 αὐτό.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴ ὅμως θὰ σημειώσουμε
 ὅτι καλὸ θὰ ἦταν, ὁ παπᾶ-Θεόδωρος Ζήσης (καὶ
 ὡρισμένοι ἄλλοι) νὰ μὴν συνδιοργανώσῃ ἐν 21ῳ
 αἰῶνι συνέδρια, στὰ ὁποῖα νὰ ζητῆται ἡ αὐτε-
 πάγγελτὴ δίωξις ἐνὸς ἐρευνητικοῦ περιοδικοῦ
 σάν τὸν «Δ», πὺν προσπαθεῖ νὰ συμβάλῃ στὴ διε-
 ρευνήσῃ τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας, ὅπως καὶ νὰ μὴν
 προβαίνει στὶς πανελληνίως γνωστὲς διακηρύξεις
 του, ὅτι προτιμᾷ τὸ «τουρκικὸ φέσι» ἀπὸ τὴν
 Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις κ.λπ. – πράξεις πὺν προκα-
 λοῦν κάθε Ἑλληνα καὶ τὸν προδιαθέτουν σὲ δξείας
 χαρακτηρισμοὺς, ὅπως ἐκεῖνος πὺν χρησιμοποίη-
 σε ὁ προαναφερθεὶς ἐπιστολογράφος. – **Δ.Ι.Α.**

Ο ΚΑΛΑΘΟΣ ΤΩΝ ΑΧΡΗΣΤΩΝ

‘Ο Σαρωνικός τοῦ Σαρὸν

«Ύψις πῆρες τὸν κακὸ τὸ δρόμο
καὶ τὴν εὐκόλη ζωὴ
κι ἤρθες κόντρα μὲ τὸ νόμο
ξαφνικὰ ἕνα πρωΐ»,

ὅπως λέει καὶ τὸ ᾄσμα.

Τί θὰ γίνῃ μὲ σένα, κύριε Ἀριέλ, νιὲ Δαβὶδ; Σὰν νὰ μὴν ἔφθανε πὺν τὰ ἔχεις κάνει κουλουδάχατα μὲ τὴν πολιτικὴ σου στὸ Μεσανατολικὸ καὶ δὲν μπορῶ πλέον νὰ σὲ δικαιολογήσω πουθενὰ διεθνῶς, τώρα πρέπει νὰ μπαλῶνω καὶ τὰ ἐπακόλουθα τῆς διαπλοκῆς σου μὲ τοὺς πολιτικάντηδες τοῦ Ρωμαίου; Ἐντάξει, εἴπαμε νὰ κατακτήσουμε τὴν ὑφήλιο μὲ τὸν παρὰ μας, νὰ ὑποδουλώσουμε οἰκονομικὰ τοὺς πάντες, νὰ βάζουμε δικούς μας κρουπτο-περιούσιους νὰ ἀγοράζουν παραλιακὰ ἀκίνητα-«φιλέττα» (ὅπως κάνουμε ἐπιτυχῶς στὴν Κρήτη καὶ στὴ Μάνη ἐδῶ καὶ δεκαετίες), γιὰ νὰ φτειάξουμε σιγά-σιγά τὰ «προγεφυρώματά» μας, νὰ γεμίσουμε τὸν κόσμον καζίνα, γιὰ νὰ τοὺς τὰ παίρνουμε. Βιβλικὲς ἐπιταγὲς ἐξαργυρώνουμε, ἀλλὰ κράτα καὶ λίγο τὰ προσήματα, θρὲ παιδί μου.

Κι ὁ ἄλλος ὁ εὐλογημένος, ὁ κολλητὸς σου, ὁ Δαβὶδ Ἀπέλ, ὁλόκληρο νησί τοῦ Σαρωνικοῦ ἔβαλε στὸ μάτι ὁ φατασούλας! Καὶ τί δὲν ἔκανε, γιὰ νὰ ἀγοράσῃ τὸν Πάτροκλο (γνωστὸ καὶ ὡς «Γαῖδουρονήσι» ἢ «Κόπρος», ὀνομασίες πὺν προφανῶς τὸν ἐνέπνευσαν λόγῳ κάποιων ιδιόρρυθμων σινηθειῶν τῶν βιβλικῶν προγόνων μας). Τί τὸ γιόκα σου προσέλαβε στὶς ἐπιχειρήσεις του, τί ἑκατομμύρια δολάρια σου ἔχωσε στὴν τσέπη γιὰ τὶς προεκλογικὲς ἀνάγκες σου, μὲ ἀντάλλαγμα νὰ προσεγγίσης στελέχη τῆς ρωμαίικης κυβέερνησης καὶ νὰ ἔξηγηθῇ δεόντως... Μιλᾶμε γιὰ πολὺ μίσα. Ὅσοπον τὸν «τσιμπήσε» ὁ εἰσαγγελέας καὶ πῆγαν ὅλα στὸ δρόντο. Τί νὰ κάνουμε; Βλέπεις, αὐτὴ ἡ ρουφιάννα ἢ Θέμις ἔχει ἕνα ξίφος νά! (μὲ τὸ συμπάθειο)! Ἡ σκιά του καλύπτει καὶ τὶς συνειδήσεις τῶν δικαστῶν τῆς χώρας σου. Ἔχει δυστυχῶς πανανθρώπινο βεληνεκὲς καὶ κύρος. Ἄντε τώρα ἐσὺ νὰ ἀντιτάξῃς σ’ αὐτὴν Κριτές, Προφῆτες, Ἑσθῆρ, Ζαχαρίες καὶ μαλακίες... Φίδι πὺν μᾶς ἔφαγε, φονκαρὰ μου.

Κι αὐτοὶ οἱ Ρωμαῖοι ἀπ’ τὴν ἄλλη τελείως ἀνεγκέφαλοι εἶναι. Μέχρι καὶ τὸν φίλο μας τὸν Γκουζίνσκι τσιμπήσανε, ὅταν εἶχε ἔρθει γιὰ νὰ κανονίσῃ τὸ σχετικὸ ἀλισβερίσι, ὡς φαίνεται, γιὰ τὸ ἴδιο θέμα. Πὺν νὰ καταλάβουν ἀπὸ «ὑψηλὴ πολιτικὴ». Ἔτσι καὶ ἐσὺ τώρα ἐκτίθεσαι ἀνεπανόρθωτα καὶ ὁ «δαρῶνος» σου ὁ Ἀπέλ ἀγωνιᾷ, μήπως δρεθῇ νὰ κἀνῃ παρέα μὲ τὸν Βανούνου στὸ μπουντρούμι. Σαλάτα τὰ κάνετε ἀμφότεροι. Θὰ μπορούσατε νὰ εἴχατε τακτοποιήσει τὸ θέμα μὲ ἀπλούστερο τρόπο. Πῶς; Μὲ «τροπολογία», ἀγαπητέ μου! Θὰ διαμαρτυρᾶτε στὸν πρέσβη σας στὸ Ἑλλαδιστὰν νὰ ψιθυρίσῃ στὸ αὐτὶ τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ τὴν παράκλησή σας, καὶ ἡ τροπολογία θὰ ἐρχόταν γιὰ ψήφιση σὲ χρόνον μηδέν. Δὲν ἔχει σημασία, ἂν τὸ νησάκι τοῦ σκανδάλου εἶναι ιδιόκτητο καὶ ἀποτελεῖ ἀρχαιολογικὸ χῶρο. Αὐτὰ εἶναι ψιλοπράγματα γιὰ τὴ ρωμαίικη Βουλὴ, πὺν τροπολογώντας σὲ μεταμεσονύκτιες ὥρες καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐξαφανίζει τόνους καὶ πνεύματα ἀπὸ τὴ γραφὴ, δάση ἀπὸ τὸ χάρτη, δίνει φῶς, νερό, τηλέφωνο στὰ αὐθαίρετα, κτίζει δόλλες καὶ εὐαγγῆ διασκεδαστήρια, σὰν τὸ καζίνο πὺν ὄνειρενόσασταν γιὰ τὸν Πάτροκλο. Ἐκεῖνο πὺν μοῦ προκαλεῖ ὅμως ζωηρὴ ἀνησυχία, εἶναι ὅτι καμμιὰ τροπολογία δὲν ἀπομακρύνει τὴν Νέμεσι πὺν ἔρχεται φορτσάτη μὲ τὸ

Σάρωθρον

ΟΙ ΑΜΙΣΘΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οὐδείς δημόσιος λειτουργὸς ἀμειβόταν

Στὰ λεξικά σὰν «ἐπάγγελμα» ὀρίζεται ἡ «διοποριστικὴ ἐργασία τινὸς» καὶ σὰν «ἐπαγγελματίας» ὁ ἀσκῶν διοποριστικὴν ἐργασίαν». Ἐπομένως, ὅταν ἀσκῶ ἐπάγγελμα, σκοπὸς μου εἶναι νὰ ἐξασφαλίσω τὰ πρὸς τὸ ζῆν, καὶ κατὰ λογικὴν ἀναγκαιότητα ἢ ψυχολογικὴ ἀφετηρία καὶ τὸ λογικὸ κίνητρό μου ὡς ἐπαγγελματία εἶναι τὸ ἀτομικὸ καὶ οἰκογενειακὸ μου συμφέρον. Δὲν νοεῖται ἐπαγγελματίας πὺν σκοπεύει στὴν ἱκανοποίηση τοῦ ἀτομικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ συμφέροντος ἄλλου ἀτόμου. Τὸ συμφέρον τοῦ δεύτερου ἀτόμου ἱκανοποιεῖται ἀπὸ τὴν ἀσκηση ἐπαγγέλματος ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦ ἴδιου καὶ ὄχι ἐκ μέρους τοῦ πρώτου.

Ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα πρὸς τὴν ἀφετηρία, τὰ κίνητρα καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ ἐπαγγελματία εἶναι ἡ ἀφετηρία, τὰ κίνητρα καὶ οἱ σκοποὶ τοῦ λειτουργοῦ.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ΠΑΡΛΑΜΕΝΤΟΥ

Τί εἶναι καὶ τί δὲν εἶναι Δημοκρατία;

Ανεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἀνεκάλυψαν μόνον τὴ δημοκρατία ἀλλὰ ὅλα τὰ πολιτεύματα, καὶ τὰ ἐφάρμοσαν οἱ ἴδιοι –καὶ εἶναι γνωστὸν ὅτι, ἀπὸ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐλληνικῆς σκέψεως, ἀπὸ τὸν Ἡράκλειτο καὶ τὸν Πλάτωνα μέχρι τὸν Ἀριστοτέλη, κανεὶς δὲν καταφάσκει πρὸς τὴ Δημοκρατία, ἀλλὰ τὴν ἀπορρίπτουν προβάλλοντας σὰν πρότυπα ἄλλα συστήματα, τιμοκρατικά καὶ ἀριστοκρατικά, ὅπως ὠρισμένες πολιτείες τῆς Κρήτης, τῆ Σπάρτης κ.ἄ. – ἄς ἐξετάσουμε τὴν ἐλληνικότητα τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, ἄς δοῦμε δηλαδὴ ἂν τὸ σύστημα αὐτὸ εἶναι πολίτευμα μὲ ἰδεολογικὸ χαρακτήρα ἴδιον ἢ παρόμοιο πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Δημοκρατία, καὶ δὴ τὴν Ἀθηναίων Πολιτείαν, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ ἀπολογητές του.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα πρέπει μὲ δυὸ λόγια νὰ ὑπενθυμίσουμε ὅτι ἱστορικὰ ὁ Κοινοβουλευτισμὸς ἐμφανίζεται στὴ Δυτικὴ Εὐρώπῃ σὰν πολιτικὸν προϊόν τῶν ἐθραιογενῶν «ἀστικῶν» ἐπαναστάσεων στὴν Ἀγγλία καὶ τὴ Γαλλία καὶ ὁλοκληρῶνεται σὰν σύστημα ἀναπτύσσοντας θεσμοὺς καὶ τύπους πὺν

γήματος και του λειτουργού. Ένῳ τὸ ἐπάγγελμα ἀφορᾷ στὸ ἄτομο καὶ στὴν ἱκανοποίηση τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος, τὸ λειτούργημα εἶναι ἔννοια ἀπαραίτητα συναρτημένη πρὸς τὶς ἔννοιες τοῦ συνόλου καὶ τοῦ γενικοῦ συμφέροντος. Καὶ ἂν ὁ ἐπαγγελματίας ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν ἀφετηρία τοῦ λαμβάνειν, ὁ λειτουργὸς ξεκινᾷ ἀπὸ τὴν ἀφετηρία τοῦ προσφέρειν. Στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα λειτούργημα (ἀρχ. «*λειτουργία*») σημαίνει «*ἐν τῇ εὐρείᾳ ἐννοίᾳ πᾶσαν παροχήν, ὑπηρεσίαν, δαπάνην, προσφερομένην ἀπὸ τὸ ἄτομον πρὸς τὴν Πολιτείαν*» καὶ λειτουργὸς σημαίνει «*ὁ παρέχων, προσφέρων, ὑπηρετῶν, δαπανῶν διὰ τὴν Πολιτείαν*» αὐτὰ ποὺ σὰν ἄτομο κατέχει ὁ ἴδιος (ἀγαθὰ, χρήματα, ὑπηρεσία, γνώσεις κ.λπ.). Ὅταν ἀσκῶ λειτούργημα, σκοπὸς μου δὲν εἶναι νὰ ἐξασφαλίσω τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐμοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας μου (ὅπως συμβαίνει ὅταν ἀσκῶ ἐπάγγελμα), ἀλλὰ νὰ παραχωρήσω πρὸς τὸ σύνολο, τὴν Πολιτεία ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὴ δική της ἐπιδίωξη («*διδόναι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐμά*»). Τὸ ἀτομικὸ συμφέρον ὄχι μόνο δὲν συμβιβάζεται μετὰ τὸ λειτούργημα, ἀλλὰ καὶ συγκρούεται πρὸς αὐτό, δεδομένου ὅτι ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τοῦ ἀτόμου ἢ προσφορά, παροχή, δαπάνη κ.λπ. πρὸς τὴν Πολιτεία ἀποτελεῖ μείωση, ζημία τῶν προσωπικῶν καὶ οἰκογενειακῶν ἀγαθῶν, δυναμικοῦ κ.λπ.

Τὸ ἀσυμβίβαστο μεταξὺ τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ λειτουργήματος ἐφαρμόσθηκε ἀπ' ὅλες τὶς Πολιτεῖες ποὺ ἀποτέλεσαν καταστάσεις Ἀρχῆς καὶ ὄχι ἐξουσίας. Δὲν ἔχουμε λόγους νὰ ἀναφερθοῦμε σὲ περιπτώσεις ἄλλων ἐθνῶν, ἀφοῦ στὰ πολιτικοκοινωνικά πρότυπα ποὺ συνέλαβε καὶ ὑλοποίησε τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος στὶς ἐλεύθερες φάσεις τῆς ἱστορίας του –μὲ ἐξαίρεση τὶς περιόδους καταπτώσεως ἢ τὶς περιόδους ἐντονης παρουσίας ξένων ἐπιδράσεων, ὅπως ἦταν οἱ ἐποχὲς τοῦ Βυζαντίου καὶ τοῦ σημερινοῦ Νεοελληνικοῦ Κράτους–, ἡ ταύτιση τῆς ιδιότητος τοῦ ἐπαγγέλματος μετὰ τὴν ιδιότητα τοῦ δημόσιου λειτουργοῦ ἦταν ἀδιανόητη σὰν σύλληψη καὶ ἀπαράδεκτη σὰν πολιτικὴ πρακτικὴ. Στὴν περίοδο ἀκμῆς ὅλων τῶν πόλεων-κρατῶν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας οἱ πολιτικοὶ ἄρχοντες, οἱ δικαστὲς, οἱ διπλωματικοὶ ἀπεσταλμένοι καὶ οἱ «πρέσβεις», οἱ στρα-

ῖσχαν ἤδη στὰ φεουδαρχικὰ μεσαιωνικὰ καθεστῶτα (Παρλαμέντα). Ὅταν οἱ δύο αὐτὲς χώρες ἔγιναν παγκόσμιες ἱμπεριαλιστικὲς δυνάμεις, «ἐξήγαγαν» τὸν Παρλαμενταρισμὸ μέσῳ τῶν τοπικῶν ὀργάνων τους στὶς χώρες ποὺ ἤλεγχαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἄθλιο Νεοελληνικὸ Κράτος, ποὺ συγκροτήθηκε κάτω ἀπὸ καθεστῶς Προστασίας μετὰ τὴ μεγαλειώδη Ἐπανάστασι τοῦ Εἰκοσιένα.¹

Κύρια ἰδεολογικὴ δόση τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ εἶναι ἡ **ἀρχὴ τῆς ἰσότητος** (*égalité*). Οἱ πολῖτες τοῦ κοινοβουλευτικοῦ καθεστώτος ἔχουν ψῆφο τῆς ἴδιας ἀξίας. Ἡ ψήφος τοῦ βλακὸς ἔχει τὸ ἴδιο βάρος μετὰ τὴν ψήφο τοῦ σοφοῦ, ἡ ψήφος τοῦ ἀπατεῶνα μετρᾷ τὸ ἴδιο μετὰ τὴν ψήφο τοῦ ἔντιμου, ἡ ψήφος τοῦ προδότη ἢ τοῦ διεφθαρμένου δὲν ἔχει καμμιὰ δια-

1. Ἡ ἱστορικὴ πολιτικοκοινωνικὴ παράδοσι τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μετὰ τὶς ἀρχὲς τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ, οὔτε γενικώτερα τοῦ Ἀστισμοῦ, καὶ τὸ «πλασασάρισμα» τοῦ ξένου αὐτοῦ φροῦντος στὴν ἑλληνικὴ πολιτικὴ «ἀγορὰ» συνάντησε δυσκολίες, μετὰ ἀποτέλεσμα νὰ μὴν λειτουργήσῃ ποτὲ κανονικὰ σὰν σύστημα μέχρι σήμερα. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ εἶχαν ἀναλάβει αὐτὸ τὸ πλασασάρισμα μετὰ τῶν ἄλλων χρησιμοποίησαν καὶ τὴ μέθοδο τοῦ ἐξελληνισμοῦ τῆς παρλαμενταριστικῆς ὀρολογίας, μετὰ σκοπὸ νὰ φανῇ ὅτι τὸ ἀγγλογαλλικὸ αὐτὸ προῖον εἶναι δηθεν ἀρχαῖο, ἑλληνικὴ κατασκευὴς. Ὅσοι ὁ Παρλαμενταρισμὸς βαφτίστηκε **Δημοκρατία**, τὸ Παρλα-

Ἀναπαράσταση τοῦ Βουλευτηρίου (Θόλου), πού ἀποτελοῦσε τὸ κέντρο τῆς πολιτικῆς ζωῆς τῆς Ἀθήνας, ἀπὸ τὸν ἀρχαιολόγο-ἀρχιτέκτονα Ἰω. Τραυλό, πού τὸ ἀνέσκαψε. Ἔδρα τῆς διοικήσεως καὶ διαμονῇ τῶν 50 πρυτάνεων, ἀρχόντων μὲ μικρῆς διάρκειας θητεία, ἐκτελούντων τὶς αποφάσεις τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου.

τιωτικοί ή γήγορες και γενικά όλα τα άτομα που είναι τεταγμένα στην υπηρεσία του συνόλου και της Πολιτείας δεν αποξούν από το λειτούργημα που ασκούν, είναι άμισθοι.

Ο Θεσμός του άμισθου μη-επαγγελματία υπηρέτη του συνόλου δεν άφωροϋσε μόνο στους αναλαμβάνοντες δημόσια αξιώματα, αλλά σε πολλές περιπτώσεις επεκτεινόταν και σε οίονδήποτε απλό πολίτη που προσέφερε οίονδήποτε υπηρεσία στην Πολιτεία: οί στρατιώτες, οί πολίτες-δικαστές, οί αστυνομικοί, οί «υπάλληλοι» δημοσίων λειτουργιών, οί κατασκευαστές δημοσίων, κοινοτικών και κοινωφελών έργων δεν έπαιρναν κανενός εΐδους άμοιβή. Το πολυ-πολυ να καταβάλλονταν σ΄ αυτούς έξοδα που είχαν κάνει (π.χ. ταξιδιού). Στην Αθηναϊκή Πολιτεία μάλιστα λειτουργοί κατ΄ έξοχην ήσαν οί ιδιώτες πολίτες, που ανέλαμβάναν με δικά τους χρήματα την κάλυψη δημοσίων δαπανών, όπως ή συντήρηση πολεμικών πλοίων, το άνέδασμα θεατρικών έργων, ή οργάνωση αγώνων («τριηραρχία», «χορηγία» κ.λπ.). Από το πρώτο μέχρι το τελευταίο μέλος της Πολιτείας κανείς δεν αποξοϋσε από την ίδια την Πολιτεία. Το Δημόσιο Ταμείο υπήρχε για να καλύπτει δαπάνες άσχετες προς τη μισθοδοσία: αγορά ύλικού, έξοπλισμός, κατασκευή στόλου, παιδεία, κονδύλια και δαπάνες (όχι μισθοί) για την έξωτερική πολιτική. Δημόσιο ταμείο που μεταβάλλεται σε «κορβανᾶ» (από την έβραϊκή λέξη *korvan*), δηλαδή σε χρηματοφυλάκιο της Ίερουσαλήμ, από το όποιο απομυζούν μηνιάτικα, μεροκάματα και αποζημιώσεις οί πάσης κατηγορίας μισθοφόροι, υπήρξαν έννοια που συνέλαβε το έβραϊκό πνεϋμα, είναι θεσμός έντελως ξένος προς την έλληνική πολιτική αντίληψη.

Για ν΄ αποφύγη τον αποκλεισμό από τα δημόσια λειτουργήματα των άξιων και ίκανών πολιτών που δεν είχαν περιουσία ή εισοδήματα –και έπομένως οί υποχρεώσεις τους εκ της ανάληψως δημοσίων καθηκόντων και αποστολών θα τους αφαιρούσαν τη δυνατότητα να ασκούν το επάγγελμά τους για να ζήσουν–, ή έλληνική πολιτική σκέψη συνέλαβε την ιδέα της άμεσης καλύψεως από την Πολιτεία των βιοτικών αναγκών των πτωχών λειτουργών της. Η ιδέα αυτή υλοποιήθηκε με λαμπρούς θεσμούς, όπως ή «έν πρυτανείω σί-

φορά από την ψήφο του άγνωϋ ανθρώπου κ.ο.κ. Στόν Κοινοβουλευτισμό ή έννοια της ποιότητας είναι άπαράδεκτη και «άντιδημοκρατική», οί άνθρωποι ίσοπεδώνονται από κάποιον δογματικό όδοστρωτήρα, κυριαρχεί ή έννοια της ποσότητας, του αριθμού, της πλειοψηφίας. Οί εκλεγόμενοι, αντιπρόσωποι ή κόμματα, στην πραγματικότητα δεν αντιπροσωπεύουν τίποτα άλλο από έναν αριθμό, ένα άθροισμα ψήφων ποιοτικά και ήθικά άχρων, ούδέτερων, αδιάφορων. Αυτά τα «άθροίσματα-βουλευτές» ή τα «άθροίσματα-κόμματα» δεν έχουν επίσης ποιοτική ή ήθική διαβάθμιση, είναι ίσοπεδωμένα, σάν τις ψήφους που τα άνέδειξαν. Δεν χαρακτηρίζονται από τίποτε, έξω από την ικανότητα να συγκεντρώνουν μεγαλύτερο αριθμό ψήφων από τόν αριθμό ψήφων που παίρνουν οί μη εκλεγόμενοι και δεν χρειάζεται καμμία άποδεδειγμένη προσφορά, αξία ή άλλο γνώρισμα που να τους καθιστά άξιους να κυβερνούν εκείνους που τους εκλέγουν. Πρακτικά ή άπόρριψη της άρχης της ποιότητας και ή αντικατάστασή της από την άρχη της ποσότητας οδηγεί στην έκλογη και παρουσία στο Παρλαμέντο και στην έξουσία ατόμων που σνήθως δεν έχουν προσφέρει τίποτε στο Έθνος τους, σε κανέναν τομέα – παρασιτικών δημοκόπων ψηφοσυλλεκτών, των λεγομένων «επαγγελματιών πολιτικών».

μέντο ντύθηκε με τόν μανδύα της άρχαίας Βουλής των Πεντακοσίων, το **Κονσtitουσιόν** έγινε Σύνταγμα, το «**παρτίδο**», όπως το έλεγαν στα χρόνια της Έπαναστάσεως, έγινε Κόμμα, το «**μέλος του Παρλαμέντου**» βουλευτής κ.ο.κ.

τησις» τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας –ἐπὶ προσκαίρου ἢ μονίμου βάσεως (ἀείσιτοι)– δημοσίων ἀνδρῶν πού προσφέρουν πολλὰ στὴν Πολιτεία, τὰ «*συσσίτια*» τῶν στρατιωτικῶν στὴ Σπάρτη, τὸ «*Λήιον*» τῆς Αἰτωλικῆς Συμπολιτείας κ.λπ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ κάνουμε μία διπλὴ ἱστορικὴ παρατήρηση πολὺ μεγάλης πρακτικῆς καὶ πολιτικῆς σημασίας.

α) Οἱ θεσμοὶ τῶν ἀμίσθων λειτουργῶν, ἐν ὅσῳ ἴσχυαν, ὠδηγοῦσαν, ὅπως εἴπαμε, στὴν ραγαδαία ἄνοδο τῶν πολιτικῶν ὀργανισμῶν πού τοὺς ἐφάρμοζαν. Ἔτσι π.χ. τῆς περιόδου μεγίστης ἀκμῆς καὶ ἰσχύος τῆς Ἀθηναϊκῆς Πολιτείας (χρυσοῦς «αἰὼν» τοῦ Περικλέους) προηγήθηκε ἡ περίοδος τῆς ἀνοδικῆς πορείας, κατὰ τὴν ὁποία ἡ ἀμισθία ὅλων τῶν λειτουργῶν ἦταν κανόνας χωρὶς ἐξαιρέση.

β) Ἡ «ἐκμίσθωση» τῶν λειτουργῶν ὑπῆρξεν ἀπαρχὴ παρακμῆς καὶ καταπτώσεως. Ἔτσι, ἀφ' ὅτου ὁ Περικλῆς καθιέρωσε τὴ χρηματικὴ ἀποζημίωση ἐνὸς ἡμερομισθίου, ἔστω μὲ τὸ ἀσήμαντο ποσὸ τοῦ ἐνὸς ὀβολοῦ (= ἐνὸς ἔκτου τῆς δραχμῆς), γιὰ τοὺς δικαστὲς καὶ ὠρισμένους ἄλλους λειτουργούς, ἀρχίζει ἡ διαφθορά, ἡ ἀποσύνθεση καὶ ἡ κατιοῦσα πορεία τῶν Ἀθηνῶν, ἡ ἥττα καὶ ἡ ὑποταγή.¹

Ὁ Ἑλληνισμός, μεταξὺ τῶν ἄλλων, εἶχε καθιερῶσει καὶ σὰν ἀρχὴ τῆς ἀμυντικῆς πρακτικῆς τοῦ τῆ συνολικῆ εὐθύνης γιὰ τὴν ἄμυνα. Ὅλα τὰ μέλη τοῦ συνόλου συμμετέχουν στὴν προετοιμασία καὶ τὴ διεξαγωγὴ τῆς ἄμυνας, ὑπεύθυνα καὶ ἐπὶ ἴσοις ὅροις (μὲ ἐξαιρέση τῶν

1. Κάτι ἀνάλογο συνέβη στὴ Νεώτερη Ἑλλάδα: Ἀφ' ὅτου ἐπεκτάθηκε καὶ ἐπισημοποιήθηκε ὁ θεσμὸς τῆς μισθοδοσίας τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ἡ Ἐπανάσταση κλονίσθηκε καὶ κινδύνευσε νὰ σῆση. Ὁ συγκροτηθεὶς ἀπὸ τὸ κράτος ἐπαγγελματικὸς στρατὸς τοῦ ἀπεδείχθη ἀνίκανος νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν ἴδιο ἐκείνο σουλτανικὸ στρατό, τὸν ὁποῖο κατανικοῦσε ἐπὶ πέντε χρόνια ὁ μὴ ἐπαγγελματικὸς στρατὸς τοῦ Εἰκοσιένα. Καὶ τοῦτο, δηλαδὴ ἡ ἐπαίσχυντη ἥττα τοῦ Ἑνενήντα Ἐπτά, συνέβη ὕστερα ἀπὸ ἐβδομήντα χρόνια ἰσχύος τοῦ θεσμοῦ τῶν ἐπαγγελματικῶν στρατιωτικῶν ἡγητόρων καὶ μάλιστα σὲ στιγμή πού ὁ σουλτανικὸς στρατὸς δρισκόταν πιά σὲ πλήρη ἀποδυνάμωση, λόγῳ τῆς μεγάλης παρακμῆς τοῦ σουλτανικοῦ καθεστώτος.

Αὐτὴ ἡ ἰδεολογικὴ ἀρχὴ τῆς ἰσότητος καὶ ἡ συναφὴς πρὸς αὐτὴν ἀρχὴ τῆς ποσότητος εἶναι ξένες ὅχι μόνον πρὸς τὴν ἑλληνικὴ Δημοκρατία, ἀλλὰ καὶ γενικὰ πρὸς κάθε ἐκδήλωση τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.² Οἱ Ἕλληνες, θιασῶτες καὶ φορεῖς τῶν ἰδεῶν τῆς Ἀλήθειας καὶ τῆς Δικαιοσύνης, θὰ ἦταν ἀδιανόητο νὰ ἀσπασθοῦν ἓνα δόγμα, ὅπως εἶναι ἡ αὐθαίρετη καὶ ἄδικη ἀρχὴ τῆς ἰσότητος, δεδομένου ὅτι ἰσότητα δὲν ὑπάρχει πονθενά, οὔτε στὴ Φύση οὔτε στὶς βιολογικὲς ἢ πνευματικὲς ἰκανότητες τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ ἀντίθετα ἰσχύει ἡ ποιοτικὴ διαφοροποίηση καὶ διαβάθμιση σ' ὅλα. Αὐτὴν τὴν ὀλοφάνεργη ἀλήθεια –πού τὴν ἔχει πιά συσκοτίσει ἐντελῶς τὸ δόγμα τῆς ἰσότητος– ἔθεταν σὰν ἰδεολογικὴ βάση τῶν πολιτειῶν τους, δημοκρατικῶν ἢ ὅχι, οἱ Ἕλληνες. Καὶ γι' αὐτὸ κυρίαρχη ἑλληνικὴ πολιτικὴ ἰδέα εἶναι ἡ **ἰδέα τῆς Δικαιοσύνης**, τῆς δίκαιας δηλαδὴ ἀντιστοιχίας μεταξὺ προσφοράς καὶ δικαιώματος, μεταξὺ πραγματικῆς ἀξίας καὶ δυνατότητας ἀναλήψεως δημοσίων καθηκόντων. Στὴν Ἀθηναίων Πολιτεία ἐκτός τοῦ γεγονότος ὅτι δὲν εἶχαν τὸ δικαίωμα ψήφου τὸ 90% τοῦ ἐνῆλικου πληθυσμοῦ περὶπου (δοῦλοι, γυναῖκες, μέτοικοι, αἰτμοὶ κ.λπ.), ἡ ἀξία τῆς ψήφου καὶ τὰ λοιπὰ πολιτικὰ δικαιώματα σὲ διάφορες φάσεις, ἰδίως στὶς περιόδους ἀκμῆς, διαφορο-

2. Βλ. Δημ. Ι. Λάμπρου, «Ἀναζήτηση», Ἀθήνα 1980, σελ. 32 κ. ἑξ. καὶ 105.

ἀκαταλλήλων λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, δηλαδή τῶν παιδιῶν, γερόντων, ἀσθενῶν καὶ γυναικῶν). Σ' ὅλες τὶς πόλεις-κράτη τῆς προκλασικῆς, κλασικῆς καὶ μετακλασικῆς Ἑλλάδας ἡ ιδιότητα τοῦ ἐλεύθερου πολίτη ταυτίζεται μετὰ τὴν ιδιότητα τοῦ στρατιώτη (ἡγήτορος ἢ ὁπλίτη). Οἱ ἱκανοὶ πολῖτες τῆς Σπάρτης συναποτελοῦσαν αὐτὸ τοῦτο τὸ σπαρτιατικὸ στράτευμα, ὅπως καὶ οἱ πολῖτες τῆς Ἀθηναϊκῆς Δημοκρατίας, τῶν Θηβῶν κ.λπ.

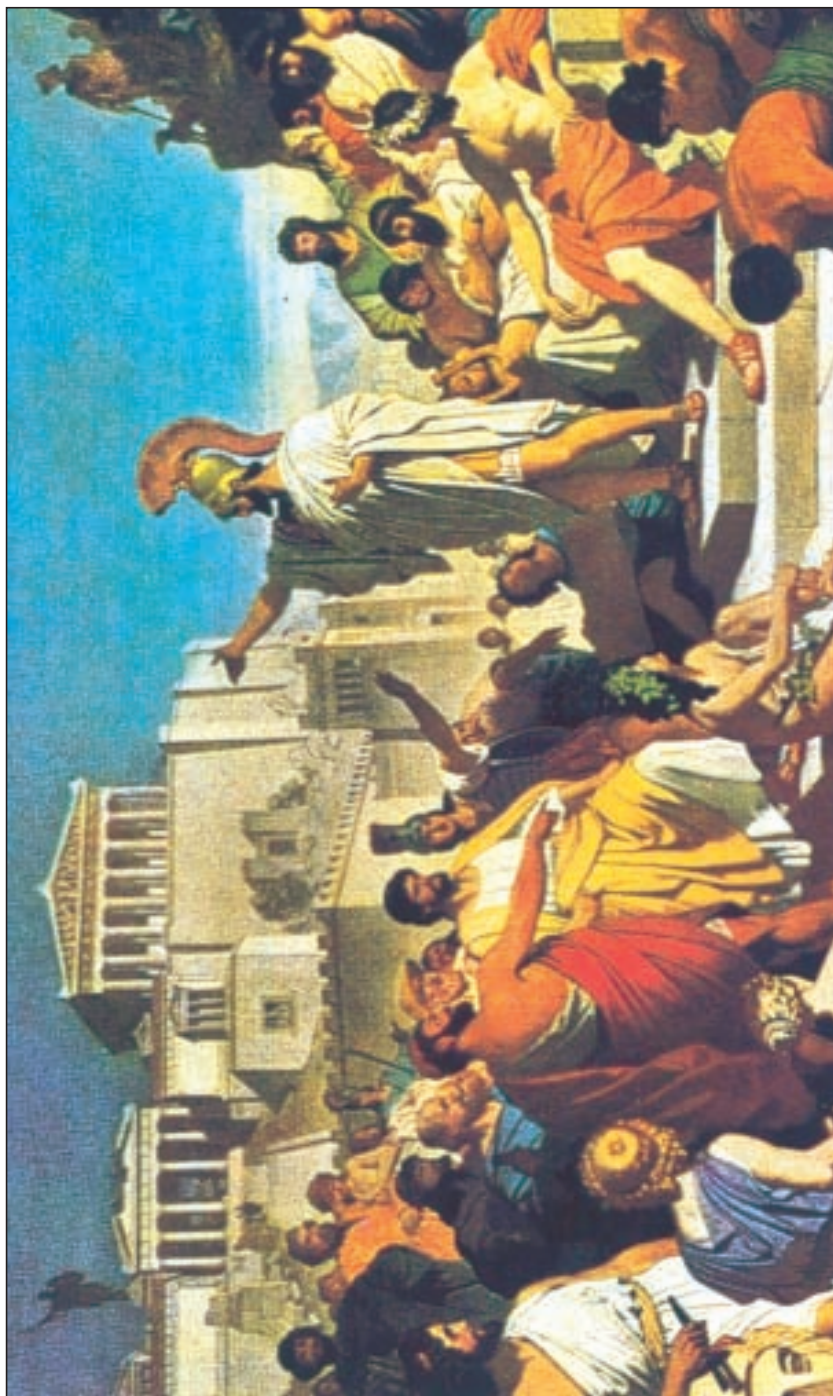
Δὲν ὑπῆρχε διάκριση μεταξὺ στρατιωτικοῦ καὶ ιδιώτη, δὲν ὑπῆρχε λέξις ιδιώτης μετὰ τὴ σημερινή ἔννοια, ὅπως δὲν ὑπῆρχε καὶ λέξις στρατιωτικὸς μετὰ τὴ σημερινή ἔννοια (τοῦ ἐπαγγελματία). Ὅλοι οἱ πολῖτες ἦσαν ὁπλίτες καὶ ἀφ' ἑτέρου ὅλοι οἱ ὁπλίτες ἦσαν πολῖτες, δεδομένου ὅτι κανεὶς δὲν ἀποζοῦσεν ἀπὸ πόρους ποὺ ἐξασφάλιζε ἀπὸ τὸ «στρατιωτικὸ ἐπάγγελμα». Τὸ τελευταῖο τοῦτο εἰσῆχθη στὸν ἑλληνικὸ χῶρο γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴ Ρώμη καὶ ἴσχυσε στὴ Βυζαντινὴ Αὐτοκρατορία, ποὺ καθιέρωσε τὸν θεσμὸ τοῦ ἐμμίσθου ἐπαγγελματικοῦ στρατοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ θεσμὸς τοῦ πολίτη-στρατιωτικοῦ ἦταν ἀδύνατο, λόγω τῆς ἐθνικῆς ἀνομοιογένειας τῶν ὑπηκόων τῆς, νὰ ἐφαρμοσθῇ.²

Ὅπως ἐπισημαίνεται, ἡ καθιέρωση ἀποζημιώσεων σὲ λειτουργοὺς τῆς Ἀθηναϊκῆς Δη-

2. Στὴν Ἀθηναϊκὴ Πολιτεία ὅλοι οἱ πολῖτες οἱ δυνάμενοι νὰ φέρουν ὅπλα (εἴκοσι ἔως ἐξήντα ἐτῶν) ἦσαν στρατιωτικοὶ καὶ διατηροῦσαν τὸν ὅπλισμό τους στὰ σπίτια τους. Τὰ ὁμαδικὰ ὅπλα (ὅπως οἱ πολεμικὲς τριήρεις, οἱ πολιορκητικὲς μηχανὲς κ.λπ.) συντηροῦνταν καὶ ἐπανδρῶνόνταν μετὰ εὐθύνη καὶ ἐξοδα τῶν εὐκατάτατων πολιτῶν («λειτουργῶν», «τριηράρχων»), ποὺ ἀνήκαν στὴν τάξη τῶν πεντακοσιομεδίωνων. Τὸ ἱππικὸ συνετηρεῖτο καὶ ἐκπαιδευόταν μετὰ τὴν εὐθύνη καὶ τὴ δαπάνη τῆς δεύτερης τάξεως πολιτῶν, τῶν «ἱππέων». Οἱ στρατηγοὶ (δέκα τὸν ἀριθμὸ) ἐξελέγοντο τὸν Φεβρουάριο κάθε χρόνου ἀπὸ τὴν Ἑκκλησίαν τοῦ Δήμου γιὰ θητεία ἑνὸς ἔτους μεταξὺ ὅλων ἐκείνων τῶν πολιτῶν ποὺ ἀπλῶς διέθεταν ἡγετικὰς ἱκανότητες. Τὸν ἴδιο μῆνα ἐξελέγοντο ἐπίσης οἱ ὑπόλοιποι ἀξιωματικοὶ (οἱ «ταξίαρχοι» γιὰ τὸ πεζικὸ καὶ οἱ «φύλαρχοι» γιὰ τὸ ἱππικόν), ὁμοίως γιὰ θητεία ἑνὸς ἔτους μεταξὺ πολιτῶν μετὰ ἀνάλογες ἱκανότητες. Ὅλοι ἦσαν ἄμισθοι, ἀλλὰ στίς μακρυνὲς ἐκστρατείες μποροῦσαν νὰ διαχειρισθοῦν ὠρισμένα ποσά, δίνοντας μετὰ τὴ λήξη τῆς ἐκστρατείας λογαριασμὸν στὴν Ἑκκλησία. Οἱ ἀξιωματικοὶ στίς ἐκστρατείες εἶχαν πλήρεις πολιτικὰς καὶ διπλωματικὰς ἀρμοδιότητες. (Βλέπετε συνοπτικὰ

ποιοῦνταν μεταξὺ τῶν πεντακοσιομεδίωνων, τῶν ἱππέων, τῶν ζευγитῶν καὶ τῶν θητῶν ἀνάλογα πρὸς τὶς ὑποχρεώσεις κάθε τάξεως, τὴν προσφορά καὶ τὴν ἀποδεδειγμένη μετὰ ἔργα ἡθικὴ καὶ πνευματικὴ ἀξία τοῦ καθενὸς ψηφοφόρου. Καὶ οἱ προσφέροντες π.χ. ἵππο γιὰ τὸ Ἴππικὸ ἢ οἱ ἐξοπλίζοντες τριήρη γιὰ τὸ Ναυτικὸ εἶχαν περισσότερη πολιτικὴ βαρὺτητα στὴν Πνύκα σὲ σχέση μετὰ τοὺς μὴ προσφέροντες ἢ τοὺς ἐπιστρατευόμενους γιὰ δοθητικὰς ὑπηρεσίες (ὅπως οἱ θῆτες). Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκλεγόμενοι εἶχαν νὰ ἐπιδείξουν σημαντικὸ πολεμικὸ ἢ ἄλλης φύσεως δημόσιο ἔργο, δὲν ἦσαν ἀπλῶς ἐπαγγελματίες πολιτικοὶ ὅπως τὰ κοινοβουλευτικὰ παρὰσιτα, τὸ δὲ λειτούργημα ποὺ ἀνελάμβαναν ἦταν ἀνάλογο πρὸς τὴν ἐμπρακτὰ ἀποδεδειγμένη ἱκανότητα καὶ ὑπεροχὴ τους. Αὐτοὶ ποὺ κυβέρνησαν τὴν Ἀθήνα, ὁ Ἀριστείδης, ὁ Θέμιστοκλῆς, ὁ Μιλτιάδης, ὁ Κίμων, ὁ Περικλῆς κ.ἄ., δὲν εἶχαν ἀναδειχθῇ ρητορεύοντας ἀπλῶς στὴν Πνύκα, ἀλλὰ εἶχαν ἀποδείξει ἤδη τὴν ἡγετικὴν αὐτῶν ἀξία στὰ ἐξωπολιτικά πεδία τῶν μαχῶν ἢ ἀλλοῦ. Ἀκόμη καὶ στὴν περίοδο τῆς παρακμῆς καὶ τῆς διαφθορᾶς, οἱ δημαγωγοὶ αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκη νὰ προσφέρουν ἔργο σημαντικὸ ἐξωπολιτικόν, γιὰ νὰ σταθοῦν πολιτικά, καὶ ὁ χειρότερος ὅλων, ὁ Κλέων, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πολιτικὴν του ἀναγνώριση, σχεδιάζει καὶ πραγματοποιεῖ αὐτοπροσώπως τὴν ἀστραπιαία νίκη τῆς Σφακτηρίας, ἓνα ἀριστούργημα τῆς πολεμικῆς τέχνης.

Ἡ δευτέρη ἰδεολογικὴ ἀρχὴ τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ εἶναι ἡ **ἀντιπροσωπευτικότητα**, ἡ ὑπο-

Λήψη απόφασεων στήν Πνύκα. Οί πολίτες δέν ἐκλέγουν «ἀντιπροσώπους», ἀλλά ἀναθέτουν σέ κάποιους τήν ἐκτέλεση ἀποφάσεων πού ἔχουν λάβει οἱ ἴδιοι. Οἱ ἀρχόντες ἔχουν μικρή θητεία, τὸ πολὺ ἐνὸς ἔτους καὶ λειτουργοῦν, σ' ὅ,τι ἀφορᾷ στὸ σύνολο πού τοὺς ἐκλέγει, μὲ τὴ σχέση «ἀνάθεση προαποφασισμένου ἀπὸ τὸν δῆμο ἔργου». (Πίνακας τοῦ Φιλ. Φόλτς, Μουσεῖο Μονάχου.)

μοκρατίας –στis άλλes πόλεις–κράτη της κλασικής Ελλάδας ποτέ δέν καθιερώθηκε τέτοιος θεσμός– κατακρίθηκε με μεγάλη δριμύτητα από τους ιστορικούς, «με τὸ ἐπιχείρημα πὼς ἦταν διαφθορά τοῦ λαοῦ».³

«Στὴν Ἀθήνα δέν ὑπῆρχαν δικαστὲς ἐξ ἐπαγγέλματος· κάθε πολίτης ἡλικίας ἄνω τῶν τριάντα ἐτῶν, ποὺ νὰ μὴ χρεωστῇ στὸ δημόσιο καὶ νὰ μὴν ἔχη στερηθῇ τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, μπορούσε νὰ γίνῃ δικαστής, φθάνει νὰ εἶχε ἐγγραφή στὸν κατάλογο.⁴ Στὴν ἀρχὴν ἐκάστου ἔτους δηλαδὴ, ἀπὸ τοὺς εἴκοσι περίπου χιλιάδες Ἀθηναίους πολίτες καταρτιζόταν διὰ κλήρου ἓνας πίνακας ἐξ ἑκατὸν δικαστῶν, χωρὶς διάκριση τάξεως ἢ περιουσίας. Οἱ δικαστὲς αὐτοὶ κατανέμονταν σὲ δέκα δικαστήρια, τὸ κυριώτερο τῶν ὁποίων ἦταν ἡ Ἥλιαία. Πρὶν ἀπὸ κάθε συνεδρίαση κληρώνονταν τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποὺ θὰ συνεδρίαζαν σὲ κάθε δικαστήριο· ὁ ἀριθμὸς τους ἐποίκιλλε ἀναλόγως τῆς σοβαρότητος τῆς ὑποθέσεως: διακόσιοι ἓνας, πεντακόσιοι ἓνας, χίλιοι ἓνας, κάποτε μάλιστα καὶ περισσότεροι.

»Οἱ δικαστὲς συνεδρίαζαν ἀμισθί. Ὁ Περικλῆς ἀργότερα ἐθέσπισε νὰ τοὺς δίδεται ὡς ἀμοιβή, ὑπὸ τύπον ἀποζημιώσεως, ἓνας ὁβολὸς κατὰ συνεδρίαν, ὁ **δικαστικός ἢ ἡλιαστικός μισθός**. Ἡ καθιέρωση αὐτῆς τῆς πληρωμῆς τῶν δικαστῶν εἶχε δύο συνέπειες: »Πρῶτον, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ εὐκατάστατοι πολίτες περιφρονοῦσαν ἢ παραμελοῦσαν λειτουργήματα μετὰ τόσο γλίσχρες ἀμοιβές, ἐνῶ οἱ ἄνεργοι καὶ οἱ ὀκνηροὶ εὗρισκαν σ' αὐτὰ ἓνα μέσον βιοπορισμοῦ. Πρὶν ἀπὸ κάθε συνεδρίαση συνωθοῦντο μπρὸς στὶς θύρες τῶν

εἰς «*Ιστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*», Ἑκδοτικὴ Ἀθηνῶν, τόμος Γ1, σσ. 95-96).

3. «*Ιστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους*», Ἑκδοτικὴ Ἀθηνῶν, τόμ. Γ1, σ. 61.

4. Σύγχρονη περίπτωσις μὴ ἐπαγγελματικῆς Δικαιοσύνης συναντοῦμε στὴ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ. Τὸ Δίκαιο στὴ χώρα αὐτὴ βασίζεται στὴν παράδοση καὶ τὸ ἔθιμο. Ὑπάρχει ἓνας μικρὸς ἀριθμὸς ἐπαγγελματιῶν δικαστῶν (γύρω στοὺς ἑκατὸ) ποὺ ἐδρεύουν στὸ Λονδίνο καὶ περιοδεύουν, ἔχοντας ὁ ἓνας τὴν εὐθύνῃ γιὰ μιὰ ὠρισμένη περιοχὴ τοῦ Κράτους. Οἱ ὑπόλοιποι δικαστὲς εἶναι πρόκριτοι πολίτες, ποὺ προσφέρουν τὶς δικαστικὰς ὑπηρεσίας τοὺς ἀμισθί.

τιθέμενη δηλαδὴ ἔκφραση τῆς πολιτικῆς θελήσεως τοῦ πολίτη-ψηφοφόρου ὅχι ἄμεσα, ἀλλὰ μέσῳ ἐνὸς ἄλλου προσώπου ἢ ομάδας, τοῦ βουλευτῆ ἢ τοῦ κόμματος. Οἱ ὑποτιθέμενοι ἐντολοδόχοι λαμβάνουν πολιτικὴ πληρεξουσιότητα ἀπὸ τὸν πολίτη ποὺ τοὺς ψηφίζει, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση θεμάτων ἐκκρεμούντων ἢ μελλόντων νὰ ἀνακύψουν καὶ γιὰ χρονικὸ διάστημα ἐτῶν, ἀπλῶς διότι ὁ πολίτης ψηφίζει διήθεν τὸ πρόγραμμά τους καὶ ὅχι τοὺς ἴδιους – πρόγραμμα ποὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ προβλέπῃ καὶ νὰ καλύπτῃ ὅλα ἐκεῖνα τὰ θέματα, γιὰ τὰ ὁποῖα «ἔχει πληρεξουσιότητα» νὰ ἀποφασίσῃ ὁ ἐκλεγόμενος γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἐκλεγόντος. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι, τοὺς ὁποίους «ἐκλέγει» ὁ πολίτης, εἶναι ἤδη ἐκλεγμένοι ἐκ τῶν προτέρων ἀπὸ τὸ Κατεστημένο, ἀπλῶς ὁ ψηφοφόρος καλεῖται νὰ ἐγκρίνῃ ἐκείνους ποὺ ἔχουν ἤδη ἐγκριθῇ καὶ μὴ στὸς συνδυασμούς. Πρακτικὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀρχῆς τῆς ἀντιπροσωπευτικότητος εἶναι ἡ ἀσυνδοσία καὶ ἡ ἀποδόση τῶν ἀντιπροσώπων ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσωπευόμενους, ἡ ἀδυναμία ἀσκήσεως τῆς Ἀρχῆς ἐκ μέρους τοῦ δήμου, μ' ἄλλα λόγια ἡ κατάρρευσις τῆς ἰδίας τῆς οὐσίας τῆς Δημοκρατίας.

Ἡ ἑλληνικὴ Δημοκρατία στηριζόταν στὴν ἀρχὴ τῆς ἀμεσότητος, δέν ὑπῆρχε ἀντιπροσωπευτικότητα. Ὁ πολίτης ἀνέθετε **συγκεκριμένο ἔργο** στὸν λειτουργὸ τῆς Πολιτείας, δέν τοῦ ἔδινε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἀντιπροσωπεύῃ σὲ τίποτε. Ὁ δημόσιος ἀρχων ἐλεγχόταν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, ἢ θητεία του ἦταν σχετικὰ μικρὴ –τὸ πολὺ ἐνὸς ἔτους– καὶ γιὰ κάθε θέμα ποὺ ἀνέκυπτε, τὴν ἀπόφασιν τὴν ἔπαιρνε ὁ δήμος, γιὰ νὰ ἀφήσῃ ἀπλῶς τὴν ἐκτέλεσίν της στὸν

δικαστηρίων, με την έλπίδα πως θα κληρωθούν και θ' αποκτήσουν το πολύτιμο διάσημο του δικαστικού αξιώματος.

»Δεύτερον, τα δικαστήρια περιέπεσαν υπό την επίδραση των δημαγωγών, ιδίως αφ' ότου ο Κλέων (τό 425 ή 424), για να καταστή δημοφιλής, ύψωσε τον δικαστικό μισθό σε τρεις όβολους. Το τριώβολο έθεσε στα χέρια των φτωχών μια σημαντική και επικίνδυνη εξουσία. Καθοδηγούμενοι όχι από τη φροντίδα της αποδόσεως της δικαιοσύνης, αλλά μόνον από το προσωπικό τους συμφέρον, και προσπαθώντας να εξασφαλίσουν τη ζωή τους αποκλειστικά και μόνον από την ενάσκηση του λειτουργήματος αυτού, τίποτ' άλλο δεν είχαν στον νου τους παρά πως θα είχαν συχνότερα την ευκαιρία να δικάσουν. Τis διαθέσεις αυτές εφρόντιζαν να υποθάλουν οι δημαγωγοί, πολλαπλασιάζοντας τις κατηγορίες και τις δίκες έναντι των πολιτικών τους αντιπάλων και εκείνων των όποιων έπωφθαλμιούσαν τα πλούτη. Έτσι έβασίλευσαν οι καταδότες κι οι συκοφάντες.

»Ο πρωταίτιος της καταστάσεως αυτής ήταν ο Κλέων. Φιλοχρήματος και συκοφάντης όπως ήταν, είχε σκορπίσει τη διχόνοια στην πόλη. Κολακεύοντας τον λαό για να τον έχη εύκολώτερα υποχείριόν του, είχε δημιουργήσει, με την καθιέρωση του τριωβόλου, μία αξιοθρήνητη νοοτροπία, καθιστώντας τους δικαστές κακούς και συμφεροντολόγους».⁵

Η μετατροπή των λειτουργών σε έμμισθους υπαλλήλους, αποξώντες από το λειτουργήμα που ασκούν, προκαλεί μέσω μιας αυτόματα λειτουργούσης εξέλιξης τις ακόλουθες συνέπειες:

Πρώτον, διαφθορά της Πολιτείας. Η πρακτική της χρησιμοποίησης της δημόσιας θέσεως ως μέσου διοπορισμού οδηγεί τον κάτοχο της θέσεως στην απόκτηση της κοινής

5. Γιάννη Οικονομίδη, «Απαντα Αριστοφάνους», έκδ. Δ. Δαρεμά, σσ. 207-209.

άρμοδιο λειτουργό. Ακόμη και σε ειδικές περιπτώσεις, όπως π.χ. σε πολιτικές και διπλωματικές αποστολές ή σε μακρινές εκστρατείες, οι δημόσιοι άνδρες είχαν περιωρισμένη πληροξουσία και ήταν δυνατόν ανά πάσαν στιγμή να ελεγχθούν και να ανακληθούν από τον δήμο. Η ψήφος του πολίτη άφωροῦσε στην λήψη αποφάσεων και όχι αποκλειστικά στην εκλογή αντιπροσώπων, όπως συμβαίνει στον Παρλαμενταρισμό.

Η τρίτη και πιο χαρακτηριστική αρχή του Κοινοβουλευτισμού είναι ο «**πλουραλισμός**», ή ύπαρξη δηλαδή περισσότερων του ενός κομμάτων μέσα στα πλαίσια του καθεστώτος. Διάφοροι απολογητές του Κοινοβουλευτισμού, στρατευμένοι στην κοινοβουλευτική σκοπιμότητα, δρίσκουν στον «πλουραλισμό» την ασφαλέστερη εγγύηση της Δημοκρατίας, διότι τάχα το ένα κόμμα εξουδετερώνει το άλλο και έτσι το κοινοβουλευτικό σύστημα λειτουργεί σαν ένα «σύστημα αντιδάρων», εξασφαλίζοντας την ισορροπία του. Αλλά η «ισορροπία» ενός συγκεκριμένου συστήματος δεν ενδιαφέρει παρά μόνο εκείνους που το αποτελούν και όχι τον δήμο, και η αλληλοεξουδετέρωση των κομμάτων πρακτικά μεταφράζεται σε συναλλαγή και διαφθορά ή σε ανυπαρξία αρχής και ηγεσίας. Ο άνομολόγητος σκοπός του πλουραλισμού δεν είναι η επίτευξη δημοκρατικότητας αλλά η διάσπαση του συνόλου, ο κατατεμαχισμός των Έθνων σε αλληλοτρογόμενα κομμάτια (κόμματα), ή υπόνομευση και κατάργηση της εθνικής ενότητας και της εθνικής ομοψυχίας. Όπως συνέβη και με άλλα πολιτικοκοινωνικά προϊόντα του άστικου Διεθνισμού

και χαρακτηριστικής για όλους τους επαγγελματίες νοοτροπίας του επαγγελματικού συμφέροντος. Έτσι ο λειτουργός όχι μόνο επιδιώκει με κάθε θεμιτό και αθέμιτο τρόπο την εξασφάλιση και αύξηση των νομιμοποιημένων απολαύων του (μισθός, επιδόματα, «έξοδα παραστάσεως» κ.λπ.), αλλά, δέσμιος των κινήτρων του ως επαγγελματία, προσπαθεί να εξεύρη, μέσω της δημόσιας θέσεως που κατέχει, και άλλους πόρους, που δεν άντλούνται από το Δημόσιο Ταμείο αλλά από άλλες πηγές. Το αποτέλεσμα είναι η εμφάνιση των φαινομένων της δωροληψίας, της συναλλαγής, της «προμήθειας» και της διαφθοράς των υπαλλήλων. Η διαφθορά κατά μοιραία προέκτασιν εξαπλώνεται και στους μη υπαλλήλους πολίτες, οι οποίοι μεταβάλλονται σε δωροδοκούντες, «πριμοδότες» κ.λπ.

Δεύτερον, υποδούλωση του λειτουργού. Ο έμμισθος υπάλληλος, του οποίου η επιδίωξη εξαρτάται από το Δημόσιο Ταμείο, υποτάσσεται και εξανδραποδίζεται από αυτούς που κρατούν τα κλειδιά του, δηλαδή από το εκάστοτε ή το μόνιμο πολιτικό κατεστημένο. Ο «επαγγελματίας λειτουργός» δεν υπόκειται πια αποκλειστικά και μόνο στην αρχή της απρόσωπης Πολιτείας, της οποίας υποτίθεται ότι είναι ύπηρετης, αλλά υποκύπτει στην τυραννία διαφόρων ατόμων, κλικών και φατριών, από τα οποία εξαρτάται η μισθολογική και βαθμολογική του πορεία.

Τρίτον, ποιοτική κατάπτωση, φθορά και αποδυνάμωση των λειτουργημάτων και κατ' επέκτασιν των θεσμών της Πολιτείας. Το επαγγελματικοποιημένο λειτουργήμα, καθώς μεταλλάσσεται ο αρχικός του χαρακτήρας και μετατρέπεται από δραστηριότητα για την υπηρεσία του συνόλου σε δραστηριότητα για την εξυπηρέτηση των ασκούντων αυτό, χάνει το κύρος του, υποβιβάζεται στη συνείδηση του συνόλου. Οι ίκανοί, που δεν ενδιαφέρονται για το δημόσιο χρήμα, διότι μπορούν να ζήσουν από οιοδήποτε άλλο ιδιωτικό επάγγελμα, δεν προσφέρονται για υπάλληλοι ούτε για ηγήτορες της Πολιτείας. Έτσι υποβιβάζεται το επίπεδο των προσφερομένων δημοσίων υπηρεσιών, δυσχεραίνεται η επί-

–π.χ. τις «κοινωνικές τάξεις» ή τη «διάκριση των εξουσιών» ή τον συνδικαλισμό–, ο βαθύτερος σκοπός που υπηρετεί ο πλουραλισμός είναι η αποδυνάμωση και εξαφάνιση των Έθνων, η αποσύνθεση της γενικής θελήσεως και η υποταγή τους στη Διεθνή Έξουσία. Ο νεώτερος Έλληνας, που γνώρισε επανειλημμένα και πλήρως ακριβώς τον πλουραλισμό του Παρλαμενταρισμού, αλληλοτρογγόμενος και αλληλοσφάζόμενος ύστερα από υποδαύιση των κομμάτων, ή αλληλοσυγκρουόμενος σε ανόητες κομματικές διαμάχες και αλληλοεξουδετερωνόμενος ώστε να μην μπορεί να επιδιώξη εθνικούς στόχους, πρέπει να αντιλαμβάνεται τι σημαίνουν στην πραγματικότητα αυτά τα λόγια περί «συστήματος αντιθέτων». Η αρχή του «πλουραλισμού» δεν είναι τίποτα άλλο από μία «έκδοση» της γνωστής τακτικής του «διαίρει και βασίλευε» των εξουσιαστών του Κόσμου.

Στη θέση του πλουραλισμού οι Έλληνες τοποθετούσαν την εκ διαμέτρου αντίθετη αρχή της **πολιτικής ενότητας**. Κόμμα με την παρλαμενταρίστικη έννοια δεν υπήρξε ποτέ, ούτε καν σαν λέξη, στην ελληνική πολιτική ιστορία. Η Αθηναίων Πολιτεία λειτουργούσε σαν συμπαγές σύνολο, ο δήμος ήταν αδιάσπαστη και ενιαία ολότητα. Αν σε περιόδους παρακμής εμφανίζονταν ομαδοποιήσεις, δεν έχουν σχέση με τις κοινοδοουλευτικές φατρίες, που συγκροτούνται εκ των προτέρων με σκοπό την εξυπηρέτηση μερικού συμφέροντος –και επομένως την υπονόμηση του γενικού συμφέροντος–, αλλά απλώς εξέφραζαν διαφωνία ή σύ-

τευξη του σκοπού για τον οποίο θεσπίστηκε το λειτούργημα και τελικά γίνεται προβληματική ή καλή λειτουργία των θεσμών αλλά και των διαφόρων τομέων του μηχανισμού της Πολιτείας.

Τέταρτον, ανάπτυξη της κλίμακας και της κάστας. Καθώς ο έμμισθος λειτουργός υπηρετεί το επαγγελματικό του συμφέρον, «συμμαχεῖ» με άλλους που έχουν τα ίδια μ' αυτόν συμφέροντα, για να μπορέσει έτσι να τα εξασφαλίσει και προωθήσει ευχερέστερα. Έτσι αρχίζει η ομαδοποίηση των λειτουργών, που οδηγεί στη συγκρότηση μικρών και ευρύτερων κλικών. Σταδιακά η κλίμα που δημιουργείται μεταξύ των υπαλλήλων μιας υπηρεσίας, επεκτείνεται στην κάστα της κατηγορίας τους ή του τομέως που επανδρώνουν. Τελική κατάληξη της ομαδοποίησης των λειτουργών είναι η ανάπτυξη κοινού καστικού πνεύματος μεταξύ όλων όσοι άποζούν από το Δημόσιο Ταμείο, δηλαδή όλων των έμμισθων υπαλλήλων του Κράτους. Έτσι η Πολιτεία από σχήμα που εξ ορισμού δημιουργείται για να υπηρετεί, γίνεται σχήμα που υπάρχει για να υπηρετηθεί από τα έκτος αυτής εύρισκόμενα μέλη του συνόλου, καταντᾷ δηλαδή αυτό το δδένυγμα της εποχής μας που ονομάζουμε «λειτουργικό Κράτος», δηλαδή εξουσιαστικό υπόσυνολο, που απομυζᾷ τους πολίτες για να τρέφει εκείνους που το άποτελοῦν (πολιτικούς ήγέτες, βουλευτές, στρατιωτικούς, διπλωμάτες, δικαστές, υπηρεσιακούς παράγοντες, υπαλλήλους πάσης κατηγορίας).

Πέμπτον, οικονομική ἀφαίμαξη της Πολιτείας. Ἡ δαπάνη του δημοσίου χρήματος πολλαπλασιάζεται με την παροχή μισθών, ἐπιδομάτων και συντάξεων, που σάν κονδύλια συχνά καλύπτουν ποσά πολύ μεγαλύτερα από όσα χρειάζεται ένα Έθνος για να «λειτουργήσει» σάν σύνολο. Έτσι η οικονομικά απομυζούμενη Πολιτεία καθίσταται ἀνίκανη να ἀντιμετωπίσει με ἀνεση άλλες δαπάνες, ἀπαραίτητες για την ἐπιδόση και προκοπή του συνόλου.

γκροση εὐγενῶν φιλοδοξιῶν στήν ἀντιμετώπιση συγκεκριμένου θέματος και ἐκδηλώνονταν σάν διαμάχη ἀρχηγῶν (ὅπως π.χ. μεταξύ Θεμιστοκλέους και Ἀριστείδου). Ἐξ ἄλλων στίς ἐλληνικές συμπολιτείες οἱ ἀποστελλόμενοι –και ὄχι οἱ ἀντιπρόσωποι– τῶν πόλεων ποτέ δέν συγκροτοῦσαν κόμματα. Τά «Κοινά» τῶν Ἑλλήνων, ὅπως π.χ. τὸ Παναιτώλιον τῆς Αἰτωλικῆς Συμπολιτείας, ἦνῶν τὰ πολλὰ –τίς πόλεις– σὲ ἓνα –τὴν Συμπολιτεία–, ἐνῶ ἀντίθετα τὸ Κοινοδούλιο διασπᾷ τὸ ἓνα –τὸ Ἐθνος– σὲ πολλὰ – τὰ κόμματα.

Λοιπὸν ἰσότητα ἀντὶ δικαιοσύνης, δόγμα ἀντὶ ἀλήθειας, ἀντιπροσωπευτικότητα ἀντὶ ἀμεσότητος, πλουραλισμὸς ἀντὶ ἐνότητος εἶναι οἱ ἰδεολογικές δάσεις τοῦ Παρλαμενταρισμοῦ, δάσεις που φέρουν τὸ σύστημα αὐτὸ σὲ πλήρη ἀντίθεση πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς ἐλληνικῆς Δημοκρατίας. Ἐκβαρδαρισμένη ἀπομίμηση, σκιώδης ἐκδοση δῆθεν ἐλληνικῶν προτύπων ὁ Παρλαμενταρισμὸς μῆκε δίαια στὴ ζωὴ τῶν Ἑλλήνων, ἀλλοίωσε και διαστρέβλωσε τὴν πολιτικὴ τους συνείδηση και ἀποτέλεσε συχνά πραγματικὴ συμφορά, τὴν ἀληθινὴν κατάρση τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Ἐχομε ξαναπῆ ὅτι ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ πνευματικά Ἕλληνες, δέν ἔχομε ἄλλο καταφύγιο, για νὰ διασωθοῦμε ἀπὸ τὴ φυλακὴ ὅπου μᾶς ἔχουν ἐγκλείσει, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσφυγὴ στὸν ἴδιο τὸν ἐναντὸ μας. Ἡ ἐξωστρέφεια, ἡ ἀπομίμηση διαφόρων προτύπων τῆς ἀστοκαπιταλομαρξιστικῆς τά-

Μέ την ανάθεση των δημοσίων θέσεων και συνεπώς των τυχών της ομάδας στους επαγγελματίες και τον αποκλεισμό των υπολοίπων μελών από τη διαδικασία των αποφάσεων ή Πολιτεία μεταβάλλεται σε καστικό κράτος, δηλαδή σ' ένα ύποσυνολο που αναπτύσσεται σαν εξόγκωμα πάνω στον κορμό του συνόλου και εξελίσσεται σε κλειστό «κονφόρμ» εξουσίας, που λειτουργεί μόνο για την ύλική συντήρηση του ίδιου του έαυτού της, αδιαφορώντας για τὸ Ἔθνος.

Τὸ καστικό Κράτος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του ἀποτελεῖ σχῆμα ὑποβιβάσμενο σὲ σχέση μετὰ τὸ ἐθνικὸ σύνολο, εἶναι ταυτόχρονα σχῆμα ἀνίσχυρο, χαλαρό, συνεπτυνγμένο καὶ ἀνενεργὸ σὲ σύγκριση μετὰ τὴν Πολιτεία, πὺν στηρίζεται στὴ συνεχῆ δημόσια ἐνεργοποίηση ὁλόκληρου τοῦ δυναμικοῦ τῆς ομάδας καὶ ἀντλεῖ τὶς δυνάμεις τῆς ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἀτόμων, τῶν ὁποίων τὸ συμφέρον συμπίπτει μετὰ τὸ συμφέρον τῆς δικῆς τους, μὴ καστικῆς Πολιτείας, δηλαδή ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν πολιτῶν.

Τὰ καστικά Κράτη, καθὼς εἶναι ἀποδυναμωμένα, χωρὶς ἐσωτερικὴ συνοχὴ καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποχωρισμένα ἀπὸ τὸ κύριο σῶμα τοῦ συνόλου, μοιραῖα ἐξελίσσονται σὲ διεθνιστικά καὶ τελικὰ ὑποτάσσονται στὴ Διεθνῇ Ἐξουσία – πράγμα πὺν ἐξ ἀντικειμένου δὲν μπορεῖ νὰ συμβῇ μετὰ τὴν Πολιτεία, δεδομένου ὅτι Πολιτεία καὶ Διεθνῆς Ἐξουσία εἶναι δυνάμεις ἐξ ὁρισμοῦ ἀντίθετες, ἀντίπαλες καὶ ἀσυμβίβαστες. Ἡ κατάργηση τοῦ ἐπαγγελματισμοῦ τῶν λειτουργῶν ἀποτελεῖ κεφαλαιώδη προϋπόθεση τῆς ἐναρχῆς κοινωνίας καὶ τῆς Πολιτείας καὶ ἀποκατάσταση τοῦ φυσικοῦ κοινωνικοῦ ρόλου τῶν μελῶν τους, ρόλου πὺν ἀνετράπη στὴν ἐξουσιαστικὴ κοινωνία τῆς παρακμῆς, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀνελευθερίας.

Δημ. Ι. Λάμπρου

(«Ἀναζήτηση», Ἀθήνα 1980, σσ. 211-219.)

ξεως πραγμάτων ὅχι μόνο δὲν μᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὸ δάρος πὺν μᾶς πλακώνει, ἀλλὰ ἀντίθετα μᾶς σπρώχνει ὅλο καὶ πιὸ βαθιὰ στὸ σκοτάδι, στὸν χαμὸ. Ἄν «σκάψωμεν ἐνδόν», θὰ βροῦμε στὰ βάθη τῆς σήμερα ἐξαλλοτριωμένης ψυχῆς μας τὴν Ἀλήθεια, τὴν Ἐλευθερίαν, τὴ Δικαιοσύνην, αὐτὲς τὶς ἐλληνικὰς θεάς, πὺν γκρέμισαν ἀπὸ τὰ δάθρα τους οἱ δάρδαροι καὶ τοποθέτησαν στὴ θέσιν τους τὰ εἰδῶλα τοῦ δόγματος, τῆς ἐξουσίας, τῆς ἰσότητος. Ἄν ἀναστηλώσουμε καὶ λατρεύσουμε τὶς ἀληθινὰς αὐτὰς ιδέας, ἂν ἐξοδελίσουμε τὸ ψέμα καὶ προσπελάσουμε τὸν Ἑλληνικὸ Λόγον, θὰ βροῦμε καὶ τὴ χαμένη σήμερα ἐλληνικὴ πολιτικὴ ἀλήθεια. Θὰ μπορέσουμε νὰ στηρίξουμε τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία, τὴν πανανθρώπιναν Πολιτεία τοῦ Μέλλοντος, πάνω στὶς ἰδεολογικὰς δάσεις πὺν τῆς ἀρμόζον.

Δὲν ἔχει σημασία, εἶναι ἀνύπαρκτο τὸ πρόβλημα, ἂν ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία τοῦ Μέλλοντος θὰ εἶναι τυπικὰ Δημοκρατία, Τιμοκρατία, Ἀριστοκρατία, Ἀξιοκρατία, τύποι πὺν ὅλοι τους εἶναι ἐλληνικοί. Ἐνδιαφέρει ἡ Πολιτεία αὐτὴ νὰ ἀποτελῇ ἔκφραση τῶν ιδεῶν τῆς Ἀλήθειας, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας καὶ ὅχι παραχάραξη ἢ ἐκβαρδαρισμὸς τους. Καὶ ἔκφραση τῶν ιδεῶν αὐτῶν μπορεῖ νὰ γίνη μὲσω οἰομένηποτε πολιτευματος, δημοκρατικοῦ ἢ μὴ. Ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία τοῦ Μέλλοντος, ἡ Πολιτεία τῆς Παγκόσμιας, ὑπαρκτῆς σήμερα παντοῦ, Ἑλληνικότηας αὐτὸν τὸν πολιτικὸν στόχον πρέπει νὰ ἐπιδιώξη.

Δημήτρης Ι. Λάμπρου

(«Ἀναζήτηση», Ἀθήνα 1980, σελ. 190-196.)

Νέα έκπληκτικά παλαιοανθρωπολογικά εύρηματα

8 ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ 12 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΕΤΩΝ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ

Άποκλειστική συνέντευξη του δρ ΄Αρη Πουλιανού

Μετά τον Άρχάνθρωπο των Πετραλώνων (750.000 ετών) και το Σπήλαιο που ήταν κατοικία και εργαστήριό του, το «Πρωτόγλυπτο της Μακεδονίας» (500.000 ετών), τους κυνηγούς ελεφάντων της Πτολεμαΐδας (3.000.000 ετών) και τον Άνθρωπο της Τρίγλιας (11.000.000 ετών) ο άκαταπόνητος παλαιοανθρωπολόγος και τ. πρόεδρος και ιδρυτής της Άνθρωπολογικής Έταιρείας Έλλάδος δρ Άρης Πουλιανός έχει να παρουσιάσει καινούργια, άπτά ντοκουμέντα για την εμφάνιση και εξέλιξη της ανθρώπινης ζωής στον έλλαδικό χώρο, άφ' ενός συντριπτικά για την άφροκεντρική θεωρία περί προελεύσεως των προγόνων μας, άφ' έτέρου αίρια για την χρονολογική εκτίμηση της έλλαδικής προϊστορίας. Άνακάλυψε τον περασμένο Δεκέμβριο τά άπολιθωμένα λείψανα άλλων έπτά ανθρώπων, που έζησαν πριν άπό 12 έκατ. χρόνια στη Χαλκιδική.

Συναντηθήκαμε με τον κ. Πουλιανό στον χώρο όπου δραστηριοποιείται –στο Σπήλαιο και το παρακείμενο Μουσείο της Α.Ε.Ε. στά Πετράλωνα Χαλκιδικής– και συνεχίζει να αντίσταται στίς συνεχείς προκλήσεις των ίθυνόντων του ρωμαϊκού κρατιδίου, που παντοιοτρόπως έπιχειρούν να τον άποβάλουν άπό εκεί, όπως είχε συμβή πρό είκοσαετίας. Μάς παραχώρησε ευγενικά τη μεστή πληροφοριών συνέντευξη που άκολουθεϊ.

ΕΡ.: Κύριε Πουλιανέ, ποιά είναι τά τελευταία σας πορίσματα αναφορικά με την άνθρωπογένεση στον έλλαδικό χώρο;

ΑΡΗΣ ΠΟΥΛΙΑΝΟΣ: Βάσει της στρωματογραφίας του έδάφους στον χώρο της Ν. Τρίγλιας και των νέων εύρημάτων, μπορούμε να πούμε ότι το άνθρωπογενές στρώμα είναι αυτό του άνωτέρου Μειοκαίνου, που άνάγεται χρονικά στά **12.000.000 χρόνια πριν άπό την εποχή μας.**

ΕΡ.: Ύστερα άπό την ανακάλυψη του Τριγλιανού Όρθίου Άνθρώπου το 1997 (σ.σ. βλ. τευχ. «Δ» 230, Ίαν. 2001) οί έρευνές σας άπέδωσαν περαιτέρω πληροφορίες για την παρουσία του άνθρώπου κατά τη Μειόκαινο Περίοδο;

Α.Π.: Βεβαίως. Έχω βρει έκτός άπό την άπολιθωμένη κνήμη του Τριγλιανού το '97 άλλες έπτά, που άνήκαν σέ άτομα της κοινωνίας του Μειοκαίνου. Έχουμε λοιπόν συνολικά όκτώ, καθώς και μακρά όστά χειρών.

ΕΡ.: Πότε τά έντοπίσατε και πού;

Τὸ σφωζόμενο ἄνω τμήμα μηριαίου ὀστού Ἑλλαδοπιθήκου ἡλικίας 17 ἑκατ. ἐτῶν. Διακρίνονται οἱ γραμμώσεις πὺν ὀρίζουν τὴ «γωνία στρέψης».

Α.Π.: Τὸν περασμένο Δεκέμβριο πίσω ἀπὸ τὸ ὄρος Κάλανρος.

ΕΡ.: Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θάδιζαν ὄρθιοι;

Α.Π.: Ἐντελῶς ὄρθιοι. Αὐτὸ φαίνεται ἀπὸ τὴ γωνία στρέψης στὶς κνήμες τους, πὺν ἦταν 23 βαθμοί, ὅπως δηλαδὴ καὶ τῶν σύγχρονων ἀνθρώπων.

Καὶ ἀνθρωποπίθηκος 17 ἑκατ. ἐτῶν

ΕΡ.: Ποιὰ ἦταν ἡ αἰτία τῆς νιόθετης τῆς ὀρθιας στάσης ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, κ. Πουλιανέ;

Α.Π.: Πρῶτος ὁ ἑλλαδοπίθηκος φέρεται νὰ εἶναι ἡμίόρθιος. Ἐχουμε ἤδη βρεῖ στὴν Εὐβοία τὸ ἄνω τμήμα τοῦ μηριαίου ὀστού του, ὅπου ἡ γωνία στρέψης εἶναι 15 βαθμοί. Μεταξὺ τῶν δεκάδων ἄλλων εἰδῶν πιθήκου (δρυοπιθήκου, οὐρανοπιθήκου κ.ἄ.) τοῦ ἑλλαδικοῦ χώρου μόνο ὁ ἑλλαδοπίθηκος, ἡλικίας 17.000.000 ἐτῶν, στέκεται σὲ ἡμίόρθια στάση, καθὼς εἶναι ἀναγκασμένος νὰ κατέβῃ πλέον ἀπὸ τὰ δέντρα, ὅπου διέμενε καὶ νὰ τρέξῃ γὰρ νὰ γλιτώσῃ ἀπὸ τὶς φωτιές πὺν προκαλοῦνταν ἀπὸ τὴ λάδα πὺν ἐκτόξευαν τὰ ἡφαίστεια τοῦ αἰγαιακοῦ χώρου κατὰ τὴν ἐποχὴ πὺν ζοῦσε. Τὰ νεοανακαλυφθέντα καμένα τεμάχια δέντρων, πὺν βλέπετε ἤδη νὰ ἐκτίθενται ἐδῶ (σ.σ.: ἐν. στὸ Μουσεῖο τῆς Α.Ε.Ε.), ἀποτελοῦσαν μέρος τῆς χλωρίδας τοῦ περιβάλλοντος τοῦ ἑλλαδοπιθήκου πρὶν ἀπὸ 17-20 ἑκατ. χρόνια, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴ στρωματογραφία.

ΕΡ.: Ἐφθανε ἔως ἐδῶ ἡ λάδα ἀπὸ τὰ ἡφαίστεια τοῦ Αἰγαίου;

Α.Π.: Ἀσφαλῶς· καὶ ἐδῶ καὶ ἄλλου. Ἄλλωστε ὁ ἑλλαδοπίθηκος ζοῦσε σὲ ὁλόκληρο

Νεοανακαλυφθέν τμήμα κνήμης ενός από τα μέλη της κοινωνίας του Τριγλιανού Όρθιου Ανθρώπου, που έζησε πριν από 12.000.000 χρόνια. Το εύρημα διασώζεται και εκτίθεται όπως δρώρησε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΡΧ/ΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΠΑΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ &
ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΑΛ/ΣΕΩΝ, ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ & ΛΙΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

Ταχ.Δ/ση: Β.Περικλείου 12
Ταχ.Κώδικας: 106 82
FAX: 210-8201526
Πληροφορίες:
Τηλέφωνο: 210-8253695

Επίδοση με δικαστικό επιμελητή
Αθήνα 16 - 1 - 2004.
Αριθ.Πρωτ.
ΥΠΠΟ/ΑΠΑΛΑ/Φ.01-8/ 2639 /40

ΕΠΙΔΟΘΗΚΕ ΤΗΝ 19/1/2004
ΗΜΕΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ και ώρα 12:30
• Διπλ. Επιμ. Αιγυπτίας

ΜΙΧΑΗΛ ΚΡ. ΔΑΥΛΟΣ/267
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ
Σταδίου 61 - Αθήνα
Τηλ. 3253856 - 3211507

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΒΟΛΗΣ

Ο Υπουργός Πολιτισμού

Έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/1985 (Κυβέρνηση και κυβερνητικά όργανα)
2. Το άρθρο 9 παρ. 13 του Ν. 2557/1997, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 19 παρ. 21β του Ν. 2947/2001.
3. Την αριθμ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ.45/15813/948/2-4-1998 κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Πολιτισμού (ΦΕΚ 336/τ.Β'/9-4-1998) για την παραχώρηση της χρήσης του σηπλαιού Πετρωλώνων Χαλκιδικής και της έκτασης στην οποία αυτό βρίσκεται από τον Ε.Ο.Τ στο Υ.Π.Π.Ο.
4. Τις διατάξεις του άρθρου 10 παρ. 28 του Ν. 3207/2003 «Ρύθμιση θεμάτων Ολυμπιακής Προετοιμασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 302/τ.Α'/24-12-2003).

Αποφασίζουμε

1. Αποβάλλουμε το εδρείον στην Αθήνα (οδός Δαφνομήλη 5 Τ.Κ. 114 71) Σωματείο με την επωνυμία «Ανθρωπολογική Εταιρεία της Ελλάδος» ως και κάθε πρόσωπο που τυχόν έλκει από το σωματείο τούτο δικαιώματα, από το Σηπλαιο Πετρωλώνων Χαλκιδικής, καθώς και από την έκταση στην οποία αυτό βρίσκεται εμβαδού 179.230 τ.μ., όπως η έκταση αυτή ορίζεται στην από ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ.45/15813/948/2-4-1998 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Πολιτισμού (ΦΕΚ 336/τ.Β'/9-4-1998) και στο αναφερόμενο σ' αυτή τοπογραφικό διάγραμμα.
2. Παραγγέλλουμε τον αρμόδιο Δικαστικό Επιμελητή να επιδώσει το παρόν προς το ανωτέρω Σωματείο προς γνώση και για τις νόμιμες συνέπειες και εκτελέσει τούτο μετά πάροδο τριών (3) ημερών από επιδόσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΥΑΓΓ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΡΧ/ΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΑΠΑΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ &
ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΠΑΛ/ΣΕΩΝ, ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ & ΛΙΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ

**Φωτοτυπία του
Πρωτοκόλλου Διοικητικής
Αποβολής της
Ανθρωπολογικής
Εταιρείας Ελλάδος
από το Σηπλαιο
Πετρωλώνων. Τό
υπογράφει ο
Υπουργός Πολιτι-
σμού κ. Ε. Βενιζέ-
λος και επιδόθηκε
με δικαστικό επι-
μελητή στον κ.
"Αρη Πουλιανό.**

τόν έλλαδικό χώρο. Λίγο πιό κάτω από έδω μάλιστα, σέ μέρος πού θά σου ύποδείξω με-
τά, ύπάρχει ένα άτόφιο στρώμα έκείνης τής λάδας. Άπορώ δέ, πώς άκόμα δέν έχει ένδια-
φερθή σχετικά τό Τμήμα Γεωλογίας τού Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

ΕΡ.: Δηλαδή ό έλλαδοσιθήκος είναι ό πρόγονος τού ανθρώπου;

Α.Π.: Νάί, είναι ό «συνδετικός κρίκος» μεταξύ πιθήκου και άνθρωπου.

ΕΡ.: Στά αυτιά ένός «μη είδικού» ή δήλωσή σας αυτή ήχει ως έπιβεβαίωση τού Δαρβί-
νου...

Α.Π.: Ουδόλως έπιβεβαιώνω τόν Δαρβίνο. Τόν Άριστοτέλη έπιβεβαιώνω, πού ύπηρεξε
και ό είσηγητής τής θεωρίας τής Έξέλιξης τών Ειδών μέ τό δεκάτομο έργο του «Περί ζώ-
ων ίστοριών», άσχετα άν ό Δαρβίνος τόν άντέγραψε, χωρίς νά κάνη ούτε μία παραπομπή
σ' αυτόν.

Ό πρώτος πού μίλησε και κατασκεύασε έργαλεία

ΕΡ.: "Ας έπιστρέψουμε στόν άνθρωπο τών 12 έκατ. έτών. Μέ βάση τά ύπάρχοντα στοι-

χειά, είναι δυνατόν να εξαχθούν κάποια πρώτα συμπεράσματα για το ποιόν του;

Α.Π.: Τò βασικώτερο είναι ότι από ανάγκη στάθηκε και βάδισε ὄρθιος. Κατόπιν ὅτι ἦταν αὐτὸς ποὺ συνέλαβε καὶ ἐφήρμοσε τὴν τεχνολογία τῶν πρώτων ἐργαλείων. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι ἓνα λογικὸ καὶ ἐφευρετικὸ ὄν, στὸ ὁποῖο μαζί με τὴν ὀρθία στάση ἐξελλίσσεται τόσο ὁ ἐγκέφαλος ὅσο καὶ ἡ ὁμιλία του.

ΕΡ.: Διέθετε ἑναρθρο λόγο;

Α.Π.: Ὑποψιάζομαι πὼς ναί. Ὑπώστε λειτουργοῦσε ὁμαδικὰ ὡς θηρευτῆς, κάτι ποὺ προϋποθέτει μία στοιχειώδη μορφὴ συνεννοήσεως.

ΕΡ.: Μὲ ποιά ζῶα μοιραζόταν τὸ περιβάλλον ὁ ἄνθρωπος τῆς Τριγλίας;

Α.Π.: Ζοῦσε μαζί με ρινόκερους, τραγόκερους, ἱππάρια κυρίως, ἀλλὰ καὶ καμηλοπαρδάλεις. Πρόσφατα, μεταξὺ ἄλλων, ἀνακαλύψαμε καὶ ὅσοῦν ἀπὸ πόδι καμηλοπαρδάλεως τῆς αὐτῆς ἡλικίας –χρονολογικά– με τὸν Τριγλιανὸ ἄνθρωπο καὶ τὸ ἐκθέτουμε ἐδῶ.

ΕΡ.: Διερωτῶμαι, πὼς θὰ ἀντιδρῶσε ὁ κ. Λήκι (σ.σ. ὁ ἐκ τῶν εἰσηγητῶν τῆς ἀφροκεντρικῆς θεωρίας), ἐὰν τὸ ἔδλεπε...

Α.Π.: Ἀσφαλῶς θὰ ἀποροῦσε: πὼς συμβαίνει οἱ καμηλοπαρδάλεις τῆς Ἑλλάδος νὰ ἔχουν μεγαλύτερη ἡλικία ἀπ’ αὐτὲς τῆς Ἀφρικῆς! Ἀλλὰ... δὲν φταίω ἐγώ!

ΕΡ.: Ἐὰν ἐπιχειρήσουμε νοερά μία ἀνασύνθεση τοῦ ἐλλαδικοῦ περιβάλλοντος πρὸ 12 ἐκατ. ἐτῶν, θὰ πρέπει νὰ τὸ φανταστοῦμε σὰν ζούγκλα;

Α.Π.: Ἀκριδῶς. Ὑπῆταν μία ζούγκλα σ’ ἓνα ὑποτροπικὸ κλίμα, εὐκρατο φυσικά, ποὺ περιεῖχε ὅλα τὰ ζῶα ποὺ βλέπουμε.

ΕΡ.: Ἐκτὸς ἀπὸ τὴν στρωματογραφία ἔχετε χρησιμοποιήσει καὶ ἄλλη μέθοδο χρονολόγησης τῶν νέων αὐτῶν εὐρημάτων.

Α.Π.: Ναί, σὲ συνεργασία μετὰ τὸ Πανεπιστήμιο τῆς Ν. Καρολίνας τῶν Η.Π.Α. καὶ τὸν καθηγητὴ Ἄλαν Νάϊν τὰ ἔχω χρονολογήσει ὅλα καὶ μετὰ τὴ μέθοδο τοῦ «Παλαιομαγνητισμοῦ». Ἔτσι ἐπιβεβαιώθηκε ἡ ἡλικία τους τῶν 12 ἐκατ. ἐτῶν γιὰ τὰ περὶ τὸν Τριγλιανὸ ἄνθρωπο καὶ τῶν ±17.000.000 ἐτῶν γιὰ τὰ ἀπολιθώματα τῆς χλωρίδας.

«ΑΠΟΒΑΛΛΟΥΜΕ ΤΗΝ Α.Ε.Ε. ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟ»!

(Στὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ συνέντευξη διεκόπη γιὰ λίγα λεπτὰ λόγω γνωστοποιήσεως –διὰ τηλεομοιοτυπίας– στὰ γραφεῖα τοῦ Μουσείου ἐνὸς νέου ἐξωδίκου ἐγγράφου Πρωτοκόλλου Διοικητικῆς Ἀποβολῆς τῆς Α.Ε.Ε. ἀπὸ τὸ Μουσεῖο καὶ τὸ Σπήλαιο Πετραλώνων, προερχομένου ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ καὶ φέροντος ὑπουργικὴ ὑπογραφή. Παρατίθεται ὡς ἔχει σὲ **φωτοτυπία στὴν πρ. σελ.**)

ΕΡ.: Κύριε Πουλιανέ, ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ ὑπαγορεύει ἓνα ἀκόμη ἐρώτημα. Ἔχετε δικαιωθῇ τελεσίδικα ἀπὸ τὴ δικαστικὴ ἐξουσία;

Α.Π.: Βεβαίως. Χωρὶς τοὺς Ἑλλήνες δικαστὲς δὲν θὰ ἤμουν ἐδῶ. Ἀκόμη θὰ «τραδιόμασταν»...

ΕΡ.: Τὸ ἐπίσημο κράτος ὥστόσο ἐξακολουθεῖ νὰ σᾶς «δομωαρδίζη» με ἐξώδικα. Τί φρονεῖτε ὅτι ἐπιδιώκει μετὰ τὴν τακτικὴν του αὐτή;

Α.Π.: Τί νὰ πῶ; Ὅ,τι θέλετε φανταστῆτε. Δὲν γνωρίζω οὔτε σὲ τίνος τὴν ὑπηρεσία ἀνήκουν αὐτοὶ ποὺ ἀποφασίζουν ἐναντίον μου. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι μόνον στὴν Ἑλλάδα δὲν ἀνήκουν.

Μάριος Μαρανέας

Τὴν 27/1/04 ἡ ἐλληνικὴ κρατικὴ ΝΕΤ ἔκανε, στὸ κεντρικὸ δελτίο εἰδήσεων παρακαλῶ(!), ἀφιέρωμα στὸ «Ὁλοκαύτωμα». Αὐτὸ ἀπὸ μόνου του δὲν θὰ ἦταν περίεργο, ἂν καὶ δὲν νομίζω ὅτι τὸ Ἰσραήλ κάνει κανένα ἀφιέρωμα στὴν Γενοκτονία τῶν Ποντίων ἢ σὲ ὅτιδήποτε ἄλλο (γενοκτονία Ἀρμενίων, εἰσβολὴ στὴν Κύπρο κ.λπ.). Τὸ πρωτάκουστο εἶναι ὅτι οἱ Ἑβραῖοι ζητοῦν ταυτόχρονα ἀποζημιώσεις γιὰ τὶς ἰδιοκτησίες τους ποὺ «καταπατήθηκαν» ἀπὸ Ἕλληνες ὡς ἀποτέλεσμα τοῦ ὅτι τοὺς ἀπήγαγαν οἱ Γερμανοί, ἐνῶ ταυτόχρονα ἀνακοινώθηκε ὅτι ἡ Βουλὴ ἀποφάσισε ὁμόφωνα ὅτι τὸ ἐλληνικὸ κράτος θὰ ἀνακηρύξη μιὰ μέρα τοῦ τελευταίου 10ήμερου τοῦ Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους «Ἡμέρα Ἑβραίων». Ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ νομοθέτηση, ποὺ ἔγινε τὶς ἡμέρες ποὺ εἰσήγοντο στὴ Βουλὴ πληθώρα «ντροπολογιῶν», ὅπως ὠνομάσθηκαν, οἱ ὁποῖες ἀποσύρθηκαν ὡς «ἀμαρτωλές» – ὄχι ὅμως καὶ ἡ ἐν λόγω.

Ἡ ἀπαίτηση ἀποζημιώσεων εἶναι θρασύτης: Πρῶτα ὀφείλει τὸ Ἰσραήλ νὰ ἀποζημιώσει, γιὰ τὶς ἀρπαγεῖσες περιοσιές τους (τὸ 1948) στὴν Ἀντιόχεια καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ, τοὺς Ἕλληνες καὶ μετὰ νὰ συζητηθῇ, ἂν οἱ περιοσιές τῶν Ἑβραίων πρέπει νὰ χαρακτηριστοῦν ὡς «λεῖα πολέμου». Τὸ ὅτι μετὰ τὶς νίκες τοῦ 1912 τὸ ἐλληνικὸ κράτος γιὰ τὴν ἐχθρική τους στάση (σύσταση σώματος ἐθελοντῶν στὴ Θεσσαλονίκη, μὲ ἴδια ἔξοδα, γιὰ νὰ πολεμῇ ὑπὲρ τῶν Ὀθωμανῶν) τοὺς ἄφησε σχεδὸν ἀνενόχλητους, δὲν σημαίνει ὅτι, ὅταν τοὺς φόνευσαν οἱ Γερμανοὶ καὶ οἱ περιοσιές τους κατελήφθησαν ἀπὸ Ἕλληνες, δὲν θὰ ἔπρεπε νόμιμα νὰ περάσουν στὸ ἐλληνικὸ δημόσιο, ὡς συμβαίνει μὲ ὅλες τὶς περιπτώσεις ὅπου δὲν ὑπάρχουν κληρονόμοι. Ἰσχύουν καὶ ἐδῶ οἱ νόμοι τῆς χρησικτησίας, ὅπως σ' ὅλες τὶς παρόμοιες περιπτώσεις ἰδιοκτησιῶν ἀνὰ τὴν ἐλληνικὴ ἐπικράτεια. Μήπως τὸ ΚΙΣ Ἑλλάδος ἐπιδιώκει νὰ εἶναι ἐκεῖνο κληρονόμος, σύμφωνα μὲ τὴν ἀντισυνταγματικὴ ἀπόφαση ποὺ τοῦ ἐπιτρέπει νὰ κληρονομῇ τὶς περιοσιές ἀκλήρων μελῶν του, ὅταν δὲν ἔχουν ἀφήσει διαθήκη; Ἐρωτοῦμε ἀπλῶς. Εἶναι ντροπὴ νὰ ἐπιτρέπεται σὲ κρατικὸ ἐλληνικὸ κανάλι (ἢ νὰ ἐπιβάλλεται...) νὰ ζητᾷ ὑπὲρ τῶν Ἑβραίων εἰδικούς νόμους, καθιστώντας τοὺς **προνομιούχο** ὁμάδα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδας καὶ νομικά.

Τέλος, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα τῶν Ἑβραίων ἀπὸ τὶς 80.000 ὁμοεθνῶν (ὄχι ὁμοδόξων) τοὺς στὴν Ἑλλάδα πρὸ τοῦ Β' Π.Π. ἐπεβίωσαν μόνις 5.000, πόσοι τελικὰ εἶναι οἱ κληρονόμοι; Μήπως οἱ ἀπώλειες εἶναι «φουσκωμένες», ἢ ἀπλᾶ «ὀρίζονται» νέοι κληρονόμοι στὰ πλαίσια δημιουργίας νέας ἐβραϊκῆς κοινότητας στὴν Ἑλλάδα; Διότι τὸ ἀστεῖο φαίνεται νὰ εἶναι πραγματικὰ «ἀρχαῖο» μετὰ τὴν ἐβραϊκὴ ἀπόκτηση περιεργῶν τίτλων ἰδιοκτησίας («Θρόνος Μωυσῆ» στὴ Δῆλο κ.λπ.).

Δρ Μ.Κ.

«ΤΙΜΑΜΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΜΕ ΔΩΡΟ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ»!

Δημιουργία του δάσους «Αθήνα 2004» στο Ισραήλ Δεκέμβριος 2003

κόψτε και επιστρέψτε μας

‘Η συμμετοχή μου στη δημιουργία «Αθήνα 2004» είναι _____ εύρώ

Μὲ ἔκπληξη διαβάζω τὸ περιεχόμενο ἑνὸς «καλέσματος» ἀπὸ μέλη τῆς ἐν Ἑλλάδι ἰσραηλιτικῆς κοινότητος, ποὺ κρατῶ στὰ χέρια μου. Ἀπευθύνεται στὸν ἑλληνικὸ λαὸ καὶ τοῦ ζητᾷ νὰ καταθέσῃ τὴν οἰκονομικὴ συνδρομὴ του γιὰ τὴ δημιουργίαν ἑνὸς δάσους στὸ Ἰσραήλ, ποὺ θὰ φέρῃ μάλιστα καὶ τὴν ὀνομασία «Ἀθήνα 2004».

Ἀναφέρεται χαρακτηριστικά: «Μὲ μεγάλη μας χαρὰ σᾶς προσκαλοῦμε νὰ συμμετάσχετε στὸ συμβολικὸ δῶρο ποὺ θέλουμε νὰ προσφέρουμε στὸ ἀγαπημένο μας Ἰσραήλ, τιμώντας τὴν ἀγαπημένη μας Ἀθήνα. Μὲ ἀφορμὴ τὴν Ὀλυμπιάδα τῆς Ἀθήνας τὸ 2004 ἀποφασίσαμε νὰ τιμήσουμε τὴν Ἀθήνα, κάνοντας συγχρόνως καὶ ἓνα μεγάλο δῶρο στὸ Ἰσραήλ. Τὸ δῶρο εἶναι ἡ δημιουργία ἑνὸς δάσους μὲ 2004 δένδρα, τὸ ὁποῖο θὰ ὀνομαστῇ “Ἀθήνα 2004” καὶ τὸ ὁποῖο θὰ βρῖσκεται στὴν καδιὰ τοῦ Ἰσραήλ. Τὸ μέρος ποὺ διαλέξαμε ὡς τὸ πιὸ κατάλληλο εἶναι τὸ Μοσάβ Τσοῦρ Μοσέ, δίπλα στὴν Νετάννα, τὸ ὁποῖο ἰδρύθηκε ἀπὸ Ἕλληνες Ἑβραῖους στὰ 1930 μὲ πρωτοβουλία τοῦ Μωνοῦ Κοφινᾶ καὶ τοῦ Δανὶδ Φλωρεντίν, ἐνῶ τὰ χρήματα γιὰ τὴν ἀγορὰ τῆς γῆς συγκέντρωσαν οἱ Ἑβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης. Ἡ ἔκταση ποὺ μᾶς προσφέρει τὸ Μοσάβ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ εἶναι περίπου 30.000 τετ. μέτρα, 30 στρέμματα δηλαδή». Γιὰ τὴν ἐν λόγω ἀναδάσωση ἔχουν ἐκφράσει μάλιστα τὴν ὑποστήριξή τους παράγοντες τῆς χώρας μας, ὅπως καὶ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης. Καὶ τὸ πιὸ ὠραῖο εἶναι ὅτι ἔχουν προσκληθῇ νὰ παραστοῦν στὴν ἐκδήλωση ἡ δήμαρχος Ἀθηναίων Ντόρα Μπακογιάννη καὶ ἐκπρόσωποι τοῦ Ὁργανισμοῦ «Ἀθήνα 2004».

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

Ο ΑΛΛΟΣ ΛΟΓΟΣ

Οί έπτά αυτόγαμες Άφρικήνες

Τόν κύριον Ντάγκλας Γουάλλας, άγνώστων λοιπών στοιχείων, δέν είχα την τιμήν νά τον γνωρίζω. Ή, τουλάχιστον, μέχρι τò Σαββατοκύριακον 17-18 Ίανουαρίου 2004 δέν είχεν άπασχολήσει την διεθνή κοινήν γνώμην. Όμως τò συγκεκριμένο διήμερον έγινε παγκοσμίως γνωστός χάρις εις ένα έμβριθές και περισπούδαστον άρθρον της έφημερίδος «ΤΑ ΝΕΑ» (σελίς 87). Είς αυτό ο κύριος Ντάγκλας Γουάλλας επανέρχεται με εξαιρετικήν έπιμονήν εις την καταγωγήν του ανθρώπου από την Άφρικήν.

Βεβαίως μέχρις εδώ τίποτε τò πρωτότυπον, άφου γιά πολλούς έχει κολλήσει ή δελόνα... Έκείνο ώστόσο τò όποιον έντυπωσιάζει, είναι ή χρονολογική ακρίβεια της εμφάνισης του πρώτου ανθρώπου, της Εύας. Μπορεί πριν 200.000, πιθανόν πριν 143.000, άρα και 100.000 χρόνια πριν. Καί, γιά νά κρατά και κάποια «πισινή», προσθέτει και ένα «ίσως και πολύ παλαιότερα». Άλλά κι αυτό «κομμάτια νά γίνη». Στο κάτω-κάτω ένας άπλός άφροκεντριστής είναι. Δέν είναι καφετζού.

Έκείνο τò όποιον είναι έντυπωσιακόν εδώ, είναι ή άποψις ότι ο Άδάμ εμφανίστηκε πριν 80.000 χρόνια. Δηλαδή; Η μιτοχονδριακή μας Εύα τόσες χιλιάδες χρόνια πώς «έβoλεύετο»; Καί άντε και αυτό, άς τò πάρη τò ποτάμι. Πώς διάδοιο άναπαρήγετο; Με τον κρίνον; Έχω την έντύπωσιν ότι κάτι δέν πάει καλά με την ως άνω θεωρίαν ή με τò μυαλό του κυρίου Ντάγκλας Γουάλλας: ό όποιος έκτός των άλλων μάς πληροφορεί ότι όλοι οί Εύρωπαίοι κατάγονται από τις «έπτά κόρες της Εύας», αί όποιοι ήλθον από την Άφρικήν τά τελευταία 45.000 χρόνια. Θαύμα! Θαύμα! Έπτά γυναίκες πρόγονοι των Άφροαμερικανών μόνες τους έδημιούργησαν τον πληθυσμιακόν πυρήνα της Εύρώπης.

Δέν ξέρω άν έσείς θγάξετε κάποιο συμπέρασμα, αλλά έγώ προσωπικώς μπορώ νά θγάλω άκρη. Καί εδώ δύο τινά συμβαίνουν. Ή ότι τò «πτηνόν» του κ. Ουάλλας χρησιμεύει και σέ κάτι άλλο έκτός από την ούρησιν ή ότι, γαμώ τ' αυτιά μου τά πέτσινά, ύπήρξε μαιευτήρ της Εύας και γνωρίζει μετά βεβαιότητος ότι οί κόρες της ήσαν έπτά. Πιθανολογώ δέ ότι αυτός με την δάρκαν του τις μετέφερεν από την Άφρικήν εις την Εύρώπην.

Ο θαρώνος Μυνχάουζεν έχει γράψει ψευδή πράγματα. Τò μόνον θετικόν της ύποθέσεως είναι ότι οί τριδάδες του τώρα διαψεύδονται, άφου ο κύριος Ντάγκλας Γουάλλας επιμένει ότι ή αυτόγαμία δέν ισχύει και ότι ή συνένρσεις γυναικών οδηγεί εις παιδοποιΐαν. Πέστα όλα, μεγάλη!

Γιώργος Πετρόπουλος

ΒΙΟΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

Μια πανάρχαιη αλλά και νεώτατη ιατρική θεραπευτική μέθοδος

Τὰ τελευταῖα ὀγδόντα περίπου ἔτη γνωρίζουμε ὅτι μᾶς περιβάλλει ἓνα συνεχῶς διαστελλόμενο ἐνεργειακὸ σύμπαν. Τὰ ὑλικά δημιουργήματά του, ἀπὸ τὸν μικρότερο κόκκο ἀστρικής σκόνης ἕως καὶ τοὺς μεγαλύτερους ἥλιους ἢ πλανῆτες, καθὼς καὶ τὰ ἔμβια ὄντα ποὺ πιθανῶς ζοῦν ἐπάνω στοὺς τελευταίους, δὲν εἶναι παρὰ συμπυκνωμένη ἐνέργεια. Τὰ ἠλεκτρομαγνητικά πεδία, τὰ βαρυτικά πεδία, τὸ φῶς, ὁ ἠλεκτρισμὸς εἶναι ἀπλῶς ἄλλες μορφές ἐκδηλώσεως τῆς ἐνέργειας.

“Ὅλα αὐτὰ μαζί, ὑλικά καὶ ἄνυλα, ἀποτελοῦν μόνο τὸ 4% τοῦ συνόλου τοῦ σώματος τοῦ σύμπαντος. Ἡ σύγχρονη φυσικὴ μέσα ἀπὸ τὴν κβαντικὴ ἐκδοχὴ τῆς μᾶς λέει ὅτι τὸ 23% τοῦ σύμπαντος ἀποτελεῖται ἀπὸ σκοτεινὴ ὕλη καὶ τὸ 73% ἀπὸ σκοτεινὴ ἐνέργεια (σκοτεινὴ, διότι δὲν ἀκτινοβολεῖ). Οὐσιαστικῶς πλέουμε μέσα σ’ ἓναν ἀπέραντο ὠκεανὸ ἐνεργείας, ποὺ οὔτε βλέπουμε οὔτε αἰσθανόμαστε.

Τὸ «πρέπει νὰ εἶναι τὸ μὴ εἶναι» τοῦ Ἑλεάτη φιλοσόφου Παρμενίδου εἶναι μία ἀπ’ τῆς πρῶτης ἐπιστημονικῆς διατυπώσεως γιὰ τὴν ἀόρατη ἐνεργειακὴ πλευρὰ τοῦ σύμπαντος.

Σῶμα, αὖρα καὶ ἐνέργεια

Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα, αὐτὴ ἡ μικρογραφία τοῦ σύμπαντος, καλύπτεται ἀπὸ ἓνα ἀόρατο μεταβαλλόμενο ἠλεκτρομαγνητικὸ πεδίο ὠοειδοῦς σχήματος, ποὺ ἐκπέμπει καὶ ἀπορροφᾷ ἀκτινοβολίες, τὴν αὖρα. Ἡ σοφὴ ἐλληνικὴ γλῶσσα μετὰ τὴν λέξη αὖρα ὥρισε καὶ τῆς ἰδιότητές της: αὖρα = ἐλαφρὸ ἀεράκι, πνοή. Ἡ αὖρα εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων ποὺ ἐκπέμπονται ἀπ’ τὰ κύτταρα τοῦ σώματος, εἶναι ἡ πνοὴ ποὺ ἀναδύεται ἀπὸ κάθε κομμάτι ὕλης. Ἀς μὴν ξεχνοῦμε ὅτι ὕλη = συμπυκνωμένη ἐνέργεια.

Οἱ ἐπιστήμονες ἔχουν ἀνακαλύψει ὅτι τὰ ζῶντα κύτταρα ἐκπέμπουν καὶ λαμβάνουν ἀσθενεῖς ἠλεκτρομαγνητικὲς συχνότητες. Σὲ κάθε κύτταρο τοῦ σώματός μας καταγράφονται πάνω ἀπὸ 2.000 χημικὲς καὶ ταυτοχρόνως ἠλεκτρομαγνητικὲς ἀντιδράσεις ἀνὰ δευτερόλεπτο! Ἀντιδράσεις ὄχι χασομικὲς ἀλλὰ ἐλεγχόμενες καὶ συντονισμένες ἀπὸ ἓνα ἀπίστευτα γρήγορο καὶ ἀποτελεσματικὸ αὐτόματο ἠλεκτρομαγνητικὸ σύστημα ἐλέγχου.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ κατάρθωσε νὰ φωτογραφίση τὴν αὖρα ἦταν ὁ Κροάτης μηχανικὸς καὶ φυσικὸς Νίκολας Τέσλα τὸ 1980. Οἱ πρῶτες του φωτογραφίες ἔδειχναν τὴν αὖρα γύρω ἀπ’ τῆς ἄκρες τῶν δακτύλων. Σύντομα κατάρθωσε ν’ ἀποτυπώσῃ ἕως κάποιον βαθμὸ τὴν εἰκόνα τῆς αὖρας γύρω ἀπ’ τὸ σῶμα.

Όμως το 1939 οί Σοβιετικοί επιστήμονες Σείμον και Βαλεντίνα Κίρλιαν ανέπτυξαν την τεχνολογία του Τέσλα και φωτογράφησαν με πολύ μεγάλη πιστότητα την αύρα των αντικειμένων και των όντων. Η ανθρώπινη αύρα αποτελείται από επτά χρωματικά στρώματα. Το πρώτο και πιο κοντινό στην επιδερμίδα συνδέεται με την υγεία του σώματος, το τρίτο, το τέταρτο και το πέμπτο με την ψυχική μας κατάσταση, ενώ το έβδομο με την νοητική μας εξέλιξη. Το δεύτερο και το έκτο αποτελούν τη σύνδεση των υπολοίπων. Αυτή ή σπουδαία ανακάλυψη άνοιξε τον δρόμο σε μία καινούργια διάσταση εξαιρετικής σημασίας στον τομέα της ιατρικής. Την ενεργειακή ιατρική. Αυτό σημαίνει ότι από διαγνωστικής και θεραπευτικής απόψεως το σώμα μπορεί πλέον να προσεγγισθῇ και νὰ ἰαθῇ μέσω τῆς ενεργειακής υποστάσεώς του. Η μέθοδος αυτή ονομάστηκε *βιοσυντονισμός*.

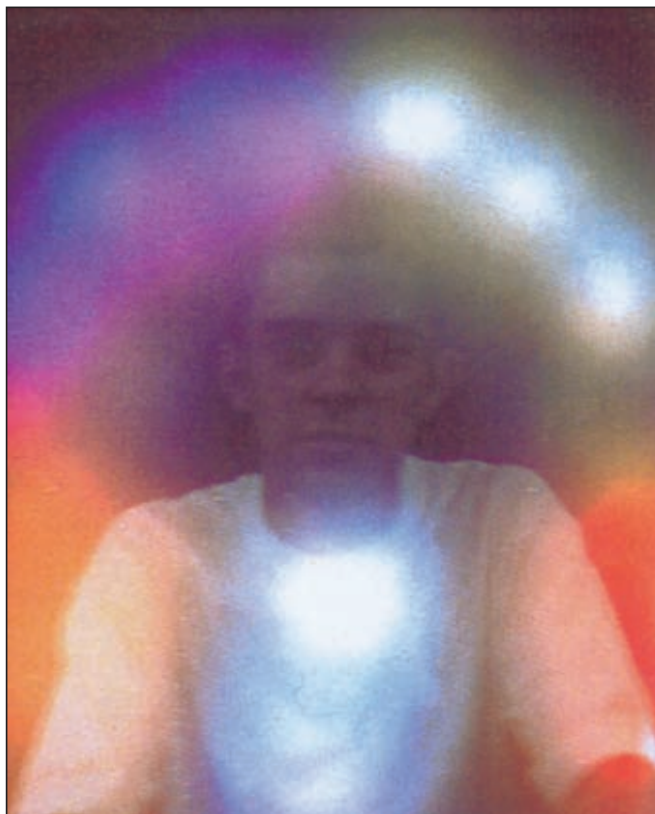
Τὸ παρελθὸν καὶ ἡ ἱστορία

Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ἐγνώριζε τὴν ὕπαρξη τῆς ἀόρατης ἐνέργειας πὺν διέπει τὸ σύμπαν, καθὼς καὶ τὴν ἐνεργειακὴ ὑπόσταση τῶν ὄντων. Οἱ Ἕλληνες τὴν ὠνόμαζαν αἰθέρα, καὶ ἀργότερα οἱ Ἰνδοὶ *πράνα* καὶ οἱ Κινέζοι *τσί*. Ὁ φιλόσοφος καὶ ἰατρός Ἐμπεδοκλῆς στὸ «Περὶ φύσεως» ἔργο του ἀναφέρει: «Κανένα μέρος τοῦ ὅλου δὲν εἶναι κενό, ἀπὸ ποῦ ἄλλωστε θὰ μπορούσε κάτι νὰ προέλθῃ;» Περὶ τοῦ διαστελλομένου σύμπαντος λέει: «Ἡ γῆ αὐξάνει τὸ δικό της γένος καὶ ὁ αἰθήρ τὸν αἰθέρα». Περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ αἰθέρος: «Ὁ αἰθήρ ὁ ἀγανὴς Τιτάνας, πὺν ζώνει σὲ κύκλο τὰ πάντα». Κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη καὶ τὸν Πλάτωνα ὁ αἰθήρ εἶναι τὸ πέμπτο στοιχείο-σῶμα τοῦ «πενταγωνικοῦ δωδεκαέδρου» («Τίμαιος» 55c, ἐκδ. Κάκτος).

Στὰ ἀρχαῖα Ἀμφιάρχεια καὶ Ἀσκληπιεῖα οἱ θεραπευτὲς χρησιμοποιοῦσαν ἐνεργειακοὺς τρόπους θεραπείας τῶν ἀσθενῶν τους ἄγνωστους σ' ἐμᾶς σήμερα. Στὴν Ἐπίδαυρο¹ καὶ σὲ ἄλλα θεραπευτήρια δρέθηκαν ἴχνη καθὼς καὶ κομμάτια διαφόρων πολυτίμων λίθων, πὺν χρησιμοποιοῦνταν γιὰ ἐνεργειακὲς θεραπείες. Ἀπ' τὰ Ὀρφικά διασφύζονται ἀποσπάσματα περὶ τῆς ἐνεργειακῆς κρυσταλλοθεραπείας, πὺν ἐφαρμοζόταν ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν Ὀρφέα. Ἡ εἰδικὴ μουσικὴ πὺν ἔπαιζε θεράπευε καὶ γοήτευε ἀκόμη καὶ τ' ἄγρια θηρία κατὰ τὸν γνωστὸ μῦθο.

Στὶς ἡμέρες μας παραδοσιακοὶ Κινέζοι ἰατροὶ θεραπεύουν ἀσθενεῖς μέσω τῆς ἐνέργειας, ἡ ὁποία διατρέχει τὸ σῶμα μας ἀκολουθώντας συγκεκριμένους διαδρομὲς, πὺν τὶς ὀνομάζουν μεσημβρινούς. Ἐφαρμόζοντας πίεση σὲ συγκεκριμένα σημεῖα πάνω σὲ αὐτοὺς τοὺς μεσημβρινούς μποροῦν καὶ ἀποκαθιστοῦν τὴν ὀμαλὴ ροὴ τῆς ἐνέργειας στὸ σῶμα, με ἀποτέλεσμα τὴν ἴαση (Ρεφλεξολογία). Σύμφωνα με τὴν ἰνδικὴ θεραπευτικὴ μέθοδο τῆς Γιόγκα ἡ ἐνέργεια-πράνα ἀναβλύζει καὶ διυλίζεται ἀπὸ τὰ επτά τσάκρας.² Ἡδὴ στὴν κλασικὴ Ἑλλάδα πάλι ὁ Πυθαγόρας χρησιμοποιοῦσε μουσικὲς δονήσεις, χρώματα καὶ ἀπαγγελία τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας³ πρὸς θεραπείαν. Ἡ ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὁ χιλιόχρονος μεσαίων πὺν ἀκολούθησε, βύθισαν τὴν ἀνθρωπότητα στὸ σκοτάδι. Ἡ ἐνεργειακὴ ἰατρικὴ ἐξηφανίσθη. Τὴν θέση της πῆρε ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἡ ἀμάθεια. (Γιὰ τὶς σύγχρονες ἐπιστημονικὲς θεωρίες περὶ αἰθέρος βλ. «Δ», τόμοι 1999 καὶ 2000.)

Πρῶτος νεώτερος Εὐρωπαῖος πὺν μίλησε ἐπισήμως γιὰ ἐνέργεια-αύρα καὶ τὶς σχετικὲς θεραπείες ἦταν ὁ Ἑλβετὸς φιλέλληνας ἰατρός-ἀλχημιστὴς Παράκελσος τὸν 16ον αἰῶνα. Στὶς ἀρχὲς τῆς δεκαετίας τοῦ 1800 ὁ Αὐστριακὸς ἰατρός Φρίντριχ Ἄντον Μέσμερ ὑποστήριξε ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι γεμάτο ἀπὸ ἓνα ρευστό, τὸν αἰθέρα, ὁ ὁποῖος μεταφέρει δονήσεις μέσα ἀπὸ τὴν οὐσία του. Ἐτοὶ ἀναβίωσαν ξανά οἱ κλασικὲς ἑλληνικὲς ἀπόψεις περὶ αἰθέρος. Ὁ Μέσμερ ἐπιβεβαίωσε τὴν θεραπευτικὴ δύναμη τῶν μαγνητῶν καὶ τοῦ μαγνητικοῦ πεδίου καὶ ἀνεκάλυψε ὅτι τὰ ὄντα ἐκπέμπουν μία ἐνέργεια, τὴν ὁποία καὶ ὠνόμασε ζωικὸ μαγνητισμό.

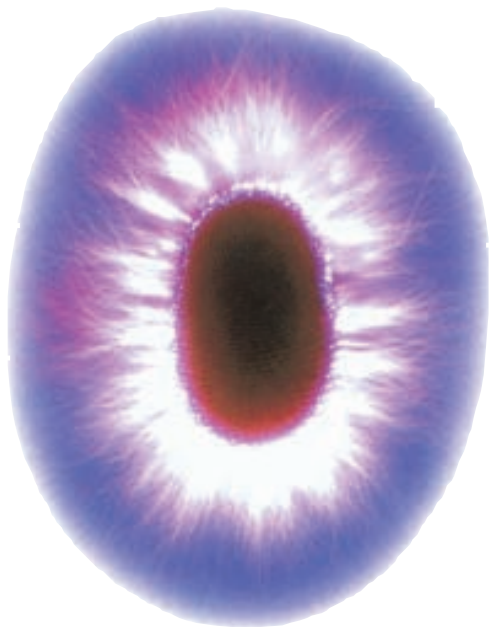

Ἡ ἀνθρώπινη αὖρα φωτογραφημένη μετὰ τὴν ἴδια μέθοδο. Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι, στὸν λαιμὸ καὶ στὸ στήθος, διακρίνονται τὰ «τσάκρας», τρία ἀπὸ τὰ ἑπτὰ, ὡς λευκοὶ κύκλοι.

Συντονισμός

Συντονία-ισμὸς εἶναι ἡ ἐναρμόνιση ρυθμοῦ καὶ τόνου σὲ μία συγκεκριμένη δόνηση δύο ἢ περισσοτέρων συστημάτων. Κάθε σύστημα τὸ ὁποῖο δονεῖται σὲ μία ὠρισμένη συχνότητα, ταλαντοῦται σὲ πλάτη ἢ μήκη, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ μεγαλώσουν, ὅταν τὰ διεγείρωμε καὶ τὰ ἐναρμονίσωμε μετὰ ἄλλα στὸ ἴδιο πλάτος ἢ μήκος κύματος. Τὰ πάντα δονοῦνται – τὸ σύμπαν, ὁ πλανήτης, ὁ ἄνθρωπος, τὰ ὄργανά του, τὰ κύτταρά του. Ἀπὸ τὰ κύτταρα ἑνὸς σώματος, ποὺ ἐναρμονίζονται ἀπὸ ἓνα αὐτόματο ἡλεκτρομαγνητικὸ σύστημα συντονισμοῦ, μέχρι τὸν σταθμὸ τοῦ ραδιοφώνου, ποὺ ἐπιλέγει ἀνάμεσα σὲ τόσα σήματα μία καθωρισμένη συχνότητα, τὰ πάντα μποροῦν νὰ συντονιστοῦν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἀνίκητης σπαρτιατικῆς φάλαγγας ἦταν θέμα συντονισμοῦ. Ἐὰν ἓνας τραγουδιστὴς τραγουδήσῃ μία νότα κρατώντας στὰ χέρια του ἓνα διαπασῶν, τότε ἡ ἀντίστοιχη νότα στὸ διαπασῶν θ' ἀρχίσῃ νὰ δονῇ, νὰ ἤχῃ.

“Ὅταν μία τάξη ἐνὸς σχολείου περνᾷ πάνω ἀπὸ μία γέφυρα, ἢ/ὁ ὁμαδάρχης θὰ διατάξῃ νὰ τὴν περάσουν οἱ μαθητὲς μετὰ ἀσυντόνιστο θηματισμό, ὥστε ν' ἀποφευχθῇ ὁ συντονισμὸς τῶν μαθητῶν μετὰ τὴν ἰδιοσυχνότητα τῆς γέφυρας, διότι αὐτὸ θὰ εἶχε καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα. Οἱ μεγάλοι ἔρωτες εἶναι καὶ αὐτοὶ ἀποτέλεσμα συντονισμοῦ. Ἡ ἀρχὴ τοῦ συντονισμοῦ, ποὺ λαμβάνει χώρα στὸ ἐπίπεδο τῶν ζώωντων ὁργανισμῶν, καλεῖται *διοσυντονισμός*.

Το άκρο ενός δαχτύλου φωτογραφημένο με την μέθοδο Κίρλιαν. Το ηλεκτρομαγνητικό του πεδίο όμοιάζει με περιφερειακή φλόγα.

Οί άρχές του βιοσυντονισμού

Κάθε άνθρωπος είναι μία ξεχωριστή οντότης. Όσο διαφέρει ή εξωτερική μας εμφάνιση ανάδεικνύοντας την πολυπλοκότητα της φύσεως, άλλο τόσο διαφέρει και ή ενεργειακή μας ύπόσταση, ή αύρα μας. Καμμία αύρα δέν φέρει τὰ ίδια χρώματα ούτε την ίδια ποιότητα ακτινοβολίας, ούτε και έχει τὸ ίδιο σχῆμα ἐν συγκρίσει με άλλες. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ή κάθε πάθηση πού προσβάλλει τὸν ἀνθρώπινο ὄργανισμό εἶναι μία ξεχωριστή περίπτωση και κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο πρέπει ν' ἀντιμετωπίζεται. Τὴν ἴδια ἀκριδῶς ἀρχή ἐπρέσβευε και ὁ πατήρ τῆς Ἱατρικῆς τέχνης Ἱπποκράτης. «*Ἡ θεραπεία πρέπει νὰ προσαρμόζεται στὸν ἐκάστοτε ἀσθενή*» (Ἱπποκράτης, «*Ἀφορισμοί*»).

Οὐσιαστικῶς ή θεραπεία πρέπει νὰ «συντονίζεται» με τὸν ἀσθενή. Ὁ βιοσυντονισμός χρησιμοποιεῖ ὡς βάση τὸ γεγονὸς πῶς τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ὡς ηλεκτρομαγνητικὸ ενεργειακὸ πεδίο λειτουργεῖ σὰν πομπὸς και δέκτης, ἐκπέμποντας και λαμβάνοντας ηλεκτρομαγνητικὲς δονήσεις. Κάθε ἐπιρροή πού ἀσκεῖται ἐπάνω στὸ σῶμα ἀπὸ τὴν διατροφή, τὴν μουσική, τὰ φάρμακα, τὴν μελέτη, τὸ κάπνισμα κ.λπ. μεταβάλλει τὸ ενεργειακὸ του πεδίο, τὴν αύρα, μεταλλάσσοντας τὴν σύνθεσή του ὡς πρὸς τὸν χρωματισμό, τὴν πυκνότητα, τὴν ποιότητα κ.λπ. Αὐτὲς οἱ ἐπιρροὲς μπορεῖ νὰ εἶναι θετικὲς ή ἀρνητικὲς γιὰ τὴν ἀνθρώπινη υγεία.

Τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἐκπέμπει διάφορες συχνότητες. Τὰ κύτταρα, οἱ ἴστοι και τὰ ὄργανα ἔχουν τὸ καθένα δικές τους δονήσεις. Ἡ σύνδεση μεταξύ τους δημιουργεῖ μία ἀμοιβαία ἐπίδραση, σχηματίζοντας τὸ συνολικὸ φάσμα συνοτήτων τοῦ ἀσθενοῦς, τὴν ἐξειδικευμένη δονητικὴ του εἰκόνα. Οἱ δονήσεις ἐνὸς ὕγιου ἀτόμου εἶναι διαφορετικὲς ἀπὸ αὐτὲς ἐνὸς ἀσθενοῦς. Αὐτὴ εἶναι και ή βάση τῆς συντονιστικῆς θεραπείας: Ἡ θετικὴ τροποποίηση τοῦ ηλεκτρομαγνητικοῦ πεδίου τοῦ ἀσθενοῦς.

Τὸ 1977 ὁ Γερμανὸς ἱατρός Franz Morell ἔχοντας μακρόχρονη πείρα με τὸν ηλεκτροβιολογισμό σκέφτηκε ὅτι οἱ θεραπείες του θὰ ἦταν πιὸ ἀποτελεσματικὲς, ἂν μπορούσε νὰ χρησιμοποιήσῃ τίς δονήσεις πού ἐκπέμπονται ἀπὸ τὰ σῶματα τῶν ἀσθενῶν ή ἀπὸ οὐσίες με

θεραπευτικές δράσεις. Μαζί με τὸν μηχανικὸ Rasche κατασκεύασαν μία συσκευή, τὴν ὁποία ὠνόμασαν MORA (ἀπ' τὰ Mo-rell καὶ Ra-sche). Ἡ συσκευή ἐξελίχθηκε με νέες ἡλεκτρονικὲς καινοτομίες· ἀποτέλεσμα ἡ ἐξελιγμένη συσκευή BICOM (Bio-Communication= βιοεπικοινωνία). Ἡ νέα αὐτὴ μορφή θεραπείας ἐγινε γνωστὴ σὰν Bioresonance ἢ Bio-information Therapy (βιοσυntonιστικὴ ἢ βιοπληροφορικὴ θεραπεία). Κατασκευαστὴς ὁ ἐπίσης Γερμανὸς ἱατρός Hans Brügermann.

Ἡ θεραπεία ἐπιτυγχάνεται με τὴν ἐξουδετέρωση τῶν παθογόνων ταλαντώσεων ἐνὸς ἀσθενοῦς, χρησιμοποιώντας τὴν ἀντεστραμμένη ὑγιὴ εἰκόνα τους (ἀντικατοπτρισμός). Με τὴν ἀντιστροφή τῶν παθολογικῶν συχνότητων μέσω τοῦ BICOM ὁ ὁργανισμὸς θεραπεύεται ἀπὸ τὶς ἐπιβαρυντικὲς δονήσεις, εἴτε αὐτὲς προέρχονται ἀπ' τὸ ἴδιο τὸ σῶμα εἴτε ἀπὸ ξένες οὐσίες, οἱ ὁποῖες εὐρίσκονται μέσα σ' αὐτό.

Ὡς μέθοδος συμπληρωματικῆς θεραπείας χρησιμοποιεῖται ἤδη εὐρὲως στὴν Γερμανία, ἀπ' ὅπου ξεκίνησε, ἀλλὰ καὶ σὲ πάνω ἀπὸ 55 χώρες σὲ ὅλον τὸν κόσμο.

Πλεονεκτήματα καὶ ἐφαρμογές

Ἡ βιοσυntonιστικὴ θεραπεία προσφέρει μία ἐξατομικευμένη προσέγγιση τοῦ ἀρρώστου λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν τὶς βαθύτερες αἰτίες ἐκδηλώσεως τῶν ἀσθενειῶν. Θεραπεύει χρόνιες παθήσεις ἀγνώστου αἰτιολογίας γιὰ τὴν συμβατικὴ ἱατρικὴ, χωρὶς φάρμακα καὶ χωρὶς καθόλου παρενέργειες. Τὸ φάσμα τῶν ἐφαρμογῶν τῆς εἶναι εὐρὺ.

Πρωταρχικὰ πρέπει ν' ἀναφερθῇ ἡ θεραπεία τῶν ἀλλεργιῶν με ἐπιτυχία ἄνω τοῦ 90%. Ἐπίσης ἐφαρμόζεται σὲ περιπτώσεις ἀρθριτικῶν πόνων, ἀλχενικοῦ συνδρόμου, πόνων μέσης καὶ μυϊκῶν, νευρόπονων, πονοκεφάλων, τραυματισμῶν ἀθλητῶν κ.ἀ. Βοηθαί στὴν ἐπούλωση καταγμάτων, στὴν ἐνεργοποίηση τοῦ ἀνοσοποιητικοῦ συστήματος, στὴν καταπολέμηση λοιμώξεων καὶ φλεγμονῶν, ἰὼν γρίπης καὶ ἐξουδετερώνει τὶς παρενέργειες φαρμάκων. Ἡ βιοσυntonιστικὴ θεραπεία ἔχει ἀποδειχθῇ ἐξαιρετικὰ ἀποτελεσματικὴ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐθισμῶν στὴν νικοτίνη, τὸ ἀλκοὸλ καὶ τὶς ναρκωτικὲς οὐσίες. Συγκεκριμένα γιὰ τὴν διακοπὴ τοῦ καπνίσματος ἀρκοῦν μία ἕως τρεῖς ἐπισκέψεις, κατὰ τὶς ὁποῖες ἐπιτυγχάνεται τόσο ἡ ἀπεξάρτηση τοῦ ὁργανισμοῦ ἀπὸ τὴν νικοτίνη ὅσο καὶ ἡ γρήγορη ἀποτοξίνωση ἀπ' τὶς ἄλλες βλαβερὲς οὐσίες ποὺ περιέχει ὁ καπνός.

Ἡ βιοσυntonιστικὴ θεραπεία εἶναι μία ἀποτελεσματικὴ ἐναλλακτικὴ μέθοδος, ἓνα ἀπαραίτητο συμπλήρωμα γιὰ κάθε ἱατρό. Τὰ χημικὰ ἀντιβιοτικὰ φάρμακα⁴ δὲν πρέπει νὰ χορηγοῦνται σὰν καραμέλλες, παρὰ σὰν ἔσχατη λύση. Ἡ μέθοδος αὐτὴ μόλις πρωτοήρθε στὴν χώρα μας. Εἶθε οἱ Ἕλληνες ἱατροὶ νὰ τὴν ἀναδείξουν στὸν βαθμὸ πού τῆς ἀξίζει.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἡ λέξις Ἐπίδ-ανρος ὑποδηλοῖ θεραπείες ἐπὶ τῆς αἵρας! Παρομοίως καὶ ἡ λέξις Κέντ-ανρος (οἱ μυθικοὶ ἱατροὶ τοῦ Πηλίου, ὅπως ὑποδηλοῖ τὸ ὄνομά τους, ἦταν οἱ θεραπευτὲς τῆς αἵρας-ἐνέργειας).

2. Τὰ τσάκρας εἶναι τὰ ὄργανα τοῦ ἐνεργειακοῦ μας σώματος. Ξεκινοῦν ἀπ' τὴν κορυφὴ τοῦ κεφαλίου σὲ εὐθεῖα σειρὰ καὶ τὸ τελευταῖο εἶναι στὴν περιοχὴ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων. Οἱ φωτογραφίες Κίρλιαν τὰ ἀνέδειξαν σὰν φωτεινὲς μικρὲς σφαῖρες.

3. Ἀμερικανοὶ ψυχολόγοι-ψυχίατροι ἔχουν ἀποδείξει πὼς ἡ ἀπαγγελία τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσας, λόγω τοῦ ρυθμοῦ, τῆς ἀρμονίας καὶ τοῦ μέτρου ποὺ τὴν διέπει, ἐπιφέρει ψυχικὴ ἀνάταση στοὺς ἀσθενεῖς τους.

4. Περί τῆς καταστροφικῆς δράσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν δὲς σχετικὸ ἀρθρο στὸ τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» ἀριθ. 263.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Jurgen Hennecke, «Ἀλλεργία καὶ Ταλάντωση», μετ. Κασσάνδρα Μουγιάκου.

Ἐμπεδοκλῆς, «Περὶ φύσεως», ἐκδ. Εἰκοστοῦ Πρώτου.

Sarah Bartlett, «Ἡ αἵρα», ἐκδ. Διόπτρα.

Πλάτων, «Τίμαιος», ἐκδ. Κάκτος.

Βασίλειος Μαυρομμάτης

Ο ΠΑΠΑ-Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΣ, ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ,

Αλλη μία επίθεση δέχτηκε ο «Δαυλός» σέ όμυλία τοῦ ἱερέα καὶ καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν Γεωργίου Μεταλληνοῦ μὲ θέμα «Νεοπαγανισμός καὶ Παλαιὰ Διαθήκη», πού ὠργάνωσε τόν Ἰανουάριο ἡ Πανελλήνια Ἐνωση Θεολόγων. Ἡ κατάργηση τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης διαπιστώνουμε ὅτι ἀπασχολεῖ τοὺς κύκλους τῆς Ἐκκλησίας, ἀφοῦ δὲν θεωρεῖται λήξαν τὸ θέμα· καὶ ἴσως εἶναι σὲ ἐκκρεμότητα κάποια ἀπόφαση γύρω ἀπὸ αὐτό.

Ὁ «Δαυλός» σὲ παλαιότερα τεύχη εἶχε προβάλει, πρῶτος στὴν Ἑλληνικὴ Ἱστορία, ὡς ἐπιτακτικὴ τὴν ἀνάγκη ἀποβολῆς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀλλὰ καὶ ἄλλων ἀνθελληνικῶν κειμένων πού διαδίδονται στὶς ἐκκλησίες ἢ διδάσκονται μέσῳ τῆς παιδείας. Ὁ π. Γ. Μεταλληνός ἀνέφερε ὅτι τὰ κείμενα αὐτὰ «δὲν διαδίδονται». Ἀς τὸν πιστέψουμε. Ἀλλὰ ἐφ' ὅσον «δὲν διαδίδονται» (δηλ. ἀποκρύπτονται), πρὸς τί ἡ διατήρησή τους; Καὶ ἐξ ἄλλου ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία «δὲν τὰ διαδίδει», δὲν παραδέχεται οὐσιαστικά ἔτσι τουλάχιστον τὴν ἀκαταλλήλότητά ἢ ἐπικινδυνότητά τους; Ποιὰ εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα πού παραθέτουν, γιὰ νὰ δικαιολογήσουν τὴ διατήρησή τους;

Ὁ π. Γ. Μεταλληνός προκαλεῖ, εἶπε, τὸν «Δαυλὸ» σὲ συζήτηση γιὰ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Ἀλλὰ τί συζήτηση μπορεῖ νὰ γίνη μετὰξὺ ἐνὸς ἐλεύθερου περιοδικοῦ, πού ἡ σκέψη του στηρίζεται ἀποκλειστικά στὴν ἀπροκατάληπτη διερεύνηση καὶ ἀξιολόγηση τῶν κειμένων τῆς Π. Διαθήκης καὶ ἐνὸς ἐπαγγελματία, πού βιοπορίζεται εἰσπράττοντας δύο μισθοὺς (ὡς ἐφημέριος καὶ ὡς καθηγητῆς Θεολογίας), χάριν ἀκριβῶς τῆς συντήρησης καὶ διαιώνισης τῆς Π. Διαθήκης ὡς «ιεροῦ βιβλίου» τοῦ... Ἑλληνισμοῦ, ἀλλὰ καὶ τί συζήτηση ἐπίσης μπορεῖ νὰ κάνῃ ὁ π. Γ. Μεταλληνός γιὰ τοὺς «Ἐπτὰ Ἀναθεματισμοὺς», πού ψάλλει καὶ ὁ ἴδιος κάθε χρόνο στὶς ἐκκλησίες τῆς Ἑλλάδος τὴν Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ; Ἐντελῶς ἐπιγραμματικά παραθέτουμε: «Ἀνάθεμα τρεῖς σὲ ὅσους εἰσάγουν στὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὰ ἀσεβῆ δόγματα τῶν Ἑλλήνων περὶ ἀνθρωπίνων ψυχῶν καὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ ἄλλων δημιουργημάτων. Ἀνάθεμα τρεῖς σὲ ὅσους λέγουν ὅτι οἱ σοφοὶ τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἀνώτεροι κατὰ πολὺ ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθόδοξους ἄνδρες» κ.λπ., κ.λπ. Καὶ χαϊρόμαστε ἰδιαιτέρως, πού (ὅπως σὲ παλαιότερο τεύχος ὁ «Δαυλός» εἶχε δημοσιεύσει) ἡ θέση τοῦ πρώτου πολίτη αὐτῆς τῆς χώρας, τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας Κωστῆ Στεφανόπουλου, εἶναι ἡ παράλειψη τῶν Ἐπτὰ Ἀναθεματισμῶν ἀπὸ τὴν ἀκολουθία τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, οἱ ὁποῖοι ἐδῶ καὶ ἑκατοντάδες χρόνια ψάλλονται παρουσία τῆς πολιτικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἡγεσίας. Εἶναι καιρὸς νὰ σταματήσῃ αὐτὸ τὸ εἶδος ὑποκρισίας, ὅλοι ἐκεῖνοι πού ὑπηρετοῦν τὸ ἐλληνικὸ κράτος καὶ συγκαταλέγονται στὴν τάξη τῶν ἀνωτάτων στελεχῶν νὰ σιωποῦν μπροστὰ σὲ αὐτὴ τὴν δημόσια προσβολὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Δὲν εἶναι ἐπομένως τὸ θέμα μόνο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: τὸ ἀνθελληνικὸ μένος τοῦ Χριστιανισμοῦ εἶναι διατυπωμένο ἀποσπασματικά καὶ σὲ ἄλλα ὀρθόδοξα κείμενα.

Δὲν μπορῶ νὰ μὴν σταθῶ στὸ κάλεσμα ἐνὸς ἐπικούρου καθηγητῆ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, πού δημοσιεύθηκε σὲ πρόσφατο τεύχος τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ Κεντρικοῦ Ἰσραηλιτικοῦ Συμβουλίου «Χρονικά»: «Ἐκεῖνο πού πρωτεύει εἶναι τὸ διάδασμα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης νὰ γίνεται μὲ πνεῦμα ὥρμο, κατασταλαγμένο, θαρραλέο, μὲ διάθεση νὰ γνωρίσῃ τὸν Θεὸ καὶ τὰ πρόσωπά της καὶ ἰδιαίτερα τὴ θεολογία της, μένοντας μακριὰ ἀπὸ συντηρητισμοὺς καὶ κάθε εἶδους ἠθικολογίες καὶ ἀποθνήμενα. Νὰ μάθουμε νὰ διαδίδουμε τὸ βιβλικὸ κείμενο ὄχι μόνο μὲ πνευματικὲς προϋποθέσεις ἀλλὰ καὶ μὲ φιλοκαλικὸ πνεῦμα».

Μὲ ἀπλᾶ λόγια: ταύτιση Ρωμοσύνης-Ἑβραϊσμοῦ.

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

ΠΡΟΚΑΤΑ-
ΚΛΥΣΜΙΑΙΟΙ
ΕΛΛΗΝΕΣ
ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

ΔΑΥΛΟΣ

20 ΧΡΟΝΙΑ
«ΔΑΥΛΟΣ»

ΔΡΧ. 1700
ΕΥΡΩ 4,99

**ΔΙΕΘΝΗ ΣΑΛΟ ΠΡΟΚΑΛΕΣΕ
Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ**

“ *Καὶ θὰ ἐξεγείρω
τὰ τέκνα σου, Σιών,
ἐναντίον τῶν τέκνων
τῶν Ἑλλήνων...*
» *Καὶ θὰ ἐξολοθρεύσω
τοὺς Κρητικούς...*
» *Καὶ θὰ γίνη ἡ Κρήτη
βοσκή προβάτων...* ”

(«ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ»)

**Τὸ Κράτος... βάφτισε «ἑλληνιστικὸ Πύργο»
τὴν προϊστορικὴ Πυραμίδα τῆς Ἀργολίδας!..**

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟ ΠΡΩΤΟ

242

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2002

ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Πρόσφατα ο ΄Αμερικανός ύπουργός ΄Υγείας παραδέχθηκε πώς εκατοντάδες στρατιωτών από την άμερικανική δύναμη στο ΄Ιράκ μεταφέρονται στίς νευροψυχιατρικές κλινικές τών Η.Π.Α., καθώς παρουσιάζουν έντονες ψυχικές διαταραχές, ενώ –αυτό είναι ακόμη πιο έντυπωσιακό– τó 15% τών άμερικανικών άπωλειών στο ΄Ιράκ άποδίδεται σέ αυτοκτονίες!

Οί άποκαλύψεις αυτές του κ. Γουνγκενγουέρτνερ (Πρακτορείο Ρώντερ 14/1/2004) φανερώνουν μία άλλη όψη του πολέμου αυτόυ: Τή δοκιμασία άντοχής τών ψυχικών όρίων του σύγχρονου άνθρώπου μπροστά στον παραλογισμό του πολέμου, τής όμής δηλαδή σφαγής άνθρώπων από άλλους άνθρώπους, τής άμεσης θέασης του αίματος και του θανάτου. Ό έν λόγω βέβαια ύπουργός έσπευσε νά δικαιολογήσει τά πρωτοφανή αυτά συμπτώματα στο γεγονός τής έπ΄ άόριστον παράτασης του πολέμου, που «δημιουργεί άγχος και ψυχική πίεση». Θά μπορούσε επίσης νά αναρωτηθί κανείς, κατά πόσον οί ΄Αμερικανοί στρατιώτες μπορούν νά άποφασίσουν οί ίδιοι την παραμονή τους ή μή στο ΄Ιράκ, άν δηλαδή ή καταναγκαστική συμμετοχή στον πόλεμο όδηγί στην ψύχωση και στην αυτοκτονία. ΄Ισως όμως τά πράγματα έχουν περισσότερο βάθος, καθώς ό σύγχρονος «δυτικότροπος» άνθρωπος φαίνεται νά μήν άντέχει πλέον τή δίωση του πολέμου μέ τόν τρόπο που αυτό συνέβαινε παλιότερα. Τό γιατί άπαιτεί ιδιαίτερη ανάλυση, που ύπερβαίνει τó παρόν σχόλιο.

Μπορούμε όμως νά ύποστηρίξουμε μέ σιγουριά πώς ό σύγχρονος άνθρωπος είναι λιγώτερο θεοκρατικός και δογματικός, ταυτόχρονα δέ περισσότερο έλλογος και κριτικός έναντι τής ζωής. Δέν πείθεται πλέον εύκολα πώς μέ τόν πόλεμο και τή σφαγή έπιτελεί «ίερό καθήκον», έστω κι άν νομίζει πώς ό πόλεμος στον όποίο συμμετέχει είναι δίκαιος. Δέν είναι πλέον τόσο «έξοικειωμένος» μέ τή μεταθανάτια ζωή, τά «καζάνια» και τίς «πύρινες γλώσσες» τής κολάσεως. Μετά τó διαφωτισμό άρχισε νά αγαπά σιγά-σιγά τόν άνθρωπο και τήν ζωή του, τήν έγκόσμια ζωή, και νά άπομακρύνεται άπ΄ τή βιβλική έσχατολογία. Γι΄ αυτό και ή συμμετοχή του στον πόλεμο άντιφάσκει και άναιρεί όλόκληρη τήν άνθρωπιστική παιδεία του. Γι΄ αυτό και λόγος για «ψυχολογικές συνέπειες» στο στράτευμα λόγω πολέμου άρχισε νά γίνεται μετά τούς δύο Παγκοσμίους Πολέμους (κυρίως μετά τόν Β΄). Και φαίνεται πώς ούτε οί πολεμικές ταινίες, ούτε τά πολεμικά παιδικά παιχνίδια, που άνθοΰν στη Δύση, έπηρεάζουν τόσο εύκολα τήν ψυχή και τήν έξοικειώνουν τόσο μέ τόν πόλεμο, όσο κατ΄ επανάληψιν έχει είπωθί και γραφί. Άπό τήν άλλη πλευρά ό θεοκρατικός άνθρωπος δέν παθαίνει, δέν «άρρωσταίνει» άπ΄ τόν πόλεμο, διότι είναι ήδη άρρωστος.

Δέν άρκει ό σύγχρονος άνθρωπος νά άπωθί στο ύποσυνείδητο τήν άλληλοεξόντωση. Χρειάζεται, έχει ιστορικό χρέος νά τó κάνει, νά πη τó «μεγάλο όχι» στον πόλεμο και στους άξεστους θεοκράτες ήγήτορές του. Για νά τó πράξει αυτό, θά πρέπει πρώτα νά άποβάλει άπό μέσα του έξ όλοκλήρου τόν άδίστακτο θεοκράτη, που κρύβει τόν μεσαιώνα. Άλλιώς όχι μόνο οί ΄Αμερικανοί στρατιώτες αλλά όλόκληρη ή ανθρωπότητα θά όδηγηται καθημερινά στην αυτοχειρία.

Παν. Α. Κουβαλάκης

ΑΙΣΙΜΑ ΚΑΙ ΑΔΗΡΙΤΑ

Τò Φανάρι στην Ἀμερική

Πέροι ψηφίσθηκε νέο Καταστατικό Σύνταγμα στην Ἀρχιεπισκοπή Ἀμερικής, τὸ ὁποῖο προβλέπει ὅπως ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἐπιλέγεται ἀπὸ τρεῖς ὑποψηφίους πὺν θὰ προτείνει ἡ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος ΗΠΑ στὸ Φανάρι, ἐνῶ οἱ ἐπίσκοποι θὰ ἐπιλέγωνται ἀπὸ τὴν ἐπαρχιακὴ Σύνοδο. Ὡς γνωστόν, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία Ἀμερικής ἀπὸ τὸ 1908 ἕως τὸ 1922 ὑπαγόταν στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος. Ὁ τελευταῖος ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος στὸ ρόλο ἐπισκόπου Ἀμερικής ἦτο ὁ μητροπολίτης Ἀθηνῶν Μελέτιος Μεταξάκης. Ὁ μοιραῖος αὐτὸς ἱεράρχης ἄλλαξε τὸ ἰσχύον καθεστῶς τὸ 1922, ὅταν ἐγίνε Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ ὑπήγαγε τὴν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία Ἀμερικής στὸ Φανάρι, γιὰ α) νὰ ἐλέγχουν οἱ ΗΠΑ –μέσω τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου– τὸ σύνολο τῆς Ὁρθοδοξίας, β) νὰ δάλουν φραγμὸ στὶς ἐπεκτατικὲς δυνάμεις τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας καὶ γ) νὰ καρποῦται τὸ Φανάρι τοὺς πακτωλὺς χρημάτων τῆς Ὁμογένειας καὶ τὴν τεράστια περιουσία τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικής.

Τὸ 1996 ἀρχιεπίσκοπος ἀναδείχθηκε ὁ Σπυρίδων, πὺν πονοῦσε γιὰ τὸν Ἑλληνισμό. Τὸ Φανάρι, γιὰ νὰ ἐλέγξῃ καλύτερα τὴν Ἀρχιεπισκοπὴ Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικής, τὴν χώρισε σὲ 4 περιοχάς: 1) Κεντρικῆς Ἀμερικής, 2) Λατινικῆς Ἀμερικής, 3) Καναδὰ καὶ 4) Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Τὶς ΗΠΑ τὶς διαίρεσε σὲ 5 μητροπόλεις καὶ 3 ἐπισκοπές. Τὸ 1999 ἀνθελληνικοὶ κύκλοι (Greek Orthodox American Leaders/Orthodox Christian Laity) ἐξανάγκασαν τὸν Ἑλληνα ἱεράρχη Σπυρίδωνα σὲ παραίτηση. Ὁ Σπυρίδων πολέμηθηκε ἀγρίως διότι ἤθελε: α) νὰ διδάσκεται στὰ Ὁμογενειακὰ Σχολεῖα ἡ Ἑλληνικὴ Γλῶσσα, πὺν ἔχει πλήρως παραμεληθῇ. β) Νὰ περιορίσῃ τὴν ἀλαζονεία τῶν νεόπλουτων κληρικολαϊκῶν καὶ νὰ συντονίσῃ τὶς ὁμογενειακὲς ὁργανώσεις, γιὰ νὰ στηρίξῃ τὰ ἐθνικὰ δίκαια στὴν Οὐάσιγκτον (ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνηση ἐνωχλήθηκε, διότι προτιμᾷ τὸ δυνδὸ ΣΑΕ στὸ ρόλο τοῦ Ἑλληνικοῦ λόμπυ). Τὸν Σπυρίδωνα διεδέχθη ὁ Δημήτριος, ὁ ὁποῖος εἶναι ἀποδυναμωμένος καὶ ἀντιμετωπίζει σοβαρώτατα προβλήματα.

Ῥποστράτηγος Κ.Χ.Κ.

Μιὰ Ρωμαῖκη μέθοδος: «Τὸ ἐγκαταλείπω, γιὰ νὰ τὸ λεηλατήσω»!

Σὲ προηγούμενο τεῦχος τοῦ «Δαυλοῦ» (263) εἴχαμε στηλιτεύσει τὴν ἀπαράδεκτη κατάσταση, πὺν ἐπικρατεῖ στὸ Ῥλσος Συγγροῦ, αὐτὸ τὸ γενναιόδωρο κληροδότημα τοῦ Ἀνδρέα καὶ τῆς Ἰφιγένειας Συγγροῦ στοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν.

Τὴν εὐθύνη τῆς διαχείρισης τοῦ κτήματος ἔχει τὸ Ἰνστιτοῦτο Γεωπονικῶν Ἐρευνῶν, φορεῖς τοῦ ὁποῖου μᾶς εἶχαν διαβεβαιώσει τότε, ὅτι ἡ ἐπιθυμία τοῦ Ἀνδρέα καὶ τῆς Ἰφιγένειας Συγγροῦ εἶναι καὶ θὰ παραμείνῃ σεβαστή, τὸ Κτῆμα δηλαδὴ θὰ λειτουργῇ ἑσαεῖ ὡς πνεύμονας ὀξυγόνου γιὰ τὴν περιοχὴ καὶ ὡς χώρος, ὅπου θὰ φιλοξενηθῇ ἡ Γεωπονικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν. Ὅποιαδήποτε ἀλλαγὴ, ἀκόμη καὶ ἡ παραμικρότερη, δήλωσαν, εἶναι ἀδιανόητη. (Σημειωτέον, ὅτι στὴν ἐρώτησή μου, ἂν στὰ σχέδια τοῦ ΙΓΕ προβλέπεται καὶ κάποια μετατροπὴ τοῦ Ῥλσους, οἱ ἀρμόδιοι ἀπέκλεισαν «μετὰ ὀδελυγμίας» ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο. Τὸν ἴδιο ἀποτροπισμὸ εἶχε δείξει ἀπὸ τὴν μεριά του καὶ ὁ Δῆμος Ἀμαρουσίου.)

Σήμερα, λίγους μῆνες μετὰ δηλαδὴ, τὸ μὲν ΙΓΕ ζητᾷ μὲ ἔγγραφό του τὸν ἀποχαρκτηρισμὸ μιᾶς ἐκτάσεως ἄνω τῶν 20 στρεμμάτων, ὁ δὲ Δῆμος Ἀμαρουσίου προσανατολίζεται στὴ δημιουργία ἀναψυκτηρίων, κινηματογράφου καὶ ἄλλων προσοδοφόρων ἐγκαταστάσεων στὸ Ῥλσος, καὶ μάλιστα ἔχει ἤδη ζητήσει τὴν κατάρτιση σχετικῆς ἀρχιτεκτονικῆς μελέτης.

Καταλήγω, ἐπισημαίνοντας ὅτι αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ πραγματικὸς λόγος ἐγκατάλειψης τοῦ Ῥλσους. Πάνω σ' αὐτὴν θεμελιώνεται ἡ ἐπερχόμενη λεηλατίη του.

Σ.

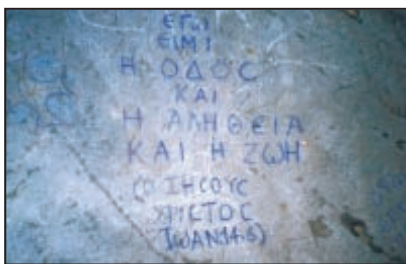
Ἡ ἀπαγόρευση τῆς «συνωμοσιολογίας»

Ῥπάρχουν ἔντιμοι καὶ θαρραλεοὶ ἄνθρωποι, πὺν ὀρθώνουν τὸ ἀνάστημά τους στὸ σύστημα καὶ πηδοῦν στὸ ἀντίθετο στρατόπεδο. (Αὐτὸ π.χ. ἔκανε ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀντικατασκοπίας τῆς CIA James Jesus Angleton, ἔτσι κάνουν καὶ ἀμύπολλοι εὐσυνείδητοι ἄνθρωποι, ὅταν διαφορο-

ποιοῦνται). Καὶ τὸ τολμοῦν, παρ' ὅτι γνωρίζουν πὼς τοὺς ἀναμένει ὁ μαυροπίνακας καὶ ἡ λοιδωρία γιὰ τὴν «προδοσία». Καὶ ἐν γνώσει τοὺς ὅτι ζημιώνουν τὸ ἀτομικὸ τοὺς συμφέρον. Καὶ ὁμως τὸ κάνουν, διότι δέχονται πρῶτοι τὰ μηνύματα τοῦ κινδύνου, ὅτι τὸ σύστημα οὔτε δημοκρατικὸ οὔτε πατριωτικὸ εἶναι – ὅπως τοὺς ἔλεγε – ἀλλὰ παρανοϊκὸ, ἀντιανθρώπινο, βάρβαρο καὶ συνωμοτικὸ. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο ἂν τὸ ξεστομίση κανεῖς, τὸ λιγώτερο πὸν θὰ πάθῃ εἶναι νὰ τὸν ρεξιλέψουν καὶ νὰ τὸν πάρουν εἴτε γιὰ παρανοϊκὸ εἴτε γιὰ ἡλίθιο εἴτε γιὰ ἀκροδεξιό. Ἡ «Θεωρία τῆς Συνωμοσίας» εἶναι ἀπηγορευμένη στὰ ΜΜΕ, διότι σημαίνει ὅτι «ἔχεις προχωρήσει πολὺ κοντὰ στὴν ἀλήθεια» καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ σκεπασθῇ μὲ τόνους λάσπης.

K.X.K.

Εὐσεβεῖς ἐπιγραφές

Ὁ ἱερὸς χώρος τῶν Δελφῶν δὲν θὰ ἦταν δυνατὸν νὰ μείνῃ ἔξω ἀπ' τὸ στόχαστρο τῶν συγχρόνων ὁπαδῶν τοῦ Ἀλάριχον. Χριστιανοὶ χάραξαν καὶ πότισαν μὲ μελάνι τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ διάφορα διδλικά κείμενα πάνω στὴ μεγάλη πέτρα τῆς Κασταλίας πηγῆς! Ἐξωργισμένοι ἀπὸ τὸ θέαμα τῆς συνεχοῦς προσέλευσης στοὺς Δελφοὺς ἐκατομμυρίων ἀνθρώπων ἀπὸ κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη, προχωροῦν σὲ τέτοιον εἶδους δολιοφθορές,

νομίζοντας ἴσως πὼς μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ καταφέρουν κάτι. Ἐπίσης ὁ αὐτοκινητόδρομος πὸν διέρχεται ἀπὸ τοὺς Δελφοὺς ἔχει γεμίσει μὲ πινακίδες, πὸν κατευθύνουν τοὺς ἐκδρομεῖς σὲ διάφορα μοναστήρια ἢ μονὲς πὸν ξεφντρώνουν στὴν ἐνρύτερη περιοχή σὰν μανιτάρια. Ὅλα αὐτὰ τὰ μεσαιωνικὰ σκιάχτρα, πὸν ἐδῶ καὶ 17 αἰῶνες ἔχουν ἐγκατασταθῇ ὡς κατακτητὲς καὶ καταστροφεῖς τῶν ἱερῶν τόπων τῆς ἀρχαιότητος, νομίζουν πὼς μποροῦν νὰ «παρασύρουν», νὰ «ξεγελάσουν» τοὺς ἐπισκέπτες τῶν Δελφῶν, «ἐκτρέποντάς» τοὺς σὲ ἕνα ἀπ' τὰ γύρω μικρομαγαζά τους! Δὲν καταλαβαίνουν δυστυχῶς πὼς «παρῆλθον οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι».

Π.Α.Κ.

Οἰκτρὸς αὐτοεξευτελισμὸς ἑλλαδεμπόρων

1

Καὶ ἄλλες ἀπόπειρες νὰ μετατρέψουν κάποιον τὴν Ἑλλάδα σὲ κόμμα, «χώρο» (χωράφι τους;) καὶ ἰδεολόγημα ἔχουν γίνῃ μὲ τὸ ἴδιο πάντοτε οἰκτρὸ τέλος, ἀλλὰ τώρα τὸ ἐν πλήρει ἐξάρσει φαινόμενο τῶν ἐλληναράδων ὑποψήφιων ἢ ὁπαδῶν ἐνὸς «ὀρθόδοξου» πολιτικοῦ σχηματισμοῦ παρουσιάζει σουρεαλιστικὴ πρωτοτυπία. Ἔχῃ καμμένη παγκόσμια ἐλληνικότητα, σὲ τί χέρια πέφτει στὸν τόπο πὸν γεννήθηκες... δὲν θὰ ξεφύγῃς ποτὲ ἀπὸ τὴ θηλεία πὸν σοῦ πέρασαν στὸ λαϊμὸ ἐδῶ καὶ 17 αἰῶνες. Εὐτυχῶς πὸν στοὺς ἐκτὸς Ρωμοσύνης γεωγραφικοὺς (ὄχι πολιτικοὺς) χώρους-τόπους ὁ ὀλοζώντανος καὶ παντοδύναμος σήμερα Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς θρῖσκει πα-
ντοῦ φωτεινὲς συνειδήσεις πὸν γίνονται πραγματικοὶ φορεῖς του. Ἀλίμονο ἂν, γιὰ νὰ ἐπιδιώξῃ, ἐξαρτάτο ἀπὸ τὰ ἰδεολογικὰ μορμολύκεια τῆς ἀνιάτης Ρωμοσύνης.

Γ.Σ.Π.

2

Ἀλήθεια τί θὰ γίνῃ μὲ κάποιους δῆθεν ἐλληνολάτρες, οἱ ὁποῖοι, στηριζόμενοι στὴν ἀγάπῃ τῶν (νεο)Ἑλλήνων γιὰ τὴν ἐν πολλοῖς ἀγνωστῇ ἱστορίᾳ μας, παρουσιάζουν θέματα πὸν ὄχι μόνον ξευτελίζουν τοὺς ἴδιους (ποσῶς ἐνδιαφέρει), ἀλλὰ καὶ γελοιοποιοῦν (ἂν μπορῇ νὰ γελοιοποιηθῇ) τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ. Τὰ ἄτομα αὐτὰ μάλιστα προωθοῦνται καὶ γιὰ ἐθνοπατέρες. Πὼς ἀνταμείδει ἡ Ρωμοσύνη τοὺς ὑπηρέτες της!

I.M.

ΣΥΝΤΟΝΟΝ

Τὸ ἀρχαῖκὸ σαντούρι

Ἡ ἐπαφή μου μεῖς ἤχους ἀπὸ ἀρχαιοελληνικὰ ὄργανα ξεκίνησε μετὰ τὴ γνωριμία μου μετὰ τὸν μεγάλο μά(τ)στορα κατασκευαστὴ Νικόλα Μπρά. Πρῶτῃ μου ἀνακάλυψη ἀρχαίου ὄργανου ἦταν τὸ «χαλκεόφωνον», ἓνα τετράδισκο μελωδικὸ κρουστὸ (ἢ παρουσιάσῃ του στὸ «Δ», τ. 246). Καὶ τώρα τὸ «σύντονον», ἓνα ἐπιτραπέζιο ἐξάχορδο. Ἄς παρουσιάσουμε τὸ ἐξαίρετο σὲ κάλλος καὶ ἤχο ὄργανο.

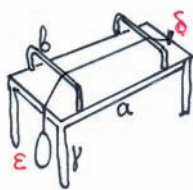

Σχ. 1. Τὸ Σύντονον τοῦ Πυθαγόρα.

Αὐτός, ἄσχετος ἀπὸ μουσική, τὸ μόνο σωστὸ πού ἀντέγραψε ἦσαν οἱ ἀναλογίες τῶν δαρῶν.

Τὰ λάθη ἦσαν: **α.** Ἡ ἐπιφάνεια τῆς τράπεζας (Σχ. 2) ἐσχεδιάθη ὡς ἓνα ἐπίπεδο. Ὅμως χωρὶς «πλαϊνὰ» (ἀνάποδο κουτί) δὲν ἤχῃ! **β.** Θεωρεῖ τοὺς «καβαλλάρηδες» μεταλλικοὺς καὶ μὴ ἐφαπτόμενους στὴν τράπεζα καὶ **γ.** Μὲ πόδια κάθετα ἡ τράπεζα θὰ ἀντερέπετο ἀπὸ τὰ μεγάλα δάρη.

Τὸ ὄργανο εἶναι μία ἀρμονικὴ τράπεζα μετὰ 6 ἰσόπαχες χορδὲς τεντωμένες σὲ καβαλλάρηδες μετὰ «κλειδιά» (δ) καὶ δαριδία (ε) [Σχ. 2].

Σχ. 2. Λάθη ἀντιγραφῆς.

Η «ΤΥΧΑΙΑ» ΕΥΡΕΣΗ. Ὅπως καὶ τοῦ χαλκεοφώνου, ἔτσι καὶ ἡ σύλληψη τῆς κατασκευῆς του συντόνου ἦταν «τυχαία». Τυχαία; «Ὁ ζήτητῶν εὐρίσκει». Ξαναδιαβάζοντας τὸ ἄνω ἄρθρο μου εἶδα μία εἰκόνα πειραμάτων τοῦ Πυθαγόρα. Μετὰ κόπο θυμήθηκα μετὰ ἀπὸ καιρὸ, ποῦ δοῖκα αὐτὴν τὴν ξυλογραφία (Σχ. 1). Σὲ διδλίο μαθηματικὸ(!) στὸ κεφάλαιο περὶ μουσικῆς.¹ Ἐρώτησα τὸν Ν. Μπρά ἂν ὑπάρχει κατασκευασμένο τέτοιο ὄργανο· μοῦ ἀπάντησε κατηγορηματικὰ «ὄχι». Καὶ οἱ συμπτώσεις συνεχίζονται: τὸ δρίσκω σὲ πρόγραμμα συνανλίας (Inst. Goethe 13-2-03) καὶ σὲ ἐνθετο τῆς «Ἐλευθεροτυπίας» (Ἱστορικά, τ. 170, Ἰαν. '03).

Ἄρα χιλιάδες ἄνθρωποι τὸ εἶδαν, ἐξ ὧν μαθηματικοὶ καὶ μουσικοί. Κανεῖς δὲν σκέφθηκε ὅτι ἦταν ὄργανο πού ἤχοῦσε καὶ πού μποροῦσε νὰ κατασκευασθῇ. Σὰν τὸ μῆλο τοῦ Νεύτωνα!

Η ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ. Στὴν ξυλογραφία ὁ Πυθαγόρας παίζει τὸ ὄργανο· εἶναι σὲ χειρόγραφο τοῦ 14ου αἰ., ἀντίγραφο (κακὸ) καθολικοῦ μοναχοῦ ἀπὸ χαμένο ἔργο πυθαγορείων.

Τὰ δάρη ἐσημάνθησαν ὡς σειρὰ ἀκεραίων: 4, 6, 8, 9, 12, 16, οἱ ἴδιοι (ἐν μέρει) μετὰ τοῦ Χαλκεοφώνου (6, 8, 9, 12). Πρῶτῃα πάλι τὸν Μπρά: «Κατασκευάζεται ὥστε νὰ παίζῃ.» Ἀπάντησε μετὰ ἓνα κατηγορηματικὸ «Ναί».

Ποιοὶ εἶναι ὅμως αὐτὸ τὸ ὄργανο πού μοιάζει μετὰ σαντούρι;

ΚΑΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΑΥΤΟΥ... Ἀφοῦ δὲν ἔχει δοθεῖ οὔτε σὲ ἀπεικόνιση (ἀγγεῖα κ.ά.) ὅπως καὶ τὸ χαλκεόφωνο, θὰ τὸ ὀνομάσω ἐγώ: «ἐξάχορδον; σύγχορδον; σύμφωνον; Εὐρίσκω τὴν λέξη «Σύντονον» (= ὄργανον) μετὰ χορδὲς τανυμένας ἰσχυρῶς! (Ξεν. «Κυν.» 6.7). Ὅμοφο ὄνομα, προσδιοριστικὸ γιὰ τὸν πρόγονο τοῦ σαντουριῶ. Καὶ «σαντούρι»; Μά φυσικὰ δὲν εἶναι τοῦρκικη

Φωτ. 1. Σαντούρι και μπαγκέτες 90 x 42 εκ.

τό Σύντονον. Πρὸ τριμήνου λοιπὸν ἔδωσα στὸν Μπαῶ τὶς γενικὲς προδιαγραφές καὶ συζητήσαμε προτάσεις μου καὶ ἀντιπροτάσεις του, ὅπως: ❶ Τὰ πόδια νὰ εἶναι κεκλιμένα πρὸς τὰ ἔξω ὅπως στὶς ἀρχαῖες καρέκλες (Σχ. 3), γιὰ νὰ μὴν ἀνατραπῇ ἡ τράπεζα. ❷ Στὴν ἐπιμονή μου νὰ γίνῃ ἡ τράπεζα (90 x 50 εκ.) *χωρὶς* ἡχείο, ὁ Μπαῶς δεβαιοῖ ὅτι θὰ ἡχήσῃ *μόνο* ἂν προστεθοῦν 4 πλαϊνά, καὶ ἂν οἱ ξύλινοι καβαλλάρηδες ἐφάπτονται σὲ ὅλο τὸ μήκος τους στὴν τράπεζα. ❸ Ἡ πρότασή μου νὰ εἶναι τὰ δάρη λίθινα ἀπερρίφθη ὡς δύσκολη, ἀντιπρότεινε ὀρειχάλκινους κυλίνδρους. ❹ Τὰ δάρη ἐπιλέχθηκαν ἔτσι ὥστε νὰ τὰ ἀντέχουν οἱ χορδὲς ἄλλὰ καὶ ἡ τράπεζα. Συγχρόνως νὰ εἶναι ἀρκετὰ βαριά, ὥστε νὰ τανύουν δυνατὰ τὶς χορδές. Ἔτσι ὡς ἄριστον θεωρήσαμε τὰ δάρη 2-3-4-4½-6-8 χγρ. Ὑπολογίζω (μὲ ἐπιλογή διαμέτρου κυλίνδρου 6 εκ.) 24,02 χγρ/μ. Ἐπομένως στὴν Α χορδὴ (μπάσα) ἀντιστοιχεῖ 2 χγρ. = 8,3 εκ. μήκος κυλίνδρου. Μείναμε συμφωνοὶ καὶ τὸν ἄφησα ἡσυχο νὰ αὐτενεργήσῃ.

ΠΟΙΟΣ Ο ΜΠΡΑΣ. Μίλησε πρὸ τριετίας στὸ «Δαυλὸ» (τ. 227) μὲ πάθος γιὰ τὴν Ἑλλάδα, τὸ ἀρχαῖο ἦθος της, γιὰ τέχνη, φιλοσοφία. Εἰδικώτε-

Φωτ. 2. Τὸ Σύντονον ἀναβιωμένο σὲ μελέτη Κ. Καρμιράντζου ἀπὸ τὸν Ν. Μπαῶ.

Ἔπισκευάζει/κατασκευάζει ἔγχορδα (Β' παγκόσμιο βραβεῖο) καὶ τόλμησε νὰ ἐπισκευάσῃ τὸ stradivari τοῦ Λ. Καβάκου.

Τὰ ἑλληνικά του ὄργανα δὲν εἶναι μουσειακά, ἀφοῦ παίζονται σὲ συγκροτήματα/ὀρχήστρες. Συνεργασθίκαμε γιὰ τὴν ἀναβίωση χαμένων ἑλληνικῶν ὀργάνων, ὅπως τὸ Χαλκεόφωνο καὶ νῦν τὸ Σύντονον, πιστεύω δὲ ὅτι θὰ συνεχίσουμε.

Η ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ. Μετὰ 10 ἡμέρες σιωπῆς στὸ τηλέφωνο εἶπε: «Ἔλα, εἶναι ἔτοιμο». Ἔτρεξα· τὸ ξεσκέπασα τρυφερά καὶ εἶδα μίαν κοκκινωπὴ τράπεζα νὰ λάμπῃ σὰν παλιὸ χρᾶσι, σὰν μόλις νὰ δῆγχε ἀπὸ ἐργαστήρι τοῦ Πυθαγόρα. (Φωτ. 2+3).

λέξη/ὄργανο ὅπως μᾶς δεβαιώνουν *ὅλα* τὰ λεξικά (καὶ ἐγκυκλοπ.)³ ἀλλὰ ἑλληνική: τουρκ. *santur* <*suntar (μετάθεση u↔a π.χ. *cezir*<ρίζ·ες) <*sunto.n <σύντον.ον (μετάλλαγή του n→r, ὅπως *huzur*<χασμός καὶ Πνύκα Πύκνα⁴). Γενικῶς εἶναι τὸ πρῶτο τῆς οἰκογενείας τῶν *σάιτερ* (= συν. ἐξαχόρδων ἐπιτραπέζιων ὀργ.) *zither*⁵ κιθάρα.

Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ.

Ἀποφάσισα λοιπὸν, ὅπως τὸ Χαλκεόφωνο, νὰ ἡχήσῃ καὶ

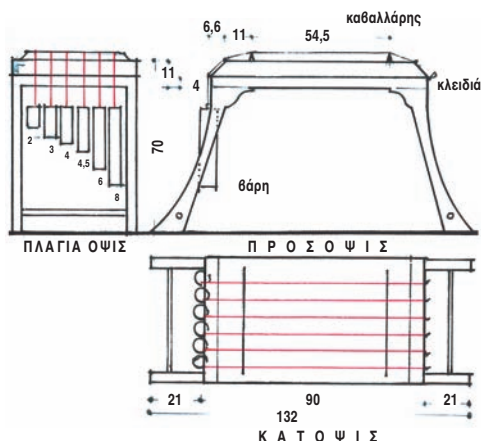
Σχ. 3. Κλισία μὲ λοξὰ πόδια.

	μῆκ.	βάρ.
A	8,3	2
B	12,5	3
Γ	16,6	4
Δ	18,7	4,5
E	25,0	6
Z	33,3	8

ρα γιὰ τὶς ἐρευνές του στὴν ἀρχαιοελληνικὴ μουσικὴ, τὴν τόσο ἄγνωστη. Ἔχει κατασκευάσει τὴ μεγαλύτερη συλλογὴ παγκοσμίως (!) ὅλων τῶν εἰδῶν ἀρχαίων ὀργάνων, ἄνω τῶν 100 (ἐκατό).

Φωτ. 3. Πλάγια ὄψη μὲ δαριδιά.

Σχ. 4. Τὸ Σύντονον = Σαντούρι.

ΜΕΤΡΗΣΕΙΣ. Για νὰ δορεθῇ ἡ τονικότητα (τονικὸ ὕψος) τῶν 6 χορδῶν, ἐχρησιμοποιήθη ἡλεκτρονικὸς δομητῆς συχνοτήτων ἀκριβείας 1/10 τόνου.

Σημ.: Ἐφ' ὅσον τὸ πάχος τῶν χορδῶν, τὸ μῆκος τους, δηλ. ἡ ἀπόσταση μεταξὺ καθαλλάρηδων καὶ τὸ βάρος τῶν κυλίνδρων εἶναι αὐθαίρετα, καὶ ἡ τονικότητα (νότες) τοῦ ὄργανου εἶναι *σχετική*. Βεβαίως ἡ ἀναλογία τῶν τόνων παραμένει σταθερή.

Πάντως μετὰ τὶς δεδομένες χορδές καὶ βάρη ὁ Μπαρὰς θέτοντας μῆκος 54,5 ἐκ. ἔλαβε τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα: [ὅρα Σχ. 5].

Εἶναι ἐκπληκτικὸ ὅτι παρ' ὅλο πὺν τὸ μῆκος 54,5 τὸ ἐπέλεξε *μόνο* γιὰ τὴν καλύτερη ἤχηση τῶν χορδῶν, οἱ χορδές Β, Γ, Δ, Ε δίδουν τὶς *ἴδιες* νότες (τόνους) μετὰ τοὺς 4 δίσκους τοῦ Χαλκεοφώνου, ἥτοι fa#, sol#, la# do. Ἐπομένως τὰ δύο ὄργανα μποροῦν νὰ συνηχοῦν ὅταν παίξουν μαζὶ.

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ εἰδοποιήμενοι ὁ Γιάννης Χατζῆς καὶ γιὸς τοῦ Γιώργος, ἦλθαν καὶ ἔπαιξαν τὸ Σύντονον ὅπως πρὸ διετίας τὸ Χαλκεοφώνο. Πρῶτος ὁ Γιώργος τὸ «ἐχειρίσθη» βγάζοντας ἤχους ἰωνικῆς γλυκύτητας, ἔπειτα νευρώδεις αὐτοσχεδιασμοὺς μετὰ πολλαπλές τονικότητες. Ἐπαιξε μετὰ μπαγκέτες (ξύλινες μετὰ δέριμα), μετὰ πέννα, μετὰ δάκτυλα, slide (σάν χαδάνγια). Ἐνθουσιάσθηκε.

Ἀλλ' ἡμέρα ὁ Γιάννης ἔπαιξε «δώριον τρόπον» μετὰ ἀπλᾶ, «ἐπίμονα» θέματα, νοιῶθοντας/ἐκφράζοντας τὴν ἀρχαιοπρεπὴ λαϊκὴ μουσικὴ μας. Σημ.: Οἱ Γιάννης καὶ Γιώργος Χατζῆς εἶναι καὶ συνθέτες. Ἐτοὶ σὲ Δελφικὸ συνέδριον τὴν 8-9-02 σὲ παραγῶσιμα «πρώτη» παρουσίασαν τὸ Χαλκεοφώνο στὸ ἔργο τους «Εἶσαι Ἐν».

ΚΡΙΣΕΙΣ-ΓΝΩΜΕΣ. Τὸ Σύντονον ἂν καὶ ξεκίνησε ὡς συσκευὴ φυσικομαθηματικῶν πειραμάτων, ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι ἓνα ὁλοκληρωμένο μουσικὸ ὄργανο. Ἐντάσσεται δὲ στὰ ἀρχαιοελληνικὰ ἐγχορδα καὶ δὴ ὡς τὸ πρῶτο παγκοσμίως «τίτερ» (zither, κανονάκι, σαντούρι κ.ἄ.) πρὸ τοῦ 560 π.Χ.

Ὁ ἤχος του μοναδικὸς μετὰ ἀπειρες δυνατότητες, ὅπως *χόρδια* του (ἀλλαγὴ κλιμάκων) μετὰ μεταφορὰ τοῦ δεξιῦ καθαλλάρη καὶ διάφορο τρόπο ἐκτέλεσης κ.λπ.

Γενικῶς οἱ Ἕλληνες ἀγαποῦσαν ἰδιαιτέρως τὰ ἐγχορδα. Ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἡ μεγάλη ποικιλία των. Λύρες, κιθάρες, δαρβίτζοι κ.ἄ. [Ἀπόλλων = λύρα, Ἐρμῆς = κιθάρα]. Ἀπὸ τὴν *τετράχορδη* φόρμιγγα καὶ τὴν ἐξάχορδη λύρα ἕως τὰ εἰκοσάχορδα ὄργανα. Ὅπως ὁμως οἱ ἀριθμοὶ 4 καὶ 6 ἐδήλωναν γιὰ τοὺς Ἕλληνες βασικώτατα σύνολα [*τετρακτὺς*° π.χ. 4 ἀρετὲς καὶ *ἑξακτὺς*° π.χ. ἐξάπους ὄργανά] ἔτσι καὶ οἱ νότες/χορ-

Τὸ Σύντονον ἀποτελεῖται ἀπὸ ① Ἀρμονικὴ *τράπεζα* *μαῖς* ἐπιφάνειας ἐνισχυμένης μετὰ 2 μπάρες (γιὰ στερεότητα καὶ ἀντήχηση) μετὰ 4 πλαϊνὰ μόνον (= ἀνάποδο κουτί). Στηρίζεται σὲ καμπυλωτὰ πόδια σὲ ἀπόσταση 21 ἐκ. ἀπὸ τὴν κάθετο [Σχ. 4]. Σκελετὸς καὶ πόδια ἐγίναν ἀπὸ πεῦκο (40% ρητίνης). Ἡ ἀρμονικὴ τράπεζα ἀπὸ ἔλατο. ② Οἱ ἐξὶ *χορδές* ἐντέρινες τοῦ ἴδιου πάχους (0,82 χλσ.) καὶ μήκους. Τὸ σταθερὸ μῆκος κλιμάκου 54,5 ἐκ. εἶναι ἡ ἀπόσταση τῶν καθαλλάρηδων, ἐξ ὧν ὁ ἀριστερὸς σταθερὸς, ὁ δεξιὸς κινητὸς, ὁ ἀριστερὸς γιὰ ἀλλαγὴ κλιμάκου(!) ③ Οἱ χορδές τετνώνονται μετὰ 6 κυλίνδρους ὀρειχάλκινους D=6 ἐκ. διαφόρων μήκων (Σχ. 5). ④ Οἱ χορδές στηρίζονται σὲ 6 κλειδιά-καρφιά ἀτσάλινα, μπηγμένα στὸ ἀριστερὸ καρυδένιο «πλαϊνόν». Ἐτοὶ τὸ ὄργανο ὑπερβαίνει καὶ τὶς προδιαγραφές του.

Κύλ.	μῆκ.	βάρη	ΤΟΝΟΙ		
			πραγμ.	περίπου	θεωρ.
A	8,4	2,05	D [#] +9	re [#]	re [#]
B	12,5	3,00	F [#] +24	fa [#]	fa [#]
Γ	16,4	3,95	A-35	sol [#]	sol [#]
Δ	18,7	4,46	A+35	la [#]	la [#]
E	24,9	5,95	C	do	do
Z	33,3	7,95	D-14	re	re [#]

Σχ. 5. Κύλινδροι καὶ τόνοι τους.

Φωτ. 4. Ὁ κατασκευαστής Ν. Μπραῖς ἐπὶ τὸ ἔργον.

Φωτ. 5. Τὰ δάρη-κύλινδροι 2, 3, 4, 4½, 6, 8.

δὲς βασικά ἦσαν 4 ἢ 6. (Λέγεται ὅτι ἕνας ἔφορος σὲ μουσικὸ ἀγῶνα στὴ Σπάρτη ἔκοψε τὴν «ἐπιπλέον» ἑβδομη χορδὴ σὲ ὄργανο διαγωνιζομένου).

Τὸ Σύντονον –λέγει ὁ Ι. Χατζῆς– παρ' ὅλο πὺν παίζει καὶ «λύδιον τρόπον» ἐκφράζει κυρίως τὸν «δωριον», πὺν εἶναι ὁ ἠθικός τρόπος καὶ ἐνίοτε ἐξυμνεῖ τὸ «θεῖον» (ἦθος) [᾽Αριστ. «Ποιητ.»]. Ὅπως ὁ Χριστιανισμὸς σβήνοντας(;) τὸ «ἦθος Ἑλλήνων»⁷ τὸ κατέστησε δυσκολοεύρετο, ἔτσι καὶ ἡ Δυτικὴ ἐπτάτονη κλίμακα (do ἕως si) ἐπηρέασε τόσο τὸ μουσικὸ αἶσθημα (σχεδὸν) παγκοσμίως, ὥστε εἶναι δυσκολώτατο νὰ διώσουμε τὴν τετρά-, ἐξάφωνη ἑλληνικὴ μουσικὴ. Ἐνῶ λοιπὸν σήμερα θεωροῦμε τὴ Μουσικὴ διασκέδαση ἢ τὸ πολὺ αἰσθητικὴ ἀπόλαυση, οἱ Ἕλληνες τὴν εἶχαν βασικὸ ἐργαλεῖο γιὰ τὴν Ἀγωγὴ τῶν παιδιῶν, τὴν ἐπίγνωση τοῦ ἦθους τῶν νέων καὶ ἐν τέλει τὴ Θεραπεία⁸ ψυχῆς-νοῦς τῶν ἐνηλίκων.⁹ Ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Ἀπόλλων ἦταν «θεός» καὶ τῆς Μουσικῆς καὶ τῆς Ὑγείας!

ΤΟ ΣΥΝΤΟΝΟΝ ΣΗΜΕΡΑ. Ὁ δωρικὸς ἀλλὰ καὶ λύδιος ἦχος τοῦ δίνει τὴ δυνατότητα νὰ παίξει, νὰ συνοδεύῃ φωνή/ἀπαγγελία ἢ νὰ «συμφωνῇ» μὲ ἄλλα ὄργανα. Πειράματα πρέπει νὰ γίνουν, νὰ γραφοῦν ἔργα γι' αὐτό. Νὰ γίνη ἐν τέλει ἕνα ζωντανὸ στοιχεῖο τῆς Τέχνης μας, τοῦ Πολιτισμοῦ. Τὸ ἀξίζει.

Βιβλιογραφία

1. «Τάμ-Λάιφ», «Μαθηματικά».
2. Liddell-Scott, «Μέγα Λεξικὸν Ἑλλ. Γλώσσας».
3. Λεξικὸ Μπαμπινιώτη, «Ἡλίον»/Oxford/Larousse.
4. «Γραμματικὴ Ἀρχ. Ἑλλ. Γλώσσας», ΟΕΔΒ.
5. «Εἰσαγωγή Μουσικῆς» Α' Γυμν., ΟΕΔΒ.

6. Κ. Καρμιράντζος, «Τετρακτύς», «Δ», τ. 239, «Ἐξαιδικόν», «Δ», τ. 264.
7. Κ. Καρμιράντζος, «ἦθος Ἑλλήνων», «Δ», τ. 242.
8. R. Clellan, «Θεραπευτικὴ δύναμις Μουσικῆς».
9. Θ. Δρίτσας (Καρδ/ργός), «Music Therapy» (διάλεξη).

Κωστῆς Καρμιράντζος
Ἀρχιτέκτων ΕΜΠ.

ΤΟ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΠΟ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

Πληθώρα μαρτυριῶν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους «ἀγοραστὲς»

Ἡ ἀμάθεια τῶν καλόγερων κατὰ τὴν περίοδο τοῦ ὀθωμανικοῦ ζυγοῦ ἦταν φαινόμενο σχεδὸν καθολικόν. Τὸ μαρτυροῦν τόσο οἱ ξένοι περιηγητὲς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς ὅσο καὶ οἱ ἐγχώριες πηγές. Ἀπορίας ἄξιον λοιπὸν πῶς αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι μπόρεσαν νὰ διασώσουν τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ τὴν ἀρχαία γραμματεία, ὅπως μᾶς διαβεβαιώνει ἡ ἰσχύουσα ἱστορικὴ ἀποψη.

Τὸ ἔτος 1546 ἔφτασε στὸ Ἅγιον Ὄρος ὁ Γάλλος γιατρὸς καὶ βοτανολόγος Pierre Belon. Ἀφοῦ τοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ γνωρίσῃ καλὰ τὰ πράγματα, ἔγραψε: «Ἀπὸ τοὺς 6.000 καλόγερους πὺν ζοῦν στὸν Ἀθῶ μονάχα δύο ἢ τρεῖς ἀπὸ κάθε μοναστήρι γνωρίζουν ἀνάγνωση καὶ γραφή. Κι αὐτὸ γιατί οἱ ἀρχιερεῖς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ πατριάρχες εἶναι ἐχθροὶ τῆς φιλοσοφίας καὶ ἀφορίζουν κάθε κληρικὸ πὺν μελετᾷ διδλία μὴ θεολογικά. Προ-

Ο ΑΦΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΑΙΩΝ ΤΟ 1805

Ἀκουσόμεθα τοῦ Τ. Σταματόπουλου γράφοντος στὸ τετράτομο ἔργο του «Ὁ ἐσωτερικὸς ἀγῶνας πρὶν καὶ μετὰ τὸ 1821» τὴν ἱστορίαν, ὅπως αὐτὴ δὲν γράφτηκε θὰ λέγαμε ἐμεῖς σήμερον (Ἐκδ. Κάλβος). Ἡ μάνα τοῦ Θεόδωρου Καλοκοτρώνη ἀνακράζει:

– Συνεχίστε, παλληκαρόπουλα, συνεχίστε τὸν κλεφταρματολίτικο Κολοκοτρωνεῖκο ἀγῶνα καὶ δάλτε λίπασμα στ' ἄρματά σας τὸ λίπος τῶν 100 Κολοκοτρώνηδων πὺν ἔχουν χαθῇ ἀπὸ παπαδοπροδότες καὶ σκνλότουρκους μαζί».

Ἐπομένως τὰ γεγονότα δὲν εἶναι ὅπως τὰ κρατικὰ σχολικὰ ἐγχειρίδια μᾶς περιγράφουν, ὅτι σύσσωμος καὶ συλλήδων ὁ Κλήρος σήκωσε τ' ἄρματα κατὰ τῶν Τούρκων. Αὐτὰ τὰ λένε θεδαίως γιὰ νὰ στηρίζουν τὴν κρατικοδίαιτη ἐκκλησιαστικὴν ἰδεολογίαν (ἄρχονσα ἰδεολογία). Ἐδῶ ὑπῆρχε χάσμα ἀνάμεσα στὴν Κολοκοτρωνεῖκην ἀντιτουρκικὴν δυναστείαν καὶ τὸ ἱερατεῖο. Γι' αὐτὸ ξέσπασε καὶ ὁ Κολοκοτρωνεῖκος ἀγῶνας ἐνάντια στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ τοὺς συνεργάτες του Φαναριώτες. Μ' αὐτοὺς λοιπὸν τοὺς ὑποστηρικτὲς τῆς καταρρέουσας Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας ἐπέλεξε νὰ συνεργασθῇ «ἅμα τῇ ἐνθρονίσει του» ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς καὶ ὅχι μὲ τοὺς Κολοκοτρωναίους καὶ τοὺς ἄλλους ἀρματολούς καὶ κλέφτες καὶ οὔτε κατὰ διάνοιαν μὲ τὸν «ἀνέντιμον», ὅπως τὸν «στόλιζε», «ἐξωλέστατον, ἀλίτηριον, πορνικὸν ἀρχιμανδρίτην» Γρηγόριο Δικαῖο (Παπαφλέσσα), πὺν ἀποτελεῖ τὸν

σπαθοῦν νὰ πείσουν ὅλο τὸν κόσμο ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται στοὺς χριστιανοὺς νὰ μελετοῦν ποίηση καὶ φιλοσοφία. Οἱ κληρικοὶ τιμωροῦνται μὲ ἀφορισμὸ γιὰ ἓνα τέτοιο παράπτωμα. Κι εἶναι ἀδύνατο νὰ λάβουν συγχώρεση, ἂν δὲν κάνουν μεγάλες νηστείες, ἂν δὲν πληρώσουν χρήματα ἢ ἂν δὲν δεχθοῦν ραβδισμοὺς κατὰ τὴν περίοδο τῆς μετανοίας».¹

Τὴν ἀμάθεια αὐτὴ εἶχαν ἐντοπίσει καὶ ἄλλοι ξένοι περιηγητὲς ποὺ ἔτυχε νὰ συναναστραφοῦν μαζί τους. Ἔτσι ὁ Ἄγγλος Sandys, ποὺ τὸ περιηγητικὸ χρονικὸ του ἐκδόθηκε στὸ Λονδίνο τὸ 1616, ἀναφέρει: «Ὅσο γιὰ τοὺς καλόγερους, οἱ περισσότεροί εἶναι ἐντελῶς ἀναλφάβητοι. Δὲν βρῖσκεis στὰ μοναστήρια πάνω ἀπὸ τρεῖς, τέσσερις ποὺ νὰ γνωρίζουν ἀνάγνωση».² Ὁ Ρώσος θεολόγος καὶ περιηγητὴς Βασίλι Γρηγόροβιτς Μπάροσκυ βρέθηκε τὸ 1742 στὴ Νέα Μονὴ τῆς Χίου. Γράφει γιὰ τοὺς ἐκεῖ μονάζοντες καλόγερους: «...ἐλάχιστοι ἀνάμεσά τους ἀπόχτησαν ἐλληνικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀγωγή, καὶ αὐτοὶ εἶναι ψάλτες ἢ ἀναγνώστες, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀσχολοῦνται μὲ γεωργικὰ ἔργα καὶ εἶναι ἀνεπίδεκτοι γιὰ μάθηση».³

Ὁ Γάλλος περιηγητὴς Pouqueville βρῆκε σὲ μία περιοδεῖα του τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου νὰ λαναρίζῃ μαλλιὰ. Τὸν ρώτησε ἂν ὑπῆρχαν ἀρχαῖα ἐλληνικὰ χειρόγραφα στὸ μοναστήρι. Ἐντρομος ὁ καλόγερος τοῦ ἀπάντησε: «Θεὸς φυλάξοι!» Ἐμεῖς εἴμαστε ὁρθόδοξοι κι ὅσα ἔγραφαν αὐτοὶ οἱ ἐλληνοβρῖοι, ὅλο αἰρετικὰ πράγματα, τὰ κάψαμε. Κι ἂν πέση στὸ χέρι μου καμμιά περγαμινὴ θὰ τὴν πετάξω στὴ φωτιά!». Ὁ Γάλλος ἀπορημένος ρώτησε: «Μὰ αὐτὲς τίς περγαμινὲς τίς ἔχουν γράψει καλόγεροι. Αὐτοὶ μᾶς διαφύλαξαν τὰ ἀρχαῖα ἀριστουργή-

1. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδα 387, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἔνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

2. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδα 44, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἔνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

3. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Β', σελίδα 111, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἔνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

κινήτῳ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, γιατί χωρίς τις πιέσεις του δὲν θὰ ἔδωαινε ἡ Ἐπαναστατικὴ Διακήρυξη τῆς Βουσίτσας. Τὰ δὲ περὶ Ἁγίας Λαύρας Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανοῦ καὶ περὶ ἀνυνώσεως Λαδάρου στὸ Μ. Σπήλαιο εἶναι ψευδῆ.

Οἱ συνέπειες τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ Καλλινίκου (1805)

Επειδὴ ὁ κατὰπτυστος (ὅπως εἶναι κάθε ἀφορισμὸς) πατριαρχικὸς ἀφορισμὸς τοῦ 1802, ἀποτελεῖ ἓνα κείμενο δυζαντινῆς μεγαλοστομίας καὶ ἐμπάθειας, θὰ παραθέσουμε ξανά τὰ κυριώτερα ἀποσπάσματα τοῦ πλήρους κειμένου ποὺ δημοσίευσε ὁ «Δανλὸς» στὸ τεύχος Δεκεμβρίου 2003:

«**Καλλνίκος** ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

»Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Δημητζάνης, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὴ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργγὲ τῆς ἡμῶν μετρίότητος, κύρ φιλόθεε, καὶ ἐντιμότετοι κληρικοὶ, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ τίμιοι προσεστώτες καὶ δημογέροντες καὶ κοτζαμπασίδες καὶ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ ἀπαξάπαντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, τέκνα ἐν κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητὰ χάρις εἰῆ ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Ἡ κραταιοτάτη καὶ εὐεργετικωτάτη εἰς ἡμᾶς βασιλεία, τὸ δικαιοτάτον καὶ πολυχρονιώτατον δοθῆτι, μὲ τὸ νὰ προνοηται πάντοτε διὰ τὴν ἡσυχίαν καὶ καλὴν κατάστασιν ὧν τῶν ὑπηκόων καὶ πιστῶν ραγιάδων, ὅπου εἶναι ὑποκείμενοι εἰς τὴν βασιλικὴν του ἐπικράτειαν καὶ μὲ τὸ νὰ ἐπαγρυπνῇ καὶ προστάξῃ μὲ πάσαν δύναμιν ὅλους τοὺς ἡγεμόνας καὶ κυ-

ματα», γιὰ νὰ πάρῃ τὴν ἐξῆς ἀφοπλιστικὴ ἀπάντησι: «Δὲν ξέρω τί μοῦ λές. Καλύτερα θὰ ἔκαναν νὰ λαναρίζουν μαλλιά».⁴

Ὁ Ἄνωνυμος συγγραφέας τῆς «Ἑλληνικῆς Νομαρχίας» (1806) σχολιάζει: «Δύο αἷτια εἶναι, ὧς Ἕλληνές μου ἀκριβοί, ὅπου μέχρι τῆς σήμερον μᾶς φυλάττουσι δεδεμένους εἰς τὰς ἀλύτους τῆς τυραννίας. Εἶναι δὲ τὸ ἀμαθὲς ἱερατεῖον καὶ ἡ ἀπουσία ἀρίστων συμπολιτῶν»⁵ καὶ συνεχίζει τὸ θαρραλέο «κατηγορῶ» του: «...μὲ ἄκραν τόλμην ἀποφασίζω νὰ ἐλέγξω αὐστηρῶς τοὺς ἀναξίους καὶ ἀμαθεῖς καλογήρους καὶ νὰ ἀποδείξω, μὲ γεωμετρικὴν δεδαιότητα, τὸ πόσον κακὸν προξενοῦσι τὴν σήμερον εἰς τὴν Ἑλλάδα».⁶

Καὶ ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας συμπεραίνει: «Ἡ μέχρι κόρον ἐπαναληφθεῖσα φήμη, ὅτι τὰ μοναστήρια ἐχρησίμευσαν ὥς ὁ πυρὴν τῆς πνευματικῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ ἀναπτύξεως, ἐλέγχεται ὑπὸ τῆς ἱστορίας πάντῃ ἀσύστατος· αὐταὶ αἱ ἐν Ἀθῶνι πολυάριθμοι μοναί, ἀπορροφῶσαι τὰ πλούσια ἐλέη τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, καὶ τὸ σπουδαιότερον ἀπληλαγμένοι τῆς παρουσίας τῶν ἀγρίων δυναστῶν, οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἐξεπλήρωσαν τὴν μεγάλην ταύτην ἀποστολήν, ἀλλ' ἀπλῶς ἐχρησίμευσαν ὥς καταφύγια τῶν ποθούντων ν' ἀνταλλάξωσι τὴν ἡσυχίαν τῆς ἐρήμου πρὸς τὴν κοσμικὴν τύρβην καὶ πρὸ πάντων τοὺς διωγμοὺς εἰς οὓς κατὰ τόπους ἦσαν ἐκτεθειμένοι. Οὐδὲν σχολεῖον συνέστη ἐν Μετεώροις καὶ ἐν Ἀθῶνι κατὰ τοὺς στυγητοὺς τούτους χρόνους, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα...».⁷

4. Voyage dans la Grèce... Paris 1820, τ. Α', σελίδα 398. Πηγή: Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Γ', σελίδα 65, ὑπόσημείωσι 1, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῇ ἐκδόσει, Ἀθήνα 1999.

5. Ἄνωνυμου, «Ἑλληνικὴ Νομαρχία», 146, Ἰταλία 1806, ἀνατύπωση «Βιβλιοπωλεῖον Ε.Γ. Βαγιωνάκη».

6. Ἄνωνυμου, «Ἑλληνικὴ Νομαρχία», 147-148, Ἰταλία 1806, ἀνατύπωση «Βιβλιοπωλεῖον Ε.Γ. Βαγιωνάκη».

7. Κωνσταντῖνος Σάθας, «Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη», τόμος 3ος, εἰσαγωγή, σελίδα σ', Βενετία 1872.

θερνήτας, ὅπου εὐρίσκονται εἰς κάθε χώραν καὶ τόπον διὰ νὰ ἔχουν μεγάλην ἐπιστασίαν καὶ προσοχὴν εἰς ἐκεῖνα, ὅποσα ἀρμόζουσιν εἰς ἐξολόθρευσιν καὶ τέλειον ἀφανισμόν τῶν κακοποιῶν ἀνθρώπων καὶ εἰς ἐκεῖνα ὅπου συγχύζουσιν καὶ προξενοῦν ταραχὴν εἰς τὴν κοινὴν καὶ τὴν κατὰ μέρος ἀσφάλειαν, εἰς τοὺς πολλοὺς δηλαδὴ καὶ εἰς τὸν καθ' ἓνα ξεχωριστά. Πολλοὺς ὑψηλοὺς προσκυνητοὺς ὁρισμοὺς καὶ ὑψηλὰ φερμάνια ἐξαπέστειλα(ν) κατὰ διαφόρους καιροὺς καὶ ἡγεμονικὰς ἐξουσίας καὶ ἐφανερωμένων εἰς τοὺς κατὰ καιρὸν ὑψηλοτάτους μόρα θαλῆδες, τὴν ὑψηλὴν αὐτῆς θούλησιν καὶ θέλησιν ὡς πατρικὴν καὶ περιεῖχον τὰς νέας καὶ κατὰ πολλὰ γνωστικώτατας διατάξεις καὶ προσταγὰς, τῶν ὁποίων ὑψηλῶν προσταγῶν, ἢ κατὰ τὸ γράμμα ἐνεργητικὴ πρᾶξις καὶ ἢ ἀπὸ μέρους ὧν ἡμῶν τῶν ὑπηκόων χρεωστούμενη διαφύλαξις, χωρὶς ἀμφιβολίαν συμφέρει διὰ τὴν καλὴν κατάστασιν καὶ ἡσυχίαν ὧν ἐκείνων ὅπου κατοικοῦν εἰς τὸν Μωρέα· καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς δεινῆς τιμωρίας καὶ παιδεύσεως, τὰς ὁποίας εἶναι ἀπαραίτητον νὰ πάθωσι καὶ δοκιμάσων, ὅσοι ἀπὸ ἐσᾶς φέρονται ἐναντίοι τῆς ὑψηλῆς προσταγῆς ἀπὸ κακοπροαίρετον γνώμην τους. Πολλὰς φορὰς καὶ ἡμεῖς μὲ ὑψηλὴν προσκυνητὴν προσταγὴν ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὴν ἀρχιερωσύνην σου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους ἀρχιερεῖς τοῦ Μωρέως καὶ εἰς ἄλλους κατὰ τόπους προεστῶτας καὶ ἡγουμένους, ὅπου εἶναι τοῦ κλήρου καὶ τῆς τάξεώς μας. Καθὼς ὁμοίως ἐγράψαμεν καὶ εἰς τοὺς κοτζαμπασίδες, δημογέροντας προεστῶτας καὶ λοιποὺς κατοικοῦντας εἰς τὸν Μωρέα φανερώνοντας εἰς ὅλους τοὺς πατρικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς τὰ πρέποντα εἰς ἐσᾶς καὶ τὰ συμφέροντα, παρακινοῦντες σας ὅλους εἰς τὸ νὰ ἔχετε μεγάλην προσοχὴν, νὰ φυλάττετε ἀπαρασάλευτα ὅσα προστάξεσθε μὲ κάθε ὁμόνοιαν καὶ μὲ μεγάλην δουλικὴν κλίσιν καὶ νὰ ἐμποδίζετε μὲ κάθε τρόπον καὶ μὲ ὅλην σας τὴν δύναμιν κάθε κί-

Ἐμπόριο ἀρχαίων βιβλίων σὲ τιμὲς εὐκαιρίας

Στὴ δυτικὴ Εὐρώπῃ εἶχε δημιουργηθῇ ἡ ἐντύπωση πὼς στὴν τουρκοκρατούμενη Ἑλλάδα ὑπῆρχαν πλούσιες βιβλιοθήκες, οἱ ὁποῖες φύλασσαν θησαυροὺς ἀρχαιοελληνικῆς γνώσης. Οἱ Εὐρωπαῖοι, ἔχοντας στὰ χέρια τους τὰ χειρόγραφα πού εἶχαν καταφέρει νὰ φυγαδεύσουν μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Πόλης οἱ νεοπλατωνικοὶ τοῦ Μυστρᾶ (δηλαδή οἱ μαθητὲς τοῦ Πλήθωνα Γεμιστοῦ) καὶ ἄλλοι Ἑλληνες λόγιοι, δικαιολογημένα ὑπολόγιζαν πὼς σὲ ἕναν τόσο μεγάλο ὄγκο βιβλίων θὰ ἔπρεπε λογικὰ νὰ ἀντιστοιχοῦν πολλὰ περισσότερα, πού παρέμεναν «αἰχμάλωτα» στὰ χέρια τῶν Ὁθωμανῶν. Ἐτσι ἀπὸ τὸν 16ο αἰῶνα καὶ μετὰ ἀρχισαν νὰ ἀποστέλλονται στὶς κατεχόμενες ἐλληνικὲς χώρες ἐντεταλμένοι τῶν εὐρωπαϊκῶν βασιλείων, οἱ ὁποῖοι, παρουσιαζόμενοι συνήθως ὡς ἐπιστήμονες καὶ ὡς διπλωμάτες, εἶχαν ἐπιδοθῇ σὲ ἕνα ἄνευ προηγουμένου κυνήγι ἀρχαίων ἐλληνικῶν χειρογράφων.

Ὅσοσο σὲ αὐτὴν τους τὴν προσπάθεια οἱ Εὐρωπαῖοι ἀπεσταλμένοι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς καλὸ-γερους εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν καὶ τὸ ἴδιο τὸ ὀθωμανικὸ κράτος, τὸ ὁποῖο –τουλάχιστον ἐπίσημα– ἀπαγόρευε τὴν πώληση καὶ ἐξαγωγή ἀρχαίων ἐλληνικῶν βιβλίων ἀπὸ τὶς κρατικὲς καὶ μοναστικὲς βιβλιοθήκες. Ὑπῆρχε μάλιστα καὶ σχετικὸς νόμος, πού εἶχε θεσπίσει ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ ὁ Πορθητῆς, σύμφωνα μὲ τὸν ὁποῖο «οἱ θησαυροὶ τῆς βιβλιοθήκης φυλάσσονται μὲ προσοχὴ ἀπὸ τοὺς Τούρκους, μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξ αἰτίας ἐιδικῆς ἐντολῆς τοῦ Μωάμεθ τοῦ Β΄».⁸ Βεβαίως συνήθως οἱ Ὁθωμανοὶ ἀξιωματοῦχοι ἐξαγοράζονταν, ὥστε νὰ κάνουν τὰ στραβά μάτια.

Ἦδη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 16ου αἰῶνα ἡ αὐστριακὴ αὐλὴ εἶχε πρωτοπορήσει στὴν ἀρπαγὴ καὶ

8. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδα 127, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999. Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τοῦ ἀδβᾶ Sevin ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη πρὸς τὴ γαλλικὴ κυβέρνηση, ὅπου περιγράφεται ἡ διαπραγμάτευση τοῦ Ζαΐντ ἀγὰ μὲ τὸν ἀδβᾶ Bignon κατὰ τὸ ἔτος 1727, ὥστε νὰ πετύχῃ ὁ δεῦτερος πρόσβαση στὴ βιβλιοθήκῃ τοῦ σουλτάνου.

νημα, ὅπου εἶναι ἐναντίον εἰς τὰς βασιλικὰς προσκυνητὰς προσταγὰς καὶ ὡς αἴτιον κάθε παιδεύσεως καὶ πικρᾶς τιμωρίας εἰς ἐκείνους ὅπου ἀποτολμοῦν νὰ εὐγούν ἀπὸ τὰ ὄριά τους.

»Καὶ κατὰ τὸ παρόν μὲ τὸ νὰ ἐβεβαιώθῃ ἡ κραταιότητὴ βασιλεία, καὶ τὸ ὑψηλὸν δοθλέτι, ὅτι πολλοὶ κακοποιοὶ κλέπται ἀπὸ τοὺς ἰδίους μωραῖτας, παραφυλάττουν εἰς ταῖς στράταις καὶ σκοτῶνουν κρυφίως καὶ μὲ ἀπάτην τοὺς διαθάτας καὶ ἄλλοι πάλιν αὐθαδῶς μὲ ὅπλα καὶ ἄρματα ἀντιστέκονται μετὰ τῶν σείμνιδων. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πολλοὶ ἀπὸ τοὺς κοτζαμπασίδες καὶ δημογέροντες (χωρὶς νὰ ἔχετε εἶδῃσιν ἐσεῖς οἱ ἱερωμένοι, ὡς εἴμεθα θέθαιοι) μὲ μίαν πρόφασιν, ὅτι εἰς τὸν τάδε καζὰν ἐφάνησαν κλέπται καὶ ἐσκότωσαν τὸν τάδε διαθάτην καὶ ἀκολούθως διὰ νὰ ταιριαχθῶσιν ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα καὶ ἄλλοτε πάλι λέγουν ὅτι οἱ κλέπται ἐπιάσαν τὸν τάδε ἄνθρωπον εἰς τὴν στράταν καὶ τὸν ἐπῆραν σκλάβον καὶ διὰ τὴν ἀξαγοράν του ἐδόθησαν τόσα ἄσπρα καὶ μὲ αὐτὰς τὰς αἰτίας χαρατζώνουσι μὲ πλῆθος ἄσπρων τοὺς πτωχοὺς ραγιάδες, χωρὶς ἔλεος καὶ καμμίαν συνείδησιν καὶ κερδίζουν ἄσπρα ἀσεβῶς καὶ παρὰ νόμους καὶ κάμουσι τὸν ἑαυτὸν τους ὅμοιον μὲ τοὺς κακοτρόπους κλέπτας καὶ διὰ νὰ εἰπωμεν καλύτερα χειρότερον ἀπὸ αὐτοὺς καὶ νομίζουν ἕνα τυχερὸν εὖρημα, τὸ νὰ εἶναι οἱ κλέπται, διὰ τὰ ἐδικὰ τους τέλη καὶ κέρδη, καὶ ἀκολούθως ὅχι ὅτι δὲν συμβοηθοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίον κρυφίως καὶ μὲ τρόπους πλαγίους καὶ μυστικοὺς γίνονται ἐμπόδιον εἰς τὴν καταστροφὴν καὶ ἀφανισμόν αὐτῶν τῶν κακοποιῶν κλεπτῶν. Καὶ ἐπειδὴ κάθε πρόφασιν καὶ αἰτία εἶναι ἀθέβαιος καὶ ἀνεμπίστευτος, ὅτι δὲν ἔχουν καμμίαν μετοχὴν μὲ τοὺς κλέπτας οἱ μωραῖται, ὥσαν ὅπου ὁ Μωρέας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη κατὰ τὴν φυσικὴν κατάστασιν εἶναι περιτρυγισμένος μὲ θάλασσαν καὶ διατρέφει πάντοτε τοὺς ἰδίους μωραῖτας καὶ μὲ εὐκολίαν φυλάττεται σίγουρα ἀπὸ κάθε διάφορον ἐμβασίαν τῶν κα-

‘Ο δὴθεν «Ὁρκος τῶν Ἀγωνιστῶν» στὸ μοναστήρι τῆς Ἀγίας Λαύρας ἀπὸ τὸν Π.Π. Γερμανό. Ὁ Πίνακας καὶ ὁ «Ὁρκος» εἶναι φανταστικοί, ὁ δὲ ζωγράφος Θ. Βρυζάκης τὸν φιλοτέχνησε περὶ τὰ τέλη τοῦ 19 αἰ., ὅταν εἶχε ἐπικρατήσῃ τὸ ἰδεολόγημα τοῦ Ἑλληνοχριστιανισμοῦ. Ὁ Γερμανὸς ἦταν μετωπικὰ ἀντίθετος πρὸς τὴν ἐκρηξὴ τῆς Ἐπανάστασης καὶ τοὺς ἀγωνιστές.

λαθραία εξαγωγή από τη χώρα ελληνικών βιβλίων. Ο Φερδινάνδος (1503-1564) είχε αναθέσει στον Ogier Chiselin de Busbecq, πρεσβευτή της Αυστρίας στην Ύψηλη Πύλη μεταξύ των ετών 1554 και 1562, τη συγκέντρωση ελληνικών αρχαιοτήτων και χειρογράφων. Ο ίδιος στον απολογισμό της δράσης του αναφέρει: «Έστειλα στη Βενετία διά θαλάσσης 240 ελληνικά βιβλία με προορισμό τη Βιέννη, για να τοποθετηθούν στην Αυτοκρατορική Βιβλιοθήκη. Δεν άφησα γωνιά που να μην την έψαξα για να μαζέψω ό,τι είχε απομείνει».⁹

Ο Thomas Roe, πρεσβευτής της Αγγλίας στην Κωνσταντινούπολη από το 1622 έως το 1628, ήταν ένας ακόμη ακούραστος «συλλέκτης» βιβλίων. Η επιστολή του προς τον αρχιεπίσκοπο του Καντέρμπουρ το 1625 είναι αποκαλυπτική, εφόσον ο Roe διαπραγματευόταν με τον ίδιο τον Πατριάρχη: «Αγωνίζομαι να πείσω τον πατριάρχη, που έχει μεγάλη συλλογή, ότι τα αρχαία βιβλία σκονίζονται και σαπίζουν ανάμεσα στους άμαθεις Έλληνες και δεν πρόκειται ούτε να τα χρησιμοποιήσουν ούτε να τα καταλάβουν ποτέ. Προσπαθώ να τον πείσω να μου παραδώσει τα βιβλία, γιατί ανήκουν πλέον στην Έκκλησία και πρέπει να δημοσιευθούν. Ότι τα βιβλία αυτά αποτελούν όπλα για τους ειδικούς και όχι για τους άμαθεις καλόγερους. Από τη συζήτηση ανάκαμψα ότι ο πατριάρχης δεν γνωρίζει τα όνόματα πολλών συγγραφέων ούτε το περιεχόμενο των βιβλίων. Κατάλαβα επίσης ότι δεν έχει ιδέα για την αξία τους (...). Τελικά του πρότεινα να γίνω ανταλλαγή. Να μου δώσει τα αρχαία βιβλία που βρίσκονται θαμμένα στο σκοτάδι και να του προσφέρω μία όλοκληρη βιβλιοθήκη των κλασικών, καθώς και διδακτικά βιβλία που δεν υπάρχουν σίς ελληνικές εκκλησίες. Μου υποσχέθηκε να με δεχθώ σε ακρόαση και να μου παραχωρήσει μερικά αρχαία βιβλία για τις βιβλιοθήκες της Αγγλίας και άλλων χριστιανικών χωρών. Αλλά φιλοδοξία μου είναι να τα κρατήσω όλα μαζί»¹⁰.

9. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στην Ελλάδα», τόμος Α', σελίδες 112-133, εκδόσεις «Στάχυ», ένατη έκδοση, Αθήνα 1999.

10. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στην Ελλάδα», τόμος Α', σελίδα 135, εκδόσεις «Στά-

κοποιών αυτών από τα έξω μέρη και το περισσότερο, όπου έχει και διωρισμένους διά περισσοτέραν φύλαξιν τόσους και τόσους μπελουκμπασάδες, τζερετζίδες και άλλους καπομπασίδες εις κάθε πολιτείαν και χωρίον.

»Δι' αὐτάς λοιπόν τὰς προφάσεις και τὰ κάτω όπου ακολουθοῦν, ὠργίσθη και ἄναψε τὸν δικαιοτάτον θυμὸν τὸ φιλόπτωχον, φιλοδίκαιον, ὑψηλὸν δοβλέτι και ἤθελε κάμῃ εὐθύς τώρα τὴν ὀλοῦστερινὴν βαρυτάτην παιδευσιν εἰς ἐκείνους όπου ἐτόλμησαν νὰ κάμουν τὰ τοιαῦτα, ἂν ἴσως ὁ φιλόανθρωπος και φιλυπήκοος στοχασμὸς του κραταιοτάτου και πολυχρονίου δοβλετίου, δὲν ἤθελεν ἐμποδίσῃ και δυσκολεύσῃ αὐτὴν τὴν ὀγλήγωνρον ἐπιχείρησιν και ὥστε νὰ σταλῶσι προτῆτερα βασίλικοι ὑψηλαὶ προσταγαὶ και νέα νιζάμια, όπου ἤμποροῦν νὰ μεταβάλουν και θιαίως σωφρονίσουν τοὺς τοιούτους θεοκατάρτους κακοποιούς.

Πρῶτα-πρῶτα ἂς πᾶμε στὸν «ἄσπονδο φίλο τῶν ἀρματολοκλεφτῶν ἀρχιεπίσκοπο Παλ. Πατρῶν Γερμανό, ὁ ὁποῖος σύμφωνα με τὸν ἀντικειμενικὸ βιογράφο του Μ. Γούδα προκάλεσε τὸ ποίμνιό του ὡς ἑξῆς: «Απὸ τὴν πρώτη στιγμή τῆς ἐνθρονίσεώς του ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Γερμανὸς προσήγγισε τὸ κύκλωμα τοῦ Βελή Πασᾶ (γιου και ὁμόφρονά του Ἀλῆ Πασᾶ τῶν Ἰωαννίνων). Ὁ Βελή Πασᾶς στὴ συνέχεια ὑποστήριξε, ὅπως ἦταν φυσικὸ, τὶς ἀνταρματολικὲς προσπάθειες τοῦ Γερμανοῦ, ἀναδιβάζοντάς του σὲ «πρωτόθρονο» Ἀρχιεπίσκοπο Παλ. Πατρῶν Γερμανόν». Συνεχίζει ὁ Μ. Γούδας:

«Οἱ κατώτεροι Τοῦρκοι ἀξιοματοῦχοι μετὰ τὴν σειρά τους κολάκωναν τὴν ἄμετρη φιλοδοξία τοῦ πρωτόθρονου Μητροπολίτη τῆς Πελοποννήσου. Ἐξ αἰτίας τῆς φιλοτουρκικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Γερμανοῦ ὁ ἐθνικὸς ἀγωνιστὴς τῆς Πελοποννήσου και πρωτομνητὴς τῶν ἀγωνιστῶν Π. Ἀναγνωστόπου-

Μέχρι σήμερα στα μοναστήρια επιδιώκει ή απέχθεια προς τόν Έλληνικό Πολιτισμό και τά κλασικά έργα. Άνωτέρω σύγχρονη εικόνα του άγιου Νικολάου, ό όποιος καταστρέφει έλληνικά γλυπτικά καλλιτεχνήματα. (Μονή Έσφιγμένου, Άγιον Όρος.)

λος, ό όποιος έμύησε στη Φιλική Έταιρεία τόν πρωτεργάτη του άγώνα Παπαφλέσσα, άρνούταν επιμόνεως νά μνήσει τόν Παλ. Πατρών Γερμανό, διότι δέν τόν θεωρούσε άξιόπιστο πρόσωπο. Πάντως και ό ίδιος ό Γερμανός άναφερόταν συχνά στόν Καλλινίκιο άφορισμό ως “*κείμενο καθοδηγητικό τής πορείας του Έλληνορθόδοξου λαού μας*”.

Τώρα πού ώδηγοΰσε αυτή ή παράκληση πορεία, άς τ’ ακούσουμε άπό τό στόμα τής μάνας του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη, ή όποία μέ ύπερήφανο θρήνο έδινε τή δική της ιστορική μαρτυρία: «*Άπό τά 1762-1806 έβδομήντα πέντε Κολοκοτρωναίοι σκοτώθηκαν εις τά διάφορα διάσελα του Μωρηά. Αυτά θυμόμουνα τουλάχιστον άπό διηγήσεις των παλαιών Κολοκοτρωναίων. Στους άγώνες αυτούς δολοφονήθηκε μέσα σέ μοναστηριακές αύλές, ύπό τά ψυχρά όμματα του Πρωτοσύγκελλου του μητροπολίτη Γαργαλιάνων Θ. Άνδριανόπουλου ό Γιάννης Κολοκοτρώνης*». Ό Γενναΐος στήν αύλή του μοναστηριού των Αϊμυαλών έχασε τή ζωή του και στέρησε τόν άγώνα μέ τόν άκόλουθο κατά τό Θεοδωράκη Κολοκοτρώνη τρόπο στα άπομνημονεύματά του. («*Διήγησις Συμβάντων τής Έλληνικής Φυλής*»).

«*Παρ’ όλη όμως τήν άγάπην πού είχε ό λαός στήν παλληκαροσύνη των κλεφτών, δρισκόταν τώρα στήν “έσχάτην άνάγκην” νά τους κυνηγά καταδίδοντάς τους στις άρχές. Τους πήραν στο κυνηγητό σέ όρη, λαγκάδια και βουνά. Οί δέ Τούρκοι πάντας άδιακρίτως, όχι μονάχα τους Κολοκοτρωναίους, έφόνευαν αλλά φίλους και συγγενείς μας, χωρίς μάλιστα άποδείξεις αντίστασews αλλά και μέ άπλή ύποψία και καταδοσία. Διά τούτο οι κλέφτες άπ’ όπου περνούσαν συναντούσαν άπό κλήρο και λαό μέγα και τό χειρότερο ύπουλο κατατρεγμό. Κι ό βαρύν χειμώνας και τά πολλά χιόνια εκείνης τής χρονιάς τους έμπόδιζαν νά περπατούν, γι’ αυτό έπεφταν πάνω σέ προδότες. Άκόμα κι οι σκύλοι πού άκα-*

Ὁ Antoine Galland, πού εἶχε διοριστῇ ὑπάλληλος στὴ γαλλικὴ πρεσβεΐα τῆς Πόλης ἀπὸ τὸ 1670, ἀναφέρει σχετικὰ μὲ τὸ λαθρεμπόριο βιβλίων: «Υπάρχουν στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ στοὺς γειτονικοὺς τόπους πλῆθος ἑλληνικῶν χειρογράφων. Βρίσκονται στὰ χέρια τῶν Τούρκων, πού τὰ ἄρπαξαν ἀπὸ τοὺς Ἑλλήνες καθὼς καὶ στὰ χέρια μοναχῶν καὶ παπᾶδων. Καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ ἐνδιαφέρονται νὰ τὰ πουλήσουν. Ἀξίζει λοιπὸν ν' ἀγοράσῃ κανεὶς παλιὰ ἑλληνικὰ χειρόγραφα σὲ περγαμινή, σὲ χαρτί, σὲ μετάξι ἢ σ' ὅποιοδήποτε ὑλικό, ἀρκεῖ νὰ μὴν εἶναι ἑλληνικὲς προσευχὲς ἢ τὰ συνηθισμένα βιβλία λειτουργίας τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας».¹¹

Ἀπὸ ἔγγραφο τοῦ 1694 τοῦ ἀρχείου τῆς Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους προκύπτει ὅτι οἱ καλόγεροι πουλοῦσαν χειρόγραφα, γιὰ νὰ εἰσπράξουν γενναῖα ποσά. Ἡ συγκεκριμένη μονὴ εἶχε πουλήσῃ βιβλία στὸν «*βασιλέα τῆς Μοσχολίας*» παρὰ τὴ ρητὴ ἀπαγόρευση τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν: «*Διὰ τῆς παρουσίας ὁμολογίας καὶ ἀποδείξεως δηλοποιούμεν πάντες ἡμεῖς οἱ εὐρεθέντες τοῦ Ἁγίου Ὁρους πασῶν τῶν μοναστηρίων ὅτε καθοδηγούμενοι καὶ γέροντες τῆς συνάξεως, τὸ πῶς μὲ τὴν ἡδίαν μας γνώμην, καὶ προαίρεσιν γράφωμεν, καὶ ὑποσχόμεσθην εἰς τὴν ὁμολογίαν ταύτην, ὅτι ὁπότε καίροις θελήσῃ καὶ μᾶς γυρεύῃ ὁ ἀγᾶς μας ὁ μωσταντζήμπασης διὰ τὰ παλαιὰν μας βιβλία ὅπου ἐδώκαμεν τοῦ βασιλέως τῆς μοσχοῦας, καὶ αὐτὰ τὰ ἐδώκαμεν διὰ τὴν πολλὴν μας πτωχίαν...*».¹²

Ὁ ἀδελφὸς Sevin (1729) προσέλαβε ἕναν παπᾶ καὶ τὸν ἔδωκε νὰ ἀναζητῇ χειρόγραφα γιὰ λογαριασμὸ τῆς γαλλικῆς κυδέρνησης. Αὐτὸς ὁ παπᾶς συμφώνησε μὲ τὸν δεσπότη Ξάνθης νὰ τοῦ προμηθεύσῃ βιβλία πρὸς δέκα τάληρα τὸν τόμο. «Ὁ δεσπότης καταλεχλάτησε τὰ μοναστήρια

χυν», ἑνῆς ἐκδόσεως, Ἀθήνα 1999.

11. Κυριακὸς Σιμιόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιῶτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδα 669, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνῆς ἐκδόσεως, Ἀθήνα 1999.

12. Στίλπον Κυριακίδης, «Ἡ ἐξαγωγή χειρογράφων ἐξ Ἁγίου Ὁρους» (Μακεδονικά, τόμος Δ' σελίδα 532, 1959-1960).

τάπανστα ἀλνχτοῦσαν καὶ οἱ τρομοκρατημένες γυναῖκες ἔκραζαν: “Ἀπ’ ἐδῶ πάνε οἱ Κολοκοτρωναῖοι”. (Βλέπε καὶ Ι. Βλαχογιάννη, «Ἀπομνημονεύματα», τόμ. Β').

Καὶ ἰδοὺ ἡ συνέχεια: «**Οἱ ἡμέρες περνοῦσαν μὲ ὑποπτη ἡρεμία. Στὸ μεταξὺ ἕνα-ἕνα τοὺς δικούς μας τοὺς σακάτευαν μὲ ὑπουλες, βουδῆς καὶ τυφλῆς προδοσίες, ὑπέκοντες οἱ κάτοικοι στίς κακοκαλλίνικες ἐντολὲς τοῦ προσηγνηθέντος ἀφορισμοῦ.**

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Κολοκοτρώνη, ὁ Γιάννης (ὁ ἐπιλεγόμενος Ζορμπᾶς), μαζί μὲ τὸν καπετὰν-Γιῶργα καὶ ἄλλους πέντε κλεφταρματολοὺς ἦλθαν στὸ μοναστήρι τῶν «Αἱμναλῶν», γιὰ νὰ βροῦν καταφύγιο ἀπὸ τὸ κυνηγητὸ τῶν Τούρκων. Ἀλλὰ οἱ καλόγεροι δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ πατήσουν μέσα στὸ μοναστήρι τοὺς ἐσπρωξάν μέσα σ' ἕνα θολογυριστὸ ληνό, τοὺς ἔδωσαν καὶ «**ἡρμαρικό**» ψωμί γιὰ νὰ τοὺς ζαλίσῃ. Τὴν ὥρα πού ἔτρωγαν τὴ σκυλίσια τροφή, εἰδοποίησαν τοὺς παρακείμενους Τούρκους καὶ τ' ἀσκέρια τους. Ἐτσι προδομένοι ἀπὸ τοὺς καλόγερους τῆς Μονῆς Αἱμναλῶν ὁ Γιάννης Κολοκοτρώνης καὶ ὁ διαδόχτος καπετὰν-Γιῶργας σφάχτηκαν.

«**Οἱ Τούρκοι, ἐκδηλώνοντες τὴ χαρὰ τους, ἄρχισαν τὶς μπαταριές, πού ἀκούγοντάς τες ὁ κρυπτόμενος Θεοδώραξ μαζί μὲ τοὺς ἀλλαλαγμούς τους κατενόησε ὅτι σκότωσαν τ' ἀδελφὶ του.**» (Ν. Βέη, ΔΙΕΕ, τ. Στ', Ν. Πολίτη «Ὁ Γέρον Κολοκοτρώνης», Σπ. Μελά «Ὁ Γέρος τοῦ Μωριά», Οἰκονόμου Κανδηλώρου, Ι. Φιλήμονος, Κων. Σάθα, «Τουρκοκρατούμενη Ἑλλάς» κ.ἄ.).

«**Κάποιος ὁμῶς μαρτύρησε τὸ μυστικὸ στὴν πανταχοῦ παρούσα τουρκαχὲ ἔξουσία. Κάποιος πρότεινε νὰ φυγαδεύσῃ τὸν Κολοκοτρώνη μὲ καΐκι γιὰ Ζάκυνθο. Ἐκεῖνος ἀπάντησε “ἀργότερα, ὅταν μὲ τὸν ἀποκλεισμὸ δὲν θὰ ἡμπορῶ νὰ πολέμησω”.**

πὸν θροίσκονται γύρω στὴ Μπουρου¹³. Σύμφωνα μὲ τὴ συμφωνία μας τὰ διδλία θὰ παραδίδονταν στὴν Καβάλα. Πραγματικά φορτώθηκαν σ' ἓνα καϊκι μὲ συνοδὸ τὸν ἀνιψιὸ τοῦ δεσπότη ἀλλὰ τὸ πλεούμενο ναυάγησε καὶ χάθηκαν ὅλα. Τὰ περισσότερα ἦταν ἱστορικά διδλία, θυζαντινὰ καὶ παλαιότερα ἀκόμα.¹⁴ Ἡ προσδοκία γενναίων ἀμοιβῶν εἶχε κάνει πολλοὺς τοὺς πρῶκτορες τῆς Γαλλίας, νὰ ἀναζητοῦν χειρόγραφα γιὰ νὰ τὰ παραδώσουν στὸν Sevin. Ὁ Γάλλος πρόξενος στὴ Θεσσαλονίκη Esrapnet ἔστειλε ἄνθρωπό του στὴ Ζαγορά καὶ στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, «δύο μέρες πορεία ἀπὸ τὴ Ζαγορά», ὅπου ἀνακάλυψε πολλὰ χειρόγραφα. Τὰ ἴδια καὶ ὁ πρόξενος τῆς Γαλλίας de Brocas στὴν Ἀρτα. Ὡς τὰ τέλη τοῦ 1729 εἶχαν συγκεντρωθῇ περίπου 600 τόμοι.

Ἐνας ἀκόμη Γάλλος, ὁ ἱησουΐτης Jean Baptist Souciet, ἔγραφε στὶς 30 Ἰουλίου 1733 ἀπὸ τῆς Σμύρνης πρὸς τοὺς ἰθύνοντες τῆς γαλλικῆς κυβέρνησης: «Ἐμαθα ὅτι μερικοὶ καλόγεροι τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἔδωκαν στὸ σφυρὶ τὰ χειρόγραφα τῶν μοναστηριῶν. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς μετέφερε ὁλόκληρο φορτίο στὸ Παρίσι καὶ τὸ πούλησε μὲ χρυσάφι. Ἀλλὰ ἐνῶ περνοῦσε τὰ σύνορα μὲ προορισμὸ τὴν Ἀγγλία καὶ τὴν Ὁλλανδία τὸ τελωνεῖο ἀνακάλυψε τὸ θησαυρὸ του καὶ δὲν τοῦ ἐπέτρεψε τὴν ἐξοδὸ ἀπὸ τὴ Γαλλία».¹⁵

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀδαμάντιος Κοραΐς στηλίτευσε μὲ σκληρὴ γλῶσσα τὸ ἐμπόριο ἀρχαίων χειρογράφων, θεωρώντας τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τῆς Πάτμου ὑπεύθυνα γιὰ τὸ ξεπούλημα τῆς ἐθνικῆς γνώσης: «Καὶ ὅμως αἱ δύο πηγαὶ τῶν καλῶν τούτων γραμματικῶν ἐγύ-

13. Μπουρου-γκιόλ, ἡ τουρκικὴ ὀνομασία τῆς λιμνοθάλασσας τοῦ Πόρτο-Λάγιο (ἀρχαία Βιστωνίς ἢ Βιστωνία).

14. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Α', σελίδα 122, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδόση, Ἀθήνα 1999.

15. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Β', σελίδα 127, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδόση, Ἀθήνα 1999.

Τὸ μυστικὸ τῆς Κολοκοτρωνέικης κρυψώνας κύριος οἶδε πῶς κοινοποιήθηκε. Οἱ Τοῦρκοι τότε ἔστειλαν τὸν Ἑλληνα (ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἔκανε τέτοιο) κοτζάμπαση ἀπ' τὸν Ἅγιο Πέτρο κυρ-Ἀναγνώστη Παπάζογλου («Τουρκομερίτη», ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσαν) στὸν ἡγούμενο τοῦ μοναστηριοῦ μὲ 100.000 γρόσια καὶ μία πατερίτσα στὸ χέρι, ὅτι θὰ τὸν ἔκαναν δεσπότη οἱ Τοῦρκοι μέσῳ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, γιὰ ν' ἀποκαλύψῃ τὴν κρυψώνα τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη. Ἀμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον ὁ ἡγούμενος Θεόφιλος εἶχε μέσα του τὴ φιλορηματία καὶ δεσποτο-μανία καὶ ἐνέδωσε στὸ δέλεαρ νὰ προδώσῃ τὴ μοναστηριακὴ κρυψώνα. Ὅμως ὁ Κολοκοτρώνης εἰδοποιήθηκε ἐγκαίρως καὶ ταχύτατα, χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτός, διέφυγε καὶ θοῆκε καΐκι, μὲ τὸ ὁποῖο πέρασε στὴν ἀγγλοκρατούμενη Ζάκυνθο.

Τὸν Θ. Κολοκοτρώνη ὑπεδέχθη ἐπισήμως στὴ Ζάκυνθο ὁ ἑπαρχος τοῦ νησιοῦ κόντες Ρώμας. Ὁ ὁπλαρχηγὸς μάλιστα παρέστη στὸ πάνδημο μνημόσυνο πὸν ἔγινε στὸν καθεδρικό τότε ναὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου γιὰ τοὺς προδομένους κλεφταρματολούς. Ἔτσι ἔληξε ὁ μέγας κατατροπὸς τῶν κλεφταρματολῶν ἀπὸ τοὺς Τοῦρκους σὲ συμμαχία μὲ τοὺς χριστιανοὺς πὸν ὑπῆκουσαν στὶς ἐντολὰς τοῦ Πατριαρχείου.

Γεώργιος Μουστάκης
Καθηγητὴς Θεολογίας

[Τὰ πλήρη κείμενα τῶν τριῶν ἀφορισμῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως βλέπετε στὸν «Δαυλὸ», τεύχη Μαρτίου 2000 καὶ Μαρτίου 2001.]

μνωσαν ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὰ πολυτιμὰ της ἀντίγραφα καὶ ἐπρόδωσαν εἰς ἔθνος ἀλλότριον, διὰ πολλὰ ὀλίγον ἴσως ἀργύριον, τὰ προγονικὰ κτήματα».

Τὰ σπάνια χειρόγραφα ποὺ σάπιζαν

Οσα βιβλία δὲν εἶχαν ἀκόμη πωληθῇ ἢ καταστραφῇ, δρίσκονταν παραμελημένα στὶς μοναστικές βιβλιοθήκες περιμένοντας τὴν ἐπόμενη ἐπίσκεψη κάποιου ξένου γιὰ νὰ τὰ ἀγοράσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ σάπιζαν ὑπὸ τὰ ἀδιάφορα βλέμματα τῶν καλόγερων, οἱ ὁποῖοι δὲν τὰ θεωροῦσαν σημαντικά. Ὁ Βασίλι Γρηγόροβιτς (1742) περιγράφει τὴν κατάσταση ποὺ ἐπικρατοῦσε στὴ βιβλιοθήκη τῆς Νέας Μονῆς Χίου: «Εἶδα πολλὰ βιβλία σὲ τόση ἀταξία, πὺν μερικά εἶχαν μουςκέψει ἀπὸ τὰ νερά. Μὲ λύπησε πολὺ αὐτὴ ἡ ἀμέλεια καὶ μάλωσα τοὺς μοναχοὺς. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀμάθειας, γιατί ἐλάχιστοι ἀνάμεσά τους ἀπόκτησαν ἐλληνικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ ἀγωγή, καὶ αὐτοὶ εἶναι ψάλτες ἢ ἀναγνώστες ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀσχολοῦνται μὲ γεωργικὰ ἔργα καὶ εἶναι ἀνεπίδεκτοι γιὰ μάθησιν».

Ὁ ἀδβᾶς Sevin, ἀπεσταλμένος τῆς γαλλικῆς κυδέρνησης στὴν Ἑλλάδα πρὸς ἀναζήτησιν ἐλληνικῶν χειρογράφων, σὲ ἐπιστολὴ του (10 Αὐγούστου 1729) πρὸς τὸν ἀδβᾶ Bignon στὸ Παρίσι ἐλεεινολογεῖ τοὺς Ἕλληνες γιὰ τὴν ἀμάθειά τους. Τὰ βιβλία τὰ κατατρῶει ὁ σκῶρος καὶ ἡ μούχλα. Σὲ ἓνα μοναστήρι τῶν Πριγκιποννήσων τοῦ ἔδειξαν διακόσια χειρόγραφα. Ἀπὸ αὐτὰ μόνο τὰ τριάντα εἶχαν σωθῇ ἀκέραια ἀπὸ τὴν ὑγρασία καὶ τὰ τρωκτικά. Ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Χρύσανθος Νοταρᾶς διηγήθηκε στὸν Sevin τὸ ἑξῆς περιστατικό: «Ὅταν πῆγαινα νὰ ἐγκατασταθῶ στὴν ἔδρα μου, πέρασα τυχαῖα ἀπὸ ἓνα μοναστήρι, ὅπου ἀνακάλυψα μία κάμαρα γεμάτη χειρόγραφα. Δὲν εἶχα καιρὸ νὰ ἀσχοληθῶ σ' ἐκείνη τὴν περίπτωσιν. Λίγο καιρὸ ἀργότερα ξαναπέρασα καὶ ζήτησα νὰ τὰ ἐξετάσω. Πουθενὰ χειρόγραφα. Εἶχαν ἐξαφανισθῇ. Καλῶ τὸν ἡγούμενο, τὸν ρωτῶ καὶ ἐκεῖνος μοῦ λέει μὲ ἀφέλεια. Ἦρθε ἓνας νεοφώτιστος καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε κελί, πέταξα τὶς περγαμινές στὸ ποτάμι νὰ ἀδειάσῃ ὁ τόπος».¹⁶

Ὁ περιδότης ἀδβᾶς Fourmont, ὁ Γάλλος ρασοφόρος ποὺ ἐκθεμελίωσε καὶ κατέστρεψε τὴν ἀρχαία Σπάρτη, δρέθηκε τὸ 1730 τὸ Μέγα Σπήλαιο, στὸ πῶς πλούσιο καὶ ὀνομαστὸ τότε μοναστήρι τῆς Πελοποννήσου. Ἀμέσως θέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ βιβλιοθήκη τῆς μονῆς, μήπως καὶ κατάφερνε νὰ δάλῃ χερεὶ τὰ βιβλία. Σύντομα ὁμως ἀπογοητεύθηκε: «Ἡ ἀμάθειά τους σοῦ προκαλεῖ οἶκτο. Εὗρισκα βιβλία μισοκαμένα, χωρὶς ἀρχὴ καὶ τέλος, σάπια, σαρακοφαγωμένα. Μοῦ εἶπαν πὺς ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Μ. Σπηλαίου ἦταν ἡ μεγαλύτερη σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Φανφαρονισμοί. Ὑπῆρχαν μονάχα 130 τόμοι, μισοκατεστραμμένοι ἀπὸ τὴν ὑγρασία, ἔτσι πὺν δὲν διαβάζονταν. Ἡ δυνωδία ἀπὸ τὴ σήψη σοῦ ἔφερνε λιγοθυμία».¹⁷ Ὁ ἴδιος σὲ ἀναφορὰ του στὸ Παρίσι ἔγραφε στὶς 2 Φεβρουαρίου 1730: «Οἱ μοναχοὶ ζοῦν ἄνετα ἀλλὰ οἱ συγγραφεῖς πανάθλια. Τοὺς καῖνε, τοὺς ἀκρωτηριάζουν, τοὺς ἀνασκοποῦν, τοὺς μαχαιρώνουν. Εἶδα βιβλία μέσα σὲ ὑγρὲς τρύπες δράκων. Καὶ τὸ μόνο πὺν μπόρεσα νὰ ἀποσπᾶω ἦταν μερικά ράκη ἀγνώριστα. Ἀλλὰ δρίσκονταν στὸ ὑπόγειο, σαπισμένα πιά, μὲ ὀλότελα σῆσμένα γράμματα».

Τὸ 1779 ἔφτασε στὴ Θεσσαλία ὁ Σουηδὸς ἀνατολιστὴς Jacob Jonas Björnstaahl. Μεταξὺ ἄλλων συναντήθηκε καὶ μὲ τὸν μητροπολίτη Καλαμπάκας. Αὐτὸς τὸν πληροφοροῦσε ὅτι, ὅπως διάβασε στὴν Ἱστορία τοῦ Δοσίθεου, κάποιος Ἀθανάσιος Κύπριος –πρόκειται γιὰ τὸν λατινόφρονα μοναχὸ Ἀθανάσιο τὸν Ρήτορα (1571-1663)– ἦρθε ἀπὸ τὴ Ρώμη στὸ Ἅγιον Ὄρος, στὰ Μετέωρα

16. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιωτὲς στὴν Ἑλλάδα», τόμος Β', σελίδα 121, ἐκδόσεις «Στάχυς», ἑνῆτη ἐκδόση, Ἀθήνα 1999.

17. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιωτὲς στὴν Ἑλλάδα», τόμος Β', σελίδα 136, ἐκδόσεις «Στάχυς», ἑνῆτη ἐκδόση, Ἀθήνα 1999.

και σὲ ἄλλες μονὲς καὶ ἀγόρασε μὲ τὴν ὁκὰ γιὰ ἓνα κομμάτι ψωμί ὅσα χειρόγραφα βρῆκε. Φυσικὰ ὅλα αὐτὰ κατέληξαν στὶς βιβλιοθήκες τοῦ Βατικανοῦ. Ψάχνοντας ὁ Σουηδὸς ἔφτασε καὶ στὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Τριάδας, ὅπου μόναζαν ὁχτὼ καλόγεροι. Βρῆκε χειρόγραφα παραπεταμένα καὶ σὲ μεγάλη ἀταξία. Δεκαοχτὼ μέρες ἔμεινε καὶ στὸ μοναστήρι τοῦ Μετεώρου. Ἐκεῖ μεγάλος ἀριθμὸς ἐλληνικῶν χειρογράφων βρισκόνταν σὲ δύο θεοσκοτεινὲς κάμαρες, ἀνακατωμένα καὶ κονισαλέα. Ἀνάμεσά τους ξεχώρισε ἓναν χαρτῶο κώδικα, μὲ ἀποσπάσματα τοῦ Ἡσιόδου καὶ τοῦ Σοφοκλῆ καὶ μία περγαμινὴ μὲ τὸν Ἰώσηπο. Ἀρχῆς Μαΐου ὁ Björnsthall γύρισε στὴν Καλαμπάκα ἀποφασισμένος νὰ συνεχίσει τὴν ἔρευνα καὶ σὲ ἄλλα θεσσαλικά μοναστήρια. Στὸ Βίτωμα, ὁχτὼ χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν Καλαμπάκα, βρῆκε ἔξι καλόγερους – ὅλοι ἀναλόγητοι. Λίγες μέρες μετὰ ἔφτασε στὸ μοναστήρι Δούσκου, 15 χιλιόμετρα νοτιότερα. Ὅχτὼ χρόνια πρὶν οἱ Ἀλβανοὶ εἶχαν λεηλατήσει τὸ μοναστήρι καὶ τὰ χειρόγραφά του. Ὡστόσο ὁ Σουηδὸς βρῆκε σὲ μία ἀποθήκη ἓνα σωρὸ χειρόγραφα κατεστραμμένα ἀπὸ τὴν ὑγρασία: «*Ποιθενὰ δὲν εἶδα χειρόγραφα*», γράφει, «*σὲ τέτοια ἄθλια κατάσταση*.¹⁸ *Ἦταν παραπεταμένα ἀνάμεσα σὲ χώματα καὶ σκουπίδια*. Ἀναγκάστησα νὰ πιῶ ξύδι γιὰ νὰ ἀποφύγω τὴ ναυτία». Οἱ καλόγεροι τὸν πληροφόρησαν πὼς δὲν εἶχαν χωρὸ γιὰ χειρόγραφα. «*Ὑστερα τί χρειάζονταν; Εἶχαν ἀρκετὰ τυπωμένα βιβλία*».¹⁸

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1801 ὁ καθηγητὴς τοῦ Καϊμπριτζ Carlyle καὶ ὁ δόκτωρ Hunt φθάνουν στὸ Ἅγιον Ὄρος ὡς ἐπίσημοι ἀπεσταλμένοι τοῦ λόρδου Ἑλγιν. Ἀποστολὴ τους, νὰ ἀποσπάσουν πολὺτιμα χειρόγραφα ἀπὸ τὶς βιβλιοθήκες τῶν μονῶν. Πρῶτος σταθμὸς τους ἡ μονὴ Βατοπεδίου. Ἀφοῦ κατάφεραν καὶ τρύπωσαν στὴ βιβλιοθήκη, περιγράφουν τὸ θέαμα: «*...τὰ βιβλία σωριασμένα τὸ ἓνα πάνω στὸ ἄλλο σὲ ἀπερίγραπτη ἀταξία, βορὰ τῶν σκώρων, ρυπαρὰ καὶ σκωληκόδροτα*».¹⁹ Ἀντίστοιχο θέαμα ἀντίκρουσαν καὶ στὴ μονὴ Ἰδῆρων: «*Στὴ βιβλιοθήκη ὑπῆρχαν ράφια μὲ γινάλινα καλύμματα γιὰ τὰ τυπωμένα βιβλία*. Ἀλλὰ οἱ ἀτνχοὶ κώδικες κείμενονταν σωριασμένοι χωρὶς καμμία προστασία ἀπὸ τὴ σκὴ καὶ τὰ σκουλήκια».²⁰

Μία συνήθης ἐπιχείρηση λαθραίας ἐξαγωγῆς χειρογράφων

Ο Ἄγγλος Edward Daniel Clarke, διδάκτωρ τοῦ Καϊμπριτζ, ἔφτασε στὴν Πάτμο μὲ τοὺς συνοδοὺς του τὸ φθινόπωρο τοῦ 1801. Στὸ μοναστήρι τοῦ νηιοῦ ζήτησαν τὴν ἄδεια νὰ ἐπισκεφθοῦν τὴ βιβλιοθήκη. Ἦταν μία κάμαρα θολωτὴ γεμάτη χειρόγραφα καὶ βιβλία, πὺν βρισκόνταν σὲ φοβερὴ ἀκαταστασία. Στὰ ράφια εἶχαν τοποθετηθῇ τὰ τυπωμένα βιβλία, ἐνῶ ἀρκετὰ χειρόγραφα βρισκόνταν πεταμένα στὸ πάτωμα, βορὰ τοῦ σκώρου καὶ τῆς μούχλας. Οἱ καλόγεροι ἔδιναν σημασία μόνο στὰ τυπωμένα βιβλία, ἐνῶ τοὺς χειρογράφους κώδικες θεωροῦσαν ἄχρηστα σκουπίδια. Σὲ μία γωνιὰ περγαμινὲς ἀνεκτίμητες σχημάτιζαν ἓνα σωρὸ. Ψαχουλεύοντας οἱ Ἄγγλοι βρῆκαν παραπεταμένα σημαντικὰ ἔργα, ὅπως τὸν 24ο Διάλογο τοῦ Πλάτωνα, τὸ Λεξικὸ τοῦ Κυρίλλου τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ δύο τόμους μὲ «Ἑλληνικοὺς Ὕμνους» μὲ νότες ἀρχαίας ἐλληνικῆς μουσικῆς. Ὁ ἡγούμενος συμφώνησε νὰ πούληση τὰ ἐν λόγω βιβλία στοὺς ξένους, ἀρκεῖ νὰ τηροῦνταν ἄκρα μυστικότητα γύρω ἀπὸ τὴ λαθραία συναλλαγὴ τους.

18. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Β', σελίδα 434, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

19. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Γ1', σελίδα 102, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

20. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Γ1', σελίδα 108, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἑνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

Τὴν ὥρα πού κλεινόταν ἡ συμφωνία, μπήκε κι ἕνας Γάλλος στὴ βιβλιοθήκη καὶ ἀκολούθησε ὁ ἐξῆς μεταξὺ τους διάλογος: «*Βρήκατε τίποτα τῆς προκοπῆς σ' αὐτὸ τὸ σκουπιδαριό;*» ρώτησε. Τοῦ ἀπάντησαν θετικά καὶ ὁ Γάλλος συνέχισε: «*Νὰ τ' ἀγοράσετε; Ἐγὼ δὲν συνηθίζω ν' ἀγοράζω ποτὲ καὶ τίποτα ἀπὸ αὐτὸ τὸ γουρνοκόπαδο. Ὅταν θρῖσκω κάτι πον' ἀρᾶσει, τὸ παίρνω χωρὶς κουθέντα, τὸ δάξω στὴν τσέπη μου καὶ λέω "καλημέρα σας"*».²¹ Στὴ συνέχεια οἱ Ἄγγλοι ἐγκατέλειψαν τὸ μοναστήρι, γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν στοῦ πλοῖο τους. Οἱ μοναχοὶ εἶχαν ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωση νὰ φέρουν οἱ ἴδιοι τὰ βιβλία στοὺς νέους ιδιοκτήτες τους. Ὁ Clarke περιγράφει: «*Ὁ ἥλιος βασίλευε καὶ ἐμεῖς κοιτούσαμε ψηλὰ στοῦ μοναστήρι. Ἀνησυχούσαμε καθὼς ζύγωνε ἡ νύχτα, μήπως μᾶς ἐξαπατήσουν. Ξαφνικά διέβουμε νὰ κατεδαίνη κάποιος. Μόλις ἔφτασε στὴν ἀκρογιαλία προσέξαμε πὼς κονδालοῦσε πάνω στοῦ κεφάλι του ἕνα μεγάλο κοφίνι. Ἐκανε σινιάλα στοῦ καϊκι. Στείλαμε μιὰ δάρκα κι ἐκεῖνος φώναξε δυνατὰ πὼς ἔφερε τὰ ψωμιά πού εἶχε διατάξει ὁ καπουδάν-πασᾶς. Ἀνέδηκε στοῦ καράβι κι ἀφοῦ λοξοκοίταξε μὲ νόημα, εἶπε μεγαλόφωνα:*

»—*Ὁ γούμενος μὲ διάταξε νὰ πάρω τὸ κοφίνι ἀδειανὸ καὶ νὰ μετήσετε, λέει, τὰ καρδέλια ἂν εἶναι σωστά!..*

»*Καταλάβαμε, τρέξαμε στὴ γωνιά μας καὶ ἀναποδογυρίσαμε τὸ κοφίνι. Μὲ μεγάλη χαρὰ εἶδαμε τὸν Πλατωνικὸ Διάλογο,*²² *τὸ λεξικὸ τοῦ Κυρίλλου καὶ ἄλλα χειρόγραφα. Τὰ κρύψαμε κάτω ἀπὸ τὰ στρώματα. Γυρίσαμε στὴν κονδέρτα καὶ παραδώσαμε τὸ κοφίνι μαζί μ' ἕνα καλὸ μπαξίσι λέγοντάς του:*

»—*Νὰ πῆς στὸν γούμενο χαιρετίσματα κι ὅτι ὅλα ἦταν στὴν ἐντέλεια!*».²³

Στὰ παραπάνω στοιχεῖα θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ ἀντιτάξῃ τὸ ἐπιχειρήμα πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι δικαιολογίες τῶν ἀλλοδαπῶν κυνηγῶν χειρογράφων, οἱ ὁποῖοι ἔτσι προσπαθήσαν νὰ ἐμφανίσουν τὶς πράξεις τους ὡς ὀρθές καὶ σωτήριες. Ὡστόσο ἂς μὴ λησμονοῦμε τὶς καταγγελίες τοῦ Κοραῆ, τοῦ Σάθα καὶ τοῦ Ἀνώνυμου συγγραφέα τῆς «Ἑλληνικῆς Νομαρχίας» γύρω ἀπὸ τὴν ἀμάθεια τῶν καλόγερων, τὴν ἀποστροφή τους πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία καὶ τὸ λαθρεμπόριο πού συστηματικὰ ἀσκοῦσαν ἐπὶ τέσσερις αἰῶνες. Ἐξ ἄλλου, ὅπως δείχνουμε συνεχῶς μέσα ἀπὸ τὶς στίλβες τοῦ «Δαυλοῦ», ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἀγκάλιασε τὴν Ἑλληνικὴ Παιδεία, ἀντιθέτως τὴν πολέμησε μὲ κάθε μέσο καὶ σὲ κάθε ἐποχῇ. Ἄν ὑπῆρξαν ὠρισμένες φωτεινὲς ἐξαιρέσεις, αὐτὲς ἀπλᾶ ἐπιβεβαιώνουν τὸν κανόνα, ὁ ὁποῖος εἶναι: τὰ ἑλληνικὰ χειρόγραφα στὰ μοναστήρια δὲν γνώρισαν τὴ σωτηρία ἀλλὰ τὴν καταστροφή. Ὅπως μαρτυρεῖ καὶ ὁ Σπυρίδων Λάμπρος στὴν Ἐκθεσὶ του πρὸς τὴ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων «Περὶ τῆς εἰς Ἅγιον Ὅρος ἀποστολῆς αὐτοῦ» (Ἀθήνα 1880), τὰ σπάνια ἑλληνικὰ χειρόγραφα τῶν βιβλιοθηκῶν «ἐχρησίμευον, ἀντὶ πάσης ὕλης, πρὸς θέρμασιν τῶν φούρνων, φύλλα δὲ περγαμινῆς ἐχρησίμευον διὰ τὴν ἐπικάλυψιν τοῦ ἀγγείου τοῦ γλυκοῦ, ἄλλοτε ἀντικαθίσταντο δι' αὐτῶν τεθραυσμένοι ὑελοθυρίδες, ἄλλοτε τέλος, ἐγίνετο χρῆσις τῶν παλαιῶν μεμβρανῶν πρὸς κατασκευὴν τῶν ἀλεξιγλίων καλυμμάτων τῶν μοναχῶν. Ἀλλὰ μή τοι ἔτι καὶ νῦν δὲν κόπτει ἐνίοτε ἀμαθὴς ψαλλὶς φύλλα περγαμινῆς, ἵνα κατασκευασθῇ ἰχθυόμορφον δέλεαρ χρήσιμον πρὸς τὴν ἀλιεαν;».

Στέφανος Μυτιληναῖος

21. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Γ1', σελίδα 66, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἔνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

22. Τὸ χειρόγραφο κατέληξε στὴν Bodleian Library τῆς Ὁξφόρδης.

23. Κυριάκος Σιμόπουλος, «Ξένοι Ταξιδιώτες στὴν Ἑλλάδα», τόμος Γ1', σελίδες 66-67, ἐκδόσεις «Στάχυ», ἔνατη ἐκδοση, Ἀθήνα 1999.

ΟΙ «ΣΤΥΛΟΒΑΤΕΣ» ΤΗΣ ΡΩΜΙΟΣΥΝΗΣ

Οί ιδέες του Ναυπάκτου κ. Ἱεροθέου

Διαβάζοντας κανείς τὴ νεκρολογία γιὰ τὸ θάνατο τοῦ Ρωμανίδου (βλ. «Δ», τ. 263, «*Ἡ σύγχρονη Ρωμιοσύνη*») στὴν ἐφημερίδα «Ἐκκλησιαστικὴ Παρέμβαση», ὄργανο τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου, μπορεῖ νὰ δοῇ τὴ γνώμη τοῦ μητροπολίτη κ. Ἱεροθέου καὶ τοῦ πρωτοπρεσβύτερου κ. Γεώργιου Μεταλληνοῦ γιὰ τὸν ἐκλιπόντα: «*Τὴν 1η Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ἐκοιμήθη ὁ Πρωτοπρ. Ἰωάννης Ρωμανίδης, Καθηγητὴς τῆς Θεολογίας, ὁ “διδάσκαλος τῆς Ρωμαϊκῆς ὑποστάσεως τοῦ Γένους” (Ναυπάκτου Ἱεροθέος, “Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία”), “ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ὀρθοδόξους θεολόγους τοῦ 20οῦ αἰῶνος” (π. Γεώργιος Μεταλληνός).* Ἱεροθεὸς καὶ Μεταλληνὸς λοιπὸν φαίνονται οἱ πιὸ στενοὶ ἐπίγονοι τοῦ Ρωμανίδου.

Καὶ οἱ δύο ἐκφώνησαν ἐπικήδειους λόγους. Ὁ κ. Ἱεροθεὸς ἐκπροσωποῦσε καὶ τὸν ἀρχιεπίσκοπο κ. Χριστόδουλο στὴ νεκρώσιμη τελετῇ, ἐφόσον «*παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν του δὲν κατέστη δυνατόν νὰ παρευρίσκεται ἀνάμεσά μας*», ὅπως εἶπε ὁ Ναυπάκτου στὴν εἰσαγωγή τοῦ ἐπικήδειου πὺν ἐξεφώνησε. Ὡστόσο μποροῦμε εὐνόητα νὰ ὑποθέσουμε ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν εἶχε τοὺς λόγους του πὺν δὲν παραβρέθηκε στὴν κηδεῖα τοῦ Ρωμανίδου. Ἄλλοι κληρικοὶ παρόντες ἦταν ὁ Τυρολόης κ. Παντελεήμων, ὁ Ἱεραπύτνης κ. Εὐγένιος, ὁ πρ. Ἀταλάντης κ. Ἰωάννης καὶ ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς πρωτοπρεσβύτερος κ. Θωμᾶς Συνωδινός.

Ὁ Ναυπάκτου κ. Ἱεροθεὸς ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιο τοῦ ἐκλιπόντα, ἐγκώμιο ὄχι τυπικὸ ἀλλὰ οὐσιαστικὸ, ἐφόσον οἱ δύο τοὺς ἦταν στενοὶ συνεργάτες καὶ μοιράζονταν κοινὲς ιδέες, πὺν ἤδη ἔχουμε παραθέσει («Δ», τ. 263). Εἶπε: «*Ὁ ἀείμνηστος πατὴρ Ἰωάννης Ρωμανίδης δὲν ἦταν συνηθισμένη προσωπικότητα. (...) Γνώστης καὶ διδάσκαλος τῆς Ὀρθοδόξου Παραδόσεως, πὺν συνετέλεσε πολλὴν στὴν ἀναγέννηση τῶν θεολογικῶν γραμμάτων, ἀλλὰ κυρίως καὶ προπαντὸς ἦταν εὐαίσθητος ἄνθρωπος. Εἶχε ἀφιερωθῇ ψυχῇ τε καὶ σώματι στὸ δάθος τῆς Ρωμιοσύνης(...)*».

Ἡ «εἶδηση» ὅμως δὲν δρίσκεται στὰ ἐγκώμια πὺν ἐπλεξε ὁ Ναυπάκτου, ἀλλὰ στὴν ὑπόσχεση πὺν ἔδωσε στὸ Ρωμανίδου: «*...ὁ σπὸρος τῆς αὐθεντικῆς διδασκαλίας σου θὰ καρπίσῃ. Τὸ ὑποσχόμαστε καὶ ἐμεῖς οἱ μαθητές σου, ἐπίσκοποι καὶ κληρικοὶ, λαϊκοὶ καὶ μοναχοί, ὅλος ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ*». Ἄρα ἔχουμε τὴν ὁμολογία τουλάχιστον ἑνὸς μητροπολίτη, τοῦ Ναυπάκτου, ὅτι θὰ ἀκολουθήσῃ κατὰ γράμμα τὴ διδασκαλία τοῦ Ρωμανίδου. Ὁ κ. Ἱεροθεὸς μάλιστα ἐγράψε καὶ διβλίο μὲ τίτλο «Γέννημα καὶ Θρέμμα Ρωμηοί» καὶ διακήρυξε τίς ἀπόψεις του.

*Ὁ Ναυπάκτου κ.
Γερόθεος με τὸν
ιδεολογικὸ καθο-
δηγητὴ του «Πα-
τριάρχη» τῆς σύγ-
χρονης Ρωμοσύ-
νης Ι. Ρωμανίδη.*

«Ὁρθόδοξος = ὑπερεθνικός = μὴ Ἕλληνας»

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οἱ ἀπόψεις τοῦ κ. Γερόθεου περὶ ἐθνικισμοῦ. Στὸ ἐν λόγω δι-
δλίο του τὸ 7ο κεφάλαιο ἔχει τίτλο «Ἔθνος καὶ Ἐθνικισμός». Ἐκεῖ λοιπὸν προτείνει
ὡς φάρμακο γιὰ τὴν καταπολέμηση τοῦ ἐθνικισμοῦ τὴ Ρωμοσύνη! Ἀφοῦ μᾶς ὑπεν-
θυμίσῃ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία εἶναι ὑπερεθνικὴ καὶ ἐπομένως ἀναιρετικὴ τοῦ
ἐθνικισμοῦ καὶ τοῦ φυλετισμοῦ –«ἀδειάζοντας» ἔτσι ἔμμεσα καὶ τὸν κ. Χριστόδουλο, ποὺ προ-
κάλεσε λαοσυνάξεις γιὰ τὶς ταυτότητες με κυρίαρχο τὸ ἐθνικιστικὸ στοιχείο–, μᾶς ἐξηγεῖ ὅτι
«ἡ Ρωμοσύνη δὲν εἶναι ιδεολογία οὔτε ιδιότυπος ἐθνικισμός, ἀφοῦ ἐπηρεαζόμενη ἀπὸ τὴν
Ἐκκλησία εἶναι ὑπερεθνική. (...) Ἐπομένως, ὅταν κάνω λόγο γιὰ τὴν Ρωμοσύνη, τὴν ἐννοῶ
σὰν ἓνα τρόπο ζωῆς, σὰν ἓνα μοντέλο καὶ πρότυπο νὰ διωθῇ παντοῦ. Αὐτὰ πρέπει νὰ τονίζω-
νται, γιατί εἶναι ἐνδεχόμενο νὰ βλέπουμε τὴν Ρωμοσύνη μέσα ἀπὸ ἐθνικιστικὰ πλαίσια, ἐνῶ
πολεμοῦμε καὶ ἀρνούμαστε τὸν ἐθνικισμό».

Προσπαθώντας νὰ ἀποδεσμεύσῃ τὴ Ρωμοσύνη ἀπὸ τὸ σκοταδιστικὸ παρελθόν της, ἀνακα-
λύπτει τὴν πνευματικότητά της καὶ ἐπιχειρεῖ νὰ τὴν ταυτίσῃ ὡς ἔννοια με ἐκείνη τοῦ Ὁρθό-
δοξου χριστιανοῦ. Εἴτε δηλώνεις Ὁρθόδοξος εἴτε Ρωμῖός, τὸ ἴδιο εἶναι, λέει. Ὡστόσο τὴν ἴδια
στιγμὴ ἐπιχειρεῖ νὰ ὑποκαταστήσῃ τὴν ἐθνικὴ ἑλληνικὴ συνείδηση με τὴ ρωμαϊκὴ χρησιμο-
ποιώντας τὸ ἐξῆς τέχνασμα:

Βῆμα πρῶτο: ὁ Ὁρθόδοξος χριστιανὸς εἶναι ὑπερεθνικός.

Βῆμα δεύτερο: ὁ Ὁρθόδοξος ὑπερεθνικός χριστιανὸς μπορεῖ νὰ ὀνομάζεται καὶ Ρωμῖός.

Βῆμα τρίτο: Ἐπειδὴ ὁμοῦς ὁ Ὁρθόδοξος χριστιανὸς Ρωμῖός εἶναι ὑπερεθνικός, δὲν μπορεῖ
νὰ ἔχῃ τὴν ἐθνικιστικὴ (ἐθνικὴ) ιδιότητα τοῦ Ἕλληνα.

Συμπέρασμα: Ἄν θές νὰ ἀνήκῃς σὲ ἔθνος, ἀντιτάσσεται στὴν ὑπερεθνικὴ διάσταση τῆς
Ὁρθοδοξίας. Ἔτσι σὰν καλὸς χριστιανὸς μπορεῖς νὰ εἶσαι Ρωμῖός ἀλλὰ ὄχι Ἕλληνας.

Στὴν πραγματικότητα ἡ Ρωμοσύνη προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσῃ ἓνα «νέο ὑπερεθνικὸ ἔθνος»
στὴ θέση τῶν παλιῶν, ποὺ ἰσοπεδώνει ἢ ἐξαφανίζει. Οἱ τρόποι ζωῆς τῶν Ἑλλήνων, τῶν Βουλ-

Χωρίς λόγια.

γάρων, τῶν Ἀλδανῶν, τῶν Ρουμάνων πρέπει νὰ πάψουν νὰ ὑπάρχουν καὶ τὴ θέση τους νὰ πάρῃ ὁ ἕνας καὶ μοναδικὸς τρόπος ζωῆς τῶν Ρωμαίων/Ρωμῶν. Καὶ σὰν ἐπιχείρημα, γιὰ νὰ ἐγκαταλείψουν οἱ λαοὶ τὶς παραδόσεις τους γιὰ χάρη τῶν ρωμαιοχριστιανικῶν, ἐπικαλεῖται ὅτι αὐτοί, οἱ Ρωμιοί, εἶναι φορεῖς τῆς θείας ἐξ ἀποκαλύψεως ἀλήθειας, ἡ ὁποία τοὺς καθιστᾷ τὸν ἐκλεκτὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς. Τὸ τελευταῖο τέχνασμα, ἂν καὶ ἐδραϊκῆς ἐμπνευσης, υἱοθετήθηκε ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους ὡς ἡ καλύτερη δυνατὴ μέθοδος ἐπιβολῆς τῆς παγκόσμιας κυριαρχίας τους. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Ἱερόθεος τὸ λέει ἐξ ἄλλου: «*Στὴν Καινὴ Διαθήκῃ τὸ ἔθνος, πὺν ὀνομάζεται καὶ "ἔθνος ἅγιον", ἀποσυνδέεται ἀπὸ τὴν φυλετικὴ καταγωγὴ καὶ συνδέεται στενὰ μὲ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ, μὲ ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦ Βαπτίσματος εἰσάγονται στὴν Ἐκκλησία καὶ ἐνώνονται μὲ τὸν Χριστό, ἄσχετα ἀπὸ τὴν φυλετικὴ καταγωγὴ, τὴν γλῶσσα καὶ τὴν προηγούμενη πολιτιστικὴ παράδοση*». Τὸ μοντέλλο αὐτὸ εἶναι πανομοιότυπο μὲ τὴν παγκοσμιοποίηση, πὺν ἐπιχειρεῖ νὰ ἐπιβάλῃ στὶς μέρες μας ἡ Διεθνὴς Ἐξουσία.

Ἕνας τρόπος ζωῆς, ἕνας Θεός, ἕνας ἡγέτης, μία θρησκεία, ἄρα μία κυρίαρχη ἰδεολογία. Ἰδού λοιπὸν πῶς γεννιέται ἡ ἀπολυταρχία μέσα ἀπὸ τὸ ἴδιο σύστημα πὺν ἰσχυρίζεται πῶς μάχεται τὸν ἐθνικισμό! Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Ἱερόθεος ἀποφεύγει νὰ μᾶς πῇ τί γίνεται μὲ τοὺς ἄλλους, πὺν δὲν δέχονται τὸ βάπτισμα, ἄρα δὲν ἀνήκουν στὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, στὸ Ρωμαῖκο. Τότε πραγματικὰ τὴ θέση τοῦ φυλετικοῦ ἐθνικισμοῦ διαδέχεται ὁ θρησκευτικὸς ἐθνικισμός. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξεχάσῃ τὶς σταυροφορίες, τὴν ἐξόντωση τῶν ἰθαγενῶν τῆς Ἀμερικῆς, ἀλλὰ καὶ τὶς σφαγὲς τῶν Ἑλλήνων πὺν ἀγνῆθηκαν νὰ βαπτισθοῦν καὶ ἔτσι νὰ ἐνσωματωθοῦν στὸ Ρωμαῖκο/Ρωμαῖκο λαὸ τοῦ Θεοῦ; Σύμφωνα μὲ τὸν κ. Ἱερόθεο: «*Οἱ Χριστιανοί, πὺν προηγουμένως δὲν ἦταν λαὸς, τώρα εἶναι λαὸς τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ἐλεήθηκαν ἀπὸ Αὐτόν, εἶναι γένος ἐκλεκτόν, θασίλειον, ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον*». Σὲ σχέση μὲ ποιούς ἄλλους λαοὺς εἶναι ἐκλεκτοὶ καὶ ἅγιοι; Μὰ φυσικὰ σὲ σχέση μὲ τοὺς μὴ χριστιανούς. Αὐτὸ δὲν εἶναι φασισμός, ἐθνικισμός ἀλλὰ καὶ ρατσισμός.

Ὁ κ. Ἱερόθεος εἶναι ἐκπληκτικὰ εἰλικρινὴς μὲ τὶς προθέσεις τοῦ Ρωμαῖκου πὺν πρεσβεύει, ὅσο καὶ ἂν προσπαθῇ νὰ τὶς ὠραιοποιήσῃ καὶ νὰ τὶς ἁγιοποιήσῃ. Τὸ λέει ξεκάθαρα, πῶς

ὅποιος ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του, ὅποιος μάχεται γιὰ τὴν ἐθνική του ἐλευθερία καὶ ἀνεξαρτησία κατὰ τῆς Ρωμοσύνης, εἶναι αἰρετικός ἢ εἰδωολάτρης: «*Ἄν παρατηρήσουμε προσεκτικὰ τὴν ζωὴ τῆς Ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας, θὰ διαπιστώσουμε ὅτι ἐνῶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, πὺν ἐξέφραζαν τὸ Ρωμαϊκὸ ἥθος, εἶχαν καθολικὴ συνείδηση καὶ ὑπερεθνικὸ χαρακτήρα, ἐν τούτοις οἱ αἰρετικοὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι ἦταν προσκεκολλημένοι σὲ φυλετικὰς ἔννοιες καὶ σὲ ἐθνικιστικὰς σκοπιμότητες. (...) Ὑποῖται ὁ ἐθνισμός (ὡς ἐθνικισμός) συμπίπτει μὲ τὴν εἰδωολατρία. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἐθνισμός περιορίζεται πάντοτε στὸν χῶρο, εἶναι πολυθεϊστικός».* Μάθαμε λοιπὸν πὺς οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐξέφραζαν τὰ λόγια τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ ἀλλὰ τὸ Ρωμαϊκὸ ἥθος. Ὑποῖται δηλαδὴ φερέφωνα τοῦ κατακτητῆ, ἦταν προπαγανδιστὲς τῆς ρωμαϊκῆς ἐξουσίας, ἦταν ὄργανα τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Θὰ μπορούσαμε νὰ γράψουμε ὁλόκληρο βιβλίο μὲ τὰ ἰδεολογήματα τοῦ κ. Ἱερόθεου, ἀλλὰ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπὸς μας. Τὸ ξεσκέπασμα τῆς ρωμαϊκῆς συνωμοσίας κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τοῦ πολιτισμοῦ μας θέλουμε νὰ ἀποδείξουμε. Εἶναι πράγματι μεγάλο τὸ ὄνειρο τοῦ μητροπολίτη Ναυπάκτου, νὰ θέλῃ νὰ ἀναδιώσῃ τὴ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία – μεγαλύτερο ἀκόμα καὶ ἀπὸ τοῦ Μουσολίνι!

Καὶ μία ἀπορία: Οἱ πολῖτες τῆς Ναυπάκτου, πὺν καὶ Ἕλληνες εἶναι καὶ καλοὶ πατριῶτες, ξέρουν ὅτι οἱ Ρῶμοι θέλουν νὰ τοὺς κάνουν... Ρῶμοι; Γνωρίζουν τίς ἀνθελληνικὰς αὐτὰς θέσεις; Τί λέει ἀλήθεια γιὰ ὅλα αὐτὰ ὁ δήμαρχος τῆς πόλης; Ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως εἶναι ἐνήμερος;

Ἡ διγλωσσία τοῦ κ. Ἱερόθεου στὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν

Μέσα σὲ ὅλα τὰ ἄλλα ἢ «Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῆς Ταυτότητας», πὺν τελεῖ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχει στὴ διάθεσή της τίς αἰθούσες τοῦ κεντρικοῦ κτηρίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν στὴν ὁδὸ Πανεπιστημίου. Ἐκεῖ μέσα ἔστησε ἕνα «Λαϊκὸ Πανεπιστήμιο», ἕνα ἱεροδιδασκαλεῖο δηλαδὴ, μὲ τίς εὐλογίες τοῦ πρύτανη κ. Γεωργίου Μπαμπινιώτη. Ὁ τελευταῖος δὲ φρόντισε νὰ δώσῃ πιστοποιητικὸ ὀρθόδοξων φρονημάτων, δηλώνοντας πὺς «ὅποιος μιλᾷ γιὰ Ἑλληνισμό ἐρήμην τῆς Ὁρθοδοξίας ἀσχημονεῖ», ἐνῶ κατὰ τὴν ἐπίσημη τελετὴ ἑναρξῆς τῆς λειτουργίας τοῦ «Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου» (23 Ὀκτωβρίου 2003) δήλωσε ὅτι «τάσσεται ἀντίθετος μὲ τὰς ἀπόψεις τῶν ἀντιχρίστων νεοειδωολατρῶν». Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸν πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὁ ὁποῖος τὸν τελευταῖο καιρὸ μὲ δύο ἄρθρα του στὴν ἐφημερίδα «Βῆμα» (3ης καὶ 24ης Αὐγούστου 2003) ἔχει ἀναλάβει τὸ ρόλο τοῦ χριστιανοῦ ἀπολογητῆ μὲ κήρυγμα «Πρὸς Νεοπαγανιστὲς», στὴν ἐκδήλωση μίλησαν τόσο ὁ ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος ὅσο καὶ ὁ Περγάμου κ. Ἰωάννης, πὺν τυγχάνει νὰ εἶναι καὶ πρόεδρος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Καὶ ὅλοι αὐτοὶ ἐπιστρατεύτηκαν, διότι ὁ κύκλος κατήχησης πὺν ἄρχισε στὸ ἱστορικὸ κτήριο τοῦ Πανεπιστημίου εἶχε ὡς θέμα «Ἑλληνισμός-Χριστιανισμός: Συμπόρευση ἢ Ἀντίθεση;». Ὑποῖται τὰ κατὰφεραν καὶ μετέτρεψαν τὴν ἐστία τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας σὲ ἱεροδιδασκαλεῖο, τὸ ὁποῖο ἔχει ὡς ἀποκλειστικὸ σκοπὸ νὰ ἀντιπαλαίψῃ τὸ σύγχρονο Ἑλληνικὸ Διαφωτισμὸ.

Στὶς 27 Νοεμβρίου 2002 πέρασε τὰ Προπύλαια τοῦ Πανεπιστημίου ὁ Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεος, ὁ ὁποῖος κρίθηκε καὶ ὡς πλέον εἰδικὸς γιὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴ «Συνάντηση Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴ Δύση». Προσεκτικὸς, ἀπέφυγε τίς ρωμαϊκὰς κορώνες. Καὶ ἐμφανίστηκε σχεδὸν «ἐλληνολάτρης» λέγοντας: «*Ἐπομένως σήμερον δὲν μπορεῖ νὰ διωθῇ ἀποκεκομμένα ὁ Ἑλληνισμός ἀπὸ τὸν Ὁρθόδοξο Χριστιανισμό, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἕναν τρόπο, οὔτε καὶ ὁ Ὁρθόδοξος Χριστιανισμός ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμό, ἀφοῦ τὰ προβλήματα πὺν ἔχετε ἢ κλασικὴ φιλοσοφία εἶναι τὰ αἰώνια προβλήματα πὺν ἀπασχόλησαν ἀνεκαθεν τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου*». Μὲ αὐτὴ τὴ διγλωσσία, ἐπαινώντας διακριτικὰ τὴν Ἑλληνικὴ Φιλοσοφία, ἀπέκρυψε τίς πραγματικὰς του ἰδέες περὶ Ρωμοσύνης καὶ Ρωμαϊκοῦ.

Ἱερὰ Ἐξέταση μὲ τὶς εὐλογίες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ἦτσι καμμιὰ ἔκπληξη δὲν μᾶς προσέξινε, ὅταν εἶδαμε μεταξὺ τῶν ὀνομάτων ποὺ ἀπαρτίζουν τὴ νεοσύστατη «Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴ Μελέτῃ τῆς Ἀρχαιολογίας-Νεοειδωλολατρίας» νὰ φιγουράρῃ καὶ αὐτὸ τοῦ Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεου. Ἕνας σκληροπυρηνικὸς Ρωμαῖος/Ρωμῖος θὰ ἔχη ἄποψη γιὰ τὶς πνευματικῆς, παιδευτικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἀνησυχίης τῶν Ἑλλήνων, ὅταν αὐτὲς θὰ περιστρέφονται μὲ ἄξονα τὴν προχριστιανικὴ Ἑλλάδα.

Στὴν Ἑλλάδα τοῦ 21ου αἰῶνα ἓνας Ρωμαῖος/Ρωμῖος, ποὺ δὲν ἀναγνωρίζει τὴν ἑλληνικὴ ἐθνότητα καὶ τὴν ὑπόστασι τοῦ ἴδιου τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους (ἐφόσον εὐθυγραμμίζεται πλήρως μὲ τὶς θέσεις τοῦ δασκάλου του Ρωμανίδη), θὰ ἀναλάβῃ τὸ «θεάρεστο» ἔργο τῆς ποιμαντικῆς πολεμικῆς κατὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα στὴν ἴδια τὴν Ἑλλάδα. Βεβαίως καὶ οἱ εὐθύνης τῆς Αὐτοκεφαλῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας εἶναι τεράστιες, ἀλλὰ πλέον φαίνεται πὼς οἱ Ρωμῖοι ἔχουν ἀλώσει τὴν Ἱεραρχία καὶ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο. Εἶναι ὅμως τεράστιες καὶ οἱ εὐθύνης τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἡ ὁποία ἀδικαιολόγητα δὲν προχωρεῖ στὸ διαχωρισμὸ Κράτους - Ἐκκλησίας. Ἀλήθεια, τί περιμένουν; Νὰ στηθοῦν οἱ πρῶτες πυρὲς ἀντιφρονούντων Ἑλλήνων στὴν πλατεῖα Συντάγματος;

Ὁ κ. Ἱερόθεος ἐπεμβαίνει καὶ στὴν Παιδεία

Ὁταν ἓνας Ρωμαῖος δεσπότης μεριμνᾷ γιὰ τὴ διδασκαλία τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν στοὺς μαθητὲς τῆς ἑκτῆς τάξης τοῦ Δημοτικοῦ, τότε κάποιος λάκκος ἔχει ἡ φάβα. Καὶ ὁ λάκκος δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸ περιεχόμενο τῆς διδασκαλίας. Ἔτσι ὅταν ἡ Μητρόπολη Ναυπάκτου κοινοποίησε πὼς θὰ διδάξῃ στοὺς μικροὺς μαθητὲς τῆς ἐνορίας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Ναυπάκτου τὴν ἀρχαία μας γλῶσσα, τριάντα τέσσερα Ἑλληνόπουλα ἐσπευσαν καὶ μὲ τὴν παρότρυνση τῶν γονέων τους νὰ παρακολουθήσουν τὰ μαθήματα. Ὡστόσο τὰ παιδιὰ, ἀντὶ νὰ ἔρθουν σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴν ἑλληνικὴ μας παράδοση, ὅπως γιὰ παράδειγμα μὲ τοὺς μύθους τοῦ Αἰσώπου, ὁρέθηκαν νὰ μελετοῦν ἀπλὰ κείμενα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνογραφίας καὶ τῆς θείας λειτουργίας. Καὶ εἶναι τεράστιο τὸ θράσος τῶν ὑπευθύνων αὐτοῦ τοῦ ἐγχειρήματος, δηλαδὴ τοῦ ἱερέα π. Θωμᾶ Βαμβίνη καὶ τῆς φιλόλογου κ. Χριστίνης Καρανικόλα-Σχοινᾶ, ποὺ, ἀντὶ νὰ μάθουν στὰ Ἑλληνόπουλα Ἀρχαία Ἑλληνικά, τὰ προετοίμαζαν γιὰ ψάλτες! Καὶ ἡ ἐφημερίδα «Ἐκκλησιαστικὴ Παρέμβαση», ἡ ὁποία καὶ μόνο ἀπὸ τὸ ὄνομά της φανερώνει τὶς προθέσεις της, καταλήγει στὸ «Δόξα Σοι» καὶ στὸν «ἐν ἀρχῇ ὄντα Λόγον». Καὶ ὅλα αὐτὰ ὑπὸ τὴν αἰγίδα ἐνὸς μητροπολίτη ποὺ ἔχει τὴν ἄποψη πὼς τὰ Ἑλληνικά, ὡς γλῶσσα εἶναι καλύτερα νὰ τὰ λέμε Ρωμαῖκα(!).

Μία ἀπάντηση πρὶν ἀπὸ 110 χρόνια

Βεβαίως τὰ θέματα τῶν Ρωμῶν καὶ τῆς Ρωμοσύνης δὲν εἶναι τωρινά. Καταδυναστεύουν τὸ ἔθνος αἰῶνες ὁλόκληρους, ἐνῷ ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ νεοελληνικοῦ κράτους καὶ μετὰ οἱ ρωμαϊζόντες δὲν ἔπαψαν σὲ κάθε ἐποχὴ νὰ προσπαθοῦν νὰ ἀλλοιώσουν τὴν ἑλληνικότητα. Ὁ Κωνσταντῖνος Σάθας τὸν 19ο αἰῶνα ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς ἑλληνικότητας. Τὸ 1894 ἔγραψε ἀπαντώντας σὲ ὅλους ἐκείνους πού, ἂν καὶ γεννηθῆκαν Ἕλληνες, ἀπαρνήθηκαν τὴν ἐθνικὴ τους καταγωγὴ γιὰ νὰ γίνουν Ρωμῖοι:

«... ἡ πολὺμορφος γλαῦξ τῶν Ἀθηνῶν (ἡ Γνώσις, ἡ Φιλοσοφία) ἀπαιτεῖ θερμὴν καὶ ἄδολον λατρείαν, ἀπεχθανομένη τοὺς ἐπεμφοτερίζοντες ἐκείνους ἀνθρώπους, οἵτινες δίκην θυζαντινῶν νυκτερίδων ἐδείκνυνον εἰς μὲν τὴν Ρώμην τὸ ρύγχος αὐτῶν, εἰς δὲ τοὺς Ἕλληνας τὰ πτερά των, μέχρις οὗ ὑπ' ἀμφοτέρων ἐννοηθέντες κατετάχθησαν εἰς τὰ ἀμφίδολα ζῶα, καὶ περιφρονηθέντες ἀφέθησαν εἰς τὴν τύχην των καὶ ἀδόξως ἀπέθανον οὔτε ὡς Ρωμαῖοι οὔτε ὡς Ἕλληνες πλέον μνημονεύμενοι».

Στέφανος Μυτιληναῖος

Ο «ΦΤΕΡΟΠΟΔΑΡΟΣ» ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ:

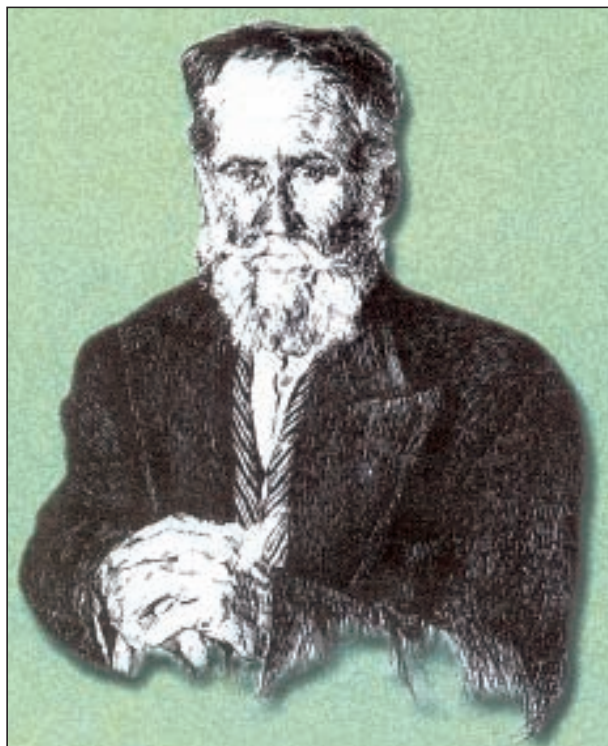
Μετά την ανάθεση της Ὀλυμπιάδος τοῦ 2004 στήν πόλη τῶν Ἀθηνῶν, ζοῦμε μία ἀρκετά ιδιόμορφη κατάσταση. Ὁ καθένας ἀπό ἐμᾶς ἀντιμετωπίζει τοὺς Ὀλυμπιακοὺς μὲ τὸν δικό του τρόπο. Εἶναι γεγονὸς ὅτι οἱ περισσότεροὶ ἀναμένουμε μὲ λαχτάρα αὐτὴν τὴν ἀθλητικὴ ἐκδήλωση. Ὑπάρχουν καὶ κάποιοι, λίγοι εὐτυχῶς, ποὺ δὲν ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπιστροφή τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων στήν κοιτίδα τους. Ὑποθέτω τί εἶναι αὐτὸ ποὺ δὲν ἐπιθυμοῦν, τί εἶναι αὐτὸ ποὺ κτυποῦν καὶ πολεμοῦν; Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ κάποιοι χλευάζουν; Ἐνὰ εἶναι βέβαιον, ὅτι ὅλοι περιμένουμε τοὺς Ὀλυμπιακοὺς τοῦ 2004 μὲ ἀνυπομονησία καὶ ταυτόχρονα μὲ ἀγωνία. Ἀγωνία ὅμως γιατί; Μήπως δὲν εὐοδωθοῦν οἱ προσδοκίες μας; Καὶ ποιές εἶναι αὐτές οἱ προσδοκίες; Μὲ τί εἶδους ὄνειρα καὶ ἐλπίδες ἔχουμε «ντύσει» τοὺς Ὀλυμπιακοὺς καὶ τὴν διοργάνωσή τους στὸν τόπο μας;

Ἀφορμὴ γιὰ τὸν ἀνωτέρω προβληματισμὸ στάθηκε ἓνα βιβλίο, ποὺ ἐξεδόθη πρόσφατα καὶ ἔχει τίτλο «Ὁ Φτεροπόδαρος, μία δόξα ποὺ χάθηκε», τοῦ Ἀντῶνη Γιαννόπουλου. (Ποιά «δόξα» χάθηκε γιὰ τὸν κ. Α. Γιαννόπουλο καὶ ἀρχισε τὴν «ἀναζήτηση» της;) Σ' αὐτὸ περιγράφεται ἡ ζωὴ τοῦ ἀθλητῆ ἀπὸ τὴν Ἀνδρίτσαινα Χαράλαμπου Γιαννόπουλου. Ὁ Χαράλαμπος Γιαννόπουλος γεννήθηκε τὸ 1870 στὸ χωριὸ Σκληροῦ, στοὺς πρόποδες τοῦ Λυκαίου ὄρους καὶ πέθανε στὰ Φιλιατρά τῆς Μεσσηνίας. Ἡ ζωὴ του ἐκφράζει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὰ ὄνειρα καὶ τὶς προσδοκίες μιᾶς γενιᾶς Ἑλλήνων. Ἀπόγονος κλεφταρματολῶν, γνώρισε τὴν μετανάστευση, τὸν πόνο τῆς καὶ δίωξε στὸ ἔπακρο τὴν νοσταλγία καὶ τὸν πόθο τῆς πατρίδας. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ σημαντικότερα χωρὶς ἀμφιβολία γεγονότα τῆς ζωῆς του στάθηκε ἡ συμμετοχὴ του στοὺς Πανελλήνιους Ἀγῶνες Μαραθωνίου Δρόμου, ποὺ διοργάνωσε ὁ γυμναστικὸς σύλλογος «Ὀλυμπία» στήν ἱστορικὴ πόλη τῆς Ἀνδρίτσαινας – ἡ ὁποία, σημειωτέον, βρίσκεται κοντὰ στήν ἀφετηρία τῆς Ἀρχαίας Ὀλυμπίας – μὲ ἐλεύθερη συμμετοχὴ κάθε Ἑλλήνα. Αὐτὸ ποὺ προκαλεῖ ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον στὸ ἐν λόγω βιβλίο καὶ ἀξίζει νὰ γίνῃ εὐρύτερα γνωστό, εἶναι ἡ φλογερὴ ἐπιθυμία ἀναβίωσης τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ποὺ διακατεῖχε τοὺς Ἕλληνες μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ. Σ' αὐτοὺς τοὺς Ἀγῶνες (1886 περ.), οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν παγκόσμιον χαρακτήρα, ὅμως ἦταν οἱ πρῶτοι ἐπίσημοι ἀγῶνες μετὰ τὴν ἀπελευθέρωση, ὁ ἡλικίας 16 ἐτῶν Χαράλαμπος Γιαννόπουλος ἐστέφθη νικητὴς τοῦ Μαραθωνίου δρόμου, προκαλώντας ρίγη συγκινήσεως στοὺς συμπατριῶτες του, οἱ ὁποῖοι γιόρτασαν τὴν νίκη του σὰν νίκη ἐπὶ... τῶν Τούρκων.

[Εἰκάζεται ὅτι ἡ ιδέα τῆς διοργάνωσης τῶν συγκεκριμένων ἀγώνων ἀνήκει στὸν Χρ. Χριστόπουλο, Ἕλληνα γιατρό, ποὺ διέπρεπε ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὸ Παρίσι καὶ ὁ ὁποῖος μάλιστα εἶχε ξεναγήσει τὸν Κλεμανσώ στὸν ναὸ τοῦ Ἐπικουρείου Ἀπόλλωνος. Ἄλλος συμπατριώτης μας, ὁ ὁποῖος εἰσηγήθηκε τὴν ἀναβίωση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, ἦταν ὡς γνωστὸν (βλ. : *Τὸ ἱστορικὸ τῶν προσπαθειῶν ἀναβιώσεως τῶν νεωτέρων Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων. – Πραγματικὸς ἀναβιωτὴς ὁ Εὐάγγελος Ζάππας*», «Δαυλός», τ. 159, Μάρτιος 1995), ὁ ἐπίσης κάτοικος Παρισίων Δημήτριος Βικέλας.

Ἐπιστρέφοντας στὸ βιβλίο του κ. Α. Γιαννόπουλου ὁμολογῶ ὅτι ἐντυπωσιάσθηκα

ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ ΤΟ 1886

Προσωπογραφία του νικητοῦ τοῦ Μαραθωνίου τοῦ 1886 Χ. Γιαννόπουλου.

ἀπὸ τὴν περηφάνεια, πὺν προκαλεῖ στὸν συγγραφέα καὶ ἐγγονὸ τοῦ δρομέα ἡ ἱστορία τοῦ τόπου καταγωγῆς του, οἱ πρόγονοί του καὶ ὁ ἐθνικοαπελευθερωτικὸς του ἀγῶνας. "Ὅλο τὸ βιβλίο διαπνέεται ἀπὸ τὸν θαυμασμό του γιὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀγωνιστικότητα ἀνθρώπων ἀγνῶν, μιᾶς ἄλλης ἐποχῆς, δύσκολης, σκληρῆς, οἱ ὅποιοι ἀκολούθησαν τὸ ἥρωϊκὸ ἰδεῶδες. Αὐτὸ ἐπέλεξαν, αὐτὴ ἦταν ἡ στάση ζωῆς τους. Ὁ συγγραφέας ἐμπνέεται ἀπὸ αὐτό, συγκινεῖται (πόσοι ἄνθρωποι συγκινοῦνται πραγματικὰ ἀπὸ κάτι, ὅτιδῆποτε κι ἂν εἶναι αὐτό, σήμερα;) τὸ ἀναζητᾷ σκαλίζοντας ἀναμνήσεις, ψάχνοντας σὲ ἀρχεῖα, ἀνατρέχοντας στοὺς προγόνους τοῦ '21, στὸν Σπύρο Λοῦη καὶ τελικὰ στὸν παπποῦ του Χαράλαμπο Γιαννόπουλο, ὁ ὅποιος στὰ μάτια του ἀποτελεῖ τὴν ἐνσάρκωσή του. Μπαίνει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ δὲν θέλει νὰ δγῇ. Μὲ τὴν ἴδια ὁρμὴ καὶ λαχτάρα τῆς ψυχῆς λειτούργησαν κάποιοι πρὶν αὐτὸν καὶ θέλησαν νὰ ἀναβιώσουν τοὺς ἀρχαίους Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, ἐπιζητώντας τὴν ἐπανασύνδεσή τους μὲ τὸν ὠραῖο ἀρχαῖο κόσμο.

Σίγουρα οἱ Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες τοῦ 2004 δὲν συνδέονται κατ' οὐδένα τρόπο μὲ ὅλα αὐτά. Πρόκειται γιὰ κάτι ἄλλο, ὅπωςδῆποτε ὄχι ὑψιπετές. Ἀκόμη κι ἂν ἡ διοργάνωσή τους εἶναι ἄψογη, ἀκόμη καὶ ἂν ἐπαινεθοῦν ἀπὸ τὸν ἐγχώριο καὶ ξένο τύπο, τὸ 1886, ὅπως βέβαια καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ὀλυμπιακοὶ Ἀγῶνες, θὰ εἶναι πολὺ μακριά, σὰν κάτι ἄπιαστο.

Σ.

Αὐτὰ ἦταν τὰ λείψανα τοῦ Ναοῦ τοῦ Διὸς στὴν Ὀλυμπία, μετὰ τὴν καταστροφή του ἀπὸ τοὺς χριστιανοὺς, ὅπως τὰ δοῖκαν οἱ ἀρχαιολόγοι στὶς ἀνασκαφές τοῦ 1955. Σύμφωνα με τὸν Παυσανία («Ἡλιακά», 10, 10), ὅπως ἔμπαινε κανεὶς στὴν μεγάλη οὐρεπὴ χάλκινη πύλη τοῦ ναοῦ, ἔδλεπε «ἐν δεξιᾷ πρὸ τοῦ κίονος Ἴφριτον ὑπὸ γυναικὸς στεφανούμενον Ἐκχειρίας, ὡς τὸ ἐλεγεῖον τὸ ἐπ' αὐτοῖς φησίν».

«ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΕΚΕΧΕΙΡΙΑ»: Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΤΗΤΑ

Πώς λειτουργούσε κατά την 'Αρχαιότητα

Ασφαλώς είναι μεγάλης σημασίας τὸ γεγονός, ὅτι 1.611 χρόνια μετὰ τὴν κατάργηση τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων καὶ 66 χρόνια μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γάλλου φιλέλληνα ντὲ Κουμπερτέν, ποὺ τοὺς ἀνασύστησε, ἡ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ ΟΗΕ ἐνέκρινε τὸ ψήφισμα, μὲ ψήφους 190 σὲ σύνολο 191 μελῶν, γιὰ τὴν Ὀλυμπιακὴ Ἐκεχειρία.

Ἡ εὐγενὴς ἀμύλλα, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ πνευματικὴ καλλιέργεια τῶν Ἑλλήνων ἀναδεικνύονταν μέσα ἀπὸ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ τοὺς ἀγῶνες ἐπὶ αἰῶνες, πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπαγόρευσίν τοις ἀπὸ τὸν Χριστιανισμό στὸ τέλος τοῦ δ' αἰ. μ.Χ. Στὴν περίοδο αὕτῃ ἀποτελεῖ πολὺ σημαντικὸ γεγονὸς ἡ σύλληψη τῆς ἰδέας γιὰ τὴν καθιέρωση τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐκεχειρίας, ἡ περιφρούρηση τῆς ὁποίας θὰ πρέπει σήμερα νὰ ἀποτελέσῃ καθήκον ὅλων μας. Καὶ στὸ σημεῖο αὐτό, ὡς Ἕλληνα ποὺ ζῇ ἐκτὸς Ἑλλάδος, θέλω νὰ τονίσω ὅτι σημαντικὸ ρόλο, χωρὶς «κωδωνοκρουσίες», θὰ μπορούσαν νὰ ἀναλάβουν καθοδηγητικὰ ὁμάδες ἀφανῶν, γνήσιων καὶ «ἀνοργάνωτων» ἀποδήμων Ἑλλήνων ἀπανταχοῦ τῆς Γῆς σὲ συνεργασία μὲ ὅλους τοὺς λαοὺς γιὰ τὴν προώθηση τῆς Ἐκεχειρίας. Καὶ ἀσφαλὲς ὑπάρχουν πολλὰ σχετικὰ ἐναλλακτικὰ ἐρεθίσματα πρὸς συζήτηση σὲ πολλαπλὰ καὶ ποικιλόμορφα πεδία δράσης.

Ὁ ἀρχαῖος χρησμός ποὺ εἶχε προτείνει ἡ Πυθία γιὰ τὸν τρόπο ποὺ θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ παντοτινὴ εἰρήνευση μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων, ἡ ἀπαλλαγὴ τοις ἀπὸ τοὺς λοιμοὺς κ.λπ., ἦταν νὰ διοργανωθοῦν καλύτερα οἱ ἀγῶνες στὴν Ὀλυμπία. Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ Ὀλυμπία θεωρεῖτο στὴν ἀρχαιότητα ἱερὸς χώρος, πράγμα ποὺ εἶχε σὰν συνέπεια νὰ τῆς ἀναγνωρισθῇ τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχῃ στὴν ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων ὁλόκληρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Κόσμου. Κατὰ τοὺς Κλασσικοὺς Χρόνους τὴν εὐθύνῃ τῆς διεξαγωγῆς τῆς πανελλήνιας γιορτῆς τῶν Ὀλυμπίων καὶ τῶν συναφῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων εἶχανε μὲ κοινὴ συναίνεση τῶν Ἑλλήνων μόνον οἱ Ἕλαιοι, οἱ ὁποῖοι μὲ μιὰ ἐπιτροπὴ, ποὺ ἀποτελεῖτο ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκριμένους εὐπατρίδες, καλουμένους «σπονδοφόρους», κήρυτταν τὴν Ὀλυμπιακὴ Ἐκεχειρία καὶ καλοῦσαν τὸ Πανελλήνιο στὴν Ὀλυμπία.

Οἱ ἱεροὶ ἀγῶνες ἦταν πανελλήνιοι καὶ ἀφωροῦσαν μόνο στοὺς Ἕλληνες. Οἱ γιορτὲς αὐτὲς συνιστοῦσαν ἓναν πόλο συγκέντρωσης ὅλων τῶν Ἑλλήνων – καὶ τῶν ἀποικιῶν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδας κ.λπ. Συμμετείχαν ἔτσι ὅλοι σὲ θρησκευτικὲς, ἀθλητικὲς καὶ μουσικὲς ἐκδηλώσεις, οἱ ὁποῖες συνιστοῦσαν ἓνα οὐσιαστικὸ καὶ συμβολικὸ συγχρόνως μέσο ἐπιδεδαιώσεως τῆς ἐνότητος τῶν Ἑλλήνων, παρ' ὅλες τὶς ὑπάρχουσες διαρκεῖς ἐξιδες καὶ διαφορὲς. Οἱ Ἕλληνες ἐπαλήθευαν στὴν Ὀλυμπία ἐμπράκτως τὴν ἰδέα ὅτι ἀνήκαν στὴν ἴδια κοινότητα αἵματος, γλώσσας, καλλιέργειας, ἠθῶν, ἐθίμων καὶ θρησκείας.

Ἡ γένεση τῆς Ἱερῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐκεχειρίας

Στὶς ἀρχὲς τοῦ 9ου π.Χ. αἰῶνα, πιθανώτατα γύρω στὰ 884 π.Χ., ἀπευθύνθηκε ὁ Ἱφίτος στὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν, γιὰ νὰ ρωτήσῃ τί πρέπει νὰ κάνῃ, γιὰ νὰ σώσῃ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς ἐμφυλίου

πολέμους, πού είχαν πολλαπλασιασθή. Ὁ Ἄπόλλων ἀπάντησε: «Ὁ Ἴφιτος καὶ οἱ Ἥλειοι πρέπει νὰ εἰσαγάγουν ξανά τοὺς πρὸ πολλῶν χιλιετιῶν καθιερωμένους ἀπὸ τὸν Δία Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν αὐτὴ ὁ Ἴφιτος ἀποφάσισε τὴν ἐπανασύστασιν τῶν Ἀγῶνων. Ἐκεῖνο τὸ χρονικὸ διάστημα διεκπεραίωσαν ἐπιτυχῶς τρεῖς ἡγέτες, Ἴφιτος, Λυκοῦργος –ὁ φημισμένος νομοθέτης τῆς Σπάρτης– καὶ Κλεισθένης ἀπὸ τὴν Πίσσα, τὸν μεγαλύτερο θρίαμβο τῆς ἐλληνικῆς ἱστορίας. Ἐκλείσαν μεταξύ τους μὴ διαρκή συμφωνία, τὴν «Ἱερὴ Ἐκεχειρία», πού εἶχε γίνῃ ἀποδεκτὴ καὶ ἀπὸ τὸ σύνολο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀποκτώντας τὴ δύναμιν ἑνὸς κανόνα τοῦ διεθνοῦς δικαίου καὶ μάλιστα παρ’ ὅλες τὶς δραματικὰς συγκρούσεις μεταξύ τῶν πόλεων-κρατῶν.

Αὕτη ἡ συμφωνία εἶχε χαραχθῇ ἀπὸ τοὺς Ἥλειους σὲ ἓνα χάλκινον δίσκου πού ἦταν ἀφιερωμένος καὶ φυλασσόταν στὸν ναὸ τῆς Ἥρας. Ὁ Πανυσάνιος ὁ Μικρασιατὴς, πού ἐπισκέφθηκε τὴν Ὀλυμπία τὸ 160 μετὰ Χριστόν, περιέγραψε τὴ θέσιν τοῦ δίσκου. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἱερᾶς Ἐκεχειρίας εἶχαν κηρυχθῇ οἱ περιοχὲς τῆς Ἑλλῆς καὶ τῆς Ὀλυμπίας ὡς ἀπαράδιαιτες καὶ ἱερές, καὶ γιὰ ὅλες τὶς στρατιωτικὰς μονάδας ἦταν ἀπαγορευμένη ἡ διέλευσις. Ὁ μῆνας πού ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες εἶχε ὀρισθῇ ὡς μῆνας ἱερὸς καὶ κατὰ τὴ χρονικὴ διάρκειαν αὐτῆς τῆς περιόδου ἦταν ἀπαγορευμένη κάθε ἐχθροπραξία. Ἡ Ὀλυμπιακὴ σύνοδος εἶχε μάλιστα τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλῃ αὐστηρὰ χρηματικὰ ποσὰ ὡς πρόστιμα καὶ ἄλλες τιμωρίες σὲ ἐκείνους πού παραβίαζαν αὐτὴ τὴ συμφωνία. Οἱ Πανέλληνες εἰρηνικὰ διατιθέμενοι καὶ συμφιλωμένοι ἔρχονταν στὴν Ὀλυμπία γιὰ νὰ τιμῇσουν τοὺς θεοὺς τους καὶ νὰ θαυμάσουν τὴ νεότητά, πού ἀγωνίζονταν στὸ στάδιον γιὰ ἓνα στεφάνιν ἀπὸ κλαδιὰ ἁγίας ἐλιάς. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀνακάλυπτε στὴν Ὀλυμπία τὰ βαθιὰ ἔθνηκα τοῦ αἰσθημάτων, ἐκεῖ ὅπου οἱ ἔχοντες κοινὴ γλῶσσαν, κοινὰ ἥθη καὶ ἔθιμα καὶ κυρίως ἴδιους θεοὺς συγκεντρώνονταν ὅχι ἀπλῶς γιὰ νὰ τιμῇσουν τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὶς κοινὰς καταβολὰς καὶ τὴν ὁμογένειά τους.

Σπάνια παραβιάστηκε ἡ Ἱερὰ Ἐκεχειρία: Ἐνας ἀθλητὴς ἀπὸ τὴ Σπάρτη παραβίασε τὴν οὐδετερότητα τῆς Ἑλλῆς· ἡ Σπάρτη γι’ αὐτὸ ὑποχρεώθηκε νὰ πληρῶσιν μὴ βαρεῖα χρηματικὴ ποινὴ. Μὴ ἄλλη φορὰ ἐπιβλήθηκε στὸν βασιλιὰ Φίλιππο πρόστιμο, ἐπειδὴ ἓνας στρατιώτης τοῦ ἔκλεψε κάτι ἀπὸ τὸν Φρύγωνα τὸν Ἀθηναῖο. Ὁ Φίλιππος τιμώρησε πάραντα τὸν στρατιώτη του καὶ ζήτησε ἐπίσημα συγχώρεση, ἐξηγώντας ὅτι δὲν γνώριζε τὴν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐκεχειρίας.

Οἱ Ἕλληνες πάντοτε ἐν ὀνόματι τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐπιθυμίας τους γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὸ κλέος θέλησαν νὰ ἐκφράσουν μὲν τὴν ἀποστροφὴν τοὺς πρὸς τὸν πόλεμον ἀλλὰ καὶ τὸ εὖρος τῶν πολιτικῶν τους ὁραμάτων. Ἡ ἴδια ἐπιθυμία γιὰ δόξα ἐμψύχωνε τοὺς ἀθλητὰς τῆς Ἑλλάδας στοὺς Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες, στὰ Πύθια, στὰ Ἰσθμια καὶ στὰ Νέμεα.

Καὶ ἂν ἀκόμα ἡ Ρωμαϊκὴ Ἀνατολικὴ Αὐτοκρατορία, τὸ Βυζάντιον καὶ ὁ Χριστιανισμὸς μὲ τοὺς Αὐτοκράτορες Θεοδόσιον τὸν Α΄, Ἀρκάδιον, Θεοδόσιον τὸν Β΄, Ἰουστινιανὸν κ.ἄ. κατήγγειλαν τὴν ἐλληνικὴ αὐτὴ ἀντίληψιν γιὰ τὴ ζωὴ, ὁ σπóρος τοῦ ἀρχαίου ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ δὲν μπόρεσε νὰ παραμείνῃ γιὰ πάντα κλεισμένος στὰ δεσμὰ τῆς ἀνελευθερίας. Οἱ ἀπαγορεύσεις διὰ τῆς βίας τοῦ Νόμου, τῆς καταπίεσης καὶ τῶν διωγμῶν ἐπισφράγισαν κατὰ τὸν Brisson τὴν διακοπὴ αὐτοῦ τοῦ «*εἰδικοῦ ἐλληνικοῦ πειραματισμοῦ*», ὅπως καὶ ἀνέκοψαν τὸν ἴδιον τὸν Ἑλληνισμόν στὴν πορεία του νὰ κρατήσῃ σταθερὰ καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ μίαν γνήσια παγκοσμιότητα. Ὅμως ὁ σημερινὸς Κόσμος ξαναβρίσκει τὸ ἀρχαιοελληνικὸ αὐτὸ ὄραμα, ἔστω περνώντας ἀνάμεσα ἀπὸ συχνὰ ἀνυπέρβλητα ἐμπόδια.

Πηγές:

Browning, Brunswick, Brisson, Carlo, Knorr, Lévy, Le Boulluec, Geoffrey, Lloyd, Φωτεινός, Πανσινίας, Sinn, Ναλμπάντης, «Δαυλός» Δεκ. 2003, Βαλαβάνης, Manfredi, Flashar.

Κωνσταντῖνος Ναλμπάντης

Κολωνία, Γερμανία

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΛΛΗΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ Η ΡΩΜΑΙΙΚΗ Α-ΠΑΙΔΕΙΑ

Ποιοί μπορούν νά καλοῦνται «Έλληνες»;

Επειδή ἡ περιλάλητη φράση τοῦ Ἰσοκράτους περὶ τῆς δυνάμεως τῆς Ἀθηναϊκῆς παιδεύσεως νά ἐμπλουτίζη τὸ περιεχόμενον τῆς ἐννοίας τῆς ἐλληνικότητος προσδίδοντας σ' αὐτὴν προεχόντως τὴν πνευματικὴ τῆς διάστασι παρερμηνεύθηκε ἀπὸ τοὺς ἀγνώτες καὶ μὴ εἰδότας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς καλῇ τῇ πίστει μέν, ἀλλὰ ἐκ ραθυμίας τρεπομένους εἰς τὰ «ἐτοῖμα», καὶ ἐπειδὴ τὸ ἀληθὲς νόημα τῶν λόγων τοῦ σπουδαίου Ἑλληνοκεντρικοῦ (Ἀθηναιοκεντρικοῦ γιὰ τὴν ἀκρίβεια) στοχαστοῦ στρεβλώνεται ἀπὸ εὐαριθμούς ἐλληνοφώνους, ποὺ ἔχουν ἀναλάβει μισθαρνοῦντες τὴν ἐκτέλεσι τῶν ἐξυφανθέντων κατὰ τοῦ Ἑθνους τῶν Ἑλλήνων σχεδίων καὶ δὴ κατὰ τῆς μοναδικῆς –τουλάχιστον στὴν Εὐρώπῃ– ὁμοιογενείας (Ἑλληνογενείας) τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας, γιὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἐμεῖς, μετὰ τοῦ δέοντος σεβασμοῦ πρὸς τὸν λόγον καὶ τὴν λογικὴν, τὴν ἱστορίαν καὶ τοὺς γλωσσικούς, γραμματικούς καὶ συντακτικούς κανόνες, ἀλλὰ καὶ μετὰ λόγου γνώσεως, προσεγγίζουμε τὰ «ἀνὰ χεῖρας πράγματα», τὴν συγκεκριμένη φράση. Ἀποφαίνεται λοιπὸν ὁ Ἰσοκράτης¹ (436-338 π.Χ.) εἰς τὸν «Πανηγυρικόν» λόγον του (παρ. 50), ποὺ ἐδημοσίευσε τὸ 380 π.Χ.:

«Τοσοῦτον δ' ἀπολέλοιπεν ἡ πόλις ἡμῶν περὶ τὸ φρονεῖν καὶ τὸ λέγειν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὥσθ' οἱ ταύτης μαθηταὶ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι γεγόνασιν καὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα πεποίηκε μηκέτι τοῦ γένους ἀλλὰ τῆς διανοίας δοκεῖν εἶναι, καὶ μᾶλλον Ἑλληνας καλεῖσθαι τοὺς τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας ἢ τοὺς τῆς κοινῆς φύσεως μετέχοντας».

Δηλαδή: *«Εἶναι τόσο μεγάλη ἡ ἀπόστασι ποὺ χωρίζει τὴν πόλιν μας (τὴν Ἀθήναν) ἀπὸ τοὺς ἄλλους (Ἑλληνες) –τις ἄλλες ἐλληνικὰς πόλεις– ὥς πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν καλλιέργειαν τοῦ ἔντεχνου λόγου (ποιητικοῦ,*

1. Ὁ Ἰσοκράτης διέπρεψε κυρίως ὡς ρητοροδιδάσκαλος, πραγματιστὴς φιλόσοφος καὶ πολιτειολόγος. Ὑπῆρξεν ὁ κατ' ἐξοχὴν θεωρητικὸς τῆς πολιτικῆς ἐπιστήμης καὶ ἀναδείχθηκε στὸν αἰῶνα του, μαζί με τοὺς Γοργία, Λυσία καὶ Ἀγασίλαο τῆς Σπάρτης, ὡς ὁ διαπρύσιος κήρυξ τῆς πανελληνίου ιδέας, δηλαδή τῆς συνενώσεως τῶν Ἑλλήνων σὲ ἐνιαία πολιτικὴ δνότητα γιὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐμφυλίων ἐρίδων καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς Περσικῆς ἀπειλῆς.

Μὲ τὸν «Πανηγυρικόν» του ἐκάλεε τοὺς Ἑλληνες νά ἐνωθοῦν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῶν Ἀθηνῶν (Β' Ἀθηναϊκὴ Συμμαχία), ἀποτυχὼν δὲ στὴν προσπάθειά του αὐτὴ στρέφεται μετὰ τὴν Ἀνταλκίδειον εἰρήνην πρὸς τὸν Φίλιππο τῆς Μακεδονίας, τὸν ὁποῖο καὶ καλεῖ νά ἡγηθῇ τῶν Ἑλλήνων.

τραγικοῦ, σοφιστικοῦ κ.λπ.), ὥστε οἱ μαθητὲς αὐτῆς ἔχουν γίνεи διδάσκαλοι τῶν ἄλλων (Ἑλλήνων). Ὡς τοῦτο ἡ πόλις μας ἔχει κατορθώσει, ὥστε ἡ ὀνομασία κάποιον ὡς Ἑλληνας νὰ θεωρῆται ὅτι ἐμπεριέχει πλέον ὄχι μόνον τὴν δήλωσιν τῆς ἐλληνικῆς καταγωγῆς, ἀλλὰ καὶ τὴν συνύπαρξιν τῆς πνευματικῆς (πολιτιστικῆς) ἀναπτύξεως καὶ Ἑλληνες σὴν κυριολεξία ν' ἀποκαλοῦνται πλέον μᾶλλον αὐτοὶ ποὺ μετέχουν τῆς δικῆς μας (τῆς Ἀθηναϊκῆς) παιδείας, παρὰ οἱ ἔχοντες ἀπλῶς τὴν ἴδια μ' ἐμᾶς, δηλαδὴ τὴν Ἑλληνική, καταγωγή».

Θεμελίωση καὶ τεκμηρίωση τῆς τοιαύτης ἐρμηνείας

α. **Ἱστορική:** Ὁ Ἰσοκράτης ἔγραφε τὸν λόγο του αὐτὸν ἐπὶ 10ετία, τὸν ἐξεφώνησε δὲ τὸ 380 π.Χ., ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς ἄλλους Ἑλληνες καὶ μόνον πρὸς αὐτούς, ἀφοῦ τούτους καλοῦσε σὲ ἔνωση κατὰ τῶν Περσῶν ὑπὸ τὴν ἡγεμονία τῶν Ἀθηναίων – δὲν εἶχεν ἀκόμη συναφθῇ ἡ ἐπαίσχυντη Ἀνταλκίδειος εἰρήνη.

Ἐπομένως ποτὲ δὲν θὰ ἦταν δυνατόν νὰ ἀπευθύνεται σὲ ἄλλοφύλους καὶ μάλιστα ἐχθροὺς ὄντας ἢ φίλους τῶν ἐχθρῶν, π.χ. τοὺς Φοίνικες. Εἶναι ἐξοφθάλμως καὶ πασιδήλως ἀνόητο τὸ ἀντίθετο.

β. **Λογική:** Ἡ Ἀθήνα πράγματι εἶχε καταστῇ «Ἑλλάδος παιδευσις» – διδασκαλεῖο τῆς Ἑλλάδος, ὅπως ὑπερφάνως διεκήρυξε ὁ Περικλῆς (Θουκ. Β', 38). Ὁ ρήτωρ Αἰσχίνης, ἐξόριστος σὴν Ρόδο, ἐκλιπαρεῖ τοὺς Ἀθηναίους ὄχι ν' ἀνακαλέσων τὸν ἴδιο, ἀλλὰ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐπάνοδο τῶν παιδιῶν του γιὰ νὰ μὴ στερηθοῦν τὴν παιδεία τῆς πόλεως! Καὶ στηρίζει τὸ αἴτημά του ἐπὶ τοῦ ὅτι ἄλλοι, μὴ Ἀθηναῖοι ὄντες, σὴν Ἀθήνα στέλνουν τὰ παιδιά τους νὰ μορφωθοῦν. Γράφει λοιπὸν σὴν ἱκετήρια ἐπιστολή του (12): «Αἰσχίνης Ἀθηναίων, τῇ Βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ». «Καὶ ἕτεροι μὲν, ὡς ἔοικε, τοὺς ἐαυτῶν παῖδας, τοὺς ἐν Βοιωτίᾳ γεννηθέντας ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ, πρὸς ὑμᾶς πέμπουσι τῆς αὐτόθι παιδείας μεθέξοντας» (γιὰ νὰ πάρουν Ἀθηναϊκὴ μόρφωση).

Τοῦτο ἀδιασείστως προκύπτει καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι δὲν ὑπῆρξε πνευματικὸς ἄνδρας ἐκ τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα τῆς ἀποικιακῆς διασπορᾶς, ποὺ νὰ μὴ ἐφοίτησε σὲ Σχολὲς τῶν Ἀθηναίων· σὴν Ἀκαδημία τοῦ Πλάτωνος, στὸ Λύκειον τοῦ Ἀριστοτέλους, σὴν Στοὰ τοῦ Ζήνωνος, σὴν Μαθηματικὴ τοῦ Εὐδόξου, σὴν Κυνική τοῦ Διογένης, σὲ Ρητορικὲς Σχολὲς τοῦ Ἰσοκράτους, τοῦ Λυσίου καὶ τοῦ Ἰσαίου, σὴν «Σχολή» τῆς Ἱστορίας τῶν Ἡροδότου καὶ Θουκυδίδου καὶ Ξενοφῶντος. Ἡ τὸ ὀλιγώτερο νὰ μὴ διέτριψε γιὰ λίγο ἢ πολὺ σὴν Πόλιν τοῦ Φωτός. (Ὅπως ἀργότερα συνέβη μὲ τοὺς ἐπιφανεῖς Ρωμαίους, ἀλλὰ καὶ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας). Ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἰσοκράτης στὸν ἴδιο τὸν λόγο του, τὸν «Παρηγορικό», διὰ πολλῶν (παράγραφοι 45-49), ποὺ ἐν μεταφράσει ἔχουν ὡς ἑξῆς, σημνύεται γιὰ τὸ πνευματικὸ μεγαλεῖο τῆς πόλεώς του:

«45. Ἡ δική μας πόλις καὶ θεάματα πάρα πολλὰ καὶ πάρα πολὺν ὥραϊα ἔχει νὰ παρουσιάσῃ, ποὺ διακρίνονται ἄλλα μὲν γιὰ τὲς τεράστιες δαπάνες ποὺ ἀπαίτησε ἡ κατασκευὴ τους (τὰ τῆς Ἀκροπόλεως), ἄλλα δὲ γιὰ τὴν ἀννυέρβλητη καὶ ἀπαράμιλλη καλλιτεχνική τους ἀξία καὶ ἄλλα καὶ γιὰ τοὺς δύο αὐτοὺς λόγους. Εἶναι δὲ τόσο τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων (Ἑλλήνων) ποὺ συρρέει σὴν πόλιν μας, ὥστε, ἂν δεχθοῦμε,

ὅπως καὶ συμβαίνει πράγματι, ὅτι κάτι σπουδαῖο προκύπτει ἀπὸ τὴν ἐπικοινωνία τῶν ἀνθρώπων μεταξύ τους, αὐτὸ εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐπίτευγμα τῆς δικῆς μας πόλεως.

»47. Τὴν καλλιέργεια λοιπὸν τοῦ πνεύματος, στὴν ὁποία χρωστοῦμε ὅλες αὐτὲς τὶς ἐπινοήσεις καὶ τὰ ἀρχιτεκτονήματα, καὶ ποὺ μᾶς ἐδίδαξε ἀκόμη “τὸ ἀγαθὸν πράττειν” καὶ ἐξημέρωσε τὰ ἦθῃ μας, καὶ μᾶς κατέστησε ἱκανοὺς νὰ διακρίνουμε τὶς συμφορὲς ποὺ μᾶς πλήττουν ἀπὸ ἀμάθεια καὶ ἀπρονοησία ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶναι ἀναπόφευκτες λόγῳ ἀνωτέρας θίας, καὶ μᾶς ἐπροίκισε μὲ τὴν δύναμη ν' ἀποφεύγουμε ἢ ν' ἀντιμετωπίζουμε τὶς πρῶτες καὶ νὰ ὑπομένουμε μὲ καρτερία τὶς δεύτερες, πρώτη ἢ πολιτεία μας ἐδίδαξε σὲ ὅλους καὶ ἀπέδωσε τὴν πρέπουσα σημασία στοὺς λόγους καὶ στοὺς λόγιους ποὺ τοὺς ἀναπτύσσουν. Ἀπέδωσε λοιπὸν ἡ πολιτεία μας καὶ τὴν πρέπουσα τιμὴ στοὺς ρητορικοὺς λόγους, διότι εἶχε τὴν θαθεὶα ἐπίγνωση ὅτι τὸ χάρισμα αὐτὸ τοῦ λόγου εἶναι τὸ ἰδιαίτερο γνῶρισμα μὲ τὸ ὁποῖο μᾶς ἐπροίκισε ἡ φύση καὶ μὲ τὸ ὁποῖο ξεχωρίσαμε ἀπὸ τὰ ἄλλα ζῶα καὶ χάρις σ' αὐτὸ κατωρθώσαμε νὰ γίνουμε ἀνώτερα ἀπὸ αὐτά, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὰ ἄλλα προβλήματα τοῦ βίου.

» Ἡ πόλη μας ἀκόμη κατέκτησε τὴν θαθεὶα ἐπίγνωση “οὕτω ταραχώδεις οὕσας τὰς τύχας”, ὥστε ὅλα τὰ ἀνθρώπινα ὑπόκεινται σὲ αἰφνίδιες μεταβολές, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν καλλιεργημένη διάνοια. Εἶχε τὴν βεβαιότητα ἀκόμη ἡ πολιτεία μας ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ πῆραν ἀπὸ τρυφερά ἡλικία μόρφωση, ποὺ ταιριάζει σ' ἐλεύθερους ἀνθρώπους, δὲν γίνονται ὀνομαστοὶ ἀπὸ τὴν τυχὸν ἀνδρεία, τὴν σωματικὴ τους ρώμη ἢ τὸν πλοῦτο τους, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἱκανότητά τους νὰ χειρίζονται σωστὰ τὴν λογικὴ τους ἀλλὰ καὶ τὸν λόγο, προφορικὸ καὶ γραπτὸ, ποὺ εἶναι τὰ ἀναμφισβήτητα κριτήρια τῆς φροντισμένης παιδείας. Καὶ τέλος ἔβλεπε καὶ διαπίστωνε ἡ πόλη μας ὅτι ὅσοι χειρίζονται καλὰ τὸν λόγο ὅχι μόνον στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τους ἀσκοῦν ἐπιρροή, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐκτιμῶνται».

Πρὸς ποίους λοιπὸν ἀπευθύνεται ὁ Ἰσοκράτης τὸ 380 π.Χ.; Πρὸς τοὺς Ἕλληνες –τοὺς λοιποὺς ἐκτὸς τῶν Ἀθηναίων–, ποὺ τοὺς καλοῦσε σὲ ἐνότητα. Καὶ μόνον σ' αὐτοὺς. Καί, νῆ Δία, ὅχι στοὺς Πέρσες, Λίβυες, Φοίνικες, Κάρες, Σκύθες, ὅπως οἱ ἀγνοοῦντες ἢ οἱ μωρολογοῦντες ἢ οἱ μισθαρνοῦντες ὑποστηρίζουν, προκειμένου νὰ ἰδεολογικοποιήσουν τὰ καταχθόνια σχέδιά τους γιὰ τὴν πολτοποίηση καὶ τὴν «πολυπολιτισμοποίηση» τῆς Ἑλλάδος! Καὶ γιὰ ποιά παιδείση ὁμιλεῖ; Καὶ γιὰ ποιά παιδείση κάνει λόγο; Γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ γενικῶς καὶ ἀορίστως καὶ ἀφηρημένως; Ἡ γιὰ τὴν συγκεκριμένη καὶ ὑψηλότετη, ποὺ παρείχε ἡ πόλη του; Περὶ «τῆς παιδεύσεως τῆς ἡμετέρας» ρητῶς ὁμιλεῖ, δηλαδὴ τῆς Ἀθηναϊκῆς. Τῆς Ἑλληνικῆς δηλαδὴ.

Ἡ ἀληθινὴ «ἐλληνοποίηση» ἀλλοδαπῶν καὶ μὴ

Ἡ ἀληθινὴ «ἐλληνοποίηση» ἀλλοδαποῦ διὰ τῆς μεθέξεως τούτου στὴν ἑλληνικὴ παιδεία δὲν συνίσταται στὴν χορήγηση σ' αὐτὸν τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγένειας, τῆς Ἑλληνικῆς δηλαδὴ «πολιτείας», ἡ ὁποία σπανιώτατα καὶ ὑπὸ αὐστηρότατες προϋποθέσεις ἀπονεμόταν (βλ. ἔργο μας «Ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ Δίκαιο»), ἀλλὰ διὰ τῆς οἰκοθεν καὶ οἰκεία αὐτοῦ δουλήσει «πολιτογραφῆσεως» του στὴν «Πολιτεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἰδεῶν» (Καθάφης), ποὺ εἶναι καθαρῶς πνευματικὴ καὶ πολιτισμικὴ, ὑπερχρονικὴ, ὑπερτοπικὴ, ὑπερφυλετικὴ, ὑπερεθνικὴ.

Ἡ «Πολιτεία τῶν Ἑλληνικῶν Ἰδεῶν καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ» «ἰδρύθηκε»

για πρώτη φορά κατά την Έλληνιστική περίοδο, μετά τον πνευματικό εξελληνισμό της γνωστής τότε οίκουμένης, με πρωτεύουσά της πάντοτε την Ἀθήνα και συμπεριλαμβανόμενες την Ἀλεξάνδρεια της Αἰγύπτου, την Ἀντιόχεια και την Πέργαμο και με πνευματικές ἐστίες σ' ὅλες τις ἑλληνικές πόλεις της καθ' ἡμᾶς και της ἀπώτερης Ἀνατολῆς. Σ' αὐτὴν τὴν ὑπερφυλετική «Ἑλληνικὴ Πολιτεία» ἐνεγράφησαν σχεδὸν τὸ σύνολο τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων, τῶν ἑλληνιζόντων, τῆς ἐποχῆς: Αἰγύπτιοι, Σύριοι, Ἑβραῖοι, Λίβυες, Ἰνδοί, Καππαδόκες, Κᾶρες, Νουμιδοὶ κ.ἄ.

Στὴν συνέχεια ἐγγράφονται ὡς πολῖτες αὐτῆς τῆς πολιτείας οἱ ἐπιφανέστεροι πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἄνδρες τῆς Ρώμης, ἐπαιρόμενοι μάλιστα γιὰ τὴν «ἐλληνοποίησιν» τους, ὅπως ὁ Κικέρων, ὁ Κοϊντιλιανός, ὁ Ὀράτιος, ὁ Βεργίλιος, ὁ Σενέκας, ὁ Τίτος Λίβιος, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὁ διακρινόμενος διὰ τὴν «φιλελληνικὴν ἔκστασιν» του Νέρων (W. Durant, «Ἱστορία τοῦ Πολιτισμοῦ», τ. Γ', σελ. 399), ὁ Ἀδριανός, ὁ Μᾶρκος Αὐρήλιος, οἱ Γράκχοι, οἱ Κορνήλιοι. [«Ἡ τέχνη ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Αὐγούστου ἦτο κυρίως ἑλληνική» (αὐτόθι)]. Οἱ πολεοδόμοι, οἱ ἀρχιτέκτονες, οἱ γλύπτες, οἱ ζωγράφοι, οἱ ποιητές, οἱ ἱστοριογράφοι, οἱ νομομαθεῖς γίνονται ὅλοι τους «Ἕλληνες» πολῖτες αὐτῆς τῆς πολιτείας. Στὴν Ρώμη ὁμιλεῖται περισσότερο ἢ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ πόλη κοσμεῖται μὲ τοὺς ἑλληνικοὺς ρυθμοὺς καὶ κίονες, τὸν Κορινθιακὸν, τὸν Ἰωνικὸν, τὸν Δωρικὸν καὶ μὲ τὰ ἑλληνικὰ ἀγάλματα, πρωτότυπα ἢ ἀντίγραφα τους. Ἐτοί ἐπιδεδαιώνεται ὁ Ὀράτιος ἀποφανθεὶς ὅτι «*Graecia capta ferum victorem vicii et intulit agresti Latio artes et philosophiam*». [«Ἡ Ἑλλάς ἡττηθεῖσα τὸν ἄγριον νικητὴν ἐνίκησε καὶ εἰσήγαγε εἰς τὸ ἀγροῖκον Λάτιον τὰς τέχνας καὶ τὴν Φιλοσοφίαν»]. «Ἕλλην», διαπρεπὴς μάλιστα καὶ εὐεργέτης τῆς Δύσεως, ἀναδεικνύεται ἀργότερα ὁ μεγάλος Ἀραβας φιλόσοφος, ὁ Ἀβερρόης, ὁ σώσας τὸν Ἀριστοτέλη καὶ στὴν συνέχεια ὁ Ἑρασμος, ὁ Φίλιππος Μεγάλῃων, ὁ Μαργίλιο Φιτσίνο, οἱ Μένδοι, ὁ «ἐλληνοκεντρικὸς» Γουίλιαμ Σαίξπηρ, ὁ Λαφονταίν, ὁ Μολλιέρος, ὁ Ρακίνας, ὁ Πῶλ Βαλερύ, ὁ Ἑρνέστος Ρενάν, ὁ Γκαίτε, ὁ Νίτσε, ὁ Βενιαμὴν Φραγκλῖνος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἑλληνοπαιδευμένοι ἄνδρες. Τὸ Βερολίνο, ἡ Στοκχόλμη, τὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνο ἀνταγωνίζονται μετὰ τοὺς στὸ ποιὸς θὰ «ἐλληνοποιήσῃ» τοὺς πρὸ ἀθηναικοὺς πνευματικοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς τους. Καὶ στὸν 20ὸν αἰῶνα οἱ ὑψηλότερες κορυφές τῆς διανοήσεως τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου «Ἕλληνες» τὴν παιδείαν ὑπῆρξαν.

Καὶ σήμερα ἀπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης «Ἕλληνες» πολῖτες αὐτῆς τῆς πολιτείας εἶναι ὅλοι ἐκεῖνοι, σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση καὶ Νότο καὶ Βορρᾶ, πού τῆς παιδείας τῆς ἑλληνικῆς μετέχουν καὶ προμαχοῦν ὑπὲρ αὐτῆς μὲ τὰ ἐπιστημονικά τους ἔργα, τὶς προτάσεις τους, τὰ ἄρθρα τους, τὴν διδασκαλίαν τους στὰ Λύκεια καὶ στὰ Πανεπιστήμια τῶν χωρῶν τους γιὰ τὴν διάσωση καὶ τὴν ἐπέκτασιν αὐτῆς. Αὐτὴ βεβαίως εἶναι ἡ ἀληθὴς ἑλληνοποίησις καὶ ὄχι ἡ ἀσκούμενη ἰθαγενοποίησις ἀποκλήρων ἀνθρωπίνων ὑπάρξεων, πού ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Νότου συρρέουν στὴν Ἑλλάδα.

Μπορεῖ αὐτὴ ἡ ἀνελλήνιστη πολιτεία μὲ τὴν ἀφελληνισμένη ἐκπαίδευση –ὄχι παιδεία– πού προσφέρει στὰ ἴδια τὰ Ἑλληνόπουλα, πού τὰ κάνει ἀνιστόρητα, ἀγλωσσα, ἄμουσα, ἀνελλήνιστα, νὰ ἑλληνοποιήσῃ τοὺς ξένους της, ὅπως μὲ οὐρανόμηκες θρόσος ὑπόσχεται; Μά, οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος. Καὶ ἡ «Ἑλληνικὴ» ἐκπαίδευσις στερεῖται ὄχι μόνον ἑλληνικότητος ἀλλὰ καὶ στοιχειώδους ἔστω παιδείας.

Παν. Κυριακόπουλος

Φιλολόγος-Δικηγόρος
Καθηγητὴς Τ.Ε.Ι. Πειραιῶς

«ΣΥΡΡΙΚΝΩΜΕΝΟΙ» ΚΑΤΑ 2.100% ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΤΩΝ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΟ «ΠΑΡΙΟΝ ΜΑΡΜΑΡΟΝ»;

«Ένας περίεργος κωδικός»: 21,21174

Τὸ 1627 μ.Χ. δρέθηκε στὴν νῆσο Πάρο θραῦσμα μαρμάρου, στὸ ὁποῖο ἀναγράφονται γεγονότα καὶ χρονολογίες τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1.318 μέχρι τοῦ ἔτους 91 πρὸ τῆς ἐγγαράξεως τοῦ μαρμάρου, πὺν θεωρεῖται ὅτι κατεσκευάσθη τὸ 264 π.Χ. Ἀλλὰ σὲ ἀρχαῖα ἑλληνικὰ γραπτὰ μνημονεύονται χρονολογίες γεγονότων τοῦ ἀπωτάτου ἑλληνικοῦ παρελθόντος κατὰ πολλὰς χιλιετίες πρὶν μακρινές. Δὲν εἶναι γνωστὸ, ποιὸς ἐπενόησε τὸ Πάριο Μάρμαρο (ΠΜ), οὔτε ἀπὸ ποῦ ἐλήφθησαν οἱ σχετικὲς πληροφορίες. Μετὰ τὴν μελέτη τοῦ ΠΜ ἀπὸ ξένους ἀρχαιολόγους ἐπεκράτησε διεθνῶς ἡ ἄποψη, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς ἀρχίζει τὴν 2α χιλιετία π.Χ. Ἔτσι ὁ Ἑλληνισμὸς ἀπεκόπη ἀπὸ τὶς πανάρχαιες χρονικὲς ρίζες του. Βάσει ἀστρονομικῶν στοιχείων ἀρχαίων γραπτῶν ἐπεσημίναμε τὸν κωδικό, μὲ τὸν ὁποῖο ὁ ἄγνωστος ἐμπνευστὴς τοῦ ΠΜ συνέπτυξε τὴν ἑλληνικὴ παναρχαιότητα καὶ ἀποκωδικοποιήσαμε τὶς ἐγχάρακτες χρονολογίες του. Ἡ ἀρχαιότερα ἐξ αὐτῶν εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν Κέκροπος, ἡ ὁποία ἀνάγεται στὴν 28,2 (±0,5) χιλιετία π.Χ., ἐνῶ κατὰ τὸ ΠΜ τοῦτο συνέβη μόλις τὸ 1.582 π.Χ.

Τὸ «Πάριον Μάρμαρον»¹ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο θραύσματα μαρμάρου, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓνα ἀνευρέθη στὴν νῆσο Πάρο τὸ 1627 μ.Χ., καὶ μετεφέρθη ἀπὸ Ἀγγλο εὐγενῆ στὴν πατρίδα του, ἀπὸ τότε δὲ εὐρίσκεται στὸ μουσεῖο Ashmolean τῆς Ὁξφόρδης. Στὸ θραῦσμα τοῦτο ἀναγράφονται ἐπιγραμματικῶς 79 γεγονότα μὲ τὶς ἀντίστοιχες χρονολογίες, πὺν καλύπτουν χρονικὴ περίοδο 1.227 ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ πρώτου βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Κέκροπος (1.582 π.Χ. κατὰ τὸ ΠΜ), μέχρι τοῦ ἀρχοντος Ἀθηνῶν Καλλιστράτου, τὸ 355 π.Χ. Στὸ ἄλλο θραῦσμα τοῦ μαρμάρου πὺν ἀπεκαλύφθη ἀργότερα στὴν Πάρο καὶ εὐρίσκεται στὸ ἐκεῖ ἀρχαιολογικὸ μουσεῖο, ἀναγράφονται 27 χρονολογίες μὲ γεγονότα πὺν καλύπτουν συνολικὸ διάστημα 37 ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου καὶ τῆς ἐνάρξεως τῆς βασιλείας τοῦ Ἀλεξάνδρου (336 π.Χ.) ἐπὶ ἀρχοντος Ἀθηνῶν Πυθοδήλου, μέχρι τοῦ ἀρχοντος Ἀθηνῶν Εὐκλήμονος (299 π.Χ.).

Δὲν ἀναγράφεται ποιὸς κατεσκεύασε τὸ ΠΜ, οὔτε διευκρινίζεται ἀπὸ ποῦ πῆρε τὶς πληροφορίες καὶ πῶς ὑπελόγησε τὶς χρονολογίες πὺν ἐλάξευσε στὸ μάρμαρο ὁ ἄγνωστος ἀρχαῖος ἱστορικός. Θεωρεῖται ὁμως βέβαιον, ὅτι ἡ ἐγγράφη ἐγίνε τὸ 264 π.Χ. καὶ ὡς ἐκ τούτου γιὰ νὰ ἀναγάγῃμε τὰ ἀναγραφόμενα ἔτη τοῦ ΠΜ σὲ ἔτη πρὸ Χριστοῦ πρέπει νὰ προσθέσωμε σὲ αὐτὰ τὸν ἀριθμὸ 264.

Σὲ προηγουμένη ἐργασία μας περὶ τοῦ ΠΜ¹ εἴχαμε παραθέσει μόνον 24 ἀπὸ τὶς 79 ἀναγραφὰς τοῦ πρώτου («Α») θραύσματος τοῦ ΠΜ καὶ 11 ἀπὸ τὶς 27 ἀναγραφὰς τοῦ δευτέρου («Β») θραύσματος, πὺν μᾶς εἶχαν δοθῇ ἀπὸ ἐντυπο ἰδιωτικῆς συλλογῆς, τὸ ὁποῖο ἔφερε τὸν χειρόγραφο τίτλο «ΠΑΡΙΟΝ ΜΑΡΜΑΡΟΝ», ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ 1904». Κατωτέρω παραθέτομε ἄλλες 17 ἀναγραφὰς τοῦ «Α» θραύσματος τοῦ μαρμάρου, μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Ὀμήρου, διότι εἶναι χρήσιμες στὴν

παρούσα μελέτη μαζί με τις υπάρχουσες στην προαναφερθείσα έργασία μας,¹ στην οποία παραπέμπουμε τὸν ἀναγνώστη πού ἐπιθυμεί νά ἔχῃ πληρέστερη εἰκόνα τοῦ ὅλου θέματος.

«Α» θραῦσμα τοῦ ΠΜ. Ἀποσπάσματα

5 ἀ[φ' οὗ Ἀμφι]κτύων <δ> Δευκαλίωνος ἐδασίλευσεν ἐν Θερμοπύλαις καὶ συνήγε τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν οἰκοῦντας καὶ ὠ[νό]μασεν Ἀμφικτύονας καὶ Π[υλ]αία[ν], οὗ [περ] καὶ νῦν ἔτι θυοῦσιν Ἀμφικτύονες ἔτη ΧΗΗΓΓΙΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Ἀμφικτύων ὁ υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος ἐδασίλευσε στὴς Θερμοπύλες καὶ συνήγαγε τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν κατοικοῦντας καὶ (τοὺς) ὠνόμασε Ἀμφικτύονας [...], (παρῆλθον) 1.258 ἔτη (1522 π.Χ.).»]

6 ἀφ' οὗ Ἕλλην ὁ Δευκ[αλί]ωνος Φθι[ώ]τιδος ἐδασίλευσε, καὶ Ἕλληνες ὠ[νο]μάσθησαν τὸ πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι, καὶ τὸν [ἀγ]ῶνα ΠΑΝΑΘ.ΝΑΙ.ΩΙ] ΧΗΗΓΓΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Ἕλλην ὁ υἱὸς τοῦ Δευκαλίωνος ἐδασίλευσε στὴν Φθιώτιδα, καὶ ὠνομάσθησαν Ἕλληνες οἱ πρότερον Γραικοὶ καλούμενοι [...], (παρῆλθον) 1.257 ἔτη, ἐπὶ βασιλείᾳ Ἀθηνῶν τοῦ Ἀμφικτύονος (1.521 π.Χ.).»]

8 ἀφ' οὗ [Κίλιξ καὶ Φοῖνιξ οἱ Ἀγῆνορος Κιλικίας καὶ Φοι]νίκης ἐδασίλευσαν, ἔτη, ΧΗΗΓΓΙΙ βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἀμφικτύονος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Κίλιξ καὶ ὁ Φοῖνιξ, υἱοὶ τοῦ Ἀγῆνορος ἐδασίλευσαν στὴν Κιλικία καὶ τὴν Φοινίκη, (παρῆλθον) 1.252 ἔτη (1.516 π.Χ.).»]

9 ἀφ' οὗ ναῦ[ς] κατασκευασθεῖσα ὑπὸ Δαναοῦ πρώτη πεντ[ή]ρχ[οντα] κωπ[ι]ῶν ἐξ Αἰγύπτου εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπλευσε καὶ ὠνομάσθη πεντηκόντορος, καὶ αἱ Δαναοὶ θυγατέρες..... ΩΝΗ καὶ ΒΑ.... ΛΑΡΕΥΩ καὶ Ἑλίχη καὶ Ἀρχεδίκη ἀποκληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν λοιπῶν [τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Λινδίας τὸ ἱερὸν καὶ τὸ ἄγαλμα ἰδρύ]σαντ[ο] καὶ ἔθυσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς ἐμ[ε] παρά[πλω]ι ἐν Λίνδῳ τῆς Ῥοδίας, ἔτη ΧΗΗΔΔΔΓΓΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου].

[«Ἀφ' οὗ τὸ πρῶτο πλοῖο πού κατασκευάσθη ἀπὸ τὸν Δαναὸ με πενήντα κουπιά ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο ἐπλευσε στὴν Ἑλλάδα καὶ ὠνομάσθη πεντηκόντορος, καὶ οἱ θυγατέρες τοῦ Δαναοῦ [...] καὶ ἡ Ἑλίχη καὶ ἡ Ἀρχεδίκη προσέφεραν θυσία στὴν ἀκτὴ τῆς Λίνδου τῆς Ῥόδου, (παρῆλθον) 1.247 ἔτη, βασιλεύοντος στὴν Ἀθήνα τοῦ Ἐριχθονίου.»]

10 ἀφ' οὗ Ἐριχθόνιος Παναθηναίους τοῖς πρώτοις γενομένοις ἄρμα ἔξευξε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐδείκνυε καὶ Ἀθηναίους [ὧν] ὁμ[ασε] καὶ [ἄγαλμα θ]εῶν μητρὸς ἐφάνη ἐν Κυδέλοις, καὶ Ὑαγνις ὁ Φρυγὲς αὐλοῦς πρῶτος ἦρξεν ἐν Κ** ΝΑΙΩΝ τοὺς Φρυγᾶς [καὶ] ἁρμονίαν τὴν καλουμένην Φρυγιστὴ πρῶτος ἠύλησε καὶ ἄλλους νόμους Μητρὸς Διονύσου Πανὸς καὶ τὸν ΕΠ*** ἔτη ΧΗΗΔΔΔΠΙΙ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου τοῦ τὸ ἄρμα ζεύξαντος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Ἐριχθόνιος στὰ πρῶτα Παναθηναία ἔξευξε ἄρμα καὶ ἐδείκνυε τὸν ἀγῶνα [...] καὶ ὁ Ὑαγνις ὁ Φρυγὲς ἐφύρε πρῶτος τοὺς αὐλοῦς καὶ πρῶτος ἐπαίξε με αὐτὸ τὴν ἁρμονία ὅπως ὀνομάζεται Φρυγιστὴ καὶ [...] τῆς Μητρὸς τοῦ Διονύσου Πανὸς [...], (παρῆλθον) 1.242 ἔτη, ἐπὶ βασιλείᾳ Ἀθηνῶν Ἐριχθονίου ὁ ὁποῖος ἔξευξε τὸ ἄρμα (1.506 π.Χ.).»]

11 ἀφ' οὗ Μίνως [ὁ] πρ[ό]τερος ἐ[δ]ασίλευσε Κρήτης καὶ Ἀπολλωνίαν ὠικισε, καὶ σίδηρος ἠύρεθῃ ἐν τῇ Ἰδη, εὐρόντων τῶν Ἰδαίων Δακτύλων Κέλμιος καὶ Δαμναμενέως, ἔτη ΧΗ**, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίωνος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Μίνως ὁ πρῶτος ἐδασίλευσε στὴν Κρήτη καὶ ἔκτισε τὴν Ἀπολλωνίαν, καὶ εὐρέθη σίδηρος στὴν Ἰδη, καὶ εὗρον τοὺς Ἰδαίους Δακτύλους ὁ Κέλμιος καὶ [...], (παρῆλθον) 1.1 (;)(;) ἔτη ἐπὶ βασιλείᾳ Ἀθηνῶν Πανδίωνος.»]

13 ἀφ' οὗ Τριπτόλεμος ἐθέρισε τὸν καρπὸν, ὃν] ἔσπειρεν ἐν τῇ Ῥαρίᾳ καλουμένῃ Ἐλευσῖνι, ἔτη Χ[Η]ΔΔΔΔΓ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθῶς].

[«Ἀφ' οὗ ὁ Τριπτόλεμος ἐθέρισε τὸν καρπὸν, πού ἐσπείρε στὴν Ῥαρία τὴν καλουμένην Ἐλευσῖνα, ἔτη 1.145, βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Ἐριχθῶς (1.409 π.Χ.).»]

15 [ἀφ' οὗ Εὐμόλπος *** ΝΟΥ τὰ μυστήρια ἀνέφηγεν ἐν Ἐλευσῖνι καὶ τὰς τοῦ [πατρὸς Μ]ουσαιὸν ποιήσ[ει]ς ἐξέθηκ[εν], ἔτη ΧΗ**, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Ἐριχθῆ[ως] τοῦ Πανδίωνος.

[«Ἀφ' οὗ ὁ Εὐμόλπος [...] τὰ μυστήρια ἐφάνερωσε στὴν Ἐλευσῖνα καὶ τὰς ποιήσεις τοῦ πα-

τρος τοῦ Μουσαίου ἐξέθεσε, (παρῆλθον) ἔτη 1.1 (;)(;), βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Ἐριχθέως υἱοῦ τοῦ Πανδίωνος».]

16 ἀφ' οὗ καθαρός πρῶτον ἐγένετο..... ΟΥΠΙΡΩΤΩΙΑΟΝ...ΕΑΝΤ*** ἔτη ΧΓΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίωνος τοῦ Κέκροπος.

[«Ἀφ' οὗτο ἔγινε ὁ πρῶτος καθαρός [...] (παρῆλθον) ἔτη 1.062, βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Πανδίωνος υἱοῦ τοῦ Κέκροπος (1.326 π.Χ.)».]

17 ἀφ' οὗ [ἐ]ν Ἑλευσίῃ ὁ γυμνικός [ἀγών**] ΑΦΟΥ.....ΑΙ.. τὰ Λύκαια ἐν Ἀρκαδίᾳ ἐγένετο ἐδόθησαν.. τοῖς Ἕλλη[η]σι[ν] ἐτ[η].. Ν.. βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Πανδίωνος τοῦ Κέκροπος.

[«Ἀφ' οὗτο ὁ γυμνικός ἀγὼν στήν Ἑλευσίᾳ [...] .. ἔγιναν τὰ Λύκαια στήν Ἀρκαδία [...] ἔτη... [...] βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Πανδίωνος υἱοῦ τοῦ Κέκροπος».]

20 ἀφ' οὗ Θησεὺς βασιλεύσας Ἀθηνῶν τὰς δώδεκα πόλεις εἰς τὸ αὐτὸ συνώκισεν καὶ πολιτείαν <μίαν> καὶ τὴν δημοκρατίαν [πα]ρέ[δ]ω[κε] καί**.... ΟΣ Ἀθηνῶν τὸν τῶν Ἰσθμίων ἀγῶνα ἔθηκε Σίνιν ἀποκτείνας, ἔτη ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΓ.

[«Ἀφ' οὗτο ὁ Θησεὺς ὅταν ἔγινε βασιλεὺς τῶν Ἀθηνῶν τὶς δώδεκα πόλεις συνέταξε εἰς μίαν καὶ πολιτείαν μίαν καὶ τὴν δημοκρατίαν παρέδωσε καί... [...]... καθιέρωσε τὸν ἀγῶνα τῶν Ἰσθμίων ἀφοῦ ἐφόνησε τὸν Σίνιν, (παρῆλθον) 995 ἔτη (1.259 π.Χ.)».]

21 ἀπὸ τῆς Ἀμ[αζ]όν[ων] εἰς τὴν Ἀττικ[ή]ν στρατείας, ἔτη ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησεῶς.

[«Ἀπὸ τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἀμαζόνων εἰς τὴν Ἀττικὴν, (παρῆλθον) ἔτη 992, βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Θησεῶς (1.256 π.Χ.)».]

22 ἀφ' οὗ Ἀργεῖοι [μ]ε[τ] Ἀδράσ[του] ἐπὶ Θή[δας] [ἐστράτ]ευσαν καὶ τὸν ἀγῶνα [ἐ]ν [Νεμέ]α[ι] ἐθ[ε]σαν [ἐ]π' Ἀρχεμοῶν, ἔτη ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Θησεῶς.

[«Ἀφ' οὗτο οἱ Ἀργεῖοι μὲ τὸν Ἀδραστο ἐξεστράτευσαν ἐναντίον τῶν Θηδῶν καὶ διεξήγαγον τὸν ἀγῶνα στήν Νεμέα [...], (παρῆλθον) ἔτη 987, βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Θησεῶς (1.251 π.Χ.)».]

25 ἀφ' οὗ Ὁρέστη [ι τῶ]ι ΑΙΤΩΝΑΥΤΟ [καὶ τῇ Α] ἰγίσθον θυγατρὶ [Ἡριγ]όν[η] ὑπέρ Α] ἰγίσθου καὶ [Κλ]υ[τα]μῆστρας δίκη ἐγένετο ο ἐν Ἀργεῖοι πάγωι, ἦν Ὁρέστης ἐνίκησεν, [ἴσων] γενομένων τ[ῶ]ν [ψή]φων, ἔτη [Γ]ΗΗΗΗΔΔΔ[ΔΠ]Π βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Δημοφῶντος.

[«Ἀφ' οὗτο ἔγινε στὸν Ἀρειὸ πάγῳ ἡ δίκη τοῦ Ὁρέστη καὶ τῆς Ἡριγόνης τῆς θυγατρὸς τοῦ Αἰγίσθαου, (γιὰ τὸν φόνο) τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς Κλυταμῆστρας, στήν ὁποία ἐνίκησε ὁ Ὁρέστης, μὲ ἰσοψηφία, (παρῆλθον) 944 ἔτη βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Δημοφῶντος (1.208 π.Χ.)».]

27 ἀφ' οὗ Νη[λ]εὺς ὤικισε Μίλη[τον] καὶ τὴν ἄλ[λ]η[ν] ἰων[ίαν], ἔφεσον Ἐρυθράς Κλαζομενάς [Πρι]ήνην Λέβεδον Τέω Κολοφῶνα [Μ]υοῦντα Φώκα[ιαν] Σάμον [Χίον] καὶ τὰ [Παν]ιώνια ἐγένετο, ἔτη ΓΗΗΗΔ[ΔΠ]Π βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Μελ[ε]θεῶς <δο- ντος> τρεῖςκαίδεκάτον [ἔτο]νς.

[«Ἀφ' οὗτο ὁ Νηλεὺς [...] τὴν Μίλητον καὶ ὅλην τὴν ἄλλην Ἰωνίαν, Ἐφεσον Ἐρυθράς Κλαζομενάς Πριήνην Λέβεδον Τέω Κολοφῶνα Μυοῦντα Φώκαιαν Σάμον Χίον καὶ ἔγιναν τὰ Πανιώνια, (παρῆλθον) 823 ἔτη βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Μενεσθέως <ἢ τοῦ Μέδοντος> στὸ δέκατο τρίτο ἔτος (τῆς βασιλείας του (1.087 π.Χ.)».]

28 ἀφ' οὗ Ἡσιόδος ὁ ποιητὴς ἐφάνη, ἔτη ΓΗΓΔΔΠΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν...

[«Ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ποιητοῦ Ἡσιόδου, (παρῆλθον) 673 ἔτη, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν... (937 π.Χ.)».]

29 ἀφ' οὗ Ὀμηρος ὁ ποιητὴς ἐφάνη, ἔτη ΓΗΔΔΔΠΠ, βασιλεύοντος Ἀθηνῶν Διογνήτου.

[«Ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ ποιητοῦ Ὀμήρου (παρῆλθον) 643 ἔτη, βασιλεύοντος εἰς Ἀθήνας τοῦ Διογνήτου (907 π.Χ.)».]

Ἡρόδοτος καὶ Πάριο Μάρμαρο

Στὴν προαναφερθεῖσα ἐργασία μας¹ («Δαυλός», σελ. 16943) εἶχαμε γράψει ἐνδεικτικῶς ὅτι σύμφωνα μὲ τὰ ἐξιστορούμενα ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο ἱστορικό Διόδωρο τὸν Σικελιώτη (80-20 π.Χ.), τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τοῦ (πρώτου) βασιλέως Ἀθηνῶν Κέκροπος μέχρι τῆς διαβάσεως τοῦ Ἀλεξάνδρου στήν Ἀσία εἶναι 23.000 ἔτη, ἐνῶ κατὰ τὸ ΠΜ τὸ διάστημα τοῦτο εἶναι μό-

νον 1.248 έτη. Έπίσης είχαμε σημειώσει ότι στο ΠΜ διαφαίνεται μία συμπύκνωση χρόνου στα μεσοδιαστήματα μεταξύ των αναγραφόμενων γεγονότων του άπωτάτου έλληνικού παρελθόντος, και ότι το μάρμαρο τουτο πιθανώς αποτελεί μίαν εκ των κυριωτέρων αίτιων της διεθνώς επικρατησάσης έσφαλμένης χρονολόγησης της έλληνικής παναρχαιότητας.

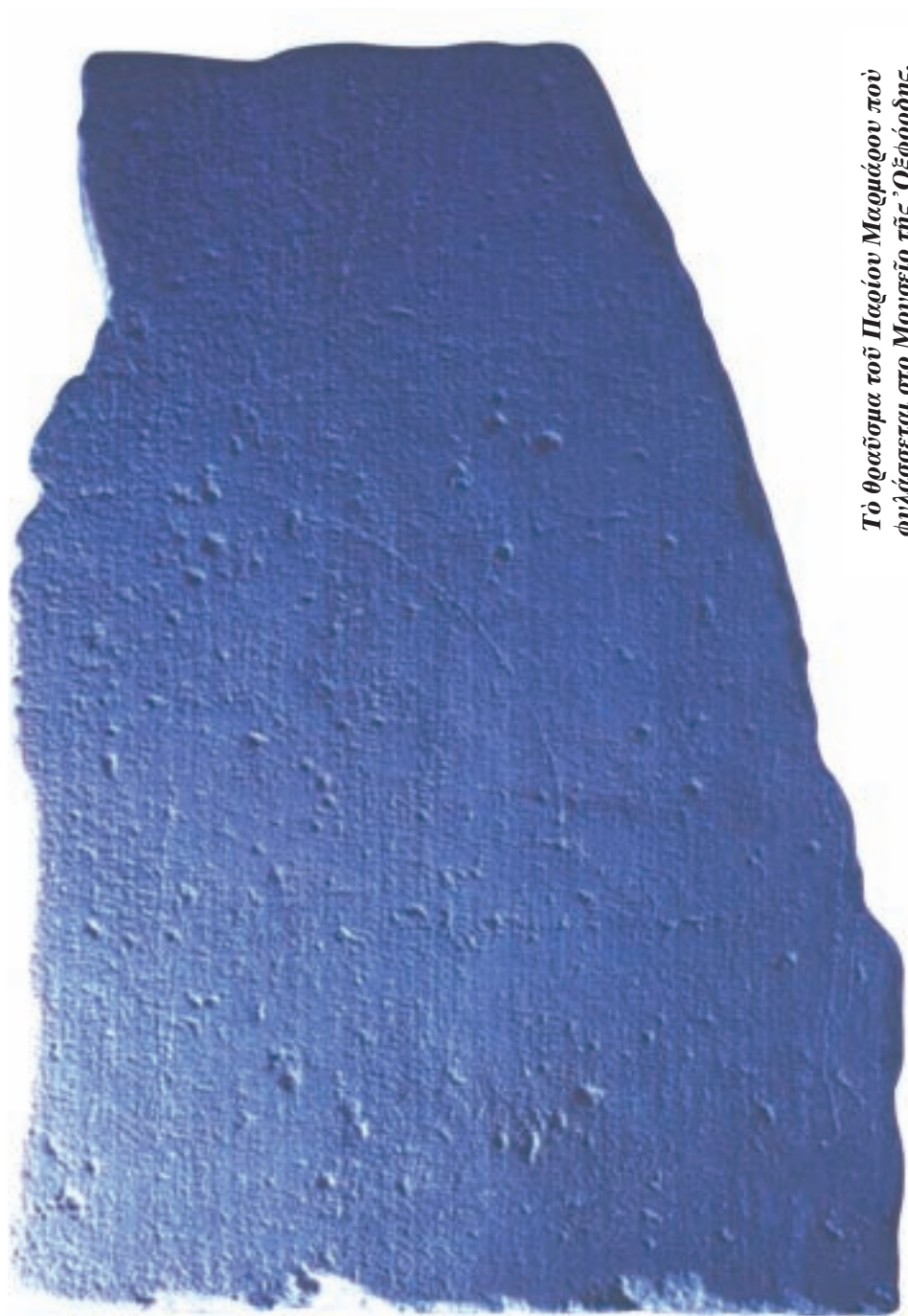
Στήν προσιτή σε έμάς σχετική βιβλιογραφία βρήκαμε ότι πρώτος ό 'Ηρόδοτος, πού γεννήθηκε τό 485 π.Χ. στήν 'Αλικαρνασσό της Καρίας, έγραψε δάσει άορίστων προφορικών πληροφοριών άρχαίων Αίγυπτίων, τούς όποιους δέν κατονομάζει, ότι ό Διόνυσος και ό 'Ηρακλής των 'Ελλήνων (κατ' αντιδιαστολήν πρός τούς όμωνύμους θεούς των παναρχαίων Αίγυπτίων) έζησαν άντιστοίχως 1.600 και 900 έτη πρό αύτου, ότι τά Τρωικά συνέδησαν 800 έτη πρό της έποχής του² και ότι ό 'Όμηρος και ό 'Ησίόδος έζησαν περίπου 400 έτη πρό αύτου.³ Ένεκα της γενικωτέρας φιλικής διαθέσεως πού εκδηλώνει στις ιστορίες του ό 'Ηρόδοτος πρός τούς άλλους και ένεκα της παραλλήλου τάσεώς του νά ύποτιμά (άκροθιγώς) τούς 'Ελληνες, ό Πλούταρχος (45-120 μ.Χ.) τόν άποκαλεί «φιλοβάρβαρον».⁴ Αλλά στα βιβλία του 'Ηροδότου δέν ύπάρχει ούτε σκόπιμη ούτε συστηματική χρονολογική σμίκρυνση της έλληνικής παναρχαιότητας και, όπου αναγράφει πολύ μικρές χρονολογίες γεγονότων του άπωτέρου έλληνικού παρελθόντος ό 'Ηρόδοτος, τό κάνει έπειδή τό άκουσε από άλλους. Έξ άλλου αναφέρει και συμβάнта της παναρχαιότητας πολλές χιλιετίες πρό αύτου. Έπί παραδείγματι λέγει ότι στους (άρχαίους) Αίγυπτίους ύπάρχει ή γνώμη ότι ό Πάν είναι ό άρχαιότατος θεός και ότι ό Διόνυσος είναι πολύ νεώτερος και (ότι ή έποχή του Διονύσου) λογίζεται 15.000 έτη πρίν από τόν βασιλέα 'Αμασιν⁵ (ό όποιος ήτο σύγχρονος του Σόλωνα και του Κροίσου⁶).

Αντιθέτως στο Πάριο Μάρμαρο διαφαίνεται μία συστηματική και μεθοδευμένη (κωδικοποιημένη) και προφανώς σκόπιμη χρονική συμπύκνωση των μεσοδιαστημάτων των αναγραφόμενων συμβάντων του άπωτάτου παρελθόντος των 'Ελλήνων, και μάλιστα κατά τρόπον, ώστε τά άναφερόμενα νά είναι πολύ πειστικά και νά μήν αφήνουν περιθώρια άμφιβολίας περι της ακριβείας των αναγραφόμενων χρονολογιών. Πρέπει νά σημειωθεί ότι τό 264 π.Χ., πού θεωρείται ότι έλαξεύθη τό ΠΜ, δέν ήτο γνωστή ή χρονολόγηση της παναρχαιότητας δάσει άστρονομικών στοιχείων άρχαίων γραπτών, διότι δέν είχε άκόμη άνακαλυφθή από τόν 'Αρίσταρχο (2ος αιών π.Χ.) ή προήγηση των έποχών έν σχέσει πρός την θέση του 'Ηλιου μεταξύ των άπλανών άστέρων κατά τις ίσημερίες και τις τροπές, και έν ό άγνωστος έπινοήτης του ΠΜ έκανε σκολιμώς την συμπύκνωση των χρονολογιών, πρέπει νά ήτο βέβαιος ότι αύτό δέν θα άπεκαλύπτετο στο μέλλον. Με τό Πάριο Μάρμαρο ό 'Ελληνικός Πολιτισμός άπεκόπη χρονικώς από τις πανάρχαιες ρίζες του. Στήν βιβλιογραφία πού μέχρι τώρα άναδιφήσαμε, δέν βρήκαμε Έλληνα άρχαίο ιστορικό από την Πάρο ή άλλης καταγωγής, ό όποιος θα ήτο ένδεχόμενο νά έχη έπινοήσει την χρονική συμπύκνωση των γεγονότων του ΠΜ.

Σκοπός της παρούσης εργασίας μας ήτο νά προσδιορίσωμε τόν κωδικό (συντελεστή), με τόν όποιο έμεθοδεύθη ή σύμπτυξη της έλληνικής παναρχαιότητας, και με την δόθεια του κωδικού τουτου νά άποκωδικοποιήσωμε τις χρονολογίες των συμβάντων πού έλαξεύθησαν στο ΠΜ. Τόν σκοπό μας έπραγματοποιήσαμε ως άκολούθως:

Προσδιορισμός κωδικού συμπυκνώσεως των χρονολογιών του ΠΜ

Στό ΠΜ αναγράφεται ότι οι 'Ελληνες έξεστράτευσαν στήν Τροία 954 έτη πρό της λαξεύσεως του μαρμάρου (1.582 π.Χ.). Έμεις σε παλαιότερα εργασία μας⁶ είχαμε ύπολογίσει δάσει των δεδομένων περι της μεταπτώσεως του άξονος της γής και άστρονομικού στοιχείου του στίχου X27 της 'Ιλιάδος ότι ό Τρωικός Πόλεμος (ΤΠ) πρέπει νά έγινε την 18η (±3) χιλιετία π.Χ., και σε άλλη πρόσφατη εργασία μας⁷ δάσει διαφορετικών άστρονομικών στοιχείων ύπελογίσαμε ότι ό ΤΠ πρέπει νά είχε γίνει μεταξύ της 25ης και 21ης χιλιετίας π.Χ. Έπειδή οι δύο αυτές μεγάλες χρονικές περιόδοι της παναρχαιότητας συμπί-

Τὸ θραῦσμα τοῦ Παρίου Μαρμάρου ποὺ
φυλάσσεται στο Μουσείο τῆς Ὀξφόρδης.

ΠΙΝΑΞ: Ἡ ἀποκωδικοποίηση τῶν χρονολογιῶν τοῦ ΠΜ

Ἀναγραφές τοῦ «Α» θραύσματος τοῦ ΠΜ		Ἀποκωδικοποιημένος χρόνος		
α/α	Γεγονότα	Χρονολογίες (ἔτη)	Ἔτη π.Χ.	Χιλιετίες π.Χ. (± 0,5)
1.	Κέκροψ.	ΧΗΗΗΔΓΙΙ (1.318)	1.582	28,2
2.	Δευκαλίων.	ΧΗΗΗΔ (1.310)	1.574	28,2
3.	Κραναός.	ΧΗΗΓΔΓΙΙΙ (1.268)	1.532	27,1
4.	Κατακλυσμὸς ἐπὶ Δευκαλίωνος.	ΧΗΗΓΔΓ (1.265)	1.529	27,1
5.	Ἀμφικτύων.	ΧΗΗΓΓΙΙΙ (1.258)	1.522	26,9
6.	Ἑλλήνες, Γραῖκοί.	ΧΗΗΓΓΙΙ (1.257)	1.521	26,9
7.	Κάδμος.	ΧΗΗΓΓ (1.255)	1.519	26,9
8.	Κίλιξ καὶ Φοῖνιξ.	ΧΗΗΓΙΙ (1.252)	1.516	26,9
9.	Δαναός.	ΧΗΗΔΔΔΔΓ (1.247)	1.511	26,7
10.	Ἐριχθόνιος, πρῶτα Παναθήναια,			
	μήτηρ Διονύσου.	ΧΗΗΔΔΔΔΙΙ (1.242)	1.506	26,6
11.	Μίνως ὁ πρῶτος	ΧΗ** («ΧΗΔΔΔΔΙΙ-ΧΗΔΔΔΔΓΙ», 1.242 ≤ x ≤ 1.146, μέση τιμὴ x = 1.194)	x=1.458	25,5
12.	Ἐριχθεύς.	ΧΗΔΔΔΔΔΓ (1.146)	1.410	25,0
13.	Τριπτόλεμος.	ΧΗΔΔΔΔΓ (1.145)	1.409	25,0
14.	Ὀρφεύς.	ΧΗΔΔΔΓ (1.135)	1.399	25,0
15.	Εὐμόλπος καὶ πατὴρ Μουσαίου.	ΧΗ** («ΧΗΔΔΔΓ-ΧΓΔΙΙ», 1.135 ≤ x ≤ 1.062, μέση τιμὴ x = 1.098.5)	x=1.362,5	23,5
16.	Πανδίων.	ΧΓΔΙΙ (1.062)	1.326	22,7
17.	Λύκαια ἐν Ἀρκαδίᾳ, Λυκάων.			
18.	Ἡρακλῆς.			
19.	Αἰγεύς.	ΧΔΔΔΙ (1.031)	1.295	22,1
20.	Θησεύς.	ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΓ (995)	1.259	21,3
21.	Ἐκστρατεία Ἀμαζόνων εἰς Ἀττικὴν.	ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΔΙΙ (992)	1.256	21,3
22.	Ἐκστρατεία Ἀργείων ἐπὶ Θήβας.	ΓΗΗΗΗΓΔΔΔΓΙΙ (987)	1.251	21,3
23.	Ἐκστρατεία εἰς Τροίαν ἐπὶ Μενεσθέως.	ΓΗΗΗΗΓΙΙΙΙ (954)	1.218	20,5
24.	Ἀλῳσις Τροίας.	ΓΗΗΗΗΔΔΔΔΓ (945)	1.209	20,5
25.	Δίκη Ὀρέστη εἰς Ἀρεῖον Πάγον ἐπὶ Δημοφώντος.	ΓΗΗΗΗΔΔΔΔΙΙΙΙ (944)	1.208	20,4
26.	Τεῦκρος, Ἰδρυσις Σαλαμῖνος Κύπρου.	ΓΗΗΗΗΔΔΔΓΙΙΙ (938)	1.202	20,4
27.	Νηλεὺς, Ἰδρυσις Μιλήτου καὶ λοιπῶν πόλεων Ἰωνίας.	ΓΗΗΗΔΔΙΙΙ (823)	1.087	20,3
28.	Ἡσίοδος.	ΓΗΓΔΔΙΙΙ (673)	937	14,5
29.	Ὅμηρος.	ΓΗΔΔΔΔΙΙΙ (643)	907	13,9

Σημειώσεις:

1. Τis ἀνωτέρω ἑλλειπεῖς χρονολογίες τοῦ ΠΜ ποὺ σημειοῦνται διὰ διπλοῦ ἀστερίσκου (ὑπ' α/α 11 καὶ 15), τis ἀναπληρώσαμε μὲ τὴν ἐγγυτέραν προηγουμένην καὶ ἐπομένην χρονολογίαν τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τοῦ μαρμάρου, καὶ ὑπελογίσασαμ τὴν μέσην τιμὴν (x) τούτων.

2. Τὸν ὥς ἄνω προσδιορισθέντα κωδικὸ συμπεκνώσεως τῶν χρονολογιῶν τῆς ἑλληνικῆς παναρχαιότητος ποὺ ἐχρησιμοποίησε ὁ ἄγνωστος ἐμπνευστὴς τοῦ ΠΜ ἐπεθεβαίωσαμε καὶ ἀπὸ ἄλλα ἀστρονομικὰ στοιχεῖα ἀρχαίων γραπτῶν, μὲ τὰ ὁποῖα προσδιορίζεται ἡ ἐποχὴ ποὺ ἐζῆσε ὁ «θεὸς» Διόνυσος. Αὐτὰ συμπεριλαμβάνονται σὲ ἀνέκδοτη ἐργασία μας, ἡ ὁποία εἶναι πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ στὸν «Δαυλὸ».

πουν στην 21η χιλιετία π.Χ., είχαμε συμπεράνει ότι τα Τρωικά πρέπει να διεδραματίστηκαν την είκοστή πρώτη χιλιετία π.Χ. Ἀλλὰ τὸ μέσον τῆς 21ης χιλιετίας π.Χ. ἰσοῦται μὲ (20.500-264=)20.236 ἔτη πρὸ τῆς λαξεύσεως τοῦ ΠΜ. Αὐτὸ τὸ χρονικὸ διάστημα τῶν 20.236 ἐτῶν παρουσιάζεται στὸ ΠΜ συνεπτυγμένο σὲ 954 ἔτη μόνον. Ἐπομένως ὁ κωδικὸς («κ») τῆς χρονικῆς συμπτυκνύσεως τοῦ ΠΜ εἶναι (20.236:954 =) 21,21174.

[Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ ΠΜ ὁ ΤΠ ἄρχισε (954+264-485=) 733 χρόνια πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Ἡροδότου. Ὁ ἄγνωστος ἐμπνευστὴς τοῦ ΠΜ (ποὺ προδήλως εἶχε μελετήσῃ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς μας) φαίνεται ὅτι, γιὰ νὰ συμπύξη τίς χρονολογίες ποὺ ἐχάραξε στὸ μάρμαρο, ἐχρησιμοποίησε τὴν ὡς ἄνω ἀναπόδεικτη ἐκδοχὴ τοῦ Ἡροδότου ὅτι «ὁ ΤΠ ἔγινε 800 ἔτη πρὸ αὐτοῦ», καθορίζοντας μάλιστα μετὰ ἀπὸ ἀκριβῆ ὑπολογισμὸ καὶ τὴν ὑποθετικὴ ἡλικία τῶν (800-733=) 27 ἐτῶν ποὺ θὰ εἶχε ὁ Ἡρόδοτος, ὅταν ἐγραφε τὴν παράγραφο 145 τοῦ δευτέρου διδλίου του («Εὐτέρπη»), στὴν ὁποία ἀναφέρει τὴν ἐποχὴ τῶν Τρωϊκῶν».⁴]

Εἶναι εὐνόητο ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα ὅτι γιὰ νὰ προσδιορίσωμε τὴν πραγματικὴ πρὸ Χριστοῦ χρονολογία («Χ») τῶν ἀναγραφόμενων γεγονότων στὸ ΠΜ κατὰ προσέγγισιν ἡμισείας χιλιετίας, πολλαπλασιάζομε τὰ ἔτη («Ε») ποὺ ἀναγράφονται στὸ ΠΜ μὲ τὸν κωδικὸ «κ», καὶ στὸ γινόμενον προσθέτομε τὰ 264 ἔτη (π.Χ.) ποὺ θεωρεῖται ὅτι ἐλαξεύθη τὸ ἐν λόγω μάρμαρο. Ὅθεν $X = κΕ + 264$. (Ἐξυπακούεται ὅτι ὁ κωδικὸς «κ» δὲν ἰσχύει γιὰ τίς χρονολογίες τοῦ ΠΜ ποὺ περιέχουν ἡλικίες διαδοχικῶν γενεῶν). Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὑπολογισμῶν μας ἔχουν ὡς παρουσιάζονται στὸν πίνακα.

Συμπέρασμα

Οἱ χρονολογίες τῶν γεγονότων τῆς ἑλληνικῆς παναρχαιότητος ποὺ ἐλαξεύθησαν ἀπὸ ἄγνωστο ἱστορικὸ στὸ Πάριον Μάρμαρο παρουσιάζουν κωδικοποιημένη συμπίκνωση. Τὴν ἀποκωδικοποίησή τους ἐπραγματοποιήσαμε κατὰ προσέγγισιν ἡμισείας χιλιετίας βάσει ἀστρονομικῶν στοιχείων ἀρχαίων γραπτῶν, καὶ διεπιστώσαμε ὅτι μία χρονικὴ περίοδος ἄνω τῶν 28.000 ἐτῶν π.Χ. συνεπτύχθη σὲ μιάμιση χιλιετία μόνον. Διαφαίνεται ὅτι ὁ ἐμπνευστὴς τοῦ Παρίου Μαρμάρου, μὲ τὴν φαινομενικὴ πρόθεσιν νὰ διαιωνίσῃ τὸν Ἑλληνικὸ Πολιτισμὸ, στὴν πραγματικότητά ἐπέτυχε –γιὰ λόγους ἀγνώστους– νὰ τὸν ἀποκόψῃ ἀπὸ τίς πανάρχαιες χρονικὲς ρίζες του. Διότι μετὰ τὴν ἀνεύρεση καὶ τὴν μελέτη τοῦ Μαρμάρου τούτου ἀπὸ ξένους ἀρχαιολόγους, ἐπεκράτησε διεθνῶς ἡ ἄποψη ὅτι ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἑλλήνων ἀρχίζει τὴν δευτέρα χιλιετία πρὸ Χριστοῦ. Παρὰ ταῦτα τὸ ΠΜ ἀποτελεῖ ἓνα ἀξιόλογο ἀρχαιολογικὸ εὑρημα, διότι περιέχει ἄγνωστες πτυχὲς γεγονότων τῆς ἑλληνικῆς παναρχαιότητος προφανῶς ἕνεκα τῆς μεταγενεστέρως ἀπωλείας ἀρχαίων γραπτῶν καὶ τῆς καταστροφῆς μνημείων.

Διον. Γ. Καλαμπαλίκης

Διδάκτωρ Ἱατρικῆς Α.Π.Θ.

Βιβλιογραφία

1. «Δαυλός», τ.259/Ἰούλ. 2003, σ. 16937-16943.
2. Ἡρόδοτος, «Εὐτέρπη» 145.
3. Ἡρόδοτος, «Εὐτέρπη» 53.
4. Πλούταρχος, «Περὶ τῆς Ἡροδότου κακοηθείας», Plutarchi Moralia, vol. V. 12-16. Edidit Berthold Heasler, Lipsiae: in aedibus B.G. Teubneri.
5. Ἡρόδοτος, «Κλειῶ» 30.
6. «Δαυλός», τ. 186/1997, σ. 11453-11459.
7. «Δαυλός», τ. 264/Δεκ. 2003, σ. 17249-17257.

ΣΠΑΝΙΟΣ ΑΠΟΛΙΘΩΜΕΝΟΣ ΨΕΥΤΟΣΚΟΡΠΙΟΣ

Μία σημαντική ανακάλυψη με παγκόσμια μοναδικότητα, που συγκεντρώνει το ενδιαφέρον των επιστημόνων, έφεραν στο φως οι έρευνες των ειδικών του Κέντρου Χιακών Μελετών «Πελινναίο» και του Σπηλαιολογικού Έλληνικού Έξερευνητικού Όμιλου (ΣΠΕΛΕΟ). Στο ύγρο και μυστηριώδες έσωτερικό του σπηλαίου Συκιά, στο χωριό Λιθί της Χίου, ενός κοσμήματος της φύσης ήλικίας διακοσίων εκατομμυρίων ετών, βρέθηκε ανάμεσα στους σταλακτίτες και σταλαγμίτες ένα σπανιώτατο είδος έντομου. Ένας ψευτοσκορπιός, που όμοιος του δεν έχει εντοπιστεί σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Η έξερευνηση του έντυπωσιακού σπηλαίου ξεκίνησε πριν από τρία χρόνια από τον διευθυντή του Κέντρου Χιακών Μελετών Ιωάννη Μακρινδάκη και τον συνεργάτη του Κέντρου έρευνας σπηλαιολόγο Κώστα Μάγκο. Δεν μπορούμε να παραλείψουμε το γεγονός, ότι άρωγος σε αυτή την προσπάθεια –διαθέτοντας οικονομική ενίσχυση για τις έρευνες– υπήρξε από την πρώτη στιγμή η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου, που δεν έκλεισε τα μάτια μπροστά σε αυτό το θαύμα της φύσης, όπως συμβαίνει σε άλλες περιοχές της Ελλάδος, όπου οι τοπικοί φορείς αδιαφορούν για ανάλογες παρεμβάσεις. Μέχρι τη στιγμή που γράφεται το παρόν κείμενο, φωτογραφία του ψευτοσκορπιού δεν έχει δοθεί στη δημοσιότητα, καθώς άτομα που αποσπάστηκαν προσεκτικά από το σώμα του έχουν σταλή για περαιτέρω ανάλυση στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στο Λίδερπουλ, προκειμένου να καταγραφεί επίσημα το είδος του και να εξαχθούν επιστημονικά συμπεράσματα. Άνολογο δείγμα έχει σταλή για τους ίδιους λόγους σε επιστημονικό ίδρυμα της Βουλγαρίας αλλά και στο Πανεπιστήμιο της Κρήτης.

Από μία πρώτη εκτίμηση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του Λίδερπουλ διαπιστώνεται ότι πρόκειται για ένα μοναδικό και πρωτοανακαλυπτόμενο είδος έντομου, που ανήκει στην κατηγορία των αραχνοειδών. Την ίδια άποψη υποστηρίζουν Έλληνες και ξένοι εντομολόγοι όπως και το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Σόφιας. Έν τω μεταξύ ο Άγγλος εντομολόγος Μάικλ Ταϊνλορ, που είναι από τους πρώτους που είδαν το έντομο, πέρα και από την δική του διαπίστωση που συγκλίνει στο κοινό επιστημονικό πρώτο συμπέρασμα ότι πρόκειται για σπανιώτατο είδος, γενικότερα θεωρεί το νησί της Χίου ως διότιοπο σπάνιων εντόμων. Για αυτόν τον λόγο το επισκέπτεται κάθε καλοκαίρι. Η έξερευνηση του σπηλαίου έχει ήδη ολοκληρωθεί, και μελετάται από τους φορείς της Χίου ο πιθανός τρόπος αξιοποίησής του ούτως, ώστε να είναι επισκέψιμο, χωρίς όμως να αλλοιωθεί στο παραμικρό το έσωτερικό του.

Άξίζει να αναφέρουμε ότι το σπήλαιο Συκιά στο Λιθί της Χίου εκτείνεται σε δύο όροφοι: ο πρώτος βρίσκεται 6 με 7 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της γής και ονομάζεται «Αΐθουσα της Σπασμένης Κολώνας»· ακολουθεί ένα στενό κατακόρυφο πέραςμα μήκους περίπου 3-4 μέτρων, που οδηγεί στον δεύτερο όροφο ή και αλλιώς στην «Κάτω Αΐθουσα». Αυτός ο δεύτερος όροφος φτάνει στα 40 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της γής και στο βάθος του έχει μία λίμνη, που φέρει την ονομασία «Θάλασσα της Λήθης» με βάθος 7,5 μέτρων. Επίσης περιλαμβάνει το λεγόμενο «Πατάρι» και την «Αΐθουσα Μυστικής Γαλήνης», όπου η πρόσβαση είναι δυνατή μόνο με σπηλαιοκατάδυση.

Έντυπωσιακή είναι ή φυσική διακόσμηση του. Καταπληκτικοί σταλαγμιτικοί σχηματισμοί που φέρουν τις ονομασίες «Βωμός» και «Λαμπάδα». Το σπήλαιο καλύπτει έκταση 1.770 τ. μέτρων με συνολικό μήκος διαδρομών 250 μ. Η ανακάλυψή του έγινε τον Μάρτιο

Σ' ΕΝΑ ΘΑΥΜΑΣΙΟ ΣΠΗΛΛΑΙΟ ΣΤΟ ΛΙΘΙ ΧΙΟΥ

***Άνω:** Ἡ σπηλαιολίμνη. **Κάτω:** Ὁ ἀπολιθωμένος ψευδοσκορπιός, ἓνα εἶδος ποὺ δὲν ὑπάρχει σήμερα. Ἡ ἀπολίθωση καὶ διατήρησή του μέσα στοὺς διαφανεῖς σταλακτίτες εἶναι τέλειες.*

τοῦ 1997, καὶ τὸν Ἰούλιο τοῦ 2003 ὠλοκληρώθηκε ἡ χαρτογράφησή του. Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ προσθέσω τὸ προσωπικό μου σχόλιο, μὲ ἀφορμὴ ὅσα διατυπώθηκαν σὲ αὐτὸ τὸ κείμενο. Ὅτι τελικὰ ἀποδεικνύεται πὼς τὸ μεράκι καὶ ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν ἐξερεύνηση τῆς ἐλληνικῆς γῆς ἀπὸ ἐκείνους ποὺ τὰ ἔχουν υἱοθετήσῃ σὰν τρόπο ζωῆς, μποροῦν νὰ «προκαλέσουν» σπουδαίες ἀνακαλύψεις. Ὅταν οἱ Ἕλληνες πολῖτες κινητοποιοῦνται ἀπὸ προσωπικὴ πρωτοβουλία, ἔρχονται στὸ φῶς θησαυροί. Σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν ἀδιαφορία δημοσίων φορέων, ποὺ ὑποτίθεται μάλιστα ὅτι αὐτὸ εἶναι τὸ καθήκον τους.

Ταξιαρχούλα Λαδᾶ

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ

CHARLES FREEMAN, *Ἡ Ἀνοδος τῆς Πίστης καὶ ἡ Πτώση τῆς Λογικῆς*

Ἀποτελεῖ ἱστορικό γεγονός, ὅτι ὁ τέταρτος αἰώνας μ.Χ. ἦταν ὁ πιό καταστροφικός τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Τοῦτο ἐγινε κάτω ἀπὸ τὴν αἰγίδα τῆς ρωμαϊκῆς ἐξουσίας καὶ τῆς νέας εὐρωπαϊκῆς θρησκείας, ἡ ὁποία μὲ διάταγμα τοῦ Κωνσταντίνου ἐγινε ἡ ἐπίσημη τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὅ,τι ἦταν ἑλληνικό ἐπρεπε νὰ καταστραφῇ καὶ ἐπάνω του νὰ χτιστῇ ἡ Νέα Ρώμη. Μέχρι τὸν Κωνσταντῖνο ὅλοι οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες σεβάστηκαν τὸ Ἑλληνικό Πνεῦμα καὶ Σοφία—ἄν καὶ κατακτητὲς ἀλλὰ «τῆς Ἑλληνικῆς Παιδείας μετέχοντες»—, ἀφωμοίωσαν τὶς πνευματικὲς καὶ θρησκευτικὲς ἐμπειρίες, καὶ ὅλα αὐτὰ μέχρι τὸ 325 μ.Χ. συνυπῆρχαν μὲ τὶς ρωμαϊκὲς στὴν ἀπέραντη αὐτοκρατορία. Ὁ αἰώνας ποὺ ἀκολούθησε μετὰ τὴν στρόφῃ τοῦ Κωνσταντίνου πρὸς τὴν νέα θρησκεία, γιὰ δικό του αὐτοκρατορικό ὄφελος, κατέπνιξε ὁλοσχερῶς τὴν ἐλεύθερη σκέψιν καὶ τὴν ἑλληνικὴν παράδοσιν τῶν ιδεῶν. Ἡ ἀπόρριψιν ὑπὸ τοῦ Παύλου «τῆς σοφίας τῶν σοφῶν» ἔφερε μίαν νέα τάξιν πραγμάτων—μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Κωνσταντίνου— καὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ ἐχθρὸς τῆς αὐτοκρατορίας ἐγινε ὑποστηρικτὴς τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς Ρώμης καὶ σύμβολο τῆς ρωμαϊκῆς ἐξουσίας.

Στὸ παραπάνω βιβλίο ὁ συγγραφέας τοῦ ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ εὐρωπαϊκὸ πνεῦμα ἐκλείσει μὲ τὴν ἐπανάστασιν—revolution τὴν ὀνομάζει— τοῦ τέταρτου μ.Χ. αἰῶνα καὶ ὡς ἐμπειρος καὶ ἐρευνητικὸς ἱστορικός ὑποστηρίζει, μὲ ἀφθονὴν βιβλιογραφικὴν κάλυψιν καὶ γλαφυρὸ ἀλλὰ αὐστηρὰ ἱστορικὸ ὕφος, ὅ,τι ἐπιγραμματικὰ ἀναφέρει, ὅτι δηλ. ἡ ἀνοδος τῆς πίστεως ἔφερε τὴν πτώσιν τῆς λογικῆς. Ἡ διατριβὴ τούτῃ εἶναι μίαν ἀξιόλογον ἱστορικὴν μελέτην στὴν πορεία τῆς παγκόσμιας ἱστορίας καὶ ἀναλύει διεξοδικὰ τὸν ἰουδαιοχριστιανικὸ καὶ ἑλληνορωμαϊκὸ κόσμον καὶ κατὰ πόσον οἱ ἐντάσεις μεταξὺ τούτων δημιούργησαν ἕνα πολιτισμό, στὸν ὁποῖο ὅλοι μας ζοῦμε σήμερον.

Ἀρχίζει μὲ τὸν Θωμᾶ τὸν Ἀκινάτη (Thomas Aquinas), θεολόγον καὶ ἅγιον τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας (1226-74) καὶ τελειώνει μὲ αὐτόν, μᾶς καὶ θεωρεῖται ὁ πιό μεγάλος θεωρητικὸς τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Freeman σημειώνει γιὰ αὐτόν ὅτι «ὁ Ἀκινάτης προσηλύτισεν τὸν Ἀριστοτέλη στὸν Χριστιανισμό... ἀλλὰ πρέπει νὰ εἰπωθῇ καλύτερα ὅτι ὁ Ἀκινάτης προσηλυτίστηκε στὸν Ἀριστοτελισμό» (σελ. 333). Στὰ πρῶτα κεφάλαια, 2 ἕως καὶ 5, ἐξετάζεται κυρίως ἡ ἑλληνικὴ πνευματικὴ ἐπιρροή στὴ Ρώμην. Στὰ κεφάλαια 6 ἕως καὶ 9 ἐξετάζεται ἡ ἐπιρροή τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Παύλου—

ΣΤΡΕΒΛΩΜΕΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Στὶς ΗΠΑ ἔχουν ἀσπασθῇ τὸ προτεσταντικὸ μοντέλο ἐργασιομανίας καὶ ἡ κοινωνία στερεῖται χαρᾶς. Τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς τὴν ἔχουν συνδέσει μὲ τὸ κέρδος, τὰ ψώνια καὶ τὴν ὑπερκατανάλωσιν, ποὺ μόνον κενὸν δημιουργεῖ στὸ ἄτομον. Ἐπίσης ἀπομάκρυναν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν «φασματικὴν σκέψιν» καὶ τοὺς προσκόλλησαν στὴν **διπολικὴν λογικὴν**, δηλαδὴ τοῦ **μαύρου** ἢ τοῦ **ἄσπρου**, ἐνῶ ὑπάρχει φάσμα χρωμάτων μεταξὺ τούτων, ποὺ δὲν τὰ βλέπουν. Ὅταν γνωρίζουμε τὴν πηγὴν προέλευσιν τοῦ ἄγχους, τότε τὸ ὀνομάζουμε **φοβία**. Μέσα ἀπὸ τὰ ψεύδη, τὴν φοβίαν καὶ τὸν πανικό, ποὺ σκόπιμα δημιουργοῦν στὸν κόσμον (λ.χ. **ἐπισόδιον 11/2001, ἐπίθεση μὲ ἀνθρακὰ, ὅπλα μαζικῆς καταστροφῆς Ἰράκ κ.λπ.**) ἡ **Σιωνιστικὴ Ἀρχὸνσα Ὁμάδα** τῆς Οὐάσιγκτον ὑποδούλωσε τὸ ἀμερικανικὸ Ἔθνος καὶ τώρα ἐπιτίθεται ἀκάθεκτα γιὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς **παγκόσμιας δικτατορίας**.

Κάτω ἀπὸ παρόμοιες καταστάσεις τὰ ἀγχολικὰ ἢ πανικόβλητα ἄτομα καὶ οἱ κοινωνίαι ἀπο-

τόν οποίο Παῦλο μέ ἐρωτηματικό θεωρεῖ ἰδρυτή τοῦ χριστιανισμοῦ. Στά κεφάλαια 10 μέ 12 πραγματεύονται ὁ Κωνσταντῖνος καί ἡ ἔλευση τῆς χριστιανικῆς Πολιτείας. Ἐδῶ μαθαίνουμε πῶς ὁ Θεοδόσιος μᾶς ὠνόμασε ὀρθόδοξους μέ αὐτοκρατορικό διάταγμα: «We authorise the followers of this law to assume the title of orthodox christians» = «Ἐξουσιοδοτοῦμε τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ νόμου τούτου νά υἱοθετήσουν τόν τίτλο τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ» (σελ. 197) καί παρακάτω «it would be the emperor who would intervene to establish the boundaries between orthodoxy and heresy» = «θά εἶναι ὁ αὐτοκράτορας ὁ ὁποῖος θά ἐπεμβαίνει νά κατοχυρώνη τὰ σύνορα μεταξύ Ὁρθοδοξίας καί αἵρεσης». Καί ἔτσι «Μᾶς ἔδωσαν πίστη... ἔδραϊκή», ἴσως ἔλεγε ὁ Ἐλύτης.

Στά ἐπόμενα κεφάλαια ἀναλύεται ἡ συμπεριφορὰ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἦταν τελείως ξεκομμένη ἀπό τήν Ἀνατολική καί ἡ ὁποία «θεολογοῦσε» χωρίς νά νά ἔχη ἀξιόπιστες μεταφράσεις τῶν ἐλληνικῶν κειμένων. Ὁ Freeman στή συνέχεια ἀναλύει τόν ἀσκητισμό ὡς χριστιανική... Ὁδύσσεια καί τὸ 23ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὸν «θάνατο τῆς ἐλληνικῆς ἐμπειρικῆς παράδοσης». Στὸ ἔργο τονίζεται κατὰ κόρον ὅτι ἡ νέα θρησκεία στηρίχτηκε στὶς φιλοσοφικὲς ιδέες –ὅπως τῆς ταίριαζε καί τὴν συνέφερε– τοῦ Πλάτωνα καί ἡ δυτικὴ ἠθικὴ στὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλη.

Στὸν σύντομο καί διαφωτιστικό ἐπίλογο ὁ συγγραφέας ἀναφέρει ὅτι «τὸ νά ἔχῃς πίστη μπορεῖ νά χαρακτηριστεῖ ὡς ἀρετὴ», ἀλλὰ αὐτὸ ἔφερε μία «ἀτροφία» στὸν διάλογο (rational debate atrophied (= ὁ λογικὸς διάλογος ἀτροφίησε) καί «ἡ ἐλληνικὴ πνευματικὴ παράδοση, ἡ ὁποία εἶχε κάνει τόσα πολλὰ νά ἀνοίξῃ τοὺς ὀρίζοντες τῆς γνώσης καί νά ὑποστηρίξῃ τὴν ἀξία τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καί τῆς σκέψης, καταπνίχτηκε» (σελ. 341).

Δὲν γνωρίζω ἐὰν τὸ βιβλίο αὐτὸ ἔχει μεταφραστὴ στὰ ἐλληνικά, ἀλλὰ ἡ πρωτότυπη διαχείριση τῶν θεμάτων του καί ὁ τρόπος τῆς παρουσιάσεώς τους τοῦ παρέχουν τὸ δικαίωμα νά μπῇ στὸ στάδιο τοῦ ἐλληνικοῦ διαλόγου. Ἀξίζει τὸν κόπο νά ποῦμε καί δυὸ λόγια γιὰ τὰ δύο ἀποφθέγματα/ἀποσπάσματα μέ τὰ ὁποία προλογίζεται τὸ ἔργο τοῦτο. Τὸ πρῶτο εἶναι τοῦ Εὐρυπίδη, πέμπτου αἰῶνα π.Χ., ἀπόσπασμα ἀπὸ ἓνα ἀπωλεσθὲν καί χωρίς τίτλο δράμα του: «Μακάριος εἶναι αὐτὸς πὺν μαθαίνει πῶς νά μπαίνει στὴν ἔρευνα χωρίς τὴν ἐπιθυμία νά ζημώσῃ τοὺς συνανθρώπους του... ἀλλὰ ἀντιλαμβάνεται τὴν τάξιν τῆς ἀγέρας τῆς φύσης...». Τὸ δεύτερο εἶναι τοῦ Ἀγίου Αὐγουστίνου τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, τέταρτος αἰῶνας μ.Χ. «Ὑπάρχει μία ἄλλη μορφή τοῦ πειρασμοῦ ἀκόμη περισσότερο φορτωμένη μέ κίνδυνο. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀσθένεια τῆς περιέργειας. Εἶναι αὐτὴ ἡ ὁποία μᾶς ὁδηγεῖ νά ἀνακαλύψουμε τὰ μυστήρια τῆς φύσης... τὰ ὁποία δὲν θά μᾶς δώσουν τίποτε καί τὰ ὁποία ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νά ἐπιθυμῇ νά τὰ μάθῃ». Νά γιατί ὁ ἱστορικός Charles Freeman διάλεξε αὐτὸν τὸν πολὺ πετυχημένο τίτλο τῆς ἐργασίας καί μελέτης του.

Θωμᾶς Γ. Ἡλιόπουλος

μονώνονται καὶ ἀδυνατοῦν νά συγκεντρωθοῦν, νά ἐλέγχουν τὰ αἷτια καὶ ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν πραγματικὴ ἀπειλή. Σὲ βαρεῖς μορφές ἀγχονος καὶ πανικοῦ τὰ ἄτομα πέφτουν σὲ κατάθλιψη καὶ τὰ βλέπουν ὅλα μαύρα. Τὸ ἀντίθετο τῆς κατάθλιψης εἶναι ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς. Ἡ Φύση εἶναι ἡ μεγαλύτερη πηγὴ χαρᾶς. Ὅμως οἱ ἀντιζωικοὶ αὐτοὶ ἐγκέφαλοι τὴν καταστρέφουν ἀνελέητα.

Ἡ κατάθλιψη προκαλεῖ ἐλάττωση τοῦ ἐνδιαφέροντος, μελαγχολία, δυσκολία στὸν ὕπνο, διαταραχὲς στὴν ὄρεξη, ἀπώλεια τοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ ἐρωτικὴ πράξη, ἀπαισιοδοξία γιὰ τὸ μέλλον, ἀδυναμία συγκέντρωσης τῆς σκέψης, τῆς μνήμης καὶ λήψεως ἀποφάσεων καὶ διάφορα ἄλλα σωματικὰ συμπτώματα (πονοκέφαλος, προβλήματα γαστρεντερικοῦ κ.ἄ). Αὐτὰ ὅμως βολεύουν ἀφ' ἐνὸς τὸ Ἐξουσιαστικὸ Κατεστημένο καὶ ἀφ' ἐτέρου τὶς φαρμακοβιομηχανίες καὶ τὸ κύκλωμα ναρκωτικῶν, πὺν προσπαθοῦν μέ ὑποκατάστατα νά τονώσουν τὶς χαμένες ικανότητες καὶ τὴν χαρὰ.

Οἱ Ἕλληνες λάτρεναν ἰδιαίτερα δύο θεοὺς: τὸν Ἀπόλλωνα—πὺν ἐκπροσωποῦσε τὸ Λογικὸ—

ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ, Οἱ Σκεπτικοί

Δυστυχώς αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι στην Ελλάδα η έπιστημονική έλευθερία τελεί υπό καθεστώς όμηρίας. Αυτό τὸ θεοκρατικής αποκλίσεως καθεστὼς προκαλεῖ δυσχέρεια στην ἀπόσκοπη έρευνα καὶ περιθωριοποιεῖ σὲ ἀρκετὲς περιπτώσεις κάποιες σημαντικὲς πτυχὲς γνωσιολογικοῦ ἐνδιαφέροντος. Μία ἀπὸ αὐτὲς τὶς πτυχὲς εἶναι ἡ κορύφωση τῆς ἀνάπτυξης τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας κατὰ τὴν ἀποκαλούμενη περίοδο τῶν ἑλληνιστικῶν χρόνων καὶ τῆς ὕστερης ἀρχαιότητος, ὅποτε ἐμφανίζεται μία πρωτοφανὴς ὀριμότητα φιλοσοφικῆς κριτικῆς καὶ ἀμφισβήτησης σὲ κάθε ἐπίπεδο λόγου – στην πολιτική, στην κοινωνία, στην ἐπιστήμη, στὸν πολιτισμὸ κ.ά. Ἡ αἰτία τῆς ἀποσιώπησης αὐτοῦ τοῦ λαμπεροῦ ἐπιτεύγματος τοῦ τότε Ἑλληνισμοῦ εἶναι διττή. Ἀφ' ἐνὸς ἡ ἐγγῶρια ἐξουσία παρεμποδίζει ἐκ τῆς φύσεώς της τὴν καλλιέργεια τῆς δυνατότητας τοῦ νῦν Ἑλληνισμοῦ γιὰ ἀμφισβήτηση, ἀφ' ἑτέρου ὑποστηρίζει ἀνυπόστατα τὸ ψεῦδος, ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς Πολιτισμὸς καὶ Ἀνθρωπισμὸς βρισκόταν ἐκεῖνα τὰ χρόνια σὲ σήψη καὶ παρακμῇ, καὶ ὥς ἐκ τούτου ἐπιβαλόταν μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ ὁ Χριστιανισμός.

Ὁ Γιάννης Ἀβραμίδης συνεχίζει τὴν ἀκατάπαυστη προσπάθειά του γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ θησαυροῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματείας τῆς ὕστερης ἀρχαιότητος. Ἐτσι συνέταξε τὸ βιβλίο αὐτὸ πὺν φέρει τὸν ἀντιπροσωπευτικὸ ὑπότιτλο «Ἀναγνωστικὸ τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Σκεπτικῆς Φιλοσοφίας - Εἰσαγωγή στὸν Κλασικὸ Σκεπτικισμό». Πρόκειται γιὰ ἓνα φιλοσοφικὸ διαμάντι, πὺν μᾶς ἀνοίγει τὸν δρόμο γιὰ τὴν καλλιέργεια τοῦ σκεπτικισμοῦ μας καὶ τὴν διεύρυνση τῶν πνευματικῶν μας ὁριζόντων. Παρακολουθοῦμε τὴν κατάρρευση τῶν προλήψεων, τῶν προκαταλήψεων καὶ τῶν δογματισμῶν κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τοῦ ἀδέσμευτου προβληματισμοῦ, τῆς ἀνένδοτης κριτικῆς καὶ τῶν ξεκάθαρων ἀπαντήσεων τῶν Σκεπτικῶν. Ὁ Πύρρων, ὁ Ἀρκεσίλαος, ὁ Τίμων ὁ Φλιάσιος, ὁ Καρνεάδης, ὁ Κλειτόμαχος, ὁ Κικέρων, ὁ Αἰνησίδημος, ὁ Σέξτος Ἐμπειρικός, οἱ Πυρρώνειοι, οἱ Ἀκαδημεικοὶ κ.ά. παρελαύνουν ἀπὸ τὶς σελίδες αὐτῆς τῆς μελέτης μέσω τῶν ἀρχαίων συγγραφέων. Ἡ νεοελληνικὴ ἀπόδοση, ἡ ἐπιμέλεια καὶ ὁ σχολιασμός τῶν κειμένων εἶναι ἐξαιρετα καὶ τὸ σπουδαιότερο εἶναι πὼς κάποια ἀπὸ τὰ ἀποσπάσματα παρουσιάζονται γιὰ πρώτη φορὰ στην ἐγγῶρια διδλογραφία. Τὸ βιβλίο προλογίζουν οἱ ἑλληνιστὲς Brad Inwood καὶ Peter Suber.

Ἀλέξανδρος Χ. Μήτσιου

Ἡμαρτημένο: Στὸ προηγούμενο τεῦχος, στην στήλη τῶν ἐπιστολῶν, ἡ ἀναφερόμενη στὴ σελ. 17393 ἐκδήλωση στην Πελλάνα ἐγινε μὲ πρωτοβουλία τῆς Ἑταιρείας Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν Πειραιᾶ.

καὶ τὸν **Διόνυσο** – πὺν ἐκπροσωποῦσε τὴν Ψυχὴ καὶ τὸ Συναισθημα. Τώρα προσπαθοῦν κι ἐμᾶς, τοὺς **Ἕλληνες**, νὰ μᾶς δάλουν στὰ καλὸνύπια τους καὶ νὰ μᾶς ἀπομονώσουν ἀπὸ τὸν **Διόνυσο**. Καὶ ἐν πολλοῖς τὸ ἔχουν ἐπιτύχει μὲ τὴν νέα γενιά. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ περιορίσουμε τὸν **Κερδοῦ Ἐρμῆ**, νὰ ἐκδιώξουμε **Γιαχδέ** καὶ **Μαμμωνᾶ** καὶ τὴν τάση γιὰ ὑπέρομετη ἐπιτυχία, πὺν μᾶς στεροῦν τὴν χαρὰ καὶ ἐνσταλάζουν στὶς ψυχὲς μας πλεονεξία, φιλαργυρία, ἀπομόνωση, μοχθηρία, ἔχθρα καὶ διαίρεση. Ὁ σύγχρονος φιλόσοφος **Πάμπλο** ἔλεγε ὅτι τὸ νόημα τῆς ζωῆς εἶναι ἓνα: **«Κάνε τὸ καλὸ καὶ πέρνα καλά»**. **Διῶξτε λοιπὸν τὸ Ἄγχος, τὸν Φόδο, τὴν Κατάθλιψη καὶ τὸν Πανικό καὶ χαρῆτε τὴν Ζωὴ καὶ τὴν Φύση. Ὅλα στὸ τέλος ὁ χρόνος θὰ τὰ λύσῃ... Εὐτυχίτε!!!**

Κ.Χ. Κωνσταντινίδης

Ὑποστρ. ἐ.ά.